הארץ

ג, ש"ח יום ג' י"ד באלול תשמ"ז, 8 בספטמבר 1987 VOL. 68/20781 SEPTEMBER 8 1987

יוסף ביגון טלפונית ל"הארץ": "בקרוב אגשים החלום ואגיע עם אשתי" ● ויקטור בריילובסקי: "אני חש שקרה נס; זה ממש פלא" ● גם מסורב העליה ולאדימיר ליפשיץ הורשה לעלות ● אסיר-ציון האחרון הכלוא עדיין בברה"מ, אלכסיי מגאריק, ישוחרר בקרוב ●

ויקטור בריילובסקי — יוסף ביגון

היתר-עליה לביגון ובריילובסקי; הדעה בישראל: מחווה של גורבצ'וב

בבריה"מ מצויים עדיין 23 מסורבי עליה, ביניהם אידה נודל, ומקווים שגם הם יעלו בקרוב

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"
וסוכנויות הידיעות

ד"ר יוסף ביגון (55), פרופ' ויקטור בריילובסקי (52) וד"ר ולאדימיר ליפשיץ (47), אסירי-ציון לשעבר ומסורבי העליה שעוררו את דעת-הקהל העולמית במאבק למען חופש העליה, קיבלו היתר לעלות עם משפחותיהם לישראל. ביגון, מסורב עליה מ-1971, נחשב למבשר התחיה היהודית בבריה"מ. הוא דיכו את הפעילות ללימודי עברית המודרשת היהודית. הוא מתימטיקאי במקצועו. אולם את עיקר זמנו הקדיש למאבק למען קבלת היתר-יציאה. ביגון, שכונה ע"י הטלוויזיה הסובייטית בשם "חייל הציונות", היה כלוא שנים ארוכות בבתי-כלא כשהואשם בתע־מולה והשמצה נגד המשטר. 3 פעמים נידון לעונש כבד בשל

(סוף בעמוד 8)

סין תמכור פחם לישראל

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

הסכם לאספקת פחם מסין לישראל נחתם בין ישראל לסין העממית — נמסר השבוע ממקורות מערביים. ההסכם נחתם לאחר משא ומתן ממושך בין שתי המדינות.

דובר משרד-האוצר, אהוד גול, הכחיש ידיעה זו ומסר כי באחרונה פורסמו בעיתונות הישראלית והעולמית ידיעות על קשרים כלכליים הקיימים לכאורה בין ממשלת ישראל לסין העממית. לדבריו, אין לכל הידיעות הללו כל יסוד.

בכיר באש"ף בין הרוגי הפצצת ח"א

במיפקדה שהותקפה התארגנו כוחות ימיים של המחבלים

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

אחד ההרוגים בהפצצת חיל האוויר באזור עין אל-חילווה בשבת הוא מפקד בכיר באש"ף.

במפקדה שהותקפה בשבת התנהלה פעילות התארגנות של כוחות ימיים של הארגון הפלשתיני.

אברהם טמיר ייפגש באו"ם עם שגרירי סין ובריה"מ

מאת עקיבא אלדר

מנכ"ל משרד-החוץ, אברהם טמיר, אמור להיפגש בסוף השבוע

(סוף בעמוד 4)

שלום מנהיג גרמניה אריך הונקר (מניף ידו) והקנצלר הלמוט קוהל סוקרים משמר כבוד, אתמול בבון. (תצלום איפי)

מנהיג מזרח-גרמניה הונקר התקבל בכבוד-מלכים בבואו למערב-גרמניה

בון (איפי ורע"ת). אריך הונקר היה אתמול למנהיג הראשון של מזרח-גרמניה הקומוניסטית, ש־ הגיע למערב-גרמניה מאז נוצרו שתי המדינות הנפרדות בעקבות מפלת גרמניה הנאצית. הוא התקבל בכבוד מלכים.

בתום פגישתם הראשונה, מסר דובר ממשלת בון, כי קאנצלר גרמניה המערבית, הלמוט קוהל, דרש לשים קץ לפקודה המורה

(סוף בעמוד 4)

"הערבים מעריכים כי בנשק כימי יאזנו היתרון הגרעיני הישראלי"

— קובע דו"ח המרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל-אביב ● מצטמצם הפער האיכותי בין הערבים לישראל ● אלוף (מיל') יריב: ביטול הלביא יאפשר לצה"ל לקבל את מיטב מערכות-הנשק במשאבים העומדים לרשותו

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

"פקיסטן וישראל מצויות במצב מתקדם של פוטנציאל גרעיני" — קובעים מחברי של הפרסום "המאזן הצבאי במזרח התיכון — 1986", שמוציא לאור המרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל-אביב. הדברים כלולים בפרק, מיוחד, המתפרסם בראשונה בשנתון בעל המוניטין הזה, והמכונה "העוצמות והיכולות הבלתי-קונוונציונאליות באזור".

בהמשך קובע עורך "המאזן", תת-אלוף (מיל') אהרון לברן, כי "על אף היתרון הישראלי בתחום הגרעיני, אין הערבים חשים חסרי-אונים". להערכת לברן, נובע הדבר בעיקר מכך שברשות מדינות ערב העיקר־יות חומרי לוחמה כימיים הן מעני־כות שיש בו מענה סביר ליתרון הישראלי. כמו כן מעריכים הערבים, ובעיקר סוריה, כי יקבלו בעת הצורך הסות גרעינית סובייטית.

סיבה נוספת להתרשמם של הערבים היא הערכתם כי ישראל לא תשתמש ביתרונה הגרעיני אלא אם תיקלע לתבוסה ולמצוקה קיומית, ואת זה יכולים הערבים עצמם למנוע.

עוד מציין "המאזן" כי ברשות מדינות ערב מצויים לא רק חומרי לוחמה כימיים, אלא גם אמצעי שי־גור. סוריה אף נמצאת במצב מתקדם

(סוף בעמוד 4)

הכמה הארץ חדשות
מתפרסם היום בעמודים
16, 17, 18, 19,
20, 21, 22, 23

ערך את העמוד: אריה השביה

מחלוקת בין האיגודים מעכבת ההתקדמות לחתימת הסכם-השכר

נציגי הדירוג האחיד דורשים עדכון תוספות ייחודיות, העלאת תיקרת ותק וצמצום הפער בין שכר הבכירים לבין המקבילים להם בדירוג האקדמאי ● הפקידים העובדים כבר 42 שעות בשבוע עומדים על שבוע-עבודה בן 5 ימים

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

מחלוקת חריפה בין האיגודים המקצועיים בהסתדרות, מעכבת את ההתקדמות לקראת חתימת הסכם שכר במיגזר הממשלתי והציבורי. כבר הסכם עקרונית עם האוצר על קיצור הדרגתי בשעות העבודה השבועיות, אך מעבר להעלאת השכר, תובעים נציגי הדירוג האחיד עדכון תוספות ייחודיות, העלאת

(סוף בעמוד 4)

שר הבטחון יצחק רבין ועמיתו הגרמני מאנפרד וורנר סוקרים מישמר כבוד, אתמול ליד משרד ההגנה המערב גרמני בבון. (תצלום איפי)

שיתוף בפיתוח אמצעי-לחימה — אמש בשיחות רבין בגרמניה

שר הביטחון אישר כי יש קשרים הדוקים בין צה"ל לצבא מערב-גרמניה ● התרשם מן העובדה שגם מדינה כמערב-גרמניה אינה מוכנה לפתח לבדה מטוס חדש

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). שיתוף-הפעולה בתחום הפיתוח של אמצעי-לחימה עמד אמש במרכז השי־חות שניהל כאן שר-הביטחון יצחק רבין עם עמיתו המערב גרמני מאנפרד וורנר. רבין הגדיר אחר־כך את החלק הזה של השיחות כ"סקירה על נושאים קונקרטיים של שיתוף-פעולה, הנעשה על-ידי מפעלי תעשיה בשתי המדינות, אך מודרך על-ידי צרכים מוסכמים בדרג הממשלתי".

שר-הביטחון הגדיר את שיתוף-הפעולה הביטחוני עם גרמניה כגורם המקדם את הטכנולוגיה הצבאית ב"תחומים מסויימים, לא גדולים". הוא סירב לפרט, אך ציין, שמבחינת הראיה הגרמנית יש לישראל יתרון של ניסיון בעמידה מול צבאות המצויידים בנשק סובייטי מתוחכם.

השיחות בין שני השרים נמשכו שעות אחדות, והתנהלו הן בארבע עיניים והן בהרכב של משלחות משני הצדדים. רבין הגדיר את האווירה בשיחות כטובה וידידותית. מן הצד הגרמני נמסרה סקירה נרחבת על תחזית התכנון הצבאית של בון לשנים

(סוף בעמוד 4)

ארבעה חברי כנסת התנשקו אתמול עם ערפאת בז'נווה

מדובר בפלד, מיעארי, זיאד וביטון ● צ'רלי ביטון: "ערפאת נשק לי, לחץ את ידי ואמר: 'כאן יש לנו אחד הלוחמים הטובים ביותר למען צדק ושלום'"

ז'נווה (ע"ת). ארבעה חברי כנסת התחבקו והתנשקו אתמול עם מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, מסר אחד הישראלים.

מגעים לארגונים עם אש"ף מהווים עבירה פלילית בישראל. אולם — מציינת סוכנות-הידיעות רויטרס — מספר שמאלנים ישר־אלים מתעלמים מן החוק כדי להב־ליט את תמיכתם בהסדר הבעיה הפלשתינית באמצעות פרו"ם.

"ערפאת נשק לי, לחץ את ידי ואמר לי: 'כאן יש לנו אחד הלוחמים הטובים ביותר למען צדק ושלום'", מסר ח"כ צ'רלי ביטון באמצעות מתורגמן לכתב רויטרס, ראנדל פלמר.

הם נפגשו בקבלת-פנים שערך ערפאת במלון-ראו, לחברי פרלמנ־טים שבאו להשתתף בוועידת או"ם של ארגונים לא-ממשלתיים על הנושא הפלשתיני.

ביטון מסר על חיבוקים ונשיקות בין ערפאת לבין ארבעת חברי הכנסת — מתי פלד ומוחמד מיעארי מהרשימה המתקדמת לשלום ותאו־פיק זיאד והוא עצמו מחזית הדמוקרטית למען שלום.

ערפאת גם חיבק שני ישראלים אחרים בקבלת הפנים — אמר האחד מהם, פעיל-השלום דוד איש-שלום.

4 ישראלים כבר עומדים למשפט על שנפגשו אשתקד ברומניה עם נציגים של אש"ף. כ-20 ישראלים נועדו ביוני בהונגריה עם מנהיגים של אש"ף, אך נגדם לא הוגשו כתבי-אישום. ביטון, שכבר התעלם בעבר מהאיסור על מגעים עם אש"ף, אמר כי אינו חושש מפני העמדה למשפט. "אין חשש, מפני שזה היה במסגרת כנס של האו"ם", הסביר.

אחד משני ישראלים אחרים בכנס, שאינו נהנה מחסינות פלמנטרית, אמר: "זו הפעם השלישית שאני מפר חוק זה, ואני מצפה כי יעצרו אותי. אני צופה לקראת גורדין פוליטי, כדי להפגין קבל עולם כולו כי הם (בישראל) רודפים את אלה המקדישים את חייהם לשלום".

חדשות הארץ

שיחות היום

עמ': גדעון פת, שר המדע והפיתוח
על: החלטת הממשלה [illegible]
(עמ' 2)

★ ההערכה: הפסקת פרויקט הלביא תעלה קרוב לחצי מיליארד דולר (עמ' 2)

★ הזמר השחור ג'סי ג'קסון הודיע: אני רץ לנשיאות ב-1988 (עמ' 3)

וורדמיל
המלה האחרונה בעיבוד תמלילים
י-ם: 639015, 227248, 699311
ת"א: 615270, 285282, 499389
חיפה: 04-333950, 335233 06-571343

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: נאה.

● ירושלים: 30—19.
● תל-אביב: 29—21.
● חיפה: 30—21.
● באר-שבע: 33—18. הגולן 31—16, צפת 29—17, טבריה 34—21, שומרון 32—17, נתב"ג 31—20, אילת 38—25.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5930	−0.0018
נוסעים	1.8934	−0.0022
שחור	1.6900	—

שער הסל

יציג	1.6801	−0.0015

בגליון זה 24 עמודים

שוק ההון

עליה בריבית פקדונות שקליים

מאת יהודה שרוני

עליית ריבית הזכות על פקדונות שקליים, אשר החלה בשבוע שעבר ביוזמתו של בנק הפועלים, קיבלה אתמול חיזוק נוסף. הבינלאומי העלה אף הוא את הריבית על פקדונות ג'מבו, ובעקבותיו הלכו גם הבנקים הקטנים. בשוק ההון העריכו כי בנק הפועלים העלה את הריבית עקב גרעונות נזילות זמניים.

בבקשה לנזילות עוד מתנו אתמול הביקושים, ואלה סופקו בע־לית מתונה. להצעתה שתי סדרות אג"ח של בנק ישראל נרשם ביקוש כולל של 88 מיליון שקל.

אורי פורת: גם אריק אינשטיין זכאי לחופש-ביטוי

דוחה תביעה לגניזת השיר "עיתונאי קטן שלי" ● גם גל"צ ימשיכו לשדרו

מאת לילי גלילי

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, דוחה תביעות שהופנו אליו מעי־תונאים, שלא להשמיע ברדיו ובטל־וויזיה את שירו החדש של אריק אינשטיין, "עיתונאי קטן שלי".

בתגובה לדרישה אמר אתמול פורת, כי "חופש הביטוי אינו שייך לעיתונאים בלבד, אלא גם לאריק אינשטיין, באותה המידה. ויש מידה לא מבוטלת של צביעות בקריאה לאסור את ההשמעה, בעיקר מפיהם של אותם הזועקים בדרך כלל לחופש הביטוי".

פורת הוסיף בתגובתו, כי השמעת השיר תימשך, ומי שחושב שהשיר "עיתונאי קטן" מכוון אליו, מוטב לו שיפשפש במעשיו.

גם מפקד גל"צ, נחמן שי, אמר בתגובה כי אין בדעתו להפסיק את שידור השיר.

עם "ויזה" כל הקניות לחג קטנות כגדולות בהישג ידך

כרטיס ה"ויזה" שלך הופך כל חג לחג שמח! והשנה במיוחד!
אתה קונה כל מה שאתה צריך לחג ב-20,000 בתי עסק ומשלם ב"ויזה" —
כי עם "ויזה" אתה נהנה מתשלומים נדחים בשיטת ויזה,
ממבצעי הארכת אשראי בחנויות רבות וכמובן מאשראי חינם עד חודש ימים.
תכנן קניותיך לחגים עם כרטיס האשראי "ויזה" כי,
יש יותר ב"ויזה" שלך!

הכרטיס העדיף.
VISA
ויזה יותר טוב מכסף.
ויזה - כרטיס האשראי של קבוצת בנק לאומי בנק דיסקונט

هكذا من الاصل

ההערכה: הפסקת פרויקט ה"לביא" תעלה קרוב לחצי מיליארד דולר

משרד הביטחון מפעיל צוותים לסגירת הפרויקט בישראל ובארה"ב, בהכנת התוכנית להפצת חלופות צה"ל לתעשיות הביטחוניות ובניוד עובדים בין המפעלים השונים ● ח"כ לנדאו תובע דו"ח מיוחד של מבקר המדינה, "לבדיקת המחדלים שנתגלו בתהליך קבלת ההחלטות להפסקת פרויקט הלביא"

מאת ראובן פדהצור
כתבו הצבאי של "הארץ"

עלות סגירת פרויקט הלביא בישראל תגיע ל־200–250 מיליון דולר — מעריכים במשרד הביטחון. מדובר בצורך לפצות מפעלים וקבלנים ישראליים, עמם נחתמו חוזים, ולתשלום משכורות לעובדים בפרויקט עד לפיטורם. בנוסף על הסכום הזה, יוצאו עוד כ־200 מיליון דולר, כעלות סגירתו של הפרויקט בארה"ב.

בראש הצוות של משרד הביטחון, העוסק בסגירת הפרויקט בישראל, עומד היועץ הכלכלי של מערכת הביטחון, צבי טרופ. בראש הצוות המטפל בסגירה בארה"ב עומד אל"מ דוד מוהיל האוויר. ראש מינהל הרכשה במשרד הביטחון, אברהם אורן, עומד בראש הצוות העוסק בהכנת תוכנית הפצת חלופות צה"ל לתעשיות הביטחוניות.

צוות נוסף, בראשותו של ראש מינהלת תוכנית הלביא, תת־אלוף (מיל') מנחם עיני, בוחן את האפשרויות השונות לניוד עובדים בין התעשיות הביטחוניות השונות. בכל הצוותים משתתפים גם נציגים של משרדי האוצר והעבודה והרווחה.

אלפים נועדו לפיטורים ללא קשר עם הלביא

מבדיקות של מערכת הביטחון עולה כי בלביא הועסקו במועד ההחלטה על הסגירה כ־6,000 עובדים, מהם 5,000 בתעשיה האווירית. לפי נתונים אלה, גם אם היה נמשך פרויקט הלביא, היה צורך לפטר כ־1,500 עובדים בגמר שלב הפיתוח, בעוד כשנתיים, כ־1,000 מהם אנשי התע"א.

בנוסף לכך, התכוונה התע"א, בלא כל קשר לגורל הלביא, לפטר עוד כ־1,500 עובדים (שחלקם כבר פוטר בחודשים האחרונים).

לפיכך, טוענים במערכת הביטחון, ממילא היה מגיע מספר המפוטרים של התע"א למספר הקרוב לזה של המפוטרים לאחר ביטול הפרויקט. כזכור, אמר שר הביטחון כי יהיה צורך לפטר כ־3,000 עובדים בתע"א.

צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה, מוסר:

חבר הוועדה לביקורת המדינה, ח"כ עוזי לנדאו (ליכוד), תבע הכנת דו"ח מיוחד של מבקר המדינה, לבדיקת המחדלים שנתגלו בתהליך קבלת ההחלטות להפסקת פרויקט הלביא.

ח"כ לנדאו מבקש שהדו"ח יעסוק גם במעורבות החריגה של צמרת צה"ל בוויכוח הציבורי בעניין הלביא, מידת החריגה מהנורמות המותרות בתחום זה, טיב הנתונים שהוצגו על־ידי מערכת הביטחון ומידת התארגנותה לקראת הכנת "תיקי מגירה" לפרוייקטים חדשים.

כמו כן, תובע לבדוק את אמינות הדיווח של ראשי מערכת הביטחון על שדה־הקרב העתידי שהוצג בממשלה והשלכותיו המפורטות ככל האפשר על מערכות־הנשק שיש לפתח וכן על כמותן, עלותן, דרך הפעלתן המשולבת ובכלל זה תורת הלחימה של צה"ל בשדה־הקרב.

לדעתו, יש לבדוק את התארגנות מערכת הביטחון לשימור הידע שנרכש בעת פיתוח הלביא ולשימור התשתית של צוותי המחקר והפיתוח לרבות ההשלמות הנדרשות של פרויקטים מיוחדים, בדיקתו המעבירות של הידע הזה והזכות ביצועי לצורך יישומו במערכות נשק עתידיות של צה"ל.

בעניין התעסוקה סבור ח"כ לנדאו שיש לבחון את התארגנות של מערכת הביטחון ומידת שיתוף הפעולה והתיאום שיזמה עם משרדי ממשלה אחרים לצורך טיפול בבעיית תעסוקה שיווצרו עם פיטורי אלפים מעובדי התעשיה האווירית.

הוא תבע אמש את כינוסה הדחוף של הוועדה לביקורת המדינה כדי שזו תבקש ממבקר המדינה להכין את הדו"ח המיוחד על פי סעיף 21 לחוק מבקר המדינה.

סופרו המדיני של "הארץ" מוסר:

ראש הממשלה יצחק שמיר קיבל אתמול ראשי ערים ומועצות ממרכז הארץ שהציגו בפניו את ההשלכות של פיטורי מאות עובדים מהתעשיה האווירית על ישוביהם. הם ביקשו מראש הממשלה סיוע לפתרון הבעיה ושמיר השיב כי משרדי הבטחון והאוצר קבעו את עמדתם לגבי הלביא מתוך שכנוע ולא מתוך אינטרסים, אך עתה יש אמנם חשש שתהיינה לכך השלכות על האוכלוסיה בעריהם. הוא הביע תקוה שהממשלה תעשה הכל להקטין את הנזק והבטיחו להביא לידיעת הנוגעים בדבר ובמיוחד שרי הבטחון והעבודה והרווחה את הבעיה שהציגו בפניו ראשי הערים ואת ההשלכות על האוכלוסיה. הוא הביע גם תקוה שהתפתחות התעשיה והגידול בצמיחה יסייעו לפתרון הבעיה בטווח הרחוק.

עובדי תע"א הפגינו נגד פרס באבן־יהודה

נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בשרון, מוסרת:

כאלף מעובדי התעשיה האווירית קידמו אתמול את פני ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, בבואו לקבל את אות יקיר ההסתדרות באבן־יהודה בשרון. העובדים מחו אתמול, בשלטים ובקריאות, על החלטת הממשלה להפסיק את פרויקט הלביא. כוחות משטרה ממשמר הגבול איבטחו את האירוע, שעבר ללא בעיות מיוחדות.

העובדים הפגינו ברישיון מול בניין המועצה המקומית. לאחר מכן עברו להפגין מול בניין מועצת הפועלים, שלא בהתאם לתנאי הרישיון. לאחר ויכוח נוקב עם קציני המשטרה במקום הפגנו לדרכם.

כשניצבו העובדים ליד בניין המועצה המקומית, מעט לאחר ששר־החוץ פרס עזב את המקום הם השליכו כמה בקבוקי פלסטיק וחיות משקה ריקות. לאחר מכן עזבו את המקום, לבתיהם.

מוסר הפרלמנטרי של "הארץ" מוסר:

הכנסת תדון ביום ב' הבא בביטול פרויקט הלביא. ח"כ דב שילנסקי (ליכוד) אסף 20 חתימות לכינוס מיוחד של הכנסת בפגרה לדיון בנושא זה.

נשיאות הכנסת החליטה לקיים את הדיון בשבוע הבא, בנוסף להצעות אחרות שהועלו כבר קודם לכן בנושאים אחרים.

שר החוץ שמעון פרס ורעייתו אירחו שלשום בערב שורת אמנים לארוחה מזרחית בביתם בירושלים. בין המוזמנים היו חיים משה, נסים גרמה, אביהו מדינה, שימי תבורי, מרגלית צנעני, איתמר סיאני. השיחה עסקה במוסיקה מזרחית המקומה בתרבות הישראלית. האורחים ביקשו מפרס שיעזור להם להשמע יותר מעל גלי האתר. בצילום: שמעון פרס וחיים משה. (צילום: חנניה הרמן, אירואיה)

מתפתחת יריבות בין רפא"ל לבין התע"א על נתח העבודות בעתיד

אנשי רפא"ל: "עקב לחצים פוליטיים, מעבירים את האבטלה מאזור המרכז לצפון ומשאירים את התעשיה האווירית בהיקפה הגדול בעוד האחרים מצטמקים" ● עובדי רפא"ל מאיימים בצעדים חריפים נגד פיטורי 1,000 מהם

מאת ירח טל, סופר "הארץ"

"אנו מתנגדים להפעלת לחצים פוליטיים, במטרה להשפיע על החלטות בעלות אופי ביטחוני ומדעי. אם תימשך השיטה שבה נרקמים עובדי התעשיה האווירית, זו לא תישאר מיותמת", אמר אתמול אחד מראשי ועד עובדי המחקר של הרשות לפיתוח אמצעי לחימה (מסיבות ביטחוניות ביקשו הוא וחבריו לשמור על עילום־שם) בנסיבת עיתונאים שנערכה בחיפה.

עובדי רפא"ל טוענים, כי מפעלם, שהוא מוסד למחקר ולפיתוח מן המתקדמים בעולם, עומד לאבד חלק ניכר מעובדיו. שיעור האקדמאים ברשות הוא הגבוה בארץ, ומן הגבוהים בעולם (כולל מאות בעלי תואר דוקטור למדעים). וביניהם רבים שזכו בפרס ביטחון ישראל.

בעקבות ביטול פרויקט הלביא, הלוחץ הציבורי הפוליטי, כדבריהם, של עובדי התעשיה האווירית, עלולה מערכת הביטחון להפנות לתעשיה האווירית יותר פרויקטים ממה שהיתה מקבלת אילמלא בוטל הפרויקט. מדובר, לדבריהם, בהעברת פרויקטים הכוללים ייצור, המשך פיתוח, ופיתוחים חדשים. חלקם העיקרי של פרויקטים אלה ייחודיים לרפא"ל ואינם ניתנים להשגה אף בחו"ל. העברתם לתעשיה האווירית (מעבר להשלכות התעסוקה) תגרום להתייקרות ולדחיה בביצוע.

לטענתם, מאז ביטול פרויקט הלביא, מתנהל מסע ציבורי להעברת פרויקטים במאות אלפי דולרים, שבוצעו בעבר על ידם, לידי התעשיה האווירית. כבר בשבוע שעבר הודיעה להם הנהלת רפא"ל רשמית, על כוונתה לפטר קרוב ל־1,000 עובדים. מספר עובדי רפא"ל צומצם בשנתיים האחרונות ב־700 איש, כ־25% מכוח האדם ברשות.

עוד טענו כי נוצר מצב כזה, שעקב לחצים פוליטיים מצד עובדי התעשיה, מעבירים את האבטלה מאזור המרכז — לצפון. השלכות ביטול הלביא יפגעו קשה, לדבריהם, גם ביישובים רבים המצויים בקו העימות ובמצפים בגליל, שמבצעים עבודות־משנה לרפא"ל.

"איננו מאיימים בירידה מן הארץ", אמרו נציגי רפא"ל. לדבריהם, רובם מהנדסים ואנשי טכנולוגיה ברמה בין־לאומית, אך הם מקווים למצוא תעסוקה בארץ. בכל זאת, חלק מן המומחים עשוי למצוא את עצמם בחו"ל. שיעור הירידה של עובדי רפא"ל עד כה נמוך, לדבריהם, בהרבה מן הממוצע הסטטיסטי הארצי.

"איפה הבושה שלהם?" שאל פרס בתגובה על נאומי ראשי חרות שלשום באריאל

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

"איפה הבושה שלהם?" שאל שמעון פרס אתמול, בעת שהוענק לו אות יקיר ההסתדרות בישוב "אבן יהודה" שבשרון וזאת בתגובה לנאומי ראשי חרות בכינוס שהתקיים שלשום בישוב אריאל בשומרון.

"אל יפחידו אותנו קטני־אמנה. אתמול באריאל הם צריכים להכות על חטא, כל השרים נושאים באחריות קולקטיווית במגני אבל אף אחד מהם לא יתפטר" — אמר פרס והציע לנואמים משלשום באריאל כי "יתנהגו בכבוד".

"אני לא שונא שלכם", אמר והזכיר לנואמי אריאל את נפילת מניות הבנקים, האינפלציה הגבוהה והתמוטטות החקלאות. "יש אנשים קטני אמנה, אם ציונות זו אינפלציה של שש מאות אחוזים ואם ציונות זה ארון של 400 מיליארד דולרים במניות הבנקים, או איזו ציונות זו?" שאל, והזכיר גם את 100 אחוזי הריבית והכמעט התמוטטות של החקלאות.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

החסד חסר הרחמים

קונצרט מיצירות בטהובן בביצוע רביעיית אלבן ברג מווינה באולם ויקס ברחובות

יש יפות מרביעיית אלבן ברג (לפחות, כפי שנשמעה הערב) במתק הצליל ובשלמות הטכנית, אך מן הסתם אין יפה כמוה ברוחניות המופשטת והמופנמת שבגישתה ליצירות בטהובן. ברגשות מעורבים נשמעה היצירה הראשונה בתוכנית: רביעיה אופוס 18 מספר 4. הפראזה המונומנטאלית הפותחת את היצירה היתה מרהיבה באיפוקה; נשמעה כאן קריאת־תיגר מרעננת על הנטיה המקובלת לרגשנות בנגינתה של פראזה זו. אך בהמשך נתגלו סימני קיצוניות ברצונם של חברי הרביעיה לחדש בפרשנות בטהובן: לדוגמה, ההפרזה במהירות בנגינת הפרק השלישי האפילה על מהודותו של הפרק האחרון. לא נעדרו מביצוע זה גם רגעים בודדים של ליקויים בנקיון.

עוצמה מאופקת איפיינה את פתיחת היצירה השניה — אופוס 127. שוב הוכח, כי התעלות רוחנית קשורה קשר הדוק עם שליטה טכנית. שתיהן הושגו בביצוע זה יותר מבקודם והיו כאן גם רגעים רבים של התעלות. אך גם כאן נשמעו צלילים חורקים, שקרעו באכזריות את קורי הקסם שנטוו באהבה ובהשראה. המוסיקה, ובעיקר זו הקאמרית, היא חסרת־רחמים בעיקר ברגעי החסר שלה.

שיא הערב היה בביצוע היצירה האחרונה — רביעיית רזומובסקי השלישית. כאן הכל היה קרוב לשלמות, ובמיוחד בפרק השני: צלילי הפריטה של הצ'לו, התאמה האידיאלית בין דרגות הדינמיקה והרגשות הפנימי. הכל מבוקר עד הפרט האחרון ועם זאת מלא השראה והוליד ספונטאני, כאילו אי־אפשר אחרת. נקווה שבביצוע פרק זה הוא שישמש השראה לשאר הקונצרטים בביקור זה של אורחים מווינה.

ראיתי שמעתי

גלסנוסט תקשורתי

כתב המחלקה הרוסית של קול־ישראל, מרדכי שחם, צפה הטכורה תקשורתית־פוליטית קטנה כשהיה לכתב הרדיו הישראלי הראשון שלו הותר להיכנס לברית המועצות כשליח רשמי ועצמאי של רשות השידור הישראלית. דוד ויצמן וישראל סגל, שביקרו שם לפניו, עשו זאת כחלק מ"פול" של עיתונאים זרים בעת כהונתם כשליחי הרשות באירופה.

כשנודע בקול־ישראל על קיומו של יריד הספרים הגדול בבריה"מ, שבו משתתפת גם ישראל, החליטו לבחון בחינה ישירה את הגלסנוסט ואת הפרסטרויקה הפוליטית. במברק למנכ"ל היריד במוסקבה ביקשו היתר כניסה לכתב הישראלי, ולא ציפו לתוצאות מסעירות. ובכל זאת, בתוך 48 שעות, הגיע טלקס מבריה"מ ובו הבטחה לא רק לסדר ויזה לכתב, בכל סעירות של בריה"מ שיכסו, אלא גם התחייבות לסייע לו במילוי תפקידו. ואכן, שחם קיבל את הויזה בזמנה, וכבר העביר דיווח ראשון מן הבירה הרוסית.

לילי גלילי

הסברה "ליכודית" לאורח הספרדי

בין שורת האישים הישראלים שהופיעו בתוכנית הביקור של מזכיר המדינה במשרד החוץ הספרדי, לואיס יאנייז, לא נמצא איש מאנשי הליכוד. מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן אהרון, פנה למשרד החוץ ושם נאמר לו כי לא מצאו איש מהליכוד שייצג בפני האורח תמונה של המצב הפוליטי במלואו. לפיכך, הסביר המנכ"ל למזכיר המדינה האורח, לקחתי על עצמי את החובה לייצג בפניך את כל האגף הזה של הממשלה, למרות שאינני מייצג שום מפלגה.

בן אהרון הסביר בהמשך את התנגדותו של שמיר לוועידה בין־לאומית ועמידתו התקיפה על שיחות ישירות עם הערבים.

א. לם

דילן בתרגילי התחמקות

שלשום בלילה הגיע אדם לבוש כביטניק למלון "המלך דוד" בירושלים, נרשם בשם ג'יי סמון וביקש סוויטה המשקיפה על העיר העתיקה. מאז ועד אמש לא יצא את חדרו. אתמול בבוקר גילה מנכ"ל המלון באקראי שבמלונו מתארח בוב דילן, הלוא הוא אותו סמון.

דילן הסתגר בחדרו גם בשעה שהיה אמור לפגוש בשר החוץ, שמעון פרס וגם בכותל המערבי לא ביקר. הוא יצא רק לצורך הופעה חוזר והתנבר בחדר במלון. אחרי שיעזוב כאן ינשמו כל "צפצפי דילן" לרווחה.

כינוס של מעפילי "אקסודוס"

דגלה המצוקע מבדורים של ספינת המעפילים "אקסודוס" יוענק למפקד חיל הים, האלוף אברהם בן שושן, בכינוס לציון 40 שנה לפרשת "אקסודוס" שייערך ב־28 בספטמבר בהיכל התרבות בתל־אביב. בכינוס, שמארגן מרכז ההסברה בשיתוף עם עמותה של מעפילי "אקסודוס" והסוכנות היהודית, הבטיחו את השתתפותם אלפי מעפילים, אנשי "פלים", "צר־עוני" ואנשי המוסד לעלייה ב', אשר ייפגשו ביניהם לראשונה לאחר 40 שנה.

הנואם המרכזי בכינוס יהיה שר הביטחון, יצחק רבין, ובמהלך האירוע יוצג מופע אור־קולי בשם "הספינה שניצחה", וכן תמונות ומסמכים שלא פורסמו עד היום.

שגריר צרפת בישראל, אלן פיירה, הוזמן אף הוא להשתתף בכינוס כדי לקבל את תודת המעפילים על יחסה החם והאנושי של ממשלת צרפת והעם הצרפתי בתקופה שבה עגנו ספינות הגירוש בחוף פור דה בוק בצרפת.

היום תצולם בטלוויזיה הישראלית התכנית "הדרך לאקסודוס". יתארחו בה רבים מגיבוריה של הפרשה והיא תוקרן בראש השנה.

עש"ת

צ'יצ'ולינה ירדה מגדולתה

חברת הפרלמנט האיטלקי, אילונה סטאלר, המכונה "צ'יצ'ולינה" לומדת בדרך הקשה שכניסתה לפרלמנט היתה עבור בני עמה בבחינת מהתלה לא מוצלחת. סטאלר, שנבחרה ברשימת המפלגה הרדיקלית, הופיעה לראשונה כחברת פרלמנט בעיירת הנופש וייארג'יו, שם היא מוכרת היטב. החוזים שבאו לראותה היו עיתונאים ושוטרים. שורת הופעות שלה בעיירה יוקרתית זו בוטלה בטענות שונות וכך גם מרבית הופעותיה בכל רחבי איטליה.

נגד אילונה סטאלר התקוממו לא רק הפמיניסטיות, הקאתולים האדוקים וארגוני ההורים, אלא גם האיטלקי הפשוט. וכך יכולה צ'יצ'ולינה להקדיש את זמנה לקריאת תיקים ודו"חות כחברת ועדת הביטחון של הפרלמנט האיטלקי.

חולדה ליברנומה
פירנצה

הנסיכה קרולין ממונקו משביעה סוף סוף את נתיניה נחת. אחותה סטפאני עדיין "מחפשת את עצמה", ואילו קרולין מעמידה ולדות למען השושלת המלכותית. זה עתה ילדה במונטה קרלו את בנה השלישי, פייר (לזוג עוד בן ובת). זהו הישג לא רע לאב המאושר, סטפאנו קסיראגי, שניסה בשעתו להתחמק משירות בצבא האיטלקי בטענה של פגיעה בחלציים הגורמת לו לאקזמה. (תצלום אי. פי)

בעריכת עידית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: גדעון פת, שר המדע והפיתוח
על: החלטת הממשלה למנותו החודש כמ"מ ל־3 שרים

אילו הצביעו שוב על הלביא הייתי מרים יד שמאל נגד ויד ימין בעד

החודש תעמוד בראשות ארבעה משרדים ממשלתיים: אוצר, עבודה ורווחה, בינוי ושיכון ומדע ופיתוח. זה אולי מוכיח שאפשר לוותר על מחצית מהמשרדים?

בוודאי שלא. הכל מקרי. השר לוי יוצא לשישה ימים לחו"ל. השר קצב יוצא לפרק זמן דומה. יצא שהכל באותו חודש ובתקופה שאני משמש כממלא מקום שר־האוצר. באופן קבוע אני ממלא את מקומם של קצב ושל לוי בעת העדרם, כמו שקצב ממלא את מקומי בעת היעדרי. זה עניין פורמלי, שלא צריך לייחס לו משמעויות מרחיקות לכת.

העבודה שהוטלה עליך למלא מקומם של שלושה שרים בכלכלה מרכזיים מוכיחה שבממשלה הגיעו למסקנה שאתה פוטנציאל מבוזבז ושבמשרד המדע והפיתוח אתה מבוטל?

אני בטוח שמרבית השרים אפילו לא שמו לב לכך שאישרו את מינויי כממלא מקום ל־3 שרים החודש. זה נעשה באורח אוטומטי, שכן כמו שאמרתי אני ממלא מקום קבוע לאותם שרים.

באילו מכל התיקים הללו היית רוצה להחזיק באורח קבוע?

אין תגובה.

כל אימת שהתפנתה משרת שר האוצר, הועלה שמך כמועמד ומעולם לא זכית בתפקיד. האם בתקופת מילוי המקום לשר־האוצר תשתדל להוכיח שאלה אשר דחו מועמדותך עשו מקח טעות?

אף פעם לא רציתי להיות שר אוצר. לא רדפתי אחרי התפקיד גם לא הפעם. זה תפקיד שוחק מאוד, קשה מאוד, ואני מעריך את אלה שממלאים אותו תקופה ממושכת. נכון שבעשר שנותי בממשלה שימשתי ממלא מקום קבוע לשרי האוצר ושליש מתקופת שירותי בממשלה הקדשתי למילוי תפקיד ממלא מקום שרי האוצר שכיהנו בתפקיד בעשר השנים האחרונות וזה מתוך היכרותי את עבודת משרד האוצר והתיאום שאני מתאם עם שרי האוצר, בעיקר עם השר נסים, שבסיס היחסים בינינו אינו רק מקצועי אלא גם ידידות וחברות טובה.

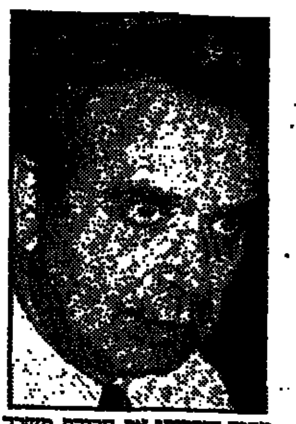

איך תחלק את זמנך בין המשרדים? האם גורל המשרדים יהיה כגורל כל אחת מאלף נשותיו של המלך שלמה שנשמתן יצאה עד שהגיעה תורן להתייחד עם המלך?

את עיקר זמני אני מקדיש למשרד האוצר. שני המשרדים האחרים לא מחייבים מאמץ מיוחד. פונים אלי רק במקרים יוצאי־דופן. רק במשרד האוצר אני "פול טיים ג'ובר". במשרדים האחרים מילוי המקום שלי הוא רק פורמלי. מובן, כשיש הצבעה בממשלה שנוגעת למשרדים אלה, ההצבעות בידי.

אתה נכנס לנעליהם של שר האוצר ושר העבודה והרווחה בעיצומה של אחת מהתקופות הקשות ביותר שידע שוק העבודה בישראל, בעקבות ביטול פרויקט הלביא, וכאשר המו"מ על הסכמי השכר בשיאו. כממלא מקום לשרים הללו אתה חופשי ליזום פעולות ולשנות החלטות קודמות?

אני נועץ עם השרים לפני שאני מתחיל למלא מקום. נועצתי ארוכות עם שר־האוצר ערב נסיעתו. קיבלתי את הערותיו, מחשבותיו ודעותיו. אני נמצא בקשר הדוק עם הממונה על השכר, הלל דוראי, וההנחיות שניתנות הן בדיוק בהתאם לסיכומים שסיכמתי עם שר־האוצר לפני נסיעתו. הכל מתנהל כפי שהיה מתנהל אילו השר נסים היה נמצא כאן עתה.

עתה, כשאתה בנעליו של שר־האוצר, האם אתה מבין לעמדתו של נסים נגד הלביא והאם מוכן לשנות את דעתך בזכות הפרויקט?

אני לא מודה עם דעתו, אך מבין לה. אילו היתה נערכת כיום הצבעה חוזרת בעניין הלביא — דבר שהוא היפותטי לגמרי — הייתי ביד שמאל מצביע, בשמו של השר נסים, נגד הפרויקט, ובידי הימנית מצביע את הצבעתי האישית — בעד הפרויקט.

ניהול משרד האוצר ולוא לכמה ימים מחזיר אותך לכותרות. יהיה לך קשה להיפרד מהחשיפה התקשורתית הזו ולחזור לאלמוניות משרד המדע והפיתוח?

נושא זה אף פעם לא הטריד אותי או הדיר שינה מעיני. אני משתדל לא להיות בכותרות ולהמשיך את סדר היום הרגיל שלי עם או בלי תקשורת.

אומרים שהאדם הוא שעושה את התפקיד ולא רק להיפך. האם העובדה שאין משרד המדע והפיתוח מתבלט היום היא תוצאה של חוסר עניין שאתה מגלה בתפקיד?

את חוסר העניין במשרד המדע מגלה התקשורת. הקהילה המדעית יודעת מה המשרד עשה למען המדע בארץ וקידומו בשלוש השנים שבהן אני מכהן בראשותו. זה שכרי וסיפוקי. אני מוצא הרבה עניין במשרד זה. אני חושב שיכולתי לתרום יותר בנושאים כלכליים על פי ניסיוני והשכלתי. אבל בטוחני שיבואו ימים טובים ותינתן לי ההזדמנות להוכיח את זאת.

הרמטכ"ל העיר לאלוף בר־כוכבא על הביקורת שמתח על הפצצת ח"א

בר־כוכבא אמר: "פגיעה בנשים וילדים היא לא לכבודנו. אסור שדרך הלחימה שלנו תהרוס גשרים לאפשרות של דו־קיום בעתיד. אם נמשיך להפציץ כך, נהרוס כל סיכוי לדו־קיום בשלום"

מאת ראובן פדהצור
כתבו הצבאי של "הארץ"

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, [illegible] טלפן, אתמול לביתו של האלוף משה בר־כוכבא (במיל') והעיר לו על הביקורת שמתח על הפצצת חיל־האוויר בשבוע שעבר [illegible]

האלוף בר־כוכבא מתח ביקורת נוקבת על הפצצת חיל־האוויר בעין אל־חילווה, ואמר ל"על המשמר" כי "פגיעה בנשים וילדים היא לא לכבודנו. מוכרחים להקפיד שנשים וילדים לא ייפגעו, ואם נגזר עלינו להילחם, נעשה זאת בדרך הכי אנושית שאפשר. אסור שדרך הלחימה שלנו תהרוס גשרים של אפשרות לדו־קיום בעתיד. אם נמשיך להפציץ כך, נהרוס כל סיכוי לשלום".

הרמטכ"ל לא שבע נחת מהתבטאות של האלוף בר־כוכבא, וראה צורך להעיר לו על כך באופן אישי.

בדיון השבועי של פורום המטה הכללי שיבח הרמטכ"ל את תקיפת חיל־האוויר, וציין את הפגיעות המדוייקות במטרות שהותקפו. לא היתה במהלך הדיון כל התייחסות להערתו של ראש הממשלה בגנות התערבות צה"ל במחלוקת הציבורית בעניין הלביא.

רוני מילוא עומד לעבור ללשכת ארנס

מאת עקיבא אלדר

סגן השר רוני מילוא יעבור בתוך שבועיים ממשרד ראש הממשלה בקריה בירושלים אל הלשכה ששימשה את משה ארנס במזרח־ירושלים ויתחיל לטפל במקומו בנושא ערביי ישראל ושאר המיעוטים.

חדרי־ניתוח יהיו סגורים גם היום עקב "ההרדמה הבטוחה" שנוקטים הרופאים־המרדימים

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ"

חלק מחדרי־הניתוח בבתי־החולים יישארו גם היום סגורים, בעקבות החלטת הרופאים המרדימים להמשיך לעבוד בשיטת "ההרדמה הבטוחה". היום ייפגשו נציגי ההסתדרות הרפואית ונציגי השובתים עם שרת הבריאות, כדי לנסות ולמצוא פתרון לדרישותיהם של הרופאים המרדימים, לתוספת תקנים של 150–200 רופאים נוספים בבתי־חולים ולשיפור רמת שכרם. בפגישה ישתתפו גם הממונה על השכר במשרד האוצר, סגן נציב שירות המדינה ונציגי אגף התקציבים באוצר.

סגן מנהל בית־החולים בילינסון, ד"ר יוסף פקטור, אמר כי בית־החולים נערך לתכנית מצומצמת של ניתוחים במשך יומיים. לדבריו עיקר הנזק הוא בדחיית הפריות מבחנה. "במצב של אי ודאות, אין אפשרות לתת טיפול מסוג זה המחייב להתבצע בתוך מספר ימים. כאשר לא ניתן לתכנן לוח־זמנים, נאלץ בית־החולים לדחות טיפולים אלו לאחרים", אמר ד"ר פקטור.

במרבית בתי־החולים הוקמו אתמול ועדות למבנן העבודה בחדרי־הניתוח, על־פי הנחיות ההסתדרות הרפואית שהחליטה לנקוט בשיטת "ההרדמה הבטוחה". בוועדות אלו יישבו נציגי הנהלת בית־החולים, נציג הרופאים הכירורגיים ונציג ועד רופאי בית־החולים. הוועדות יחלקו את העבודה בחדרי־הניתוח על־פי שיקול־דעת של חברי הוועדה.

האחיות הבריון מסכנת עבודה

חטיבת האחיות והאחים בבתי־החולים, החליטה להכריז על סכסוך עבודה. הסיבה: אין בהסכם המסגרת העומד להחתם בשירות הציבורי, כדי לענות על התביעות הייחודיות של חטיבת האחים והאחיות של בתי־החולים ובמיוחד לנוכח המצב החמור השורר במוסדות האישפוז. הודעה על הכרזת סכסוך־עבודה העבירו האחיות ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

עובדי המדינה יקבלו משכורת ספטמבר עוד לפני החגים

מאת דן סגיר

משכורת ספטמבר תשולם לעובדי המדינה ב־21 בספטמבר במקום בתחילת אוקטובר, כדי לאפשר להם להשלים קניותיהם לחגים לפני ראש השנה. במועד זה יקבלו עובדי המדינה 90% מסך המשכורת שלהם ואת שאר המשכורת יקבלו ב־1 באוקטובר. הנחיה על כך נתן מ"מ שר האוצר השר גדעון פת לחשב הכללי באוצר.

ערך את העמוד: אריה חשביה

המעלות של

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	13	14	מע.חל	15	18
אתונה	30	22	בהיר	21	29
בוקרשט	26	17	רעמים	15	26
בזיסל	13	14	מע.חל	15	19
וינה	22	14	מע.חל	15	18
ז'נבה	27	13	נאה	14	20
לונדון	19	14	מע.חל	15	18
ליסבון	28	17	בהיר	20	24
מדריד	32	18	בהיר	18	28
ניו־יורק	20	14	גשום	18	25
פאריס	23	14	מע.חל	14	19
פרנקפורט	19	14	ממטרים	15	17
ציריך	26	15	נאה	14	18
קהיר	33	22	בהיר	22	32
קופנהאגן	18	13	ממטרים	14	17
רומא	28	21	בהיר	21	25
שטוקהולם	16	11	גשום	13	18

EL AL אל על

למשפחת לרנר
על מות ראש המשפחה
ישראל לרנר ז"ל
אבלים עמכם
יוסף פרלמן וב"ב
שמוליק זמל וב"ב
מ. פרלמן בע"מ

היום יום שלישי י"ד באלול תשמ"ז (8.9.87)
בשעה 11.30 תתקיים אזכרה בבית העלמין
בכפר ורבורג לזכרם של
רבקה ומרדכי גובר ז"ל
בית כפר ורבורג והמשפחה

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה
סברלו פנינה
הלוויה תתקיים ביום רביעי ט"ו באלול תשמ"ז. 9.9.87
בשעה 13.00 בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
המשפחה האבלה

לאבי רישפן ומשפחתו
משתתפים בצערך הכבד
במות
אביך ז"ל
ברוידא ושות'
השותפים והעובדים

בית מכון ויצמן למדע
משתתף באבלה של
משפחת ריקליס
על מות אבי המשפחה
פנחס ריקליס

הכומר השחור ג'סי ג'קסון הודיע על כוונתו לרוץ לנשיאות ב־1988

נציגים דמוקרטים: "אין ארה"ב בשלה עדיין לנשיא שחור" ★ סקר של "טיים": תמיכה של כ־26 אחוזים

מאת צבי בראל

וושינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הכומר הבפטיסטי השחור ג'סי ג'קסון הודיע אתמול על כוונתו לרוץ לבחירות לנשיאות בשנת 1988 ובכך העלה את מספר המועמדים הדמוקרטים לשמונה.

ג'קסון (46) הנשען בעיקר על תמיכתם של השחורים בארה"ב, אמר במסיבת עתונאים, כי בכוונתו להרחיב את בסיס התמיכה בו "ולגרוף אל שורותיו תומכים מבני מיעוטים אמריקאים אחרים ואותן שכבות שסבלו, כלכלית, ממדיניותו של הנשיא רייגן".

סקר שערך השבועון "טיים" מעניק לג'קסון תמיכה של כ־26 אחוזים, שהיא לפי שעה התמיכה הרחבה ביותר אותה קיבל מועמד דמוקרטי כלשהוא. עיקר תמיכתו של ג'קסון יליד דרום קרולינה, היא במדינות הדרום, בהן מרוכזת המיעוט לוסיה השחורה, ששלושה רבעים ממנה תומכת במועמדותו. השנה יוכו מדינות אלה לחשיבות רבה במיוחד בשל הבחירות המוקדמות שייערכו ב־14 מהן ב־8 למארס, בחירות שעשויות לתת קרש קפיצה חשוב למועמד שיזכה בהן לרוב.

נציגים דמוקרטים שהגיבו אתמול על הודעתו של ג'קסון סבורים, כי למרות פופולאריותו והעובדה שהוא ידוע בארה"ב יותר מכל מועמד דמוקרטי אחר, "אין ארה"ב בשלה עדיין לנשיא שחור".

החשש של הדמוקרטים הוא, שמועמדותו של ג'קסון עלולה לפצל את שורות התומכים במפלגה ולהעניק בכך יתרון חשוב לרפובליקאים. ג'קסון היה מועמד גם בבחירות המוקדמות שנערכו בשנת 1984 אך הותקף בקיתונות של ביקורת בעיקר בגלל שותפותו עם הכומר האנטישמי לואיס פאריקהאן.

בנו הצעיר של הכומר השחור ג'סי ג'קסון — ג'סי ג'קסון ג'וניור — לוחץ יד לאביו, ומחליק על ראשו, אתמול באולפן טלוויזיה במטה מבורה. ג'קסון הודיע בראיון מאולפן זה על כוונתו לרוץ לנשיאות מטעם המפלגה הדמוקרטית. ההודעה הרשמית שלו תבוא רק ב־12 באוקטובר (צילום: אי־פי)

צפויה חנינה ל־700 עד 1000 אסירים — לרגל חגיגות ה־40

השר שריר ל"הארץ": השיקול העיקרי לחון עבריינים שנדונו לתקופות מאסר עד 10 שנים, היא הצפיפות הנוראה

מאת גדעון אלון

כ־700 עד 1000 אסירים יקבלו קרוב לוודאי חנינה מנשיא המדינה לרגל חגיגות ה־40 למדינה. כך העריכו אתמול גורמים משפטיים בכירים, בעקבות החלטת שר המשפטים אברהם שריר למנות ועדה מיוחדת לבדיקת תיקים של כל האסירים, העומדים בקריטריונים שנקבעו ע"י משרד המשפטים.

בשיחה ל"הארץ" אמר השר שריר כי השיקול העיקרי שהינחה אותו בהחלטתו לחון עבריינים שנדונו לתקופות מאסר עד 10 שנים, היא הצפיפות הנוראה השוררת בבתי הסוהר. לדבריו בביקורים שערך בבתי הסוהר הזדעזע מתנאי הכליאה הקשים של האסירים. לדברי השר שחרורם של כמה מאות אסירים, עשוי להקל על הצפיפות.

אין פיתרון תקציבי לעומס בבתי הסוהר

לסופר "הארץ" נודע כי שריר גיבש את החלטתו לאחר שקיים שורה של התייעצויות בנושא זה עם שר המשטרה חיים בר־לב ועם נציב שירות בתי הסוהר גונדר דוד מימון. לדברי שריר נוכח לדעת כי אין שום פיתרון תקציבי להקלת העומס בבתי הסוהר.

גורמים משפטיים הדגישו כי החנינות יינתנו על בסיס אינדיווידואלי, בהתאם להמלצות של שירות בתי הסוהר. תיקו של כל אסיר שהוועדה, בראשות שופט בית המשפט המחוזי בדימוס ישראל וינר תמליץ להעניק לו חנינה, יועבר לידי שר המשפטים, שיאמץ את ההמלצה ויעבירה להכרעתו של נשיא המדינה.

עם זאת ציינו גורמים משפטיים כי אסור שעניין החנינות יעורר ציפיות מוגזמות בקרב האסירים. נודע כי הוועדה שהוקמה על ידי שריר עדיין לא החלה בעבודתה. בימים הקרובים ייפגשו חבריה עם מנכ"ל משרד המשפטים חיים קלוגמן וכנראה שבדיון זה ייקבעו הקריטריונים אילו סוגי אסירים עשויים לזכות בחנינה.

המדובר באסירים שנדונו על עבירות קלות יחסית כגון גניבה, שימוש עצמי בסמים, מירמה, זיוף, עברייני תנועה ועוד. עברייני ה"צווארון הלבן" שהורשעו בעבירות מס לא ייהנו מהחנינה.

5 צווי מעצר מינהלי נגד תושבי הגדה

חשודים בהסתה וחבלה

מאת סופר "הארץ" בשטחים

אלוף פיקוד המרכז, עמרם מיצנע, הוציא שלושה צווי מעצר מינהלי, נגד חמישה צעירים תושבי הגדה המערבית.

ארבעה מהצעירים, תושבי מחנה הפליטים בלאטה שליד שכם, נעצרו לתקופה של שישה חודשים. החמישי, תושב הכפר עובידיה שליד בית־לחם, נעצר לשלושה חודשים.

מקורות בטחוניים, שמסרו אתמול על המעצרים, ציינו כי החמישה חשודים בפעילות בארגונים עויינים, בהסתה, ובפגיעה בכלי רכב ישראלים ובחיילי צה"ל.

מילגות לנכי צה"ל ב־200 אלף שקל

מאת שמעון סאמט

מאתיים אלף שקל יחולקו היום בטקס פומבי בבית הלוחם בתל־אביב שבשיכון אפקה למספר נכי צה"ל הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה ואינם מקבלים מימון ללימודיהם משום מקור ציבורי אחר.

מייסדי הקרן הזאת — הפועלת תוך שיתוף עם ארגון נכי צה"ל — היו שופט בית הדין העליון ד"ר יואל זוסמן ז"ל, יעקב דורון ז"ל וגברת מאלי אלחנני, המשמשת כיום בתפקיד יו"ר. עם פעיליה נמנים אישי ציבור מחוגים שונים בהם ראש עיריית תל־אביב, אנשי הסגל האקדמי ושופטים.

בספרד ילמדו על ר' יוסף קארו וישחזרו אתרים יהודיים

תגובש תוכנית חינוך ותרבות משותפת לציון 500 שנה לגירוש יהודי ספרד, שתופעל בו־זמנית במוסדות החינוך והתרבות, בישראל וספרד

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

ממשלת ספרד החליטה להכין לקראת השנה הבאה, חומר לימודים מיוחד, על רבי יוסף קארו, בעל השולחן הערוך, הנחשב אחד מגדולי אנשי הרוח בקרב מגורשי ספרד. כן החליטה ממשלת ספרד להפיק תקליטים וקסטות של מוסיקה יהודית־ספרדית, לערוך תערוכות לבוש יהודי־ספרדי, שהיה נהוג בימי הביניים, לשחזר מונומנטים יהודיים היסטוריים (כמו בית הכנסת טריה ויה בלאבקה בטולדו) ולהקים בית ספר למתרגמים מעברית לספרדית ומספרדית לעברית.

על פעולות תרבות אלו, דיווח אתמול לשר החינוך, יצחק נבון, מזכיר המדינה לשיתוף פעולה בין לאומי בספרד, ד"ר לואיז יניז. יניז סיכם אתמול עם נבון, על גיבוש תוכנית חינוך ותרבות משותפת לציון 500 שנה לגירוש יהודי ספרד, שתופעל בו־זמנית במוסדות החינוך והתרבות, בשתי הארצות.

הוצאה מחודשת של התנ"ך

בין התכניות הנוספות, עליהן החליטה ממשלת ספרד, הוצאה מחודשת לאור של ספר התנ"ך הידוע בשם "פיוארה", שתורגם לספרדית על ידי שניים מהמגורשים, שמואל אושקה ויום־טוב אטיאס, תערוכה על חיי היהודים בספרד של ימי הביניים שתשוטט בספרד ותגיע גם לישראל.

התערוכה תחזור בסופו של דבר לסביליה בספרד, שם תתקיים תערוכה עולמית. נבון הודיע כי הקים בימים אלה, עמותה ציבורית לציון 500 שנה לגירוש וכי משרדו יכין תכנית לימודים מיוחדת בנושא זה ויתקיימו תערוכות במוזיאונים בארץ.

תערוכה ראשונה תתקיים כבר בשנה הבאה, במוזיאון ישראל. נושאה יהיה, תרבות יהודי הבלקן. כן הודיע נבון, כי הטלוויזיה החינוכית, תפיק סדרת תכניות מיוחדת, על השפעת היהודים המגורשים, על הארצות, שהגיעו אליהן, בתחומי התרבות, האמנות, הכלכלה, המסחר והארכיטקטורה.

חקירה נגד ראש ה"מרכז לחקר אי־אלימות" במזרח־ירושלים

החשד נגד ד"ר מובארכ עוואד: הסתה למרד

מאת אודי ניר
סופר "הארץ"

ראש המרכז לחקר אי־אלימות" במזרח־ירושלים, ד"ר מובארכ עוואד, זומן הבוקר לחקירה במשטרת ירושלים. זאת, לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה הורה למשטרה לפתוח בחקירה נגדו.

הוראתו של היועץ המשפטי, יוסף חריש, באה בעקבות עתירה לבג"ץ שהגישו עו"ד אליקים העצני מקריית ארבע וחברו לארגון "אליטע", שלמה באום. השניים דרשו מבג"ץ שיורה ליועץ המשפטי לנמק מדוע לא תתקיים חקירה נגד עוואד, בחשד של הסתה למרד.

רעיונות "בנוסח גאנדי"

ד"ר עוואד, פלשתיני תושב ירושלים ששהה תקופה ארוכה בארצות הברית, הקים לפני כשלוש שנים במזרח ירושלים את "המרכז ללימודי אי־אלימות". מטרת המרכז לקדם ולפתח רעיונות "בנוסח גאנדי", של אי־ציות, מרי אזרחי, ואמצעי מאבק בלתי־אלימים בכיבוש הישראלי בשטחים.

עוואד למד אצל פרופסור ג'ין שארפ מאוניברסיטת הארווד בארצות הברית, אחד מבכירי החוקרים בתחום המאבק הבלתי אלים. הוא אף תרגם לערבית את ספרו של שארפ בעניין זה. בעקבות לימודיו בארצות הברית יצא להודו, כדי להכיר מקרוב את המציאות שבה פעל מהאטמה גאנדי.

יום מס' 3 לסגירת האוניברסיטה בשכם עקב מתיחות בין סטודנטים

מאת סופר "הארץ" בשטחים

אוניברסיטת "א־נג'אח" בשכם היתה סגורה גם אתמול, זה היום השלישי ברציפות, עקב המתיחות השוררת בין גושי הסטודנטים בקמפוס. ארגוני הסטודנטים [illegible] המזוהה עם ה"פתח" [illegible] עם "האחים המוסלמים" — פירסמו בימים האחרונים הודעות חריפות זה נגד זה בעיתוני מזרח־ירושלים.

דיקן האוניברסיטה, ד"ר בהג'ת צברי, שאישר את סגירת האוניברסיטה עד להודעה חדשה, אמר בראיון שהתפרסם אתמול בעיתון המזרח־ירושלמי "אלפג'ר" כי [illegible] הסטודנטים הדתיים. הוא הסביר כי האוניברסיטה נסגרה כדי למנוע "בעיות או מחלוקות בלשון". המתיחות בין שני הארגונים הוצתה לפני שבוע, על רקע כנס דתי שהגוש האיסלאמי אירגן מבלי לקבל את אישור מועצת הסטודנטים והנהלת האוניברסיטה. בקטטות אלימות [illegible] בין [illegible] תלמידים [illegible] נפצעו כמה מהמציגים, ונזקקו לטיפול רפואי.

דו"ח במשרד החינוך:

מיפגשי דתיים וחילוניים בימי עיון מעמיקים הפער

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

מיפגשים בין תלמידים מבתי ספר דתיים וחילוניים, הנערכים במתכונת ימי עיון, כאשר התלמידים יושבים באולם ומאזינים להרצאות בין מחנכים, מנהלים ואנשי ציבור, שהשקפותיהם מנוגדות, אינם תורמים לקירוב לבבות, אלא להעמקת הפער ולהתנצחות בין הצדדים. הוא הדין גם במיפגש בודד, בו נציגי התלמידים נוטלים חלק פעיל ומשתתפים בויכוח הרעיוני על הבמה, לעיני חבריהם — אלה חלק ממסקנות דו"ח פנימי, שהגישה מנהלת היחידה לדמוקרטיה ולדו־קיום בחינוך הממלכתי־דתי, חנה גריוס, להנהלת האגף הדתי במשרד החינוך.

מהדו"ח שנכתב לסיכום סדרה של מיפגשים בין בני ישיבות, אולפנות (לבנות) ותיכונים דתיים, עם תלמידי תיכונים חילוניים, בשנת הלימודים החולפת, עולה כי המיפגשים הצליחו, כאשר הם התמקדו בבילוי משותף ובתוך זה: טיולים, צפיה בהצגה או בחיזיון אור־קולי, שירה בציבור, משחקים, ושמיעת הרצאות בנושאים יהודיים ואחרים.

ערובה נוספת להצלחת המפגשים, היתה הכנה מוקדמת של המחנכים והתלמידים משני הצדדים.

כותבת הדו"ח מציינת, כי המארגנים הדתיים של המפגשים, ציינו ברוב המקרים, כי הם עלו יפה

הזר סיריל שטיין, יו"ר קבוצת המשקיעים הבריטית, אשר רכשה השבוע את רשת "הילטון" מבעליה האמריקאים, במחיר של למעלה ממיליארד דולר. (צילום: אי־פי)

מת פנחס ריקליס

מאת סופר "הארץ"

פנחס ריקליס, בן 94, מוותיקי תל־אביב ופעיליה, נפטר בעת שהותו בארה"ב. ריקליס עלה לארץ בראשית המאה מרוסיה, ונמנה עם בוגרי הגימנסיה העברית הראשונה בתל־אביב, הרצליה. כאן שימש כקצין בצבא הטורקי ואחר כך היה איש עסקים שבשנות ה־30 סייע להקמת נמל ת"א.

המנוח היה מאנשי ארגון "השומר" והנשיא הראשון של המועצה לשיווק פרי הדר. השאיר אחריו בן, משולם ריקליס, איש עסקים ופיננסים בארה"ב התורם למפעלי פיתוח בארץ, וכן בת אביבה נעמן, נכדים ונינים.

רעייתו של פנחס ריקליס נפטרה לפני כשנתיים. אתמול הובא ארונו מארצות הברית לישראל והלוויה תצא היום בשעה 11.30 לפני הצהריים מבית הלוויות העירוני שברחוב רפנה בת"א לבית העלמין בחולון.

ערך את העמוד: חיים טל

פועלים בשבילי - זה חשבון עיקרי

אני סטודנט שנה ב' בפקולטה למשפטים ויש לי חשבון "פסים" בבנק הפועלים. בנק הפועלים נותן לי עכשיו הלוואה של 3,000 ש"ח ל־5 שנים למימון לימודי, בריבית נמוכה של 10% לשנה (צמוד למדד).

את הקרן של ההלוואה אני מתחיל להחזיר רק בעוד שנתיים ובשנתיים הראשונות אני משלם תשלומים חודשיים רק של הריבית.

יכולתי לבחור במסלול אחר ובו הייתי מקבל הלוואה לשנתיים. בשנה הראשונה הייתי מחזיר את הריבית בלבד ("פריים" + 1%) ואת הקרן הייתי מתחיל להחזיר רק בשנה השניה.

לבנק הפועלים יש עוד הצעות מעניינות לסטודנטים בעלי חשבון "פסים":
- הסדר מיוחד של פרישת שכר־הלימוד על פני השנה ללא כל ריבית.
- הלוואה מוגדלת של עד 6,000 ש"ח בתנאים נוחים לסטודנטים משנה ג'.

אז אם גם אתה סטודנט,
בוא ותראה איך פועלים טוב יותר בשבילך.

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר
בנק הפועלים

אנשים ומחשבים
שנים ההדרכה

יום העיון יועבר בשפה האנגלית

יום עיון בנושא
תכנון חדרי מחשב
מרצה STEPHEN E. ALEXANDER ENG.
מחברת LIEBERT INTERNATIONAL ארה"ב
17 ספטמבר 1987

יום העיון יקיף את הפרמטרים השונים שיש להתחשב בהם בתכנון חדר מחשב. העומסים וההשפעות של הסביבה על חדר המחשב, הסוגים השונים של מיזוג אויר בחדר המחשב.

לפרטים, נא לפנות עוד היום
למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים
טל. 287560, 03-295148

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

אחרי ניצחון דראמטי 92–90 על בולגריה

ישראל תשלב אצבעות לפינלנד או תקווה לניצחון בולגרי מעל 7 נק'

מרסר נלקח לבית חולים ● ספק אם ישחק נגד נורווגיה

קדם־אירופי

מאת שליח "ספורט הארץ"

פלוןן, בולגריה (מיוחד לספורט הארץ"). כדורסלני ישראל יתמודדו הערב (17.30) נגד נורווגיה במישחקם האחרון בטורניר דרג ב' של אירופה. אבל גם ניצחון צפוי על הסקנדינבים, לא יבטיח את עלייתם לדרג א'. הכל יהיה תלוי במישחק האחרון בין בולגריה ופינלנד. זאת אחרי שישראל גברה אמש בצורה דראמטית על בולגריה 92–90 (49–44).

ישראל תוכל לסיים בין שתי הראשונות ולהבטיח עלייתה לדרג א'. רק אם יתמלא אחד משני התנאים הבאים: ניצחון של פינלנד או ניצחון בולגרי בהפרש של 7 נקודות לפחות. וזה מצב קשה מאוד באחד ואין לבולגריה כל סיבה לכי"ע דווקא לישראל בעיקר כשניצחון זעיר יספיק לה.

נבחרת ישראלית לחוצה, שני' אלצה לשחק ב־12 הדקות האחרונות ללא לאוון מרסר שנפגע קשה בגבו והובהל לבית חולים בקופי. הובילה 12 שניות לסיום 87–90. אבל כל של שלוש נקודות בעבר השני הבא לשחון כשנותרו שבע שניות. אבי רוזנברג, שהוליך את ישראל אלימלך שיצא בחמש עבירות, פרץ לסל ונחסם שלא כחוק. בקורווחו קלע הודיפאי את שתי זריקות העונשין והבטיח את הניצחון הישראלי שסיחרר מתח עצום בו היתה שרויה המשלחת מאז ההפסד שילשום לפינלנד.

האשכנות קשות היו לכמה שחקנים אחרי המישחק נגד פינלנד. האטינו את האווי לאסוף שראשו טרוד במצווה שאבדה לו ולא בכך דורסל. גרב הנפלד קבל על כך שלא שותף וכו' וכו'. והנהלת המשלחת החליטה להוציא בבוקר את השחקנים לטיול עליבנת לפרוק את המתח.

אבל גם זה לא עזר הרבה והדבר הורגש היטב בפתיחת המישחק. דורון ג'מצ'י היה עצבני מאוד והירבה להחטיא. הוא הושב על הספסל במשך 17 דקות וגם שם לא הסתיר את עצבנותו. גם מיקי ברקוביץ' היה רחוק משיאו וכך גם האווי לאסוף. רק לאוון מרסר חזן ליפין הסיבו לשחק במחצית הראשונה. כן הורגש שיפור ניכר במישחק ההגנה.

ישראל הובילה בפתיחה 6–2 אבל אלימלך ביצע מיד שתי עבירות. עד מהרה עבר היתרון לבולגרים, שנהנו מעידוד קולני מאוד של 1,800 הצופים. בדקה ה־11 הגיע יתרונם ל־31–18. ליפין קלע שלושה סלים רצופים ובסך הכל קלעו הישראלים עשר נקודות ללא מענה וסגרו את הפיגור ל־28–31. הנבחרות ירדו להפסקה עם יתרון בולגרי בן חמש נקודות.

בפתיחות המחצית השניה חזר ישראל אלימלך למיגרש והוצב לשמור על הכוכב הבולגרי גיאורגי מלאדנוב שקלע במחצית הראשונה 20 נקודות. הוא עשה עבודה מצויינת וכך גם תכנו לקבוצת הפועל תולון אבי באור. ואחרי שבע דקות היה שוב יתרון 63–63.

כאן איבדה ישראל בזה אחר זה את ליפין עם חמש עבירות ואת מרסר שנפגע בגבו בנסיון קפיצה לסל. הוא נשאר במיגרש עד לסיום ונלקח על אלונקה לאמבולנס שהוביל לבית החולים.

ואז באו הדקות הגדולות של לאסוף. ש"תפס פיקוד" מתחת לסלים, שלט בריבאונד וקלע כמה סלים חשובים מאוד. המתח הרקיע שחקים וסל רדף סל עד לסיום הדראמטי שמשאיר את הכל פתוח לקראת שני המישחקים הערב.

● לישראל קלעו: מרסר 24, לאסוף 22, ברקוביץ' 12, ליפין 12, ג'מצ'י 12, רוזנברג 4, באור 4, אלימלך 2.

● לבולגריה קלעו: מלאדנוב 30, צ'ארקוב 18, סלאבוב 14, צ'נקוב 12, קאאב 12, אבגוב 4, אמירקוב 2.

● שופטים: גרמוביץ (ברה"מ) וגרבץ' (יוגוסלוויה).

במישחק נוסף גברה פינלנד על נורווגיה 89–77.

הטבלה

1.	פינלנד	2	179–197	4
2.	ישראל	2	196–194	3
3.	בולגריה	2	176–192	3
4.	נורווגיה	2	191–151	2

קפטן נבחרת הנשים ענת דרייגור (במרכז, עם הגביע) ולצידה המאמן מארק ולצר והכדורסלנית אורלי קפטן, אמש בנמל התעופה בן־גוריון (צילום: עודי קרן)

נבחרת הנשים חזרה מרוצה מגרמניה

המאמן ולצר: הפתענו את עצמנו בניצחון הקל על הבלגיות

כדורסל

מאת יוסי לוין, סופר "ספורט הארץ"

לכדורסל הנשי אין סיבות רבות לחגיגה במהלך השנה. אתמול היתה להן סיבה טובה. נבחרת הנשים חזרה ממערב־גרמניה אחרי שהבטיחה מקומה במישחקי הדירוג לדרג א' האירופי.

כל ראשי איגוד הכדורסל היו אמש בנמל התעופה כדי לקבל את פני הכדורסלניות. היו גם הבנות מאירגון לכ"ן, האגודה לקידום הכדורסל הנשי בארץ. במסיבת העיתונאים היתה הרגשה של חג. הנבחרת העפילה למישחקי הדירוג לדרג א', שיתקיימו בחודש מאי הבא ביוגוסלוויה או בהונגריה.

הקפטן ענת דרייגור נכנסה לחדר עם גביע גדול בו זכתה הנבחרת לאחר שזכתה במקום השני בטור־ניר: "זו היתה עבודה קשה של שלוש שנים. ידענו שהגענו זה מה שיש לנו להציג. לא רק הלחימה של הבנות הביאה להצלחה, היה גם מעבר לזה. אני חייבת לציין שהשדר קניית הצעירות הן כיום כוכבות בפני עצמן. אני מקווה שההישג הזה ידחוף את הכדורסל הנשי בישראל".

מאמן הנבחרת, מארק ולצר התקשה לדבר, בגלל צרידות קשה, אבל הצ־ליח לומר: "כל הבנות עשו את המקסימום. הפתענו את עצמנו בקלות שגברנו על בלגיה".

בסיום החגיגה, אי אפשר היה בלי נושא התשלומים. ענת דרייגור: "יש מענקי עליה"ג. היו"ר יורם אובר קוביץ מבטיח: "לא תהיינה שונות מנבחרת הבוגרים".

כדוריד

המיפגש הכפול עם הרוסים בגרמניה

המיפגש הכפול בכדוריד בין הפועל ראשל"צ לבין קבוצת מאי מוסקווה בגביע ההתאחדות האירו־פית, יהיה ב־25 וב־27 בספטמבר במערב־גרמניה.

ההתאחדות הגרמנית שנטלה על עצמה את האירוח, העבירה את הארגון של שני המישחקים לאחת מקבוצות הליגה הראשונה. המישחק יתקיים בשטוטגרט, מינכן או האנובר. המיקום המדוייק יקבע עד מחר. הקבוצה המארחת תישא בכל הוצאות האירוח כולל דמי כיס לשתי הקבוצות אך תהיה שותפה להכנסות.

יוסף חכם

● יום האולימפי, הנערך מדי שנה, יהיה ביום חמישי במכון וינגייט.

קילינג ומאיו הוחתמו במכבי ר"ג שניצח את בית"ר 87–83

מאת סופר "ספורט הארץ"

מכבי רמת־גן גבר אמש במישחק אימון על בית"ר ת"א 87–83, לאחר שפיגר במחצית 51–56. שני שחקני החיזוק מארצות הברית, הרולד קי־לינג וסטן מאיו שהצטיינו, הוחתמו וישחקו העונה בליגה. קילינג קלע 27 נקודות ומאיו 18. סמפסון היה המצטיין בבית"ר עם 19 נקודות.

● אליצור נתניה יקיים הערב (19.00 בנתניה) מישחק אימון נגד קבוצת כוכבים מארה"ב שהגיעה אמש. הקבוצה האורחת תערוך בארץ מספר מישחקי ידידות.

הנהלת אליצור מצפה לתשובה מהפיב"א בעניין אירוח שני מישחקי גביע קוראץ' נגד שיבניק.

● אנדרי ווקר, ששיחק בעבר בה־פועל ת"א ובהפועל ירושלים, מועמד לחזק את הפועל חיפה. ווקר ישתתף באימוני הקבוצה. ראשי חיפה ביקשו באיגוד הכדורסל, זה תבור שווקר נחשב לאזרח ישראלי גם בפיב"א, כך שיוכל לשחק בליגה ובגביע קוראץ'.

יוסי גלזר

היסטוריה: ישראל — צרפת ב־29 בינואר ברמת־גן

כדורגל

מאת אילן מיש, סופר "ספורט הארץ"

המיפגש הראשון בין הנבחרות הלאומיות של ישראל וצרפת יהיה ב־29 בינואר באיצטדיון רמת־גן — אישרה אתמול הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

ישראל ניפגשה בעבר עם נבחרתה האולימפית של צרפת, בעת המישחקים האולימפיים במונטר־יאול 1976, במישחק שהסתיים בתיקו 1–1. לישראל הבקיע ויקי פרץ כשמישל פלטיני השווה בבעיטת 11 מ'. כן ביקרה בארץ בשנת השישים נבחרת הצבא הצרפתי שנוצחה 1–3 ע"י נבחרת צה"ל. הצעה נוספת שאפשרה קשורה בנבחרת רומניה, שתגיע למחנה אימונים בין ה־2 ל־11 בפברואר. המישחק עם רומניה יתקיים ב־6 בפברואר, וב־8 יתקיים מישחק נוסף עם נבחרת ישראלית מאולתרת, שתורכב משחקני הנבחרת הראשונה ושחקני העתודה.

בעת שהותה בישראל של רומניה, תקיים כאן נבחרת פולין מחנה אימונים. מלבד המיפגש הכפול לכל אחת מהנבחרות המזרח־אירופיות עם ישראל, הן תתמודדנה ביניהן בשבת, 10 בפברואר. במישחק מרכזי שיקיים לו משחק בין שתי קבוצות לאומיות. ההתאחדות תתור אחר קבוצה שתאות לקיים את האירוע הזיג (מיפגש בינלאומי בין שתי נבחרות זרות בישראל) במרעשה.

● אהרן אסף, מנכ"ל הועד האו־לימפי, נבחר לתפקיד מנהל משלחת ישראל לאולימפיאדת סיאול בקיץ 1988.

איוון לנדל כבר ברבע הגמר מנדליקובה וגריסון הודחו

פלשינג־מדו

ניו־יורק (שרות "ספורט הארץ"). איוון לנדל, המדורג מספר אחד ואלוף השנתיים האחרונות, היה הטניסאי הראשון שהבטיח מקומו ברבע הגמר של האליפות הפתוחה של ארצות הברית בטניס. הוא ניצח את מיווחו של עמוס מנסדורף, המדורג 16 אנדרס יאריד משוודיה, 2–6, 6–7, 4–6.

שתי הפתעות היו במישחקי שמינית הגמר לנשים. המדורגת רביעית האנה מנדליקובה, הודחה ע"י המדורגת תשיעית קלאודיה קודה קילש 7–6, 4–6, 6–4. המדורגת שביעית, זינה גאריסון, נוצחה ע"י המדורגת 11, לורי מקניל, 6–7, 6–3, 6–7.

שטפי גראף, המדורגת ראשונה, ניצחה את בת־ארצה המדורגת 13, סילוויה האניקה, 7–5, 6–2. תוצאות אחרות בין הנשים: מרטינה נברטי־לובה (2) — קטרינה לינדקוויסט (14) 6–0, 6–4. הלנה סוקובה (6) — אן הובס (בריטניה) 6–2, 6–2. גבר־יאלה סאבאטיני (8) — בטינה בונגה (12) 6–1, 6–1, 6–1.

המאמן מיהיץ' לאבא רז: עליך להיות גאה בבן כזה

מאת משה הר־געש

ביקור מרגש היה אתמול בבית משפחת רז בחיפה. מילינקו מי־היץ', המאמן היוגוסלבי של נבחרת ישראל, בא להביע תנחומים למשפחה על האסון שאירע לפני כחודשיים בו ניספה הבן אבי. אל המאמן נילוו אברהם בנדורי מנהל הנבחרת, מוני קריו, מתורגמנו ועוזרו של מיהיץ' וצבי אברמוביץ', מנהל איצטדיון רמת־גן.

לאחר שהיה ארוכה בבית המשפחה, עלתה המשלחת הנכבדה לקברו של אבי רז, שם התייחדו זמן ממושך ומיהיץ' הניח זר על הקבר. "מיהיץ' היה די מזועזע", סיפר קריו והוסיף: "ביציאה מבית הקברות אמר המאמן לאב משה רז, עליכם להיות גאים בבן כזה".

במהלך הביקור הירבה מיהיץ' להחמיא לאבי והביע הערכה עמוקה לתכונותיו האנושיות. הוא סיפר כי במישחק הנבחרת עם ליוורפול אמר במהלך המישחק כי ביכולת שהציג רז באותו ערב, גם עם שמונה שחקנים הנבחרת תנצח. לדברי קריו הזה מיהיץ' בדרך חזרה כי הביקור הסיר ממנו מידה רבה של מועקה והתבטא, "זה הגורל. תמיד הולכים הטובים".

אברהם בנדורי הודיע רשמית למשה רז כי המשפחה מוזמנת ע"י ההתאחדות לכדורגל לכל מישחקי נבחרת ישראל.

קליין: נשמח לקלוט באיגוד השופטים, כדורגלנים פורשים

מאת משה הר־געש

כי שאינו מתייחס ברצינות הראויה לאימרה המוכרת כי הסגנון הוא האדם, ודאי לא נפגש עדיין לשיחת היכרות עם ההנהלה החדשה של איגוד השופטים — נבחרה במהלך העונה שעברה — ובמיוחד עם היו"ר. שופט העבר אברהם קליין ועמיתו נפתלי איתן, גם הוא שופט בינ"ל שמאחוריו קריירה עשירה, שמונה באחרונה לדובר איגוד השופטים.

ביפגש העיתונות עם חברי הנהלת איגוד השופטים — אתמול בבלון רמת־אביב, ראשון מסוגו בשנים האחרונות לפחות — גרם קורת רוח מרובה והוכיח כי אוירה חדשה ובעיקר סגנון שונה, מנהגים באיגוד השופטים, שהיה לא פעם כמקור פורענות להתאחדות לכדורגל.

אמנם האיסור להתראיין אחרי מישחקים לא הותר עדיין אך מדברי קליין ואיתן עלה הרושם כי מתר־כנת מהפיכה של ממש. ראשי האי־גוד לא היססו להודות, כי יש עדיין בעיות שנותרו ללא פתרון. המרכזית שבהן — חוסר כוח אדם, בעיקר באיזור המרכז. שגורם לאי הופעת שו־פטים בליגות נמוכות. מטרת האי־גוד: פתרון ארוך טווח גם כדי להבטיח עתודה לשנים הבאות וגם כדי להעלות את הרמה הכללית של השופטים. בין היתר הוחלט לפתוח בכללה לשופטים, לקלוט צעירים מוכשרים כבר בבתי הספר העל־יסו־דיים וגם להעלות באופן דרסטי את רמת שופטי ההווה.

קליין סיפר על כמה מהחידושים: הנהג מיבחן כושר גופני קשה יותר מהמקובל בפיפ"א. כל השופטים הלאומיים, למעט אחד, עברו את המיבחן; מספר המיבחנים הועלה משניים בעונה לשלושה; הובהר לשופטים כי מי שלא יעמוד במיב־חנים ישפוט בליגה נמוכה יותר; טופסי המבקר שונו לחלוטין ונעשו פשוטים יותר ע"י המתנה ניכרת של הסעיפים והקריטריונים; שופטים בינלאומיים, שלא יעמדו בדרישות התקופתיות, לא ירשו לשפוט במישחקים בינלאומיים. בנוסף הם ישובצו גם בקטנים וגם ישפטו במישחקים בליגות נמוכות יותר.

קליין סיפר כי הושג הסכם לחי־לופי שופטים עם מדינות רבות, בהיקף ללא תקדים. הוא הזכיר בין היתר את איטליה, סקוטלנד, רו־מניה, קפריסין, ספרד, בלגיה, שוו־דיה ושווייץ שעם חלקן מתנהל עדיין מו"מ. היו"ר ציין גם אחר מתקנות התרשות בפיפ"א: שחקן שלא יוציא כדור חוץ סמוך לנקודה בה יצא הכדור, יפסיד את זכותו כאילו הזריקה היתה בלתי חוקית, זאת כדי למנוע בזבוז זמן.

"עלינו לדאוג לעתודה מתאימה כי אחרת גם מה שיש היום לא יהיה בעוד 10 שנים", הזהיר הדובר איתן וקליין הוסיף: "אנו לשופט שלא מכבד שחקן. מי שיכבד שחקנים, יכבדו אותו. היום לא כל אחד יכול להיות שופט. כל מועמד עובר מיבחן פסיכוטכני. אנו נקלוט בשמחה כדורגלנים פורשים ונקדם אותם במהירות, בהתאם לכישוריהם".

שלטונות צ'כיה מנעו כניסת שופט ישראלי

מאת סופר "ספורט הארץ"

שלטונות צ'כיה מנעו כניסת שופט המשקולות הישראלי עמנואל גורביץ' לאליפות העולם. על פי הסיכום עם מזכ"ל ההתאחדות הבינ־לאומית למשקולות, ההונגרי תמאס איאג, אמור היה השופט לקבל את האשרה בשגרירות הצ'כית בוינה. עם בואו לשם אמרו לו הפקידים כי לא ידוע להם דבר ועליו להגיש בקשה חדשה ולהמתין חודש. לאחר שניסיונות נוספים להסדיר את האשרה עלו בתוהו, הוא נאלץ לחזור לארץ.

שליח "הארץ" מסכם את אליפות העולם

רגעי השיא באו מוקדם מדי

ג'ונסון וקוסטדינובה הציבו את שני השיאים העולמיים היחידים כבר ביום השני ● לואיס עדיין הגדול מכולם ● ג'ויינר־קרסי וגלאריש הבולטות בין הנשים

אתלטיקה

מאת יחיאל ארזי, שליח "הארץ" לאליפות העולם

רומא (מיוחד ל"ספורט הארץ"). היתה סמליות רבה בעובדה שבטכס הנעילה, ביום ראשון בלילה באיצט־דיון האולימפי ברומא, הוצבה ישראל על רגלה בין קניה לאיי הב־תולה. הראשונה זוכה הביתה עם שלוש מדליות זהב השניה — עברה כאן מיבחן בתולין וספק אם מישהו חש בכלל בקיומה. לא הייתי רוצה לומר דבר רומה גם על שני הצגינים שלנו, ובעצם לא להם מיועד סיכום קצר זה.

מבט מהיר לאחור, לשיחזור תשעה הימים של רומא 87, מבקר את תשומת הלב למסקנה שבעצם צריכה היתה אליפות עולם זו להתנהל בסדר הפוך: להסתיים במה שהחלה. אכן, עכשיו כבר ברור מר־פית מה שעורר "חשד" הרבה קודם לכך. בשני רגעי השיא הבלתי נשכ־חים של ה־30 באוגוסט, כאשר בתוך 10 דקות נשברו שני שיאי עולם. תחילה דהר הקנדי בן ג'ונסון במ־הירות מסחררת של 9.83 שניות לאורך 100 המטרים המרתקים ביותר בהיסטוריה הספורטיבית, ואחריו קפצה הבולגריה סטפקה קוסטדינובה לשיא עולמי חדש בגובה של 2.09 מטר.

אלה היו, מה חבל, שני שיאי העולם היחידים במיפגש־פיסגה זה. אבל בהחלט לא רק בזכותם נזכור את רומא. מפני שמאות אתלטים מרחבי תבל, תרמו לה מכשרונם, ממרצם ומהישגיהם, ובזכותם נראים כיום שיאים רבים — שתים מכפי שהיו וב־37 מ־43 המקצועות הוצגו שיאי אליפות חדשים.

על אף מיגוון האירועים ושפע הכוכבים, במהלך תכנית גדושה ומ־תישה, נותרו בכל זאת כמה רגעים בלתי נשכחים — גם אם לרבים מאתנו נקודות מבט שונות. ראוי להחמיא לאלוף הגדול קארל לואיס, שרץ את ריצת חייו ובכל זאת נוצח. אך מצא את הכוח הנפשי כדי להתאושש מהתיסכול ולנצח בצורה מרשימה לא רק בקפיצה לרוחק (8.67), אלא גם להוביל את הרביעיה האמריקאית לניצחון במירוץ השלי־חים ל־4x100 מטר.

ומנגד, קשה שלא לחוש רחמים על אלופה גדולה כמו הייקה דרקסלר ממזרח־גרמניה, שהיתה אמורה להיות מלכת־רומא, אבל סיימה רק שניה בגמר ל־100 מ', ויתרה על הופעתה ב־200 ועל ניצ־חון אפשרי בריצה זו, בו היא שותפה לשיא העולמי, כדי לקפוץ לרוחק — עוד מקצוע בו היא שותפה לשיא העולמי — וסיימה רק שלישית. פגיעה ברגל אילצה אותה לוותר על חלקה במירוץ השליחות, וכך נותרה קרוחה מכאן ומכאן, בלי מדליית זהב אחת.

השמחה של מוזס

מזרח־גרמניה הסתדרה לא רע גם בלעדיה והדירה כצפוי מראש עם 31 מדליות, 10 מהן מזהב, כדי לחזור ולהוכיח את כישוריה הרב־גוניים. היה זה במידה רבה בזכותה של סילקה גלאדיש, שניצחה בשתי הריצות הקצרות, אבל גם בזכותו של תומאס שנלבה המטושק, שהדהים את העולם בריצת 400 מטר — והפתיע יותר מכל את עצמו. אולם הפעם, אולי בניגוד לאירועים קודמים בדרג כזה, נתגלו בקיעים גם אצל מזרח־גרמניה ה"ממוחשבת". פה ושם כישלונות של אלופים ושיאנים, לא תמיד כושר השיא ברגע הדרוש. והוכחה נוספת שבעצם כולנו רק בשר ודם גם אם יש החושבים אחרת.

בניגוד לדעת פרשנים, כי דרישות המינימום הגבוהות הציפו המוקים יעלו באורח אוטומטי את האיכות — היו מקצועות רבים שלא הצדיקו את האשראי. בכמה ריצות גמר היו הזמנים איטיים ומאכזבים — אם להזכיר רק את המטרים (אויטה), או 800 מ' לנשים — מפני שהחישובים הטאקטיים והמלחמה על המדליות היו, ככלות הכל, הגורמים הדומינאנטים. מיר־וצים כאלה יצרו הרבה "דקות מתות" במהלך האליפות, שסבלה תכופות מרי מעליות וירידות קיצוניות מבחינת הרמה.

אבל היו, כמובן, אירועים שהש־כיחו עוצמות בלתי נמנעות אלה. ראיתי הרבה מאבקים במסלול, אבל לעולם לא אשכח את שמחתו של אדווין מוזס הגדול, לאחר שהבטיח לעצמו, במאמץ אדיר, ניצחון נוסף ב־400 מ' משוכות — ואחרי שסיכל מיתקפה אדירה של יריבים מסוכנים כמו דני האריס והאראלד שמיד. לרגעים הבלתי נשכחים תרמו גם ניצחונותיה של איטליה, ע"י דאמילאנו בהליכה ל־20 ק"מ ופאנטה בריצת 3,000 מ' מכשולים.

גם דמעותיה של הסובייטית החביבה טאטיאנה סאמולנקו. שניצבה פעמיים על הדוכן מספר 1 (ניצחונות ב־1,500 ו־3,000 מ') ולא יכלה לעצור בעד התרגשותה בעת שהתזמורת השמיעה את ההמנון הרוסי.

האכזבות — תומפסון וקראם

ברית המעצמות, גם בזכות סידרת הישגים נוספים של סרגיי בובקה במוט ואחרים, שמרה על מעמדה הרם בצמרת האתלטיקה העולמית. אבל 7 מדליות הזהב שלה מעידות על כמה הזמנות. הבולטות על רקע 12 מדליות הכסף וה־6 מארד. ספורטאי ארצות הברית תיקנו ביום האחרון את הרושם ואת המאזן, אבל אינם יכולים להיות מרוצים לחלוטין מ־9 מדליות הזהב שלהם. במק־צועות רבים מדי, שבהם שלטו בעבר, אין רישומם ניכר עוד וגם בכמה תחומים אחרים איבדו את היזמה והבכורה. ג'קי ג'וינר־קרסי ראויה למחמאות על התמדתה בקרב־שבע, בו החמיצה שיא עולמי. וכאן בהחלט המקום להביע אכזבה גלויה ממלך האתלטים, הבריטי דיילי תומפסון, שדורג רק תשיעי בקרב־עשרה וחשף כושר ירוד (גם אם עודנו שומר על שיאו העולמי). דיילי היה אחד משורה ארוכה של בריטים מאכזבים, אם להזכיר עוד את סטיב קראם ב־1,500 מ'. מבחינה זו חייבת בריטניה תודה לפאטימה וויטבריד שהעניקה לה את מדליית הזהב היחידה, בהטלת כידון.

שלוש מדליות הזהב של בולגריה (קוסטאדינובה, מארקוב בקפיצה משולשת ואנגדג'בה במשוכות) חשפו גם הם מחדש את התשתית הרחבה האיכותית של מדינה זו. הוא הדין לגבי רצי קניה, שזכו בשי־לוש מדליות זהב והפכו לנושאי דגלה של אפריקה המתעוררת על מפת האתלטיקה העולמית. לאלה הצטרף כצפוי אואיטה ב־5,000 מטר, ובאורח בלתי צפוי לחלוטין עבדי בילה מסומליה — שם הגיש בנוף הכללי, הריג הרבה יותר מפורטוגל (רוזה מוטה במרתון הנשים), שווייץ (גינתור בכדור־ברזל), שוודיה (שוברג בקפיצה לגובה), נורווגיה (כריסטיאנסן ב־10,000 מטר) או פינלנד (קצת במפתיע ראטי בכידון).

מלבד הישגו המדהים של הקנדי ג'ונסון, לא תירשם אליפות עולמית זו בדפי ההיסטוריה כאירוע ללא תקדים. המומחים, הפרשנים והסט־טיסטיקאים, תמיד ימצאו חידושים או נקודות שיוסיפו לשמש חומר למחשבה. לא ברור אם זה יועיל, אבל לבטח לא יזיק. כי ספורטאי אמיתי צריך להסתכל תמיד קדימה.

קארל לואיס (שני מימין), מנופף עם חבריו לרביעיית ארה"ב אחרי הניצחון במירוץ השליחים 4x100 מ' שהביאה לו מדליית זהב שניה. מימינו האחרוי גלאנס ומשמאלו לי מקריי (צילום איי־פי)

המשכים מעמוד 1

רבין בגרמניה

(סוף מעמוד 1)

הקרובות.

שר־הביטחון הסביר לעמיתו הגרמני את החלטת ממשלת ישראל להפסיק את בניית המטוס לביא. והדגר מצידו גולל לפני רבין את הלבטים של מערב־גרמניה באותו תחום. בון, יחד עם שותפות אירו־פיות אחרות, מגבשת עתה תוכניות לבניית מטוס־קרב מודרני. רבין התרשם מן העובדה, שגם מדינה כה גדולה וחזקה כמערב־גרמניה אינה מוכנה לשאת לבדה במעמסה של בניית המטוס החדש.

על שאלה בעניין הלביא אמר רבין, כי ההחלטה בעניין הפסקת בניית המטוס לא שינתה את תוכנית שיחותיו בבון. הוא הוסיף: "בשלב הזה אנחנו ממשיכים ממילא בבניית כל מערכות המטוס".

שר־הביטחון אישר, כי יש קשרים הדוקים בין צה"ל לצבא מערב גרמניה, והם כוללים חילופי ביקורים. על המאבק בטרור אמר, כי לשני הצדדים יש אינטרס להילחם בתופעת האלימות הפוליטית.

רבין סירב להתייחס לידיעות על כוונה ישראלית לרכוש צוללות במערב־גרמניה. על אספקת נשק גרמני לערבים אמר: "לא ידוע לי על אספקה מערכות־נשק גרמניות למדינות ערביות במזרח התיכון. אני מבין שבון דבקה במדיניותה שלא לספק נשק לאזורי מתיחות".

למעשה, סיפקה בון למדינות ערביות אחדות ספינות־קרב מהירות, וכן אימנה את הצוותים שלהן. בון גם שינתה לפני שנים אחדות את הגדרת המדיניות המגבילה את משלוחי הנשק שלה. מערב־גרמניה אינה מדברת עוד על אי אספקת נשק לאזורי מתיחות. אלא על אספקת נשק מבוקרת. המודרכת על־ידי המגמה להפחית את הסכנה של סכסוך מזויין, ועל־פי אינטרסים פוליטיים ואחרים שלה ושל בעלות־בריתה.

רבין התקבל אתמול אחר־הצהר־יים על־ידי הדגר בטקס צבאי בחצר משרד־ההגנה המערב־גרמני. היום יטוס רבין למינכן, ויבקר בין השאר באתר מחנה־הריכוז לשעבר דכאו.

מחלוקת בין האיגודים

(סוף מעמוד 1)

תיקרת ותק וצמצום הפער בין רמת השכר של הבכירים לבין המקבילים להם בדירוג האקדמאי. מזכיר הסתדרות המהנדסים, יצחק רז, הוד־יע כי אם ההסכם לא יחול על החברות הממשלתיות, לא יחתום על ההסכם.

לאחר שהאוצר הציע שלשום העלאת שכר בשיעור של 5%, הנאמדת בכ־400 מיליון שקל, פרץ ויכוח קשה בין האיגודים המקצוע־יים השונים, סביב השאלה כיצד תחולק התוספת בתוך סולמות השכר.

הפער בעמדות נובע בחלקו ממחלוקת דרגות בתחתית סולם השכר ופרישת תוספת האיזון. בעבר, תוספת האיזון היטיבה יותר עם בעלי הדרגות הבכירות בסולם האקדמאים, בעוד שבסולמות השכר של הדירוג האחיד, התפרסה תוספת זו לאורך כל הסולם וממילא ההעלאה בפועל לגביהם היתה נמוכה יותר.

הפקידים תובעים שבוע מקוצר

הסתדרות הפקידים, שחלק מחב־ריה עובדים כבר 42 שעות בשבוע, עומדת על דעתה שיש להחליט כבר עתה על קיצור שבוע העבודה ולא להסתפק בהסכם זה בהפחתת שעות. נציגי המורים והאחיות הודיעו אתמול כי יתבעו גם לעצמם קיצור מיכסת השעות אם ההפחתה תחול על מיגזרים אחרים.

מה שנראה שלשום כהצעת פתרון של האוצר, הפך לסלע־מחלוקת קשה בין האיגודים המקצועיים השונים, בלי שעלה אתמול בידי חיים הברפלד ומזכירי האיגודים המקצועיים לגשר על ניגודי ה־אינטרסים.

למעשה, לא היה אתמול דיון רשמי בין ההסתדרות לבין האוצר, כפי שתוכנן. בפועל התנהלו ביר־ורים בין האיגודים לבין עצמם. הערב אמורים לשוב ולהתכנס נציגי האוצר וההסתדרות, לאחר שבשעות הבוקר ייעשה ניסיון לגבש נוסחת גישור על חילוקי־הדיעות בתוך ההסתדרות. אחד הרעיונות שהועלו אתמול, מדבר על פנייה לשר האוצר להוסיף אחוזים לעלות הכוללת של ההסכם, כדי לפתור בעיות ייחודיות של מיגזרים שונים.

אברהם טמיר

(סוף מעמוד 1)

עם שגרירי סין וברית־המועצות באו"ם ולדון עמם בנושא הוועידה הבינלאומית. תהיה זו הפגישה השניה של טמיר עם השניים בתוך מספר חודשים.

טמיר יצא שלשום לניו־יורק בדרכו לסיור בן 3 שבועות באוקיאניה: פיג'י, אוסטרליה, ניו־זי־לנד, איי מרשל, קיריבטי, טונגה ופפואה — גיניאה החדשה. המטרה היא בעיקר ליישם את הסיכומים בנושאים שונים שבוצעו בין מנהיגי מדינות אלו לבין הנשיא חיים הרצוג בביקורו שם בשנה שעברה.

באיי מרשל יהיה זה ביקור גומלין לביקורו של שר־החוץ של איי מרשל בישראל.

אל טמיר נלווה מנהל מחלקת אוקיאניה, זוהר רז.

פרס ייוועץ עם שווארדנדזה

בעוד שבועיים ייפגש שר־החוץ, שמעון פרס, בניו־יורק עם עמיתו הסובייטי, אדוארד שווארדנדזה, וי־דון עמו על מבנה הוועידה הבינ"ל והתנאים לשיתופה של בריה"מ בפורום זה. פרס ייפגש גם עם שר־החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, ועם שורה של שרי־חוץ שיבואו לניו יורק לרגל פתיחת מושב עצרת האו"ם. בין השאר, ייפגש עם שרי־החוץ של מצרים, הונגריה, בולגריה, פולין, יפאן ותורכיה. בנאומו בעצרת יחזור פרס על עמדתו בנושא הווע־ידה הבינלאומית, כפי שהביע אותה בפורום זה בשנה שעברה.

צ'אושסקו העביר רעיונות שמיר למצרים וירדן

בעקבות שיחותיו עם ראש־הממשלה יצחק שמיר בחודש שעבר, שלח נשיא רומניה, ניקולאי צ'אושסקו, שליחים מיוחדים מטעמו אל נשיא מצרים, חוסני מובארק, ואל חוסיין מלך ירדן, כדי להעביר אליו את רעיונותיו של שמיר באשר לתהליך השלום. שמיר גילה זאת בפגישה עם משלחת חברי פרלמנט מהמפלגה הליברלית מהולנד. הוא הביע תקוה שהתשובות של המנהי־גים הערביים תאפשרנה התקדמות בתהליך השלום באזור. האורחים מהולנד הביעו את הערכתם למאמציה של ישראל לפריצת דרך לשלום במזרח־התיכון.

נשק גרעיני ונשק כימי

(סוף מעמוד 1)

של פיתוח ראשי קרב כימיים לטי־לים שברשותה.

הגידול הכמותי

חלק ניכר מהפירסום הזה עוסק בפירוט של הכוחות המזויינים של מדינות האזור (חלק זה הוכן על־ידי ד"ר זאב איתן). בין הנתונים הבול־טים בתחום זה, יש לציין את גידול הצבא העיראקי, מ־33 ל־40 דיווי־זיות. מספר כלי הרכב הקרבי המשוריין גדל מ־3,500 ל־5,000. ברשות הצבא העיראקי 5,000 טנקים. בשנה האחרונה נתוספו לו 200 משגרי טילי ג'ט. לחיל־האוויר העיראקי נוספו מטוסי־קרב חדישים מדגמים מיראז' אף־1, מיג 29 וסו־חוי 27.

צה"ל הגדיל את מספר הטנקים שלו בכ־100, כולם מאיכות גבוהה. מספר המטוסים של חיל האוויר גדל ב־15, אך סד"כ מטוסי־הקרב ירד ב־19.

ערב הסעודית הגדילה את מספר קני הארטילריה שלה מ־580 ל־700. חיל־האוויר שלה החל בקליטת מטוסי־הקרב מדגם טורנאדו, ומספר סוללות הנ"מ גדל מ־15 ל־27.

חיל־האוויר הסורי עומד לקבל את ראשוני מטוסי־הקרב מיג 29 (מאז פרסום המידע הזה ב"מאזן", פורסם כי אלה הגיעו לסוריה) וקלט 20 מסוקים חדשים. כן הגיעו לסוריה שתי הצוללות הראשונות לחיל־הים ו־7 כלי־שיט חדשים אחרים.

ברשות הסורים נמצאים כבר כ־1,000 טנקים מתקדמים מדגם טי־72, ובסך הכל ברשותם 4,100 טנקים (לעומת 3,900 טנקים בצה"ל).

בידי הסורים מצויות מערכות־נשק המסוגלות לפגוע בעורף הישראלי, ביניהן טילי אס־אס־21, טילי סקאד וטילי חופים "סמאל", בעלי טווח העולה על 300 ק"מ.

בירדן נוספו לחיל־האוויר 27 מסוקים מסוגים שונים, ולרשותה 24 מסוקי־קרב מדגם "קוברה".

בהתייחסו למאזן הקונבנציונאלי ערבי־ישראלי, קובע "המאזן" כי למרות שהמצב האסטרטגי נוח לישראל בגלל הקיטוב במחנה הערבי, מלחמת עיראק־איראן והמשברים הכלכליים, חלה התמורה במאזן הצבאי בין הערבים לישראל.

התמורה זו נובעת בעיקר מההתעצ־מות הסורית המאסיבית בכוח אדם, באמצעי לוחמה ובמערכי ביצורים, וכן מההתעצמות הכללית באמצעי לוחמה איכותיים שלא היו ברשות הערבים בעבר, ואשר מאיימים לצ־מצם את הפער האיכותי של צה"ל.

האלוף (מיל') אהרן יריב, העומד בראש המרכז למחקרים אסטרטגיים, אמר אתמול כי "מסתמן סיכון שהפער האיכותי, ממנו נהנה צה"ל בעבר, הולך ומצטמצם. אם יימשך תהליך התעצמות הערבי בקצב וב־כיוון הנוכחיים, תתחזק האפשרות שבקרב מדינות ערב יתעורר הרושם והמחשבה שניתן לפתור את הסכסוך עם ישראל בכוח צבאי".

המגמה הזאת מחייבת, לדעת יריב, לפעול בשני מישורים: ניצול "חלון ההזדמנויות האסטרטגי" לקי־דום של תהליך השלום, ומאמץ מתמיד ועקשני במישור הצבאי, בנושא שמירת האיכות של צה"ל.

האלוף יריב אמר כי הוא שמח מאוד על החלטת הממשלה בנושא הלביא, דבר שיאפשר לצה"ל לקבל את מיטב מערכות־הנשק מהמשאבים העומדים לרשותו.

הונקר במערב־גרמניה

(סוף מעמוד 1)

גרמנית "לירות על־מנת להרוג" את המנסים להימלט אל מעבר לגבולות ארצם, למערב.

קוהל העלה את דרישתו בפגישה הראשונה שקיים בבון עם מנהיג המפלגה הקומוניסטית המזרח־גרמנית, אריך הונקר, מיד לאחר שזה הגיע לבון.

קוהל הדגיש גם, כי מערב־גרמניה ממשיכה לשאוף לאי־חוד של שתי הגרמניות וליותר חופש תנועה בין שתיהן.

דובר ממשלת בון לא אמר מה היתה תגובת הונקר לדרישות שהציג לפניו קוהל.

על־פי מספרים שמקורות מ־ערב גרמניים מוסרים, 168 גרמנים נהרגו באש שומרי־גבול מזרח־גרמניים מאז הקמתה של חומת ברלין ב־1961, כאשר ניסו להימלט למערב.

ממשלת מערב גרמניה מו־ציאה בכל שנה, על־פי הערכות במערב, עשרות מיליוני דולר כדי "לקנות" אסירים שניסו לברוח ונכלאו, ולסייע להם להתיישב במערב־גרמניה.

אתמול הגיע מנהיג מזרח גרמניה לביקור בן 5 ימים במערב־גרמניה, ביקור שמשקי־פים מדיניים רואים בו צעד לקראת נורמליזציה ביחסים בין שתי המדינות.

מטוסו של הונקר נחת בנמל־התעופה קלן־בון ב־10 בבוקר. הונקר, המנהיג הקומוניסטי התקבל על־ידי משמר צבאי ועל־ידי וולפגנג שויבלה, ראש לשכתו של קוהל, אשר הוביל את הונקר לאורך שטיח אדום.

עובדי המשלחת המזרח־גרמנית בבון, קידמו את הונקר בפרחים אדומים ובתשואות.

המנהיג המזרח־גרמני בן ה־75 יערוך שיחות פוליטיות עם מנהיגי גרמניה המערבית וייסע למסע סנטימנטאלי לעיר הולדתו בחבל הסאר, ממנה נשלח לכלא נאצי ב־1935, בו ישב עד סוף המלחמה, ואליה לא שב עוד מאז.

תזמורת צבאית ניגנה את ההמנונים של שתי המדינות ודגלי שתיהן, הכוללים אותם צבעים — אדום, שחור וזהב — התנוססו לאורך דרכו של הונקר מנמל־התעופה לבית הקאנצלר בבון.

קוהל והונקר עמדו זה בצד זה בעת נגינת ההמנונים, בעוד מעבר לגדר ביתו של הקאנצלר התאספו צעירי המפלגה ה־נוצרית דמוקרטית, שבהנהגת קוהל, והרימו כרזה בה נאמר: "גרמניה — המולדת המאוחדת". המלים הללו הוצאו מן ההמנון הגרמני הישן, שאף שימש את הנאצים והוא עתה ההמנון הלאומי של מערב־גרמניה.

מנמל־התעופה יצא הונקר עם פמלייתו בשיירת מכוניות ד בראשה 7 אופנועים של משטרת בון. בהודעתו עם הגיעו אמר הונקר כי הוא רואה בביקורו במערב־גרמניה תרומה לשלום העולם מצד שתי הגרמניות.

"השלום — מטרה עיקרית"

"השלום יהיה גם מטרתי העיקרית בשיחות שאקיים בשע־ת הביקור ואנו נקיים דיון בשאלה כיצד מלחמות לא יתחילו עוד מאדמת גרמניה", אמר הונקר.

לאחר טקסי קבלת־הפנים התכנסו שני המנהיגים ומשלחו־תיהם לסיבוב השיחות. הונקר אמר כי ביקורו מצטייר בעיניו כתרומה לשלום העולם על־ידי שתי המדינות הגרמניות.

"תהיה זו מטרתי העיקרית במהלך שיחותי לקיים דיונים על הדרך שבה יכולות שתי המדינות הגרמניות לקדם את ההתחייבות שקיבלו על עצמן שלעולם לא תיפתח שוב מל־חמה מאדמת גרמניה".

עם תום טקסי קבלת־הפנים החלו הונקר וקוהל וחברי שתי המשלחות בדיונים.

משקיפים בבון ציינו, כי הביקור מציין הישג חשוב ביותר בשביל הונקר במאבקו לזכות בהכרה בינלאומית בשביל ארצו. יש בכך גם משום סימן לשי־פור היחסים בין המערב למזרח בכלל.

אזרחי גרמניה המזרחית יע־קבו אחר הביקור בעניין רב. מסרו מקורות מהימנים בבון, רבים מהם מקווים לביטול ההגבלות על נסיעות למערב. בעוד שגורמים כלכליים במזרח גרמניה מצפים להגדלת הסחר בין שני חלקי גרמניה.

המפד"ל דנה בפרישה מהקואליציה בירושלים

ש"ס בודקת אפשרות לשכור בשבת הקרובה את אולם בית המהנדס הצמוד לאולם בית אגרון שם מוקרנים סרטים בליל שבת

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

מועצת סניף המפד"ל בירושלים מתכנסת היום כדי לדון על אפשרות פרישתה מהקואליציה העירונית. ראש סיעת המפד"ל, דוד ברגמן, אומר כי ימליץ בפני מוסדות התנועה בעיר על פרישה מהקו־אליציה העירונית, אולם החלטה כזו טעונה אישור של הרבנים הראשיים. אתמול קיימו חברי מועצת העיר הדתיים משמרת מחאה מול משרד ראש הממשלה. הם תבעו משמיר, בתפקידו כשר־הפנים, להזעיק לבך שהמעשה העירוני בנושא השבת ייכפה. כמה מן החברים הדתיים קראו לשמיר למנות ועדה קרואה במקומה של מועצת העיר הנוכחית, ולפטר את ראש העירייה, טדי קולק.

בסיעת ש"ס בודקים אפשרות לשכור בשבת הקרובה את אולם בית המהנדס הצמוד לאולם בית אגרון שם מוקרנים סרטים מדי ליל שבת. החלטה על כך עדיין לא נפלה סופית. ראש סיעת ש"ס במועצת עיריית ירושלים, הרב ניסים זאב, הודיע אתמול כי אמציה קפלן, בעל האולם בבית אגרון, הבטיח לו להפסיק לשלושה שבועות את הקרנת הסרטים במקום בלילות שבת, החל מעוד שתי שבתות. אתמול לא ניתן היה לאתר את אמציה קפלן כדי לקבל את תגובתו.

אחרי שמונה חודשים שוחרר אלפרד שמידט אחד משני בני־הערובה הגרמנים בביירות

מערב גרמניה הכחישה כי ביצעה עיסקה עם החוטפים הקשורה לשחרור חמאדי, תמורת בני־ערובה שלה

בון (ע"ד וע"צ). אלפרד שמידט, אחד משני בני־הערובה המערב־גרמנים שנחטפו בינואר במערב־ביירות, שוחרר בעיר זו אתמול על ידי חוטפיו. שמידט בן ה־47 הועבר בשעה 10 בבוקר לשגרירות מערב־גרמניה בביירות ומשם הוטס לשגרירות הגרמנית בדמשק.

העיתון הגרמני "בילד", מסר כי גורלו של בן הערובה האחר, רודולף קורדס, אינו ידוע.

החוטפים, ציין העיתון, הבטיחו לקורדס כי הוא ישוחרר תוך כמה ימים אולם לפי שעה אין מידע לגביו.

שני האזרחים הגרמנים נחטפו על ידי טרוריסטים מארגון המחבלים השיעי הפרו־אירני, חזבאללה (מפלגת אלוהים). הם נתפסו בביירות, לאחר שבנמל התעופה של פרנקפורט, נעצר הטרוריסט השיעי מלבנון מוחמד עלי חמאדי. הוא נחשד במעורבות בחטיפתו של מטוס טי. וו אי. ב־1985 לביירות והרצח איש הצי האמריקאי במהלך אותה חטיפה.

ביום שישי האחרון הודיעו החוטפים כי הם ישחררו את אחד משני בני־הערובה תוך עשרה ימים, אם ממשלת בון תקבל את תנאיהם. אין פרטים לגבי תנאים אלה, אולם מערב גרמניה, הכחישה בתוקף מספר פעמים כי ביצעה עיסקה עם החוטפים הקשורה לשחרור חמאדי, תמורת שני בני־הערובה.

• שיחרורו של המהנדס הגרמני אלפרד שמידט, שהוחזק כבן ערובה בלבנון מאז חודש ינואר, הוא תוצאה של דיפלומטיה ממושכת וחשאית. משקיפים מדיניים אמרו כי התנהל משא ומתן רגיש במשך חודשים בהשתתפות החוטפים השיעיים, איראן, סוריה וממשלת בון. שמידט, מהנדס בן 47 בחברת ההנדסה החשמלית "סימנס" ורודולף קורדס בן 53, אף הוא ממערב גרמניה, נחטפו בביירות המערבית בהפרש שבועות בחודש ינואר.

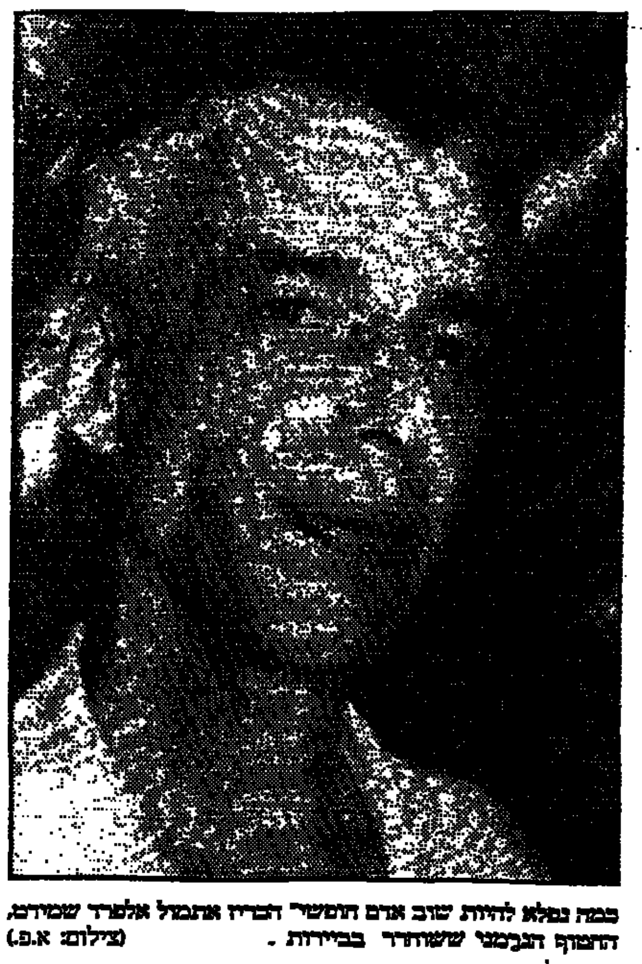

"כמה נפלא להיות שוב אדם חופשי" הכריז אתמול אלפרד שמידט, החטוף הגרמני ששוחרר בביירות. (צילום: א.פ.)

הופלו 2 מטוסי חיל האוויר הלובי ליד אנג'מנה שבצ'אד

לפני כן הודיע צבא צ'אד כי תקף והשמיד בסיס גדול של חיל האוויר הלובי ★ שר ההגנה הצרפתי אנדריי ז'ירו: סכנה של עימות בין לוב לצרפת תהיה בעקבות פעולה לובית, ובעיקר הפצצות בתוך הטריטוריה של צ'אד

אנג'מנה (ע"ד וע"צ). שני מטוסי חיל האוויר הלובי הופלו אתמול מערבית לאנג'מנה שבצ'אד. על פי דיווחי סוכנויות הידיעות באנג'מנה, המטוסים לא הספיקו להטיל פצצות, אולם נמסר כי אשה וילד קטן נפצעו.

רדיו פאריס הסתמך על מקורות מאנג'מנה ומסר כי יחידות של צבא צרפת הפילו את המטוסים בטילי קרקע־אוויר אמריקאים מדגם "הוק".

קודם לכן מסרו סוכנויות הידיעות, כי עדי ראייה סיפרו שרק מטוס אחד הופל מעל שמי צ'אד ואילו המטוס השני מדגם טופולב, הצליח להתחמק מטילי "הוק" קרקע־אוויר אמריקאים, שהופעלו נגד המטוסים והוא נמלט בכיוון צפון. לעדויות אלו היו אישורים במקורות צבאיים, שדיווחו כי שלושת אנשי צוות המטוס שהופל נהרגו.

הפלישה צ'אדית ראשונה ללוב

מאוחר יותר סתרו מקורות צבאיים את עדויות הראייה ועתה בירור, ככל־הנראה, הופלו שני מטוסי הטופולב הלובים על ידי טילי קרקע־אוויר צרפתיים.

הידיעה על הפלת שני המטוסים הלובים באה, לאחר שצבא צ'אד הודיע כי תקף והשמיד בסיס גדול של חיל האוויר הלובי במעטן א־סרה, בעומק של 60 ק"מ בטריטוריה הלובית. היתה זו הפלישה הראשונה של צבא צ'אד לתוך לוב.

נמסר עוד כי מטוסי חיל האוויר הלובי תקפו גם את העיר אבצ'ה, 700 ק"מ מזרחית לאנג'מנה באותו זמן בו בוצעה התקפה על הבירה. צרפת סוללת עתה מחדש מסלול תעופה בעיר אבצ'ה במטרה לשפר את כושר הכיסוי האווירי שלה מעל צ'אד לאורך גבול סודאן.

סכנת עימות

פאריס (ע"ד וע"צ). שר ההגנה הצרפתי אנדריי ז'ירו הבהיר אתמול כי קיימת סכנה של עימות בין לוב לצרפת והיא תהיה אך ורק בעקבות פעולה לובית, ובעיקר הפצצות בתוך הטריטוריה של צ'אד.

בהמשך דבריו אמר השר "צרפת אינה מעורבת כלל בפעולות הצבאיות המתנהלות בין לוב וצ'אד ואף גורם צרפתי לא משתתף בפעולות אלה. המעורבות הצרפתית בצ'אד היא בעיקרה מרתיעה והגנתית," אמר שר ההגנה הצרפתי.

• ניקוסיה (ע"ד וע"צ). רדיו טריפולי הפיץ אתמול בשעות אחה"צ המוקדמות קריאה לתושבים האזרחים של אנג'מנה לפנות את העיר ללא דיחוי. בשידור נתבעו מטוסים אזרחיים להימנע מלטוס מעל לאנג'מנה, כדי לא להפריע למטוסים הצבאיים הלובים.

המפלגה הראדיקאלית בארגנטינה הודתה אתמול רשמית בכשלונה ובניצחון המפלגה הפרוניסטית

המפלגה הפרוניסטית תזכה כנראה גם בבחירת מושלי המחוזות

בואנוס איירס (ע"ר וע"צ). המפלגה הראדיקאלית בארגנטינה בראשותו של הנשיא ראול אלפונסין, הודתה אתמול רשמית בכשלונה בבחירות ובניצחון המפלגה הפרוניסטית. "אנחנו הובסנו כמפלגה", אמר לכתבים שר הפנים אנטוניו טרוקולי.

המפלגה הפרוניסטית, השואבת כוחה מהאיגודים המקצועיים בארגנטינה, צברה עד כה 41.2 אחוז מהקולות, לעומת 37.8 אחוז שקיבלו הראדיקלים. זאת לאחר ספירת הקולות של 62 אחוז מהמצביעים.

המאבק בבחירות התנהל על 254 מושבים. המנהיגים מפיגת מחברי הקונגרס. ראשי המפלגה הראדיקלית אמרו, כי משמעות התוצאה היא שאלפונסין איבד את הרוב הנדרש שהיה למפלגתו בבית התחתון של הקונגרס, מאז שעלה לשלטון בסוף 1983, לאחר שמונה שנות שלטון צבאי.

תוצאות הבחירות מראות, כי המפלגה הפרוניסטית תזכה גם במירוץ לבחירת מושלי מחוזות. חואן קאפלה, מועמד המפלגה הראדיקלית לקונגרס במחוז בואנוס איירס, איחל הצלחה לידידו מן המפלגה הפרוניסטית, אנטוניו קאפיירו, שניצח בבחירות במחוז, שם מתגוררים כיום שליש מתוך 30 מיליון תושבי ארגנטינה.

איטאלו לודר, המועמד הפרוניסטי לציר הקונגרס ממחוז בואנוס איירס אמר: "יהיו שינויים מרחיקי לכת במדיניות הכלכלית של האומה הארגנטינית".

עצרת במוסקווה לזכר 24 אנשי רוח יהודים שהומתו ב־1952

מאת אליהו זהבי

סופר "הארץ" בסקנדינוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). בפארק ציבורי במרכז מוסקווה התקיימה שלשום עצרת לזכר 24 אנשי רוח יהודים שהוצאו להורג במרתפי בית הכלא לוביאנקה, לפני 35 שנה באוגוסט 1952. בין ההרוגים היו טובי סופרים ואמנים כגון הבימאי ש. מיכואלס, הסופרים איציק פפר, פרץ מרקיש, דוד ברגלסון ואחרים. זו פעם ראשונה שמתקיימת עצרת גלויה לזכר ה־24 שהוצאו ליורג בפקודת סטלין וחנו ל"טיהור" בימי ברז'נייב.

סוכנות "טאס" מסרה על פתיחת העונה בתיאטרון האידישאי של מוסקווה שבמהלכה יועלו שש הצגות. העונה נפתחה בהצגת מחזה מאת הסופר ועורך הירחון "סובייטישה היימלאנד" אהרון ורגליס. כן נמסר על הצגה מחודשת של שני מחזות מאת שלום עליכם: "טוביה החולב" ו"כוכבים נודדים".

טורקיה תקיים בחירות מוקדמות

אנקרה (ע"ד וע"צ). ראש ממשלת טורקיה טורגוט אוזאל, הכריז אתמול על בחירות כלליות מוקדמות, לאחר שהסתמן רוב קטן במשאל העם, סביב השאלה האם לאפשר ל־100 מנהיגי מפלגות, ביניהם שני ראשי ממשלות לשעבר, לחזור לחיים המדיניים בטורקיה.

סוכנות הידיעות הטורקית מסרה אתמול, כי מסתמן רוב של 50.05 אחוז בעד ביטול האיסור על המדינאים לחזור לחיים המדיניים, כנגד 49.95 אחוז שצידדו בהמשך האיסור.

בידיעה נאמר עוד, כי סיכום סופי של התוצאות יוודע מאוחר, יותר מפני שעדיין נותרו 197 קלפיות מאיזורים מרוחקים, שם נדרשו אמצעים מיוחדים כדי לספור את הקולות, בגלל המצב הבטחוני שם. במהלך משאל העם, נפצעו 19 בני אדם בתיגרות שהיו בקלפיות בדרום מזרח טורקיה, בהן גם נודדיות מאקדחים הונפו אלות. במקום זה היו באחרונה כמה התקפות של אנשי מחתרת כורדים על כפרים מרוחקים.

מדינות המערב עוקבות בעניין אחר תוצאות ההצבעה בקלפיות, מאחר והן חותרות להשלטת יותר דמוקרטיה בטורקיה ושיפור מצב זכויות האדם במדינה זו.

צרפת אסרה מכירת 9 כתבי־עת לקטינים

מאת יואב טוקר

סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). בצעד נדיר פרסם הבוקר אתמול שר הפנים המשטרה של צרפת על "איסור מכירה לקטינים" של תשעה כתבי־עת והפרים־מצויירים ("קומיקס"). בין הפרסומים שנאסרו: הירחונים "פנטהאוז" ו"נידלוק" ושבעה פרסומים אחרים, שתוארו על־ידי פקידי המימשל כ"בעלי אופי ארוטי־אלים מפתה, המסכן את בריאותם הנפשית של קטינים".

על האיסור הוכרז בפאריס ערב פתיחת שנת הלימודים החדשה במוסדות החינוך. לפי שעה לא ברור באיזו מידה אכן יוטל פיקוח בפועל בדוכני העיתונים ואם כוונת הממשל להגיש תביעות המבוססות על מכירות בלתי־חוקיות לקטינים (מתחת לגיל 18).

משרד הפנים כבר החל בהליכים עוד לפני כשישה חודשים נגד שורה של עיתונים, שבועונים וירחונים שנמצאו על־ידי הפקידים כ"עוסקים באורח חריף במיוחד בירוחים ורמיזות בעלי אופי אירוטי". בין היתר הוחזר בהקשר זה גם הביטאון המרכזי של הקהילייה ההומוסקסואלית, השבועון "גיי־פייה".

עורך את העמוד: חיים פל

מאות־אלפי עותקי ספרים אנטישמיים הופצו ביפאן

המבקר הספרותי מסאמי אונו: "הבית הלבן, הנפט הערבי והפוליטיקאים היפאנים נשלטים על ידי היהודים"

מאת שאול צדקא

סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). עשרות מו"לים ביפאן הפכו עשירים בין לילה בזכות מכירת מאות־אלפי עותקים מהספרים האנטישמיים שהדפיסו. עד חודש מאי האחרון הופצו ביפאן לפחות 82 ספרים הנושאים את הכותרת "יהודים" וכולם עוסקים בנסיונם של אלה להשתלט על העולם.

היומן הלונדוני "אינדפנדנט", מוסר מטוקיו, כי הספר המבוקש ביותר הוא מפרי עטו של המבקר הספרותי מסאמי אונו, הטוען כי הקשר היהודי נגד יפאן הוא אשר הביא לירידה בערכו של מטבע הין. לדבריו, "הבית הלבן, הנפט הערבי והפוליטיקאים היפאנים נשלטים על ידי היהודים. ספרו של אונו "אם אתה מבין את היהודים, אתה מבין את העולם" נמכר עד כה ב־400,000 עותקים.

הוצאות ספרים אחרות הוציאו גם את ה"פרוטוקולים של זקני ציון" תחת כתרות שונות, בעוד ש"די סוחר מונציה" נלמד בפרגיה יותר מאשר מחזה אחר של שקספיר. דיפלומטים יפאנים חוששים כי גל האנטישמיות ביפן ידיק מאד לדיון הקרוב בקונגרס האמריקאי השוקל הצעת חוק אשר תגביל את חדירת המוצרים היפאנים למדינה.

המקור מציין כי שום שר יפאני לא ביקר עד כה בישראל והחברות היפאניות משתפות פעולה הדוקה עם מדינות ערב.

קציני צבא ירדן ששבו מביקור בבגדאד:

ביום השנה השמיני למלחמה: עייפות ותבוסתנות בעיראק

מאת אליהו זהבי

סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). כתב העיתון "שאגס אנציינגר" מדווח מעמאן, על שיחה עם קציני צבא ירדניים ששבו מבגדאד לאחר שהות קצרה שחלה ביום השנה השמיני למלחמת עיראק־איראן, (בהתאם להישוב העיראקי הטוען כי את המלחמה החלה איראן בספטמבר 1980). הקצינים סיפרו כי אוכלוסיית בגדאד עייפה מן המלחמה הממושכת, הגם שאספקת מזון בעיר בגדאד טובה יותר מאשר ביתר ערי וכפרי המדינה.

לעייפות מן המלחמה שקיצה אינה נראה באופק נוספה אווירת תבוסנות ואי אמון בכוחה של עיראק לאלץ את איראן להסכים להפסקת הלחימה. התוצאה הטובה ביותר מבחינת עיראק יהיה מצב של "תיקו". גם אם ימות חומייני, אין איש יודע מי יירש את מקומו ומה תהיה עמדתו לגבי הפסקת הלוחמה במצב של חוסר הכרעה.

עוד סיפרו הקצינים, כי רבים מתושבי העיר בצרה שנמלטו בחודשי החורף ינואר פברואר, שבו בקיץ לעיר והחלו משקמים את בתיהם ההרוסים. אולם חידוש מלחמת המיכליות במפרץ והפגזת מטוסי עיראק ערים באיראן, גרמה מיידית לחידוש הפגזות בצרה בתותחים. קו החזית מצוי במרחק 20 ק"מ מן העיר — טווח יעיל לתותחי צבא איראן. ההפגזות גרמו מחדש למנוסת תושבים.

בסין סוחטים וידויים פוליטיים בשיטת עינוי של "המטוס המרחף"

מאת שאול צדקא

סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). עינוייהם של חשודים ושל אסירים פוליטיים בסין, הם היום נפוצים יותר מאשר בעבר. הנוטלים בהם חלק המשטרה, פקידי המפלגה הקומוניסטית ויחידות הצבא — כך טוען ארגון "אמנסטי", בדו"ח חדש המתפרסם הבוקר.

השלטונות הסינים מכים חשודים באלות חשמליות. בבסרה לחלץ מהם וידויים. המענים הסינים אוהבים במיוחד, את בו נקשר האדם אל חבל כשידיו כפותות מאחורי גבו ולוחכיו מרביצים בו ללא רחם, במרכז המעצר בשאנגחאי.

בפרובינציה של יונאן, נתפסו 201 אנשים בעקבות מעשה גניבה ו־100 מתוכם עונו קשות, מתוכם שניים שהתאבדו. לפני שנה הורה חבר פרלמנט בחבל שאנצ'י לאסור 72 כפריים ולענות 17 מהם לאחר שחלק מאופניו נגנב.

לאירים אין תקציב לשגרירות בת"א

אידלנד עומדת לסגור לפחות שתיים משגרירויותיה

מאת שאול צדקא

סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת אירלנד הסירה סופית מסדר היום את האפשרות שתיענה לבקשות ישראל, לפתוח שגרירות בתל־אביב. בשל קיצוצים בתקציב פעילות החוץ שלה, הודיע אירלנד כי היא עומדת לסגור לפחות שתיים משגרירויותיה בקניה ובניגריה.

כן נשקלת האפשרות להפסיק את פעילותן של קונסוליות בארצות־הברית ולהחזיר הביתה כמה נציגים הפעילים בפרוייקטים של פיתוח ביבשת האפריקאית. אירלנד מיוצגת בישראל על ידי שגרירה ביוון. מאז ביקורו של הנשיא חיים הרצוג בדבלין לפני שנתיים וחצי, ניסתה ישראל לשדל את ממשלת אירלנד כמה פעמים להקים נציגות דיפלומטית בארץ.

DUNA

חדש '88

ההצלחה החדשה של המכוניות המשפחתיות!

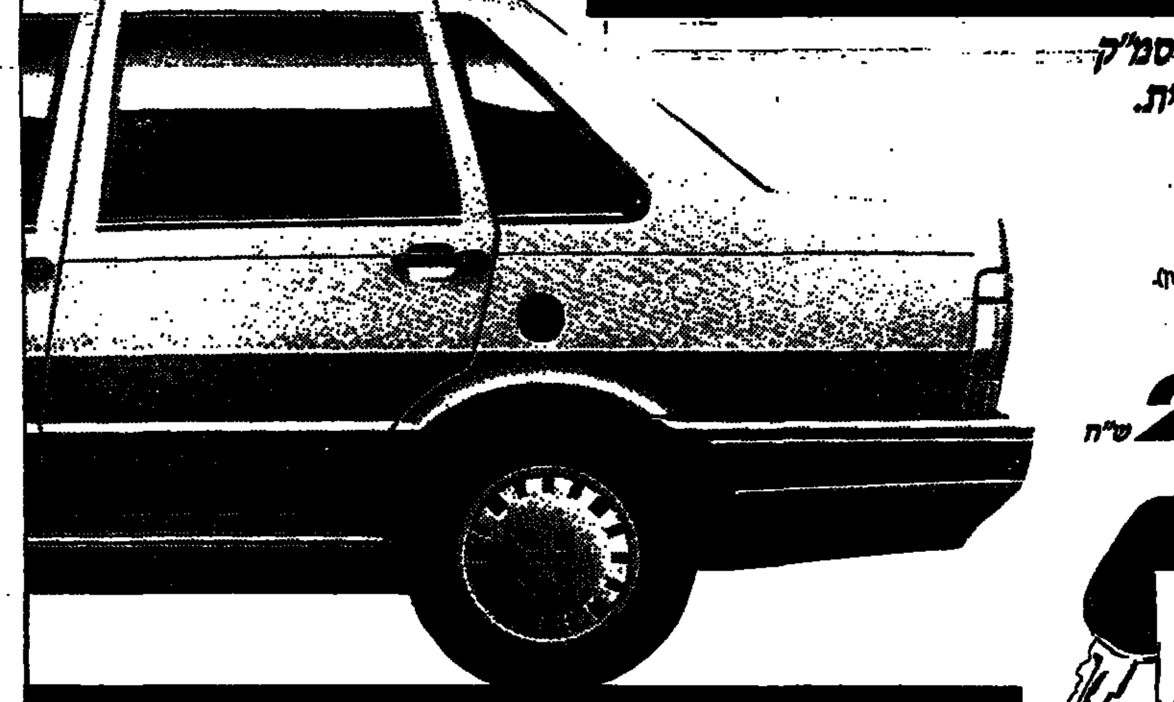

פיאט דונה: 1300 סמ"ק - 1100 סמ"ק

משפחתית. קומפקטית. אלגנטית.

בפיאט דונה החדשה תמצא הכל:

- מרחב פנימי, נוחות מקסימלית.
- איזון מושלם בין מימדים, משקל וכוח.
- רמת גימור ואביזרים של מכונית פאר.
- ביצועים מעולים וצריכת דלק נמוכה.
- בטיחות והנאה בנהיגה (5 הילוכים).
- תא מטען ענק (503 ליטר בסלון, 1403 ליטר בסטיישן).
- אופציה לחלונות חשמליים ונעילה מרכזית.

עכשיו במבצע היכרות החל מ-

22,470 ש"ח

FIAT

פיאט דונה 70	—	1300 סמ"ק	(סלון)
פיאט דונה 70W.E	—	1300 סמ"ק	(סטיישן)
פיאט דונה 60	—	1100 סמ"ק	(סלון)
פיאט דונה 60W.E	—	1100 סמ"ק	(סטיישן)

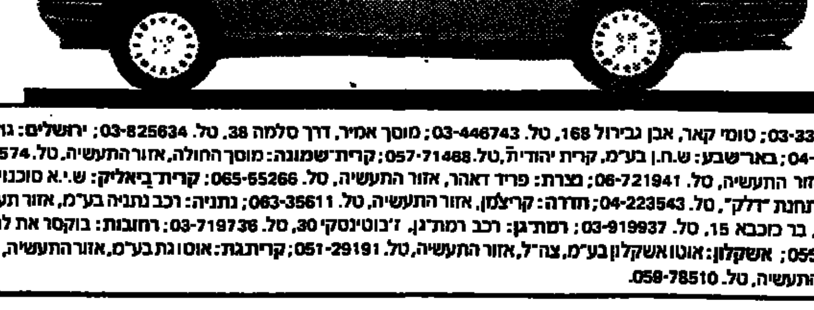

המחיר כולל מע"מ, ללא הפקדה ואביזרי רישוי, לפי מחירון מס 4/88 מיום 6.9.87

תל־אביב: המשרד הראשי - יצחק שדה 30, טל. 03-330971; טומי קאר, אבן גבירול 168, טל. 03-446743; מוסך אמיר, דרך סלמה 38, טל. 03-825634; ירושלים: גולדין בע"מ, שלומציון 7, טל. 02-222231; חיפה: חברת מוסטך בע"מ, דרך יפו 146, טל. 04-522258; באר־שבע: ש.ח.ן בע"מ, קרית יהודית, טל. 057-71488; קרית־שמונה: מוסך החולה, אזור התעשיה, טל. 069-40574; נהריה: סוכנות פיאט, הגעתון 2, טל. 04-925419; טבריה: מוסך גולן בע"מ, אזור התעשיה, טל. 06-721941; נצרת: פריד דאהר, אזור התעשיה, טל. 065-65266; קרית־ביאליק: ש.י.א סוכנויות רכב לקריות ולצפון בע"מ. דרך עכו 10, טל. 04-720108, 04-726335; עוספיה: תחנת "דלק", טל. 04-223543; חדרה: קריצמן, אזור התעשיה, טל. 063-35611; נתניה: רכב נתניה בע"מ, אזור תעשיה ישן, טל. 053-339942, פיאט מרכז נתניה, ברקת 6, טל. 053-23010; פתח־תקווה: אלי שולחף, בר כוכבא 15, טל. 03-919937; רמת־גן: רכב רמת־גן, ז'בוטינסקי 30, טל. 03-719736; רחובות: בוקסר את לרנר בע"מ, הרצל 208, טל. 08-471789, אשדוד: מוסך עיר בע"מ, אזור התעשיה, טל. 055-22125; אשקלון: אוטו אשקלון בע"מ, צה"ל, אזור התעשיה, טל. 051-29191; קרית־גת: אוסו גת בע"מ, אזור התעשיה, טל. 051-887870; עזה: מוחמד גאזל, עומראל מוכתר, טל. 051-860718; אילת: מוסך המפרץ, אזור התעשיה, טל. 059-78510.

בשלוש השנים האחרונות הוסיפה חברת התעופה הלאומית שלנו 5 יעדים חדשים ללוח הטיסות.

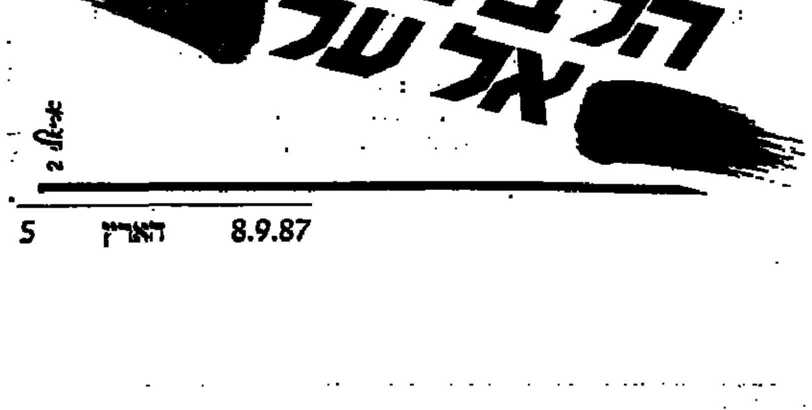

היום תוכלו לראות את צבעי הכחול והלבן של מטוסי החברה ב-31 יעדים בעולם.

EL AL אל על

صكنا من الاهل

ברחבי המדינה

ועדה של הכנסת תובעת מעיריית ת"א לחדול לשפוך פסולת בחוף הים ביפו

מהנדס העירייה מתחמק מתשובה ברורה; ועדה מחוזית תחליט בעניין

מאת חיים הנדוורקר

במהלך סיור שקיימה אתמול ועדת הפנים של הכנסת לאיכות הסביבה באתר ייבוש הים על ידי שפיכת אשפה בחוף הדרומי של יפו, הביעו חברי הוועדה את הסתייגותם מהתכנית בדרום יפו העשויה, לדעתם, לפגוע בערכי טבע נדירים בחוף ומן העובדה שעיריית תל אביב ממשיכה לאפשר שפיכת אשפה לים בניגוד להבטחותיה הקודמות.

בישיבה שנערכה בתום הסיור טען מהנדס העיר, שמאי אסיף, כי העירייה טרם מצאה אתר שפיכת פסולת חלופי לחופי יפו. מתכנן המחוז של משרד הפנים, דב רדושר, אמר כי העירייה לא פנתה למשרד הפנים בעניין הוצאתו של אתר חליפי עד לפני כמה חודשים למרות שבמקום מתבצעת שפיכת אשפה כבר 15 שנה.

נציגי החברה להגנת הטבע ורשות שמורות הטבע הדגישו את ערכו הנופי והמדעי של החוף הייחודי המיועד לייבוש וקראו להפיכתו לשמורת טבע.

ד"ר יעקב ניר, מהמכון הגיאולוגי, אמר כי תסקיר ההשפעה על הסביבה שהוגש על ידי מתכנני דרום יפו הוכן ברשלנות וברמה מקצועית ירודה, שאיננה הולמת פרוייקט ציבורי כה גדול.

פרופ' לב פישלזון, מנהל המכון האקדמי לחקר שמירת הטבע וחבר בוועדת האו"ם לענייני חופים אף הוסיף ואמר שהרשויות "התייחסו לים כאל ארץ כבושה ולא כאל נוף מולדת."

מהנדס העיר הדגיש, כי העירייה רואה בחיוב את שימור החוף הטבעי בדרום יפו, אך הוסיף ואמר כי העניין עדיין נמצא בדיון ורק בוועדה המחוזית לתכנון ולבניה יוכרע עתידו.

נציגי התושבים התריעו על עסקה מעורפלת זו, העומדת בסתירה מהותית להבטחות הבחירות שנתן להם ראש העירייה, שלמה להט, לשמור על החוף הטבעי ועל ערכי הטבע בו.

יו"ר ועדת המשנה של הכנסת, ח"כ יצחק פרץ, פנה בשם הוועדה לעירייה ולמינהל מקרקעי ישראל לדאוג לשימור החוף ולהפיכתו לשמורת טבע. כמו כן הוא תבע להפסיק את הפרות החוק בשפיכת הפסולת לים ואף דרש להימנע מהפקדת התכנית לאישור בוועדה המחוזית בטרם יוכנסו בה תיקונים על פי חוות דעתם של גורמים מקצועיים וסביבתיים.

בסיור נטלו חלק עוד ח"כ עדנה סולודר, מרדכי וירשובסקי, אברהם ורדיגר ודן כהן.

כדי למנוע זיהום הכנרת — מי ביוב ירוכזו במאגר אלמגור

מאת אלי אלעד

1.5 מיליון שקל מושקעים בהקמת מאגר אלמגור מצפון לכנרת, שאליו יוכלו להתנקז מי השפכים של כמה מהיישובים באזור, כדי למנוע את זיהום האגם.

המאגר, בקיבול של כ־60 אלף מ"ק מים, מיועד לקלוט את שפכי קבוצת כפרי הנופש וחופי הרחצה המתפתחת באזור מפרץ אמנון שבצפון הכנרת ואת שפכי המושבים הסמוכים אלמגור, כרכום ואמנון. מי השפכים, אחרי שיעברו טיפול בבריכות שיקוע, ינוצלו להשקייה חקלאית במושב אמנון.

ביוב צפת

כדי למנוע את המשך גלישת שפכי צפת אל שמורת הטבע "נחל עמוד עליון", תועבר האחריות להפעלת מתקן הטיהור של שפכי צפת לחברת מקורות. במינהלת הכנרת מקווים שהעברת האחריות תפתור רבות מבעיות הזיהום בעבר המזרחי של אגן ההיקוות של הכנרת. עם זאת טרם נפתרה בעיית הבוצה המופקת משפכים אלה מאחר שטרם נמצא הגורם שינצלה להקלאות.

למעשה קיימת בעיה של טיפול וסילוק בוצות בכל מתקני הטיהור באגן ההיקוות. בין השאר קיימת בעיה כזו בטבריה. שם מובילים ביומיים את הבוצה למזבלת בתקיקי, פעולה הגורמת מטרד סביבתי באזור.

פרופ' מי־טל מונה מנהל הרשות לתכנון לאומי

מאת דן סגיר

אושר מינוי פרופ' שלמה מי־טל כמנהל הרשות לתכנון לאומי.

מי־טל (45) מהטכניון בחיפה מונה השבוע למנהל הרשות לתכנון לאומי וכלכלי במשרד הכלכלה והתכנון.

פרופ' מי־טל היה ראש החוג הכלכלה בטכניון, והוא מחליף בתפקיד החדש את ד"ר יהודה גבע שפרש לפני מספר חודשים.

עובדי אל על ישביתו החברה אם יועברו קווי אתונה לארקיע

מאת א. קרן סופר "הארץ"

חברת אל על עלולה להיות מושבתת אם אמנם תמשיך בהכנות להעברת קווי התעופה לאתונה ואיסטנבול לידי חברת ארקיע — הודעה חוזרת על כך העבירו אתמול נציגי הוועדים בחברה להנהלת אל על.

ההודעה באה עקב ראיון שנתן מנכ"ל ארקיע, יוסף רוזן, באמצעי התקשורת ואשר בו הודיע כי ארקיע ממשיכה בהכנות לקליטת שני הקווים, הנחשבים לרווחיים ביותר ועמוסים לעייפה (לאחרונה הפעיל בקו לאיסטנבול מטוס מדגם בואינג 747 בעל 470 מקומות ישיבה).

מזכיר תיק אל על בהסתדרות, חיים רייטה, אמר אמש כי אין לעובדי אל על כוונה להעביר את שני הקווים לידי ארקיע.

ט.וו.אי תפעיל טיסה ישירה נוספת לניו יורק

מאת א. קרן

חברת ט.וו.אי תפעיל טיסה שבועית נוספת ללא חנייה בקו תל־אביב ניו־יורק. הטיסות ללא חנייה ימריאו מתל־אביב בימים ו' וא' ומניו־יורק בימים ד' וה'. טיסות אלו יבוצעו במטוסי בואינג 747. כן תפעיל החברה ארבע טיסות במטוסים רחבי גוף מדגם ל־1011 מתל־אביב לניו־יורק דרך פאריס. הנוסעים לבוסטון, סן פרנסיסקו ושינגטון יועברו בפאריס לטיסות לערים אלה. תוקף השינויים מ־25 באוקטובר.

חינם מפות ערים לחלוקה חופשית

מאת דן סגיר

חברת "אמיר" המפיקה מפות־ערים הגיעה להסדר עם משרד התיירות להדפסת מיליון ו־700 אלף מפות של ירושלים, בית לחם, ת"א, חיפה וערים אחרות. הפקת המפות תיעשה בחינם, ואת רווחיה תפיק החברה מהדפסת פירסום מסחרי בשולי המפות.

עד עתה הדפיס משרד התיירות את המפות במדפיס הממשלתי בעלות של יותר מ־170,000 דולר בשנה. המפות יחולקו חינם לכל דורש בשגרירויות ישראל ובלשכות התיירות הממשלתיות בארץ ובחו"ל, וכן בנתב"ג, סוכנויות נסיעות בתי מלון וחברות להשכרת רכב.

עורך את העמוד: אוריאל רייכנולד

הקנס למפעיל תחנת שידור פיראטית: אגורה

תעריף הקנס נקבע ב־1976 ולא עודכן, כך שהקנס המירבי היום הוא אגורה אחת

(ע). קנס בסך אגורה אחת נאלץ להטיל אתמול שופט בחיפה על נאשמים בהפעלתה של תחנת שידור פיראטית בכבלים, כיוון ששיעורי הקנסות לא עודכנו זה 11 שנים.

הנאשמים, חברה חיפאית, "כל שירות אנה פוסק בע"מ" ומנהלה אליהו פוסק (43) מחיפה חוייבו, כל אחד, בבית־משפט השלום בעיר בתשלום אגורה אחת קנס, לאחר שהורשעו בהפעלת התחנה הפיראטית בשכונות יזרעאליה וקריית שפרינצק בחיפה.

הנאשמים הובאו לדין בפני השופט אורי קיסאי, בעקבות פשיטה שערך משרד התקשורת, בשיתוף המשטרה, בחודש מאי 1983. במהלך הפשיטה אותרו שתי תחנות שידור לטלוויזיה בכבלים, בדירות מגורים בשכונות שבהן הוקרנו הסרטים.

השופט ציין בהחלטתו, כי החקירה בפרשה זו הוחלה במחצית 1983 והיא איננה מסובכת. הוא הטעים, כי לא ברור מדוע הוגש כתב־האישום לבית־המשפט בפרשה זו רק בחודש יוני 1987.

הנאשמים הורשעו באשמת הפרת הזכות הייחודית לטלגרף, שהיא עבירה על פקודת הדואר 1976. הקנס המירבי שניתן להטיל על עבירה זו הוא 150 לירות — היינו אגורה וחצי על פי השקל החדש.

עוד ציין השופט, כי על פי החוק אין בית־המשפט יכול לגזור על הנאשמים באשמה זו, מאסר או מאסר על תנאי. נוכח כל אלה, החליט בית־המשפט לגזור על כל אחד משני הנאשמים קנס בסך אגורה אחת.

יחד עם זאת נענה בית־המשפט לבקשת ב"כ המשטרה וציווה לחלט את ציוד השידור שנתפס בתחנות הפיראטיות על ידי המשטרה, במהלך הפשיטה.

הציבור מתנגד לקודים

בסקר נמצא כי רבע מהצרכנים משאירים לעתים קרובות מוצרים על המדף בגלל אי ידיעת המחיר

מאת לאה מרות

רוב הציבור אינו מרוצה משיטת סימון המחירים על ידי קודים הנהוגה ברשתות השיווק — כך מתברר מסקר שערכה המועצה הישראלית לצרכנות. מתשובות הנשאלים עולה, כי 57% אינם מרוצים מהשיטה, 31% מרוצים חלקית ורק 12% מרוצים.

הסקר נערך בעקבות ריבוי פניות הציבור בנושא ותלונות על הקושי במידע על מחירי המוצרים. לצורך הסקר רואיינו 1000 צרכנים.

השאלות הוצגו למרואיינים ביציאה מרשת השיווק שבה ערכו את קניותיהם. הסקר נערך באוגוסט בשלוש הערים הגדולות והקיף את קוני כל רשתות השיווק.

לשאלה אם השאירו המרואיינים מוצר על המדף בגלל חוסר סימון ברור, הודיעו 25% שהשאירו לעתים קרובות, 42% לעתים רחוקות ו־33% אף פעם לא.

התעלל בשכן בן 90 ונעצר

מאת נורית כהנא מערכת "הארץ" בחיפה

יעקב בנימין (55) מחיפה נעצר אתמול ל־15 יום, לאחר שתקף שכן, ישיש בן 90.

המותקף השתחרר זמן קצר קודם לכן מאשפוז בבית החולים, ועמד בפתח דירתו. החשוד זרק לעברו אבן, ובהמשך נטל קערה עם שתן וזרק אותה לעבר הקשיש, אל תוך דירתו.

לאחר מכן עקר את הברגים עם הצירים במשקוף דלת הישיש, והשליכם עליו.

החשוד מוכר למשטרה עקב פניות קודמות של דיירי בית מס' 58 בדרך צרפת בחיפה. לטענת המשטרה, החשוד מתנהג בצורה מוזרה, ובעת מעצרו הודיע לשוטרים, כי ממילא ישתחרר וימשיך במעשיו.

"לא פתחתי בשבת את הדלת. אין לי חשמל בדירה. אני לא יכול לגור עם הזקנים האלה, הם זורקים אבנים עלי" אמר החשוד בעת הדיון שנערך בבית משפט השלום. שופט בית משפט השלום כמאל חיר הורה לעצרו למשך 15 יום להשלמת החקירה.

מספר "100" עונה לעניין לפונים אליו, קבע סקר

מאת ראובן שפירא סופר "הארץ"

היחידה לביקורת של משטרת ישראל השלימה בימים אלה בדיקה מדגמית ראשונה, הבוחנת את הטיפול המשטרתי בפניות הציבור למוקדי 100 וליומנאי התחנות. מימצאי הבדיקה גרמו לשביעות רצון בפיקוד המשטרה. הבדיקה נערכה על פי הנחיית המפכ"ל, רב־ניצב דוד קראוס, ונועדה לבחון את מהירות התגובה לצלצולים למוקד 100, סגנון דיבור, מיומנות והמקצועיות של אנשי המוקד והיומנאי.

צוותים של אנשי הביקורת התחזו לאזרחים וביצעו 160 התקשרויות ל־42 מוקדים ותחנות משטרה בכל חלקי הארץ. הם הציגו שאלות ובעיות, כאזרחים, בפני אנשי המוקד. זמן ההמתנה לתשובות נמדד. התשובות של היומנאים הוקלטו, נרשמו ונותחו.

מהמימצאים שהוגשו עולה, כי ההיענות לטלפונים ביחידות המשטרה היא מהירה. יותר מ־90 אחוז מהפניות בטלפון נענו בזמן סביר מאוד. 64 אחוז מתוכן נענו בתוך הפעימה השלישית של הצלצול הראשון. רק שמונה אחוז מהפניות נענו באיחור. בחינת איכות התשובות מצביעה, לדעת אנשי הביקורת, גם על תוצאות טובות מאוד.

96 אחוז מהתשובות היו ברמה מקצועית טובה. ב־95 אחוז מהמקרים קיבל הפונה תשובה מנומסת וסבירה. במשטרה מדגישים, כי מדובר במדגם ראשון וכל הטעון שיפור — יתוקן. עם זאת יצויין, כי הסקר של יחידת הביקורת לא בדק את זמן התגובה המשטרתי לפניות למוקד מבחינת שליחת ניידת והגעתה למקום האירוע.

סוחרי סמים וגונבי נשק נעצרו באיזור חדרה

מאת נורית אמיתי מערכת "הארץ"

מבצע משטרתי סמוי שפעל בחודשים האחרונים באזור חדרה ואור עקיבא הביא אתמול ללכידתם של 15 עבריינים, שהתמחו בסחר בסמים ובגניבות נשק מצה"ל.

אור ליום אתמול פשטו שוטרים וצוותי היחידה המרכזית במשטרת חדרה על בתיהם של החשודים. הם הגיעו מצוידים בצווי חיפוש ובצווי מעצר לבתי החשודים, תושבי אור עקיבא, גבעת אולגה ופרדס חנה. עד לשעות הבוקר אתמול נעצרו 12 חשודים ולאחר מכן שלושה נוספים.

העצורים יובאו הבוקר להארכת מעצר.

ראש המועצה המקומית אור עקיבא שהגיע במהלך המעצרים למשטרת זכרון יעקב, משם התנהלה הפעולה, הודה למפקד מרחב חיפה, תת ניצב יעקב תביב שריכז את המבצע.

יו"ר הפרלמנט האיסלנדי, מורבל קריסטינסון, נפגש אתמול עם ראש הממשלה יצחק שמיר (צילום: רחמים ישראלי)

הטייסים פרשו מהמו"מ — דורשים יציאה לגימלאות בגיל 65 ולא 60

מאת א. קרן

המשא ומתן בין הנהלת אל על לבין נציגי ההסתדרות, איגוד העובדים ונציגות הטייסים בחברה התפוצץ אתמול אחרי שנדחו תביעות הטייסים להעלות את גיל פרישתם מטיסה מ־60 ל־65.

נציג ההסתדרות, עו"ד עודד קלמרו קם עם שאר חבריו למשא ומתן ופרש מהשיחות לאחר סירוב ההנהלה לקבל את תביעת הטייסים.

עו"ד עמרם בלום, המפרק הזמני של אל על שעמד בראש צוות ההנהלה למשא ומתן אמר כי למעט מקרים בודדים אין תקדים בחברות התעופה בעולם, שבהן גיל הפרישה של טייסים בין 55 ל־60, למעט חברות התעופה אייסלנדאייר ואייר מלטה. בלום ציין שאפילו בבריטניה הוחק גיל הפרישה מ־65 ל־60. יו"ר צוות האוויר של אל על, קברניט בצלאל עופר אמר כי כיום טסים באל על ארבעה קברניטים מעל גיל 60 בתפקיד קצינים ראשונים — בכפיפות לחוק הטייס האוסר על אדם לפקד על מטוס מעבר לגיל 60.

מלונאי אילת יאריכו בחודש את עונת החורף החדשה

מאת א. קרן

מלונאי אילת צופים גידול משמעותי בתיירות השכר מאירופה בעונת החורף, לאחר סיום עונת הקיץ בתפוסה של יותר מ־90 אחוז. הגידול הצפוי בא עקב תוספת טיסות שכר, הכנסתם לשירות של מטוסים גדולים יותר בקו לאילת וכניסת סוכני נסיעות חדשים לנושא התיירות לאילת — מסר אלי מוזרי, יו"ר התאחדות המלונות באילת.

מלונאי אילת החליטו גם להאריך את עונת החורף בחודש על ידי הקדמת תחילתה ב־15 יום והארכת מועד הסיום ב־15 יום. עונת החורף תהיה להערכתם טובה מהקודמת שבה הגיעו לאילת 71,196 תיירי שכר (לעומת 57,205 בעונת החורף 1985/86). 4029 חדרי ליגה ב־27 מלונות באילת יקלטו במשך העונה 27 טיסות שבועיות שינחתו באילת (כולל את טיסות המשך לאילת) וב־ תוספת, טיסות חד־פעמיות נוספות. החורף תיווסף טיסת שכר שבועית מהלסינקי, וכן טיסות מצרפת, הונגריה ושוודיה. אל על תקיים טיסה מציריך לאילת ואילו טיסת השכר ממינכן שבמערב גרמניה תבוצע במטוס אירבוס במקום בואינג 727.

מוזרי אישר כי חברה אחת או שתיים אמנם הפסיקו לשגר תיירי שכר לאילת, והסביר זאת בקשיים שאליהם נקלעו.

לדברי אלי מוזרי קיבל האורח הישראלי באילת בקיץ תמורה מלאה לכספו ובשנתיים האחרונות תאמה תפוסת המלונות בחודשים יולי ואוגוסט את ציפיות המלונאים. החודש עורכים מרבית בתי המלון בעיר מבצעי נופש המשולבים בטיולים, בהסכמת הזולות שמגמתם למשוך לעיר את הנופש הישראלי.

החווייה הישראלית (1979) בע"מ

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח – 1968 בדבר פרסום תשקיף

הנפקה של

1,100,000 מניות רגילות רשומות על שם בנות 1 ש"ח ע"נ כ"א של החברה.

המניות האמורות מוצעות לציבור, בשלב א', בדרך של מכרז. המחיר המינימלי למניה 1.1 ש"ח (110%), המחיר המכסימלי למניה 1.3 ש"ח (130%).

מחיר המניות שייקבע במכרז יכול שיהיה גבוה מהמחיר המינימלי אך לא יעלה על המחיר המכסימלי. מניות שלא תונפקנה בדרך של מכרז תוצענה לציבור, במסגרת שלב ב', בהצעה רגילה (ראה עמ' א־7 לתשקיף).

רישום המניות בבורסה מותנה בפיזור מינימלי של המניות בציבור (כמוגדר בתשקיף). אם לא יושג פיזור מינימלי כאמור, תתבטל ההנפקה. אם יושג פיזור מינימלי אך לא יושג פיזור נאות של המניות (כמוגדר בתשקיף) עשויה הבורסה לדחות את פתיחת המסחר או לנהוג באופן אחר כמפורט בתשקיף (ראה עמ' א־9 לתשקיף).
לאחר הרישום תסחרנה מניות החברה בבורסה במסגרת "הרשימה המקבילה" (ראה עמ' א־10 לתשקיף).

	1986	1985	1984
רווח (הפסד) נקי לשנה	(159,417)	496,253	(956 ,390)

יתרת הפסד ליום 31.12.86 הינה 619,554 ש"ח.
במחצית הראשונה של שנת 1987 קיימת ירידה בהכנסות לעומת המחצית הראשונה של שנת 1986 (ראה עמ' ב־17 בתשקיף).

ההתחייבויות השוטפות בסך 1,575,571 ש"ח ליום 31.12.86, הכוללות את ההתחייבויות השוטפות של חברת מסעדות החווייה הישראלית בע"מ (שהפכה לחברה בת לאחר תאריך המאזן), עולות באופן ניכר על הנכסים השוטפים המסתכמים בסך 112,186 ש"ח.

לאור קיום אמצעים לכיסוי עודף ההתחייבויות השוטפות על הנכסים השוטפים כמתואר בביאור 1(א) (2) לדו"חות הכספיים, רואי החשבון בדעה שאין בעודף הנ"ל לשנות את מעמד החברה כעסק חי.

מתוך תמורת ההנפקה נטו מיועדים 730,000 ש"ח (כ־75%) להחזר חובות ולהון חוזר.
לאחר ההנפקה יבוטלו ערבויות אישיות של בעלי ענין שניתנו בעבר לטובת החברה בסך של כ־500 אלף דולר.

רשימת ההחתימות למניות המוצעות לציבור בדרך של מכרז, תפתח ביום 8.9.87 בשעה 08.30 ותסגר באותו יום בשעה 14.00.

סך כל ההתצאות הכרוכות בהנפקה יגיע לכ־19.8% מתמורת ההנפקה וזאת בהנחה של הנפקת המניות לציבור במחיר המינימלי.

הנפקה זו הינה ראשונה לציבור על ידי החברה.

מנהל קונסורציום החתמים: בנק כללי לישראל בע"מ

תאריך התשקיף: 31 באוגוסט 1987

מל"ג מרכז ללימודי ניהול

הכשרה בניהול מתקדם

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשמ"ח במל"ג במבחר תכניות לפיתוח מנהלים

הלימודים מקנים למנהל המשתלם ידע ישומי וטכניקות ניהול מודרניות בנושאי מינהל העסקים בהתאמה למגמות הלימוד השונות:
* כלכלה * חשבונאות פיננסית וניהולית * התנהגות ארגונית * שיווק * מימון * יצור * מחשבים * מיסים ודיניים בעסקים * מדיניות עסקית * משחק עסקים ועוד....

מגמת ניהול למהנדסים

ניהול אקדמי:
דר' רובי ולנסי – ת"א
דר' יאיר דוכין – י־ם
דר' רן חרמש – ב"ש

מסלול לימודי יום

הקורס מיועד למהנדסים, למדענים ולאקדמאים העוסקים בניהול או מיועדים לתפקידים ניהוליים והיקפו כ־300 שעות לימוד.
בתל־אביב – לימודי יום ו', פתיחה : 9.87
בתל־אביב – לימודי יום ג', פתיחה : 20.10.87
בירושלים – לימודי יום ה', פתיחה : 22.10.87
בבאר־שבע – לימודי יום ד', פתיחה : 11.11.87

מגמת ניהול כללי

מנהל אקדמי :
דר' בינסון לוין

מסלול לימודים בתנאי פנימיה
מסלול לימודי יום

הקורס מכוון למנהלים בעלי נסיון מעשי העומדים לתפקידי ניהול בכירים.
תוכנית מקיפה ללימודי מינהל עסקים, הכוללת כ־580 שעות לימוד.
פתיחה: 20 באוקטובר 1987

מגמת ניהול לחשבים

מנהל אקדמי :
דר' אריה עובדיה

מסלול לימודי יום (ימי ב')

הקורס מיועד לחשבים, לגזברים ולאנשי כספים בעלי ניסיון והוא כולל כ־300 שעות לימוד.
פתיחה : 26 באוקטובר 1987.

חדשנות ויזמות עסקית

מנהל אקדמי :
אינג' אבי קרבס

מסלול לימודי יום (ימי ה')

הקורס מיועד למנהלים, מהנדסים, ויזמים מהסקטור הפרטי והציבורי, ולצוות ניהולי בתעשיה הקיבוצית שפעילותם בייזום מפעלים ובהחדשה טכנולוגית.
הוא כולל כ־ 250 שעות לימוד.
פתיחה : 19 בנובמבר 1987

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202

המרכז הישראלי לניהול

מי הופך מחשבי P.C. למערכת רב משתמשים?

מ.ל.ל.

פנה עוד היום למ.ל.ל. וקבל הצעה כיצד להפוך מחשבי P.C. בארגונך למערכת יעילה וחסכונית.
מ.ל.ל. נציגה מורשה של החברות המובילות בעולם NOVELL ו־CORVUS, יצרניות רשת תקשורת מקומית. כבעלת נסיון בהתקנות אלפי מחשבים מחוברים לרשת (LAN), ואפשר לך מ.ל.ל. להנות מכל היתרונות עכשיו.
רשת תקשורת מקומית אידיאלית לעסקים הקטנים ולארגונים הגדולים כאחד. הוכח גם אתה מדוע לקוחות LAN בוחרים במ.ל.ל.

נציג מורשה NOVELL CORVUS

המוביל הארצי בתקשורת מקומית

מ.ל.ל. מערכות מחשבים בע"מ
רחוב הבונים 9 רמת גן.
ע"י גשר הזהב.
751551 ,720 (16 קווים)

סוהרים בבאר שבע קובלים:

הסתירו מאיתנו שיש אסירים אשר נושאים נוגדני איידס

סוהרים חדלו לאכול ולשתות בתחומי הכלא מחשש הידבקות

מאת איתן רבין וראובן שפירא
כתבי "הארץ"

בהלת איידס שוררת בקרב סוהרים בכלא באר־שבע, לאחר שלסוהרים בכלא התברר, כי תשעה מבין האסירים נושאים בגופם נוגדני איידס. הפסיקו סוהרים רבים לאכול בכלא ולהשתמש בכלי אוכל השייה של הכלא בזמן המשמרת שלהם מחשש להידבקות במחלה. הסוהרים מעדיפים לבוא אל מחוץ לכלא ולאכול על חשבונם במסעדות ובמזנונים אחרים.

כפי שנודע, סוהרים בכלא מתלוננים על כך ששירות בתי־הסוהר לא עדכן אותם באופן רשמי בקשר לאסירים. הנושאים נוגדני איידס והיו מקרים שסוהרים וסוהרות טיפלו באסירים נגועים כאלה מבלי שידעו על כך ומבלי שיכלו לנקוט אמצעי זהירות. במקרה אחד אף נכתב מכתב תלונה רשמי לנציבות שירות בתי־הסוהר על כך שלא נמסר מידע לסוהרים על אסיר הנושא נגיפי איידס שבו טיפלו סוהרים במשך כמה חודשים.

דובר שירות בתי־הסוהר שמעון מלכה אמר בתגובה: "מטעמים מקצועיים אנחנו לא מגיבים או מתייחסים לבתי־סוהר, בהם יש אסירים שנושאים נוגדני איידס. עם זאת אנחנו מקיימים מערך שלם של הסברה בקרב הסוהרים והאסירים. אחראי להסברה ד"ר יעקב זיגלבוים ראש מחלקת הרפואה, שיזם בשעתו את הבדיקות לגילוי האיידס אצל אסירים, את הקשר עם גורמי הבריאות ואת תשתית ההסברה. בנוסף לכך אין בכלא באר־שבע סוהרים בפאניקה ואין גם סוהרים שהפסיקו לאכול בכלא בגלל החשש מאיידס".

פולשים לבתים אטומים בעכו

(ע). ערבים מאיזור הגליל פלשו באחרונה לבתים מטים ליפול בעיר העתיקה בעכו, בתים שנאטמו מכיוון שהם מהווים סכנה למתגוררים בהם.

ראש העירייה, אלי דה קסטרו, פנה לחברת עמידר ולשאר הרשויות הנוגעות בדבר לפעול לבלימת הפלישות.

תגמול דתי להפגנת היחיד של קולק

ימים אחדים לאחר שראש עיריית ירושלים הפגין מול משרד ראש הממשלה לאשר הקמת האיצטדיון בעיר, הפגינו אתמול מול אותו בניין נציגי הסיעות הדתיות בעירייה בדרישה שראש הממשלה ימנע הקרנת סרטים בלילות שבת בבירה (צילום: י.פ.פ.א.)

מוחשבה חברה קדישא בחיפה, לנוחות הנזקקים

החברה תסתייע במחשב באיתור קברים

מאת ירח טל סופר "הארץ" בחיפה

הנזקקים לשירותי חברה קדישא בחיפה יזכו מעתה, כך מובטח, לשירות מהיר ויעיל יותר הודות למחשב שהוכנס לשימוש במשרדים הראשיים של החברה הקדישא בעיר הכרמל.

החברה קדישא בחיפה הינה ראשונה מבין סניפי החברה בישראל, שתנוהל החל מהשבוע בעזרת מחשב ותוכנה מיוחדת, שפותחה בארץ לניהול בתי עלמין. מיחשוב החברה קדישא בא לסייע לה בכל הקשור לאיתור קברים ולניהול טקסי קבורה ולהקלה על המשפחות האבלות בכל הסידורים הצלוים בעקבות פטירת קרובי משפחה.

באמצעות המחשב ניתן יהיה מעתה לאתר במהירות רבה קברים פנויים בבית העלמין, מקום קבורת אדם לפי נתונים שונים (שם, תאריך פטירה, מוצא וכו') ומקום קבורת בן או בת זוג. במקביל תוכל החברה קדישא לנהל באמצעות המחשב את סדרי ההלוויות ולהוציא רישומים מעודכנים לחותים, לבוני המצבות ולמפקחי בתי העלמין. המחשב יסייע גם בניהול הפיננסי של החברה קדישא ובכלל זה מערכת ההתחשבנויות עם המוסד לביטוח לאומי. הוא יפיק גם את כל התעודות הדרושות כתעודות קבורה, רשיונות להקמת מצבה, אישורים על רכישה של חלקות קבר וכדומה.

שני חיילי מילואים נהרגו בתאונת דרכים בכביש הבקעה

מאת סופר "הארץ"

שני חיילי מילואים צעירים נהרגו אתמול בתאונת דרכים שאירעה בכביש הבקעה, כשבעה קילומטרים צפונית ליריחו.

שני אנשי המילואים נסעו במכונית פרטית מסוג אודי 100 בכיוון צפון. מולם נסעה משאית מסוג "רנו", בעלת לוחיות זיהוי ישראליות.

המכוניות התנגשו חזיתית בעוצמה רבה, ושני חיילי המילואים במכונית הפרטית נהרגו במקום.

המשטרה מרחוב יהודה נמסר, כי עדיין לא ברור מי מבין שני כלי הרכב סטה ממסלולו. נהג המשאית נעצר לחקירה בתחנת המשטרה ביריחו.

קצין חימוש ראשי לרגל יום החיל:

בצה"ל מתבצע היום הפיתוח היישומי הטוב בעולם של כלי נשק ושל רכב

כלי רכב בעלי כושר עבירות גבוה יוכנסו בקרוב לשימוש ★ בכל כלי רכב־השדה תנהג מימסרת אוטומטית ★ יותקנו מזגנים בכל מכוניות הנוסעים

מאת יסעת נבו מוסרת "הארץ"

הדגמה מרתקת של כלי רכב שדה, המיועדים להיכנס לשימוש בצה"ל, הוצגה אתמול לפני כתבי תא כתבי התחבורה. ההדגמה נעשתה בתנאי נסיעה קשים במיוחד בדיונות, על אדנים ומהמורות, באחד מבסיסי יחידת הניסויים של חיל החימוש, לקראת יום חיל החימוש שיחול מחר.

תא"ל משה קידר, קצין חימוש ראשי ומי שעמד בראש פרויקט טנק המרכבה אמר, כי בצה"ל מתבצע היום הפיתוח היישומי הטוב ביותר בעולם של כלי נשק וכלי לחימה. הוא שם דגש על הפיתוח היישומי — לעומת הפיתוח הטכנולוגי, בו המעצמות התעשייתיות עדלות בהרבה על רמתה של ישראל.

אל"מ עמיעז סגיס, מפקד יחידת הניסויים מסר, כי צה"ל החליט לעבור לשימוש בגיר אוטומטי בלבד בכל כלי רכב "חום" (רכב שדה, לעומת הרכב ה"לבן", שהוא רכב הנוסעים) לאחר שבבדיקות שנעשו ביחידת הניסויים התברר, כי המימסרת האוטומטית מאפשרת ביצועי רכב משופרים בהרבה לעומת הגיר הידני.

עוד נמסר, כי יחידת הניסויים עוסקת עתה בבדיקת ה"המר" האמריקאי, שאמור להחליף את הג'יפ המסורתי, וכן היא בודקת את ה"אביר" מתוצרת מפעלי רכב נצרת, שאמור להחליף את הקומנדקר, מאותו מפעל.

אשר לרכב ה"לבן", הלך עתה צה"ל לקראת התקנתם של מזגנים בכל כלי הרכב הללו, בתואם להנחיות משרד התחבורה. גם כלי הרכב ה"לבנים" העומדים לרשות הקצונה עוברים עתה בחינה מחודשת, ובמסגרת זו נבדקים עתה הפורד 309 בנפח 1,600, סובארו 1,600 סמ"ק ו"אריקה" של פורד, אף היא באותו נפח מנוע, שאינה חדשה בצה"ל, אך עתידה לעבור בחינה מחודשת לקראת גל הרכש החדש של רכב "לבן" לקצינים.

הבשר המעולה הצחין, אך אושר לשימוש — אם יבושל בחום גבוה

במשלוח שהגיע מברזיל לבתי מלון ומסעדות יוקרה נמצאו חיידקים רבים שהוגדרו כבלתי מזיקים וטעמו לאחר בישול — חמצמץ מעט ★ הפיקוח הווטרינרי יעקב אחר המקומות בהם ישתמשו בבשר

מאת אברם צחר

כ־30 טונות בשר בקר מעולה מברזיל שנועד לתצרוכת בתי המלון בארץ הגיע לאשדוד עם ריח חריג, לדברי הווטרינר. שרק את המשלוח בנמל. (לפני פחות מחודש נפסל כמקולקל משלוח דומה של בשר בקר מעולה, מארה"ב שהגיע עבור בתי המלון).

שני המשלוחים יובאו עבור החברה הכלכלית של בתי המלון, המספקת בשר מעולה ("פילה", "פריים ריבס" ועוד) לבתי המלון ולמסעדות היוקרה בארץ. מנכ"ל החברה, עודד לויטוב הכחיש שהגיע עבור בתי המלון בשר החשוד כמקולקל.

אולם מקור בכיר מהשירותים הווטרינריים אישר, כי בדיקה שגרתית של רופא הנמל העלה כי 30 טונות בשר "סינטה" שהגיע ארצה עבור בתי המלון הדיף ריח רע והוא נשלח לבדיקה מעבדתית. בבדיקה התברר שהוא מכיל אחוז גבוה של חיידקים. בבדיקת טעימה, התברר כי לאחר בישול, יש לבשר טעם חמצמץ כמעט בלתי מורגש.

דובר משרד החקלאות מסר אתמול, שלאחר בדיקה חוזרת שערכו הווטרינרים, קבעו כי החיידקים שבבשר אינם מסוכנים לבני אדם, ועל כן אין הצדקה לפסילתו. תכולת החיידקים הגבוהה נובעת, לדבריו, מהעובדה שבשלב מסויים הוקפא הבשר אך אחר כך הובחל, והחיידקים שנמצאו הגיעו לבשר בתהליך ההבחלה. לאור זאת החלט בשירותים הווטרינריים לשחרר את הבשר לצריכת בני אדם.

עם זאת החלט לחייב את היבואן להעביר לשירותים הווטרינריים את רשימת בתי המלון, אשר ירכשו את הבשר. בתי מלון אלה יחוייבו להגיש את הבשר לאורחים רק לאחר בישול בחום גבוה מאד. דובר משרד החקלאות אמר כי השירותים הווטרינריים מתכוונים לפקח על ביצוע הוראה זו.

ח"כ כהן קובל: הביטוח הלאומי "מטרטר" נכים

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ח"כ רן כהן (רצ) טוען בפנייה לשר העבודה והרווחה, כי המוסד לביטוח לאומי נוקט כמדיניות מכוונת של הכבדה על הנכים ומעיקם להועדות רפואיות ויוזם ערעורים על קביעות הוועדות הרפואיות, כדי למנוע זכאות לקצבאות ניידות לנכים.

מתשובתו של מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי אומר ח"כ כהן שבחודשים מארס־יולי 87', ערער המוסד על קביעות של ועדות רפואיות במשרד הבריאות בדבר זכאותם של 328 נכים — שהם 14 אחוז מכלל הנכים שנבדקו באחרונה. עולה מכך שכל נכה שביעי "מטורטר" לבדיקה נוספת ביוזמת הביטוח הלאומי.

עוד טוען ח"כ רן כהן, כי המוסד מכביד ידו על הנכים ומרבה לערער על החלטות של ועדות רפואיות. אשתקד הגיש המוסד 500 ערעורים על החלטות של ועדות רפואיות והשנה יעלה מספר הערעורים ל־700.

לדעתו, קיימת מגמה של המוסד לביטוח לאומי להוריד את אחוזי הנכות לקצבאות ניידות ואכן הוועדות הפחיתו את דרגת הסיוע לנכים ב־59 אחוזים מהערעורים שהוגשו ורק בששה אחוזים מהם הועלו הדרגות.

זכותו של המוסד, אומר ח"כ כהן, לערער על החלטות שגויות ואולם ההיגיון מחייב שיהיו שגיות לשני הכיוונים ולא רק לכיוון הורדת זכאות.

אסירים מסרו מסור שמצאו ליד חלון חדרם בכלא עזה

מאותו כלא נמלטו ששה אסירים. בטחוניים שניסרו סורגים

מאת איתן רבין וראובן שפירא
כתבי "הארץ"

כשלושה שבועות לאחר בריחת ששת המחבלים מכלא עזה בחודש מאי השנה, הושאר מתחת לחלונות אחד מאגפי כלא עזה, השוכן בתוך מיתחם צבאי, מסור ברזל, שיכול היה להגיע לידיהם של האסירים האחרים בכלא, אלמלא התגלה מבעוד מועד. המסור הושאר כנראה על ידי תושבים מקומיים המועסקים בעבודות שרותים ואחזקה במיתחם הצבאי.

אנשי שירות בתי הסוהר התריעו לפני שלטונות צה"ל במקום על העסקתם של התושבים המקומיים מתחת לחלונות בית הכלא, ללא השגחה, דבר המאפשר מגעים וקשר בין התושבים המקומיים לבין האסירים, שרבים מהם אסירים בטחוניים.

ממידע מוסמך שהגיע ל"הארץ" מתברר, כי ביום שלישי 9.6.87 בשעה 7 בערב העיקו אסירים באחד מאגפי כלא עזה את הקצין התורן. הם גילו לו, כי מתחת לחלון התא שלהם מונח מסור לניסור ברזל. הקצין, שנכנס לתא והציץ מהחלון, הבחין להפתעתו במסור שהיה מונח בצורה גלויה מתחת לחלון התא. נראה שהאסירים חששו להסתבך ולכן חשפו את דבר הימצאותו של המסור בסמוך לתאם.

אחת האפשרויות הנבדקות היא שהמסור הושאר עבור אסירים מסויימים, אך האסירים שהעיקו את הקצין התורן לא ידעו על כך.

טיסה ישירה קופנהאגן־טוקיו בעשר וחצי שעות

מאת א. קרן

חברת סא"ס הפעילה השבוע קו טיסה ישיר וללא חנייה מקופנהגן לטוקיו. משך הטיסה — עשר וחצי שעות. בכך הופכת טיסה זו למהירה ביותר בין מערב אירופה ליפן.

הפעלת הטיסה הישירה אפשרה בעקבות מגעים שקיימה סא"ס עם חברת אירופלוט הסובייטית שהתישב בהם הורשתה לטוס מעל סיביר.

ערך את העמוד: אריאל רייכמן

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והמחי לחנוך לבריאות עורכים:

קו פתוח לבריאות הציבור

בנושא:

הורים במתח עם גיוס ילדיהם לצבא

דאגנות יתר

וכיצד משתחררים ממתח מיותר

צוות מומחים ישיב טלפונית לפניות השואלים במבצע מיוחד, שיערך, היום יום שלישי, 8.9.87 בין השעות 16.00 - 19.00

סא"ל ד"ר אבי בלייך - נציג צה"ל
רותי פוריסמן- פסיכולוגית
יחיאלה כרמון- פסיכולוגית
אורה זמיר- פסיכולוגית
אסתי הירשפלד- עוסי פסיכיאטרית
אהוד גלבוע - פסיכולוג
טלפון 03-433500

שלך יוקר בריאות!

קופת חולים
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

לשכת הדובר

אם ברשותך מניות בנקאיות חסומות, כדאי שתזכור כי בסוף אוקטובר 1989 תקבל תמורתן סכום בשקלים השווה ל־134 דולר לכל 100 דולר מניות שהיו לך ב־1983.

שמורה לך גם הזכות לפדיון מוקדם של המניות שברשותך. אם תנצל זכות זו ותודיע על כך לבנק עד 20 באוקטובר 1987, תקבל בסוף אוקטובר סכום בשקלים השווה ל־112 דולר לכל 100 דולר מניות שהיו לך ב־1983.

אולם, לפני שתחליט מתי לפדות את המניות, כדאי שתדע כי עכשיו **נוספו למניות שברשותך יתרונות חשובים** ההופכים אותן להשקעה שהיא ייחודית בתכונותיה בשוק ההון הישראלי.

אם תבחר בהשקעה זו תיהנה מ־:

■ **בטחון**
פדיון המניות מובטח בהתחייבות הממשלה.

■ **תשואה גבוהה פטורה ממס**
בעת הפדיון הסופי תקבל 134 דולר המבטיחים תשואה דולרית של 9.4% לשנה בשנתיים הקרובות.

■ **הגנת הצמדה**
בתקופה שבין אוקטובר 1987 לאוקטובר 1989 תקבל הצמדה לדולר בצירוף תשואה של 9.4% כאמור, או הצמדה למדד, לפי הסכום הגבוה.

■ **נזילות**
ב־1.11.87 תירשמנה המניות למסחר בבורסה לני"ע בת"א. כך יהיה בידך למעשה נכס כספי אותו תוכל לממש בכל עת ע"י מכירה בבורסה.

עכשיו, כשאתה כבר מכיר את כל היתרונות, תוכל לשקול בעצמך ולהחליט מה הטוב ביותר עבורך.
אם תעדיף שלא לפדות את המניות עכשיו וליהנות מהתנאים המשופרים - פשוט אל תעשה דבר!
התנאים המשופרים יחולו אוטומטית על כל המניות שבעליהן לא יודיעו אחרת לבנק.

על כן, אל תפדה את המניות הבנקאיות לפני שבדקת מה טוב בשבילך

גזור ושמור לעיון לפני החלטה

משרד האוצר

לשכת הפרסום הממשלתית

למר **דב פולק**

לדגל פרס התעשיה
של ברכות

הנהלת ועובדי אומן

למר **דב פולק**

ברכות חמות לרגל קבלת
פרס התעשיה

הנהלת ועובדי ליגת

למר **דב פולק**

ברכות לדגל פרס התעשיה

הנהלת ועובדי פולגת

למר **דב פולק**

יישר כח עם קבלת
פרס התעשיה

הנהלת ועובדי בגיר
ולידי בגיר

מועצת פועלי קרית גת

למר **דב פולק**

איחולינו הלבביים לרגל קבלת פרס התעשייה

ארז אלברט
מזכיר מועצת הפועלים

מועצת המנהלים של תשלובת פולגת

מברכת את

מר **דב פולק**

מנכ"ל פולגת – מפעל הטקסטיל ובגיר

לדגל קבלת פרס התעשיה

ב"ה

לפשיץ מתתיהו ליפשיץ בע"מ

הודעה על תוצאות ההנפקה במכרז

של 5,931,750 ש"ח ע"נ אגרות חוב (סידרה 1) ו־47,454 כתבי אופציה (סידרה 2)

שהוצעו לציבור ב־47,454 יחידות על פי תשקיף מיום 31.8.1987

התקבלו 3,463 הזמנות לרכישת 407,031 יחידות בתמורה כספית כוללת של 52,763,446.95 ש"ח, דהיינו פי 8.57 מכמות היחידות המוצעת.

מחיר ההנפקה נקבע ל־130 ש"ח ליחידה.

במחיר שנקבע כמחיר ההנפקה (130 ש"ח) התקבלו 3247 הזמנות ל־376,882 יחידות. למזמינים במחיר ההנפקה הוקצו כ־13.01% מהזמנתם, מעוגל כלפי מטה ליחידה שלמה.

כל ההזמנות של יחידות במחיר הנמוך ממחיר ההנפקה – לא נענו.

החברה מודה לציבור על הענותו הרבה להצעה.

هكذا من الاصل

המשכים מעמוד 1

ביגון ובריילובסקי

(סוף מעמוד 1)

הוראת השפה העברית ושוחרר ממאסרו רק לפני זמן קצר.

בריילובסקי, מדען, הגיש בקשה להיתר־יציאה ב־1972. אולם בקשתו נדחתה. במשך 15 שנות הסירוב הוא לא הורשה לעסוק בתחום האקדמי. בריילובסקי נידון ל־3 שנות מאסר בעבודה לאחר שהורשע ב"השמצת המשטר הסובייטי".

ליפשיץ, מלנינגראד, מסורב עליה מ־1979. האשם בתעמולה אנטי־סובייטית נידון לשלוש שנות מאסר במחנה־כפיה. הוא מתגורר בלנינגרד ונחשב לאחד מבכירי פעילי העליה שם.

היתרי־יציאה נוספים

משפחות אלה ולב סוד קיבלה אף היא היתר־יציאה: מדובר בשניים ממנהיגי תנועת "האוהדים הישר־אלים בבריה"מ". לב סוד הוא בן 30, מוסיקאי במקצועו.

נוסף עליהם קיבל היתר־יציאה אחד מוותיקי מסורבי העליה, סמיון יאנטובסקי (79). באחרונה התפרסם יאנטובסקי בכך שהכין תערוכה על חיי היהודים, מאוסף שצבר משך שנים.

ההודעות למשפחות האלה נמסרו בשיחות טלפוניות מפקידי משרד ההגירה הסובייטי "אוביר", אך טרם נשלחו הודעות רשמיות בכתב, כמקובל.

נודע שאלכסי מגריק (29), שהוא אסיר־ציון האחרון המוחזק עדיין בכלא, ישוחרר בקרוב.

מחווה מאורגנת

לדעת דובר המרכז למידע על יהדות בריה"מ בירושלים, ד"ר יורי שטרן, מצביע הדבר על מחווה חשובה. עם זאת, ביקש שטרן להדגיש את האיסור שהוטל אתמול על קבוצה של פעילים יהודיים, בהם מיכאל צלנוב, אנתרופולוג, לארגן הפגנה במוסקווה נגד האנטישמיות. סגן ראש עיריית מוסקווה הזהיר, כי הפגנה לא חוקית תביא לעונש.

הבוקר תיערך בדירתו של מסורב העליה אליעזר יוספוביץ במוסקווה מסיבת עיתונאים, במחאה על האי־סור לערוך הפגנה נגד האנטישמיות.

"התחולל נס"

יוסף ביגון אמר אמש בשיחה מביתו במוסקווה ל"הארץ": "אני מאוד מקווה שבקרוב אוכל להגיע עם אשתי לישראל ובכך אגשים חלום ישן שלי". ביגון, שהתרגשות הרבה ניכרה בקולו, הוסיף בעברית: "רק היום נמסרה לי ההודעה על ההחלטה לתת לי אשרת יציאה. הערב אפגש עם כל החברים, פעילי העליה האחרים, ויחד נחגוג את השחרור".

ויקטור בריילובסקי אמר אמש ל"הארץ" מביתו במוסקווה: "מאוד הופתעתי כשקיבלתי היום הודעה טלפונית שיש לנו רשיון לצאת. אחרי שבמשך 15 שנה נתקלתי בסירוב, אני מאוד נרגש וחש כאילו שהתחולל נס. זה ממש פלא בשבילי". הוא הביע את תקוותו שב־תוך שבועות ספורים יגיע לישראל וציין כי הוא שואף להמשיך ולעסוק במקצועו האקדמי.

שמיר ושרב מברכים

"אני מקווה שנראה אותם בקרוב בישראל וכי בעקבותיהם יבואו רבים אחרים מאחינו בברית־המוע־צות", אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר, בהגיבו על בשורת העליה של ביגון ובריילובסקי.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס שיגר לכל אחד מהשניים מברק בזו הלשון: "ברכות חמות לקבלת היתר־היציאה למולדת לאחר שנים רבות של מאבק בלתי־נלאה. בסירובך לרעיון תחיית העם היהודי במולדתו היא האור הגדול המאיר את הדרך לכו־לנו. אנו כאן מחכים לך בכיליון עיניים."

גישה חדשה של גורבצ'וב

החלטת השלטונות הסובייטים בבריה"מ להעניק היתר־יציאה לארבעת אסירי ציון לשעבר ול־משפחותיהם, הפיחה אתמול תקוות בקרב גורמי עליה בכירים בירוש־לים, שבקרוב יוענקו היתרי יציאה גם למסורבי עליה ותיקים אחרים ביניהם אידה נודל וולדימיר סלפאק. גורמי עליה בכירים הדגישו כי במשך שנים ארוכות התעקשו הסובייטים שלא להעניק היתר־יציאה לביגון, בריילובסקי וליפשיץ, ושינוי ההחלטה מעיד על גישה חדשה שמקורה במדיניות של פתי־חות שנוקט מיכאל גורבצ'וב.

בהמרכז למידע על יהדות בר־יה"מ בירושלים נמסר כי נראה שהרקע להיתרי היציאה החדשים הוא צירוף של נסיבות: המיפגש הצ־פוי בין שר־החוץ הישראלי שמעון פרס לשר־החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנאדזה בסוף החודש במשרדי האו"ם בניו־יורק, ביקורו המתוכנן של שליט בריה"מ גורבאצ'וב בארה"ב, וחגיגות שנת ה־70 למהפכת אוקטובר הרוסית. להערכת גורמי עליה שחרורם של שלושה מסורבי עליה כה בולטים, מהווה המשך ישיר לשחרורם של אנטולי שצ'רנסקי ויולי אדלשטיין.

"לא שינוי יסודי"

עם זאת, הדגישו גורמי עליה כי בבריה"מ מצויים עדיין 23 אסירי־ציון לשעבר שהשלטונות מסרבים להעניק להם היתרי־יציאה. מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בר־יה"מ חיים צ'סלר אמר אמש כי שחרורם של ביגון, בריילובסקי ולי־פשיץ, אינו מעיד על שינוי יסודי במדיניות הסובייטית. לדבריו, מרבית מסורבי העליה הוותיקים עדיין לא קיבלו היתרי־יציאה ולכן יש להגביר את הלחץ הבין־לאומי על השלטונות הסובייטים.

הוא ציין כי המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ והקיבוצים מעגן־מיכאל ויפתח שאימצו את בי־גון ובריילובסקי, עומדים לערוך להם קבלת פנים חגיגית כבואם ארצה. גם ראשי המרכז למידע למען יהודי בריה"מ הדגישו אמש שאין להרפות מן המאבק. הם ציינו כי למרות השחרור של 5 משפחות מסורבי עליה, עדיין מכבידים הסו־בייטים את ידם על פעילי עליה אחרים.

גידול של 50% צפוי בעליה

בסוכנות היהודית מעריכים כי מספר העולים שיגיע עד סוף השנה לארץ, יהיה גדול בכ־50% מאשתקד. בסך הכל, נאמר מספר העולים בכ־15 אלף, לעומת 10.500 אשתקד. ראש מחלקת העליה בסו־כנות, חיים אהרון, ציין כי בשמונה החודשים הראשונים של השנה הגיעו לארץ 7.193 עולים, לעומת 5.382 בתקופה המקבילה אשתקד.

לדבריו, הגידול במספר העולים הכולל נבע בראש וראשונה מהגי־דול המשמעותי במספר העולים מבריה"מ. ב־1986 עלו לישראל בסך הכל 200 עולים, ולעומת זאת בשמונה החודשים הראשונים של השנה עלו 936 עולים מבריה"מ בלבד, נוסף לעולים מארצות אחרות.

כן חל השנה גידול משמעותי במספר העולים מרומניה (756). מאפריקה הגיעו 531 עולים ומארה"ב 1.186.

מאז ראשית השנה יצאו מבריה"מ 4.681 יהודים (לעומת 906 בלבד ב־1986). אולם רק 936 עלו לישראל. השאר נשרו בוינה. מאז 1981 לא העניקו הסובייטים היתרי־יציאה בשיעור כזה.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה ללא עת של

בתנו

מיכל יפה

נירה ושם־טוב לויסון

ההלויה תתקיים בקיבוץ יפתח, היום,
יום שלישי י"ד אלול תשמ"ז (8.9.87)
בשעה 16.30.

אוטובוסים יצאו מביתנו ברח' אנשי בראשית 3 בהוד השרון
בשעה 13.00.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

אמנו, אחותנו וסבתנו היקרה

חנה נבר

ההלויה תצא ביום שלישי י"ד אלול 8.9.87
בשעה 14.45
מבית המנוחה רח' אורנים 5 ק. ביאליק
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

אבלים:
בנה וכלתה: אמנון ובתיה נבר
בתה וחתנה: יהודית ודוד דנינו, מושב בריק
אחותה: אסתר תאודור וב"ב, פרדס חנה
אחותה: בת שבע רונת וב"ב, ת"א
נכדיה: דגנית, ענת, מיכל,
רקפת ואסף

לסלי לויסון

תנחומינו הכנים במות

בתך ז"ל

יבמ ישראל

אלכ"א — האגודה לפיתוח כוח־אדם
בשירותים החברתיים בישראל

לצפורה חצרוני
משתתפים באבלך הכבד עם פטירתו של

אביך ז"ל

בני ארד — יו"ר אלכ"א
חבר העובדים

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

ירקוני משה והמשפחה

במות עליו

אמו ז"ל

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

בן־גיגי אליעזר והמשפחה

במות עליו

אביו ז"ל

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

זילברשץ יעקב והמשפחה

במות עליו

אמו ז"ל

העיר תל־אביב יפו

משתתפת באבלו של

מר משולם ריקליס ומשפ'

במות עליו אביו

פנחס ריקליס

מאחרוני ותיקי העיר שנפטר בשיבה טובה

שלמה להט
ראש עירית תל־אביב יפו

קרן תל־אביב לפיתוח

משתתפת בצערו של מר משולם ריקליס
מראשי קרן תל־אביב לפיתוח בארה"ב

על מותו של אביו

פנחס ריקליס

ושולחת תנחומים לילדיו וכל משפחתו

חנן בן יהודה — מנכ"ל קרן ת"א לפיתוח
שלמה להט — יו"ר מועצת קרן ת"א לפיתוח

ביום השנה לפטירתו של יקירנו

מנו (עמנואל) אורן ז"ל

נעלה לקברו בבית העלמין "הדרום" בגבול חולון בת־ים ביום שלישי
כ"א באלול תשמ"ז (15.9.87) בשעה 16.00
מתאספים ליד השער הראשי

ערב לזכרו של מנו יערך ביום שני כ' באלול (14.9.87)
בשעה 19.00 בבית אגד, דרך פתח־תקוה 142 ת"א
חניה במקום

המשפחה

אמנו וסבתנו היקרה

מרים בן יעקב

(לבית ליפשיץ)

נפטרה

ההלוויה תתקיים היום, יום שלישי, יד' באלול תשמ"ז (8.9.87) בשעה
12.00 בצהרים, בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים.

נפגשים בשער החדש.

האבלים:
בתה וחתנה: לאה ואהרן שני
בתה וחתנה: חיה וקובי בן יעקב
בנה: שמואל בן יעקב
הנכדים בארץ ובחו"ל

ללאה שני

אתך באבלך על מות האם

מרים בן יעקב

חידוש סוכנויות בטוח בע"מ
שני סוכנות לבטוח בע"מ
אשנב בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאת שמונה שנים לפטירתה של

יונה ג'יניאו ז"ל

לבית דנקנר

נפקוד את קברה ביום ה' ט"ו באלול תשמ"ז
(10.9.87) בשעה 16.00 אחר־הצהריים
באחוזת קבר ש"מ
בבית העלמין הישן בנתניה

משפחות
ג'יניאו ודנקנר

משרד החינוך והתרבות
האגף לתרבות ולאמנות
המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות

משתתפים באבלו
של המנצח סטנלי ספרבר

במות רעייתו

ריקי ז"ל

ארגון עולי מרכז אירופה
ס. חיפה ומוסדותיו
אבלים על מותו של חבר יקר ופעיל בשורותינו

מיכאל ז. שפירא ז"ל

ומביעים תנחומינו הכנים למשפחה כולה

הועד של
ארגון עולי מרכז אירופה
חברת בית הורים בע"מ

חברי איגוד הכירורגים בישראל

משתתפים בצער חברנו הדגול
פרופ' מ. סולוביצ'יק
במות עליו אשתו

ד"ר הלן סולוביצ'יק ז"ל

ליורם אורון

משתתפים באבלך במות

אביך ז"ל

בית אורם תעשיות חשמל בע"מ

לחברת דלק ולמשפחת שביט

משתתפים בצערכם על מותו של

אלפרד בנימין שביט
ז"ל

שמטן מוצרי סיכה
וכימיקלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

עטופי יגון אנו מבכים את מותו של אבי המשפחה

פנחס ריקליס

שנפטר ביום חמישי, 3.9.87, ט' באלול תשמ"ז, בארה"ב.

מצאצאי הבעש"ט
בוגר מחזור ד' של הגימנסיה העברית "הרצליה",
הנשיא הראשון של המועצה לשיווק פרי הדר,
מאנשי "השומר" ומבוני העיר ת"א ונמל ת"א.

שרויים באבל כבד:
בנו: משולם ופיא (האורה) ריקליס
בתו: אביבה ויוסף (משי) נעמן
נכדיו ונכדותיו: שמעונה (ריקליס) אקרמן
גדי וקרולין נעמן
מרשה ואלי הירשפלד
עדית ודני ויטמן
עירא ודייאן ריקליס
קיידי וכריסטופר ריקליס
ניניו: ארי אקרמן, גילה אקרמן
כפיר ויטמן, ירדנה ריקליס,
יאיר ויטמן, טליה ריקליס,
דניאלה הירשפלד, אריאל־רחל נעמן
דוד הירשפלד, טליה ויטמן
קרוביו: יהודית ריקליס
ארווין אקרמן
ומשפחות: אוריין, בילוגורודסקי
גוברר, ויטמן, קולמן
קטוני, ריקליס ורונלי־ריקליס

ההלויה תצא מבית ההלוויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א,
היום, יום שלישי 8.9.87, י"ד באלול תשמ"ז, בשעה 11.30, לבית העלמין בחולון.
אוטובוסים יעמדו לרשות המלווים
יושבים "שבעה" באולם "הזית" — מלון הילטון תל־אביב

אימנו, סבתנו

חיה כרמלי

נפטרה

ההלויה תתקיים היום יום ג', י"ד באלול 8.9.87
בשעה 15.00 מבית הקברות הישן (תר"ן) ברחובות.
השבעה ברחוב ש"י עגנון 14 בירושלים

מאירה, צבי ורון — לילך ועינבל צ'לנוב
אופיר, דליה, יחיאל, וכל המשפחה

מוזיאון תל־אביב

משתתף באבלו של
משולם ריקליס ובני משפחתו

על מות אביו

פנחס ריקליס ז"ל

למשולם ריקליס ומשפחתו

משתתפים בצערך על מות

אביך

המרכז לטניס בישראל

מוזיאון ישראל, ירושלים

משתתף בצערו של

משולם ריקליס

במות אביו **פנחס** ז"ל

לרות שביט ולמשפחה

אתכם באבלכם הכבד על מות חברנו

אלפרד בנימין שביט
ז"ל

שרותי טנקרים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לרותי שביט והמשפחה

משתתפים באבלכם הכבד במות

א.ב. שביט ז"ל

פי גלילות

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מותנו עליות השערים

יום המסחר בבורסה עמד בסימן מיתון מגמת עליות השערים במניות ההשקעות. קרנות הנאמנות הסולידיות ואלה המתמחות במניות צברו 7 מיליוני דולרים נוספים, וביומיים האחרונים הגיע היקף הצבירה ל־22 מיליון דולר. בבורסה הורגשה גם נטייה למכירות, אך ההיצעים נבלעו בגל הביקושים או שנחטפו במהירות וללא שינוי שער. המפגש בין קונים ומוכרים הביא לגידול במחזור שהסתכם ב־19.2 מיליון שקל. מימוש הרווחים אתמול היה צפוי, כמו שהיתה צפויה האפשרות שהמימוש יעשה תוך עליות.

מדד המניות הכללי ללא בנקים עבר אתמול את רמת ה־150 נק', לראשונה זה מספר חודשים. נציין כי חלק מהמניות הבכירות מתקרבות באיטיות למחירן הכלכלי המלא ומה שיכול להכתיב את המשך עליות השערים במניות אלה הוא זרימה נוספת של כספים לשוק. המסחר במשתנים החל אתמול בהססנות מסויימת, אבל בסיבובי המסחר האחרונים יותר נרשמו ביקושים שסופקו בעליית שערים של עד אחוז.

במניות אשר אינן נהנות מגיבוי מוסדי נרשמו תנודות חריפות כלפי מטה. כך למשל ירדו מניות פרוטארום ואלרוב ב־10 אחוזים. מאידך, המניות "המטופלות" המשיכו גם אתמול לנסוק והלטה עליית שערה של יעצא ב־15 אחוז.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	133.27	+0.07
כללי ללא בנקים	149.79	+0.90
מדד אג"ח כללי	118.03	+0.02
אג"ח צמוד מדד	117.56	+0.04
אג"ח צמוד מט"ח	119.04	-0.15

הבנקאיות יורדות

היצעים בינוניים בהיקפם לבנקאיות שבהסדר נקלטו בירידות שערים מתונות ובמחזור של 4.5 מיליוני שקלים. נפח העסקות המצומצם בבנקאיות מעיד על חוסר עניין בשוק הזה, לפחות עד לפידיון הבנקאיות באוקטובר 1987. פעילות ערה מהרגיל נרשמה במניות בנק הספנות 0.1. ביקוש גדול מהרגיל סופק בעלייה של 3.2 אחוזים.

	תשואה שנתית דולרית ב־%
בל"ל 0.1	11.52
הפועלים ש	11.39
אי.די.בי. רג	11.35
דיסקונט א	11.43
המזרחי ש	11.53

דו"חות חיוביים מלבים הפעילות

התוצאות העסקיות החיוביות המתפרסמות בימים האחרונים גורמות לליבוי הפעילות בשוק המניות. מקורן של חלק מתוצאות אלה (בעיקר בחברות התעשייתיות), הוא בהקלות במס שלהן זכו במחצית הראשונה של 1987. השיפור בתוצאות האחרות נובע מפעולות ייעול של ממש. הדו"חות הכספיים שפורסמו אתמול מדגימים תופעה זו.

עסקות מחוץ לבורסה

התעוררות של הימים האחרונים בבורסה הביאה גם להתעניינות מוגברת מצד גופים עיסקיים באשר לאפשרות של רכישת חבילות מניות בעסקות מחוץ לבורסה. מנהלי קרנות הנאמנות אף מקבלים פניות אחרות בנידון. בגיליון השערים של הבורסה, שפורסם אתמול, כבר מופיעות עסקות אחרות מסוג זה.

ביקוש של 88 מיליון שקל להנפקת בנק ישראל

הנפקות שתי סדרות של בנק ישראל זכו לביקוש כולל של 88 מיליון שקל, והן נמכרו במלואן, מעל למחירי המינימום. בשוק האג"ח נרשמה אתמול ככלל מגמה מעורבת במחזורים נמוכים.

הודעות בורסה

- ● ישרס הרוויחה, בשנה שהסתיימה במרס 1987, 821 אלף שקל, לעומת הפסד של 9.7 מיליוני שקלים בשנה הקודמת.
- ● בתר סיימה את המחצית הראשונה של 1987 ברווח של 490 אלף שקל לעומת רווח של 1.03 מיליון שקל במחצית השנה הקודמת.
- ● מאיר עזרא אישרה הקצאת מניות חברת אביב למשקיעים אמריקאים, תמורת 845 אלף דולר. התקשרות עיסקית נוספת באמצעות חברת הבת. החברה צופה בעקבות עיסקה זו לגידול ברווחי החברה בשנת 1988.

חסכון+מהירות+יעילות = (X)+(Y)+(Z)
לייאלת אוברסיז"
הנוסחה לפתרון הנכון
אילת אוברסיז
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 121, רמת גן טל' 751916, 751081
אילת אוברסיז - שיטות חסכון בהובלת מטענים בינלאומיים

אינטר ישראל סוכנות לנכסים בע"מ
בבנין הבורסה ר"ג
להשכרה
216 מ"ר
משרדים מפוארים
חלוקה לפי דרישה
בית מגדלור ת"א בן־יהודה 1 (קומה 4)
03-5103030-5

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
אב	6014.23	5990.69	15.91	0.27
אבוקה	575.98	564.81	3.14	0.56
אגוד	260.91	255.90	-0.29	-0.11
אייר	1733.19	1699.54	0.35	0.02
אורים	3052.76	2994.13	16.82	0.56
אופיר	1979.67	1941.31	-0.14	-0.01
אור	445.65	436.37	-1.23	-0.28
אורין	150.61	147.66	0.05	0.03
אורליי	285.21	283.18	-0.07	-0.02
אורן	845.80	829.23	0.98	0.12
איי.	3983.35	3906.74	-2.14	-0.05
איריס	5793.79	5667.10	-3.34	-0.06
איתן	771.66	756.32	-0.91	-0.12
אלון	618.54	605.85	-0.16	-0.03
אלמוג	683.69	670.34	-0.60	-0.09
אנליסט	105.60	103.20	-0.25	-0.24
ארז	412.80	404.87	2.14	0.53
אש	205.75	201.33	1.41	0.71
אשל	185.60	181.99	-0.12	-0.07
אתרוג	257.13	254.70	-0.95	-0.37
בדולח	2858.64	2804.07	18.47	0.66
ברוש	598.84	587.26	2.19	0.37
ברק	602.23	590.49	3.47	0.59
ברקת	310.53	308.34	-1.27	-0.41
גביש	1633.73	1602.13	-0.53	-0.03
גבע	1131.16	1114.46	0.48	0.04
גורן	451.69	443.17	-0.54	-0.12
גיא	10349.99	10196.64	-17.79	-0.17
גיל	3511.01	3445.55	12.82	0.37
גלית	633.21	625.52	-0.74	-0.12
דוכיפת	443.41	439.06	3.30	0.76
דוכינת	543.08	532.45	1.08	0.20
דולב	250.98	245.83	-0.35	-0.14
דורון	1524.02	1494.77	-2.43	-0.16
דוגן	268.08	263.27	-0.35	-0.13
דליה	606.24	595.91	0.17	0.03
דרור	394.10	387.18	1.84	0.48
דקל	506.69	497.17	3.08	0.62
הדס	459.80	455.47	-0.09	-0.02
ורד	548.40	539.17	-0.28	-0.05
זהבית	2903.92	2838.20	24.25	0.86
זהר	21280.65	20966.13	-11.22	-0.05
זיו	19752.67	19460.98	-15.46	-0.08
זכיר	611.39	599.46	3.68	0.62
חוחית	166.89	163.24	-0.33	-0.20
חליפין	137.04	136.45	-0.06	-0.04
חלמיש	213.67	212.18	-0.40	-0.19
חן	146.62	146.04	-0.17	-0.12
טופז	1510.84	1478.60	-1.07	-0.07
טל	6305.21	6228.34	-1.66	-0.03
יובל	452.26	443.61	-0.22	-0.05
יהלום	2839.42	2785.00	9.66	0.35
יסודות	441.09	436.97	0.58	0.13
יערה	444.69	435.18	0.12	0.03
כוכב	407.95	400.08	2.26	0.57
כחל	139.94	137.20	-0.44	-0.32
כלנית	666.60	655.25	-0.16	-0.02
כספית	262.75	260.20	-1.10	-0.42
כרמל	158.81	155.57	0.61	0.39
כתר	1270.56	1245.63	4.63	0.37
להב	4972.78	4879.44	18.18	0.37
למשקיע	123727.14	121763.73	-59.49	-0.05
לפיד	479.72	470.39	3.94	0.84
לקס	1886.75	1848.81	-1.35	-0.07
לשם	354.17	351.71	0.02	0.01
מבחר	1317.54	1292.32	0.22	0.02
מבטח	3849.06	3813.36	-2.17	-0.06
מגר	262.78	258.98	-0.38	-0.15
מגן	3835.79	3800.49	-3.41	-0.09
מגל	414.85	411.18	0.32	0.08
מור	2218.53	2186.98	13.03	0.60
מורן	985.17	975.83	3.28	0.34
מטח	28404.56	27944.70	39.82	0.14
מיטר	1014.47	994.98	-2.41	-0.24
מעוף	5069.42	4973.58	8.01	0.16
מעין	774.48	759.63	2.43	0.32
מקשה	360.43	356.99	-0.29	-0.08
מרגלית	1629.89	1598.33	2.13	0.13
מרווח	121.81	121.39	0.03	0.02
סרום	1316.07	1290.56	-1.40	-0.11
נוגה	29774.40	29333.63	6.22	0.02
נטיף	379.70	377.08	2.11	0.56
נטע	559.90	548.47	2.97	0.54
ניר	7522.11	7411.07	46.15	0.63
סביון	706.43	694.36	0.23	0.03
סגולה	140.51	137.72	-0.04	-0.03
סלע	350.89	348.37	-0.27	-0.08
סנונית	522.24	512.02	-0.44	-0.09
סער	429.89	421.99	0.98	0.23
ספיר	183.36	182.89	-0.80	-0.44
עדיף	421.46	413.60	1.39	0.34
עדית	947.30	940.75	4.29	0.46
עידן	498.52	491.37	-0.44	-0.09
ענבר	1291.81	1265.21	-3.39	-0.27
ענת	2807.95	2785.38	16.40	0.59
עפרוני	489.65	478.89	-0.08	-0.02
ערמון	138.31	135.76	-0.03	-0.02
פאר	1839.30	1803.70	2.89	0.16
צבר	589.75	578.12	-1.11	-0.19
צופית	539.28	528.69	1.96	0.37
צוק	124.28	123.79	-0.14	-0.11
צמיד	1101.39	1078.97	-0.04	-0.00
צמיחה	586.55	578.25	0.97	0.17
צמרת	1912.43	1875.73	-3.76	-0.20
קלע	2537.17	2524.49	5.01	0.20
רונית	20634.59	20464.41	33.11	0.16
ריטון	130.18	129.95	-0.12	-0.09
רקפת	842.48	828.62	1.24	0.15
רשף	424.78	416.01	-0.55	-0.13
שבים	441.31	432.80	-0.35	-0.08
שחם	342.26	338.72	-0.61	-0.18
שירה	492.83	489.39	0.13	0.03
שמיר	398.12	390.36	-0.20	-0.05
שמרב	971.49	957.59	5.37	0.56
שסק	1078.75	1052.87	7.85	0.75
שקד	185.58	181.93	-0.05	-0.03
תאנה	284.95	282.40	1.14	0.41
תדהר	651.19	647.95	3.42	0.53
תירוש	534.66	528.23	-0.04	-0.01
תפוז	235.22	230.80	0.41	0.18
תפוח	196.56	195.14	-0.05	-0.03
תרשיש	1486.40	1457.53	-1.34	-0.09
תשרי	526.95	525.01	0.06	0.01

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	40616	+295
3602	37459	+274
3603	34848	+261
3604	31838	+907
3605	29639	+853
3606	27933	+824
3607	25487	+326
3608	24116	+316
3609	22969	+309
3610	20694	+284
3611	20094	+283
3612	19518	+382
3613	18091	+8
3614	17694	+7
3615	16504	+6
3616	14998	+62
3617	14459	+6
3618	13598	+59
3619	12579	+5
3620	11873	+97
3621	11314	+103
3622	10162	+78
3625	9544	+74
3624	8987	+71
3625	8205	+40
3626	7589	+38
3627	7040	+36
3628	6463	-1
3629	6178	-1
3630	5842	— —
3631	5380	+53
3632	5066	+32
3633	4787	+31
3634	4233	+41
3635	4004	+39
3636	3857	+38
3637	3602	-1
3638	3354	-1
3639	3072	— —
3640	2535	-1
3641	2242	— —
3642	2036	+15
3643	1768	+13
3644	1554	— —
3645	1402	+1
3701	1184	+14
3702	888.7	-25.9
3703	791.3	-7
3704	677.8	-6.1
3751	370.8	+3.2

סדרה	שער	שינוי
3752	144.7	-2.8
3753	138.9	-2.7
3901	134.7	+1.3
3902	132.1	+1.3
3903	131.2	+1.3
3904	129.1	+1.2
3754	128.4	+0.3
3755	123.7	+0.3
3756	119.4	+0.3
3757	117.2	+0.5
3758	115	-0.4
3759	114.7	-0.4
3760	113.1	-0.4
3761	110.6	-0.4
3762	110.8	-0.4
3763	107.4	-0.4
3764	105.4	+0.2
3765	102.9	+0.2
3766	101.7	+0.2
3791	108.7	-0.6
3792	106.8	-0.6
3826	128.3	-0.3
3827	126	-0.2
3828	121.6	-0.3
3829	119.4	-0.2
3830	116.9	-0.8
3831	116.6	-0.8
3832	115	-0.9
3833	112.5	-0.8
3834	112.7	-0.8

4.25% שג"א

סדרה	שער	שינוי
4101	379.1	+0.4
4102	149.1	— —
4103	143.2	— —
4104	138.7	— —
4301	138.7	— —
4302	136	— —
4303	135.1	— —
4304	133.1	+0.1
4105	115.4	— —
4106	115.5	— —
4107	112.1	+0.1
4108	110.1	— —
4109	107.2	-0.2
4110	105.9	-0.3
4201	133.2	-1
4204	124	-1
4205	121.7	-1.1
4206	119.7	+0.4
4207	119.4	+0.4
4208	117.9	+0.5
4209	115.3	+0.5
4210	115.5	+0.5

סדרה	שער	שינוי
4211	112	+0.5
4212	109.2	-0.5
4213	106.7	-0.5
3501	192500	— —
3502	189300	-1000
3503	170500	— —
3504	169300	+4500
3505	163200	— —
3521	159100	+490
3522	154800	+1582
3523	147700	— —
3524	145550	— —
3525	142400	— —
3526	143001	— —
3527	140400	— —
3528	136855	— —
3529	136400	-1000
3530	132610	— —
3531	132500	-700
3532	128850	— —
3533	131300	-301
3534	121300	+402
3535	128456	— —
3536	128902	— —
3537	127900	— —
3538	119900	— —
3539	119900	— —
3540	119700	— —
3541	115600	+600
3542	115300	+300
3543	109500	+500
3544	109300	— —
3545	106800	— —
3546	106800	— —
3547	106200	+200
3548	106000	— —
3549	100500	— —
3550	100360	+100
3551	100060	— —
3552	92000	— —
3553	91800	+100
3554	91800	+200
3555	91700	— —
3556	87500	+200
3557	88200	+200
3558	87450	+200
3559	84200	— —
3560	79779	— —
3561	79700	— —
3571	78900	-1300
3572	81300	— —
3573	79900	— —
3574	73400	-1700
3575	75844	+2124
3576	75711	+2136
3579	70031	+2060
3577	73730	-41

סדרה	שער	שינוי
3578	68158	-38
3580	64420	+1289
3581	61174	+1229
3582	56503	+1180
3583	51575	+20
3584	49077	+19
3585	46575	+19
3586	41698	-383
3588	41638	-394
3589	38023	-360
3587	42165	+17
3591	38444	+15
3592	38414	+15
3593	38369	+15
3590	39358	+1119
3595	37566	+1104
3594	36351	-735

5% מלווה פיתוח (בדירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	158100	— —
2002	157100	-900
2003	152000	— —
2004	152810	— —
2005	145000	— —
2006	143227	— —
2007	141800	+1100
2008	140200	— —
2009	140900	— —
2010	140290	— —
2011	137450	— —
2012	138385	— —
2013	137400	— —
2014	134000	— —
2015	134700	— —
2016	135510	— —
2017	132100	— —
2018	131000	— —
2019	130050	— —
2020	126200	— —
2021	126900	— —
2022	119152	— —
2023	123600	— —
2024	115900	+300
2025	116100	— —
2026	116100	— —
2027	111300	+300
2028	112600	— —
2029	106600	— —
2030	106100	+300
2031	102600	+300
2032	105500	— —
2033	96916	+200
2034	99000	— —
2035	88700	-1800
2036	89500	— —
2037	86000	— —

סדרה	שער	שינוי
2038	86300	— —
2039	89500	— —
2040	82000	— —
2041	77100	— —
2051	77800	— —
2052	73130	+2130
2053	77182	+23
2055	71528	+23
2054	69740	+23
2056	64682	+21
2057	69943	+1970
2059	63855	+1873
2058	65697	-1846
2060	60949	-1784
2061	43108	+14
2062	39407	+13
2063	37655	+13

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	264.8	-6.8
7002	256.7	-6.7
7003	245.2	-0.7
7004	226.5	-0.6
7005	214.5	-0.2
7006	202.2	-0.2
7007	188.3	-0.2
7008	184.8	-0.2
7009	180.8	+1.5
7010	167.6	-0.1
7011	159.4	-0.1
7012	153.9	-0.1
7013	144.9	-0.5
7014	125.7	-0.1
7015	104.9	+0.4
7016	107.4	+0.3
7017	106.8	+0.4
7018	106.6	+0.4
7019	107.1	+0.4
7020	106.9	+0.4
7021	105.9	+0.4
7201	105.6	-0.1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13871	+36
6102	8253	-88
6103	7581	-8
6104	6884	-8
6105	6526	-7
6106	6299	-50
6107	6066	-49
6108	4376	-50
6109	4166	-48
6110	4095	-48
6111	3478	-3
6112	3374	-4
6113	2270	-13
6151	877.9	-11.8
6152	842.8	-11.4

סדרה	שער	שינוי
6153	737	-10.1
6154	725.4	-10
6155	477.2	-0.5
6156	379.4	-3.9
6157	292.2	+7.1
6158	277.2	+6.7
6159	231.3	-0.3
6160	214.6	+1.5
6161	207.1	+1.2
6162	187.4	+0.8
6163	178	+1.5
6164	171.2	+1.3
6165	157.9	+1.9
6166	149.8	-0.1
6167	146.6	-0.1
6168	144.5	-0.1
6169	135.1	-0.1
6170	127.3	-0.2
6171	92	+0.3
6172	90.9	+0.3
6801	97.7	+0.6

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2508	110	-0.5

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יוד	126.4	-0.6

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אופ	1386	— —
אלביט	219	— —
אלתא	1241	— —
אלסינט	2250	— —
טאיטקס	962	-3
תדר 84	101.9	+0.3
תדר 85	391	— —
הב הים	236	+1
דים הש	206.9	-1
סור	176.5	-3
כלל	470	— —
כ'צפ ד	198	— —
כ'צפ ם	276	— —
כ'צפ י	316	— —
דן	122.4	— —
סול בנ	170.2	— —
תיעשם	221.2	+3.4

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בל.ת.	144.4	— —
דים הש	157.2	— —
סור	147	+0.1
כלל	186.4	-0.2
כנ דים	148.1	+1
מסא מו	140.4	— —
מסא מ	139.5	— —
מסא מ	129	— —
לאומי	132.9	— —

אישי מקצועי מיוחד
זה הייחוד של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות
union bank בנק אגוד
גרינשטיין פרילינג דור

שערי המניות 7.9.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	עודף ביקוש/היצע ש"ח ע"נ
אגהה ש	21700	שב				
הספנות 0.1	1899		3146	+59	+3.2	+2552
הספנות א 0.5	1220		2695			
כללי לא בהסדר	18500		57	-900	-4.6	-57
בנק צפאור 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
בנק צפאור 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
טיבה 0.5	9540		2109	-110	-1.1	-2807

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אידיבי רג 100.0	101999		517	-601	-0.6	-782
אידיבי ב 100.0	102500			-200	-0.2	-17
אידיבי בב א	622999	שב				
אגוד 0.1	76130		72	-200	-0.3	-32
דיסקונט ב	130650		5	-500	-0.4	-12
דיסקונט א	130080		427	-1200	-0.9	-693
דיסקונט שה ב	15200		27	-100	-0.7	-25
המזרחי ש	41890		875	-500	-1.2	-1689
המזרחי ב	41850		26	-600	-1.4	-287
הפועלים מבב	90004		10	-3128	-3.4	-11.9
הפועלים ש	69270		2387	-230	-0.3	-2308
הפועלים ב	69250		181	-300	-0.4	-101
כללי א 1.0	177840		5			
כללי שה 7	8338		35			+15
בלל 0.1	45947		2876	-300	-0.7	-4058
בלל שה 11	16430		145			-34
מימון ומס' 1.0	58380		4	+60	+0.1	+36
מימון ומס' 5.0	29700		17	+200	+0.7	+47

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
ארפים 0.1	32600		39	-400	-1.2	-37
לאומי־משכ' ש	10400		221	+150	+1.5	+399
לאומי־משכ' ב	10500	שב				
כרמל ש	6900		366	+100	+1.5	+624
כרמל שה 1	4016		14			-4
בנין ב' 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
פת משכ ש	3010		2122	-90	-2.9	-2108
משכן ב ש	3990		1256	-30	-0.8	-787
טפחות 0.1	21549		4			-4
טפחות מבב ש	22450		16	-366	-1.6	-16
טפחות רג ש	22597		242			-152
טפחות שה 1	9999			-242	-2.4	-45
טפחות שה 2	5242		90	+4	+0.1	+200
יעקור 1.0	3931		541			-22
יעקור 5.0	2949	בז	1504	+140	+5	+818
מרב 1.0	8999		42	+149	+1.7	+69

מוסדות מימון

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
שלמון אש	1013		12383	-22	-2.1	-10188
הוקלאות מבב א	209517	לנ				-2
הוקלאות מבב ג	186000	לנ				
לאומי תעש' א ש	15940		130	-260	-1.6	-199
פתוח תעש' מבב	156000	לנ				
פת תעש' בב ג	439000	לנ				
פת תעש' בב גג	298040	לנ				
פת תעש' בב גגג	280000	לנ				
פת תעש' בב ד	294000	לנ				
פת תעש' בב דד	68871	לנ				
פרט קבלנים 5.0	1090		5890			-972
תיירות בב	215000	לנ				
כלל ליסינג 0.1א	23450		68	-550	-2.3	-90
כלל ליסינג 0.5ב	20000		70	-140	-0.7	-134
כלל ליסינג אפו	18300		15	+451	+2.5	+28

ביטוח

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
איתן	159		4694	+1	+0.6	+1306
איילון	155.5		16280			
אדרס 0.1	1178	בז	545	-12	-1	-152
אדרס א 0.5	851		434	+16	+1.9	+456
כנות משנה 0.1	455		666	+6	+1.3	+2284
כנות משנה 0.5	245		3980	+5	+2.1	+2980
הדר 1.0	232		7325	-4	-1.7	-12341
הדר 5.0	192		11500			-7842
הדר אש סד 2	209		7041	-12	-5.4	-16657
הפניקס 0.1	760		4427			
הפניקס 0.5	631		1105	-19	-2.9	-1698
המשמר־הראל 1.0	6210		133	+62	+1	+171
המשמר־הראל 5.0	5060		200			-18
מנורה 1.0	2221		59	+74	+3.5	+259
מנורה 5.0	1589		293			-298
סהר 1.0 ג	419		9001	+5	+1.2	+8334
סקורטס 0.1	1252		2120	+32	+2.6	+1137
צור ש	324		17987			+2231
ציון החזקות 1.0	6130	שב				
ציון החזקות 5.0	1954		38	-1	-0.1	-233

מסחר

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אינטר גאסו 1.0 ש	1068		1228			
אינטר גאסו 5.0 ש	528		11285	+24	+4.8	+9906
מודי עדא 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
מודי עדא אש	—		הפסקת	מסחר		—
כלל אש 4	409		27497	+3	+0.7	+21512
כלל אגח 2	177		31550	+3.5	+2	+60795
קריסטל 1.0	855		1125			
רפק 0.1	18900		5	+900	+5	+25.9
רפק 0.5	14300		40	+270	+1.9	+75
שופרסל א 2.0	15650		141			-175

שירותים

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אמנוא	391		37776	+2	+0.5	+38366
ספנות הספקה 0.1	680	תב	1075	+50	+7.9	+4870
ספנות הספקה 0.5	284		10115	+12	+4.4	+11192
קדור 0.1	1165		2150	-55	-4.5	-2982
קדור 1.0	309		30381			+21812
כתר עזרה 0.1	2108		224			-237
כתר עזרה 0.5	1145	תב	3650	+65	+6	+5977

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
גלי זהר 1.0	4000	לנ				+25
גלי זהר 5.0	2999	לנ				
מלונות דן 1.0	1658		350	-17	-1	-124
מלונות דן 5.0	1493		143	+15	+1	+45
חוף האלמוג 1.0	7800		138	+70	+0.9	+135
כנס מר 1 ש	3199		158.7	-2	-0.1	-242.6
מלונות הירדן	3070		613	+60	+2	+451

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
איכות מחשבים	879		3895			-1515
תהילה 1.0	489	תב	10648	-22	-5.1	-17210
יעצא 1.0	7106	תב	595	+927	+15	+747
מ.ל.ל. 1.0	14600		12	+400	+2.8	+70
מ.ל.ל. 5.0	3898	בז	840	+80	+2.1	+1053
ניקוב מחשבים 1	1090		577	-50	-4.4	-959
ניקוב מחש' 5	445		5391			-21
ניקוב אש סד 2	1469		369	-10	-0.7	-247
תים מחשבים 1.0	750		1999	+5	+0.7	+1054

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
ארזן 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
ארזן 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
אזורים אפ	1066		11335			+5426
אזורים אגח	178		32770	-2	-1.1	-39540
אילון 1.0	422		7515	-10	-2.3	-15735
אל־רוב 1.0	342	תב	7186	-88	-10	-4652
אפריקה 0.1	59750		256	+1200	+2.1	+265
אפריקה אפ	38200		82	+1400	+3.8	+68
אזרים	4645		309	+5	+0.1	+95
אילדן 0.1	3963		815			+27
אילדן 0.5	3184		1196	+38	+1.2	+932
ברנבוך 1.0	3499		479	-1		-148
ברנבוך 5.0	2700		2247			-758
דוקור 1.0	6700		385			+15
דרור 0.1	200		2691	+4	+2	+1405
דרור 0.5	148		6685	-2	-1.5	-6355
המשלול 1.0	1061		265			
המשלול 5.0	813	בז	250	+8	+1	+70
תלב 0.1	—		הפסקת	מסחר		—
תלב 0.5	—		הפסקת	מסחר		—
חברה לירושלים	307		16695			-1240
ירושלים אפ	133.5		9797			-40022
נבים 0.1	5860		1025			+185
נבים 0.5	4720		1009			+903
ישפרו 0.1	3740		755	-50	-1.3	-773
ישראלום 1.0	1250		1611	+10	+0.8	+1222
ישרס 10.0	—		הפסקת	מסחר		—
כנן פיתוח 1.0	11300		55	-200	-1.7	-209
לומיר 1.0	4890	תב	695	-400	-7.6	-620
לומיר 5.0	2183		2272			-1672
מ.ת.מ 1.0	352	לנ				
מ.ת.מ אפ 2	229	לנ				
מ.ת.מ אגח	114	לנ				-6000
מגורי בניה 1.0	612	לנ				
מיכאל 5.0	322		3989			+3411
מיכאל אפ	165		18125	+6	+3.8	+16493
מנרב 5.0	1918	בז	604	-102	-5.1	-964
מרלו 1.0	810		1877	+10	+1.3	+316
לינשטיין 1.0	536	תב	5663	+36	+7.2	+9963
לינשטיין 5.0	218		33337	-2	-0.9	-57949
ליטקין 1.0	425		9621			-5661
ליטקין 5.0	316		15331			-3
נאות אביב 0.5	5150		354	-100	-1.9	-321
נכסי אזורים	381	תב	14340	+20	+5.5	+19453
סחר והחזקות 1.0	1110	תב	1837	+60	+5.7	+1437
סנו 1.0	6285	לנ				
סנו 5.0	4980	לנ				
עמר ונלע מר 1 ש	465	בז	1747	+5	+1.1	+539
קסריה 0.1	3999		178	-50	-1.2	-500
קסריה 0.5	1661		526	-70	-4	-526

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
המבטח 1.0	469		12794			+8485
המבטח 5.0	269		6980			+1273
המבטח אפ'	1400		1774			-100
המבטח אג"ח	139		25579	+1.5	+1.1	+72427

חקלאות

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
מטעי הדר 0.1	3400		172	-46	-1.3	-232
מטעי הדר 0.5	2950		50	-39	-1.3	-155
מהדרין 0.1	7300		967	+150	+2.1	+780
מהדרין אפ'	4570		251	+71	+1.6	+841
גבעי הדרים 1.0	2090		1111	-40	-1.9	-2018
פריאר 0.5	2650	תב	307	+130	+5.2	+3040

מזון וטבק

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אסם	1700		7101			
בלפרוסט 1.0	3600		718	+150	+4.4	+1027
בלפרוסט 5.0	2545	תב	806	+155	+7.1	+1753
דובק מב ש	6520		1791	+120	+1.9	+1970
דובק מב ב	6530		1378	+100	+1.6	+1338
עלית 1.0	610		8825	+24	+4.1	+5516
עלית 5.0	620	שב				
עלית אגח	113		33530	+3.5	+3.2	+94130
טמפו בירה 1.0	36100		25			
טמפו בירה 5.0	31080		83			
יכין 1.0	1260		64	-20	-1.6	-99
יכין א 5.0	717		1060	+1	+0.1	+93
יכין אפ 2	577		524	+13	+2.3	+826
כן 1.0	700		3780	+14	+2	+2524
כן 5.0	405		1915	+5	+1.3	+565
סנפרוסט 1.0	18249	תב	61	+1000	+5.8	+61
עסיס ב 0.5	445		7864	+14	+3.3	+11799
אגל שקל 1	3300		162	+98	+3.1	+172
שמן מבב א	2150		627	-50	-2.3	-366

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
ארגד מר 1 ש	—		הפסקת	מסחר		—
ארגד אפ	—		הפסקת	מסחר		—
ארגד אגח	—		הפסקת	מסחר		—
אפיס 1.0	880	תב	3593	+80	+10	+3069
אופנת בגיר 1.0	550		944	+8	+1.5	+501
אופנת בגיר 5.0	400		1291	+8	+2	+1119
אפ א	418		3544			+944
ארגמן רג ש	14630		66	-150	-1	-192
דלתא־גליל 1.0	3200		4211	+120	+3.9	+6882
דלתא־גליל א 5.0	2720		2776	+60	+2.3	+3488
מגזרות באזור 1	1612		76.2	-31	-1.9	-117.8
מגזרות באזור 5	827	תב	210	-92	-10	-700
ויסלנו 1.0	348		3820	-5	-1.4	-5093
ויסלנו 5.0	275		4352	-6	-2.1	-4352
ורדינון 1.0	5811		208	+46	+0.8	+244
זיקית 1.0	2560		916	+40	+1.6	+716
זיקית 5.0	2000		3605	+50	+2.6	+4199
זיקית אפ	1210		2227	+50	+4.5	+2757
טופר	397		12059			-4250
טופר אפ	234		13582	-4	-1.7	-13945
לודזיה 0.1	3560	בז	85	+55	+1	+44
לודזיה 0.4	3020		1646	-32	-1.1	-1277
לינת 1.0	332		6074	+4	+1.2	+8435
מקס 0.1	6926		395	+100	+1.5	+337
מקס 0.5	3914		578	-10	-0.3	-344
עיט 1.0	529		3618	-9	-1.7	-9316
עיט 5.0	312		17362			-2119
עיט אפ	287		11378			
עיט אגח	129		19635			-6713
עמק סריגה 1 ש'	357		5475			-5641
עמק אפ	211		22255			
פולגת א 0.5	12470		164	+200	+1.6	+176
פרגוד	845		980			+57
גיבור סבירנה	13650		146	+30	+0.2	+4
תעש רוגוזין 1.0	2750		304			

מתכת ומתכתיה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אורדן 0.1	10000		745	+410	+4.3	+1594
אורדן 0.5	8821		474	+420	+5	+850
אלומית 1.0	7500		260			-7
אלומית 5.0	6200		45			
כבלים ש	425		25670	+5	+1.2	+5133
התכוף 1.0	740		697	+1	+0.1	+441
התכוף 5.0	481		1350	-17	-3.4	-1170
התכוף אפ	4432		206			
זיקה 1.0	3800		142	+50	+1.3	+69.6
זיקה 5.0	1801		372.3	+1	+0.1	+1
קופסאות פח 5.0	4750		543	+33	+0.7	+191
כבלי ציון 1.0	2899		1067			-718
כבלי ציון 5.0	1365		8663			+8822
כבלי ציון אפ	580		3949			+683
מודגן 1.0	668	לנ				+250
קרמבי 1.0	317		4112	+7	+2.3	+6656
קרמבי 5.0	195		6245			
משחן 0.1	38265		8	+565	+1.5	+20
משחן 0.5	16350	תב	214	+801	+3.2	+301
מקר פלדה 1.0	3553		3109	+100	+2.9	+3174
קינג 1.0	1152		1115	-2	-0.2	-1696
קינג 5.0	674		1921			+1234
קליל 1.0	2620		1184			
קליל 5.0	2210		755	+20	+0.9	+1055
קליל אפ'	1290		1869			-419
קליל אגח	124		28399			-35899
שלרות 5.0	9600		102			-12
תעשיות לכיש 1.0	1050		300			-300
תעשיות לכיש 5.0	690		580	-10	-1.4	-1940
אלכים 5.0	481000		42	+15000	+3.2	+50

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אלקו 0.1	8250		50			
אלקו 0.25 ש	4739		324	-1		-84
אלקו 0.25 ב	4800			+19	+0.4	+50
אלקטרה 0.1	—		הפסקת	מסחר		—
אלקטרה א 0.5	—		הפסקת	מסחר		—
אפ 5	—		הפסקת	מסחר		—
אגח 3	—		הפסקת	מסחר		—
ארית 1.0	25322		120			+84
כלל תעש אלק'	2881		5319	+51	+1.9	+11639
ספקטרוניקס 1.0	1655		2466			+373
ספקטרוניקס 5.0	1805		4227	+10	+0.8	+2531
פיטכמנר 1.0	694		1441	+15	+2.2	+841
פיטכמנר 5.0	525		1300	+3	+0.6	+743
ציקלון 1.0	2190	בז	494	-90	-4	-197
ציקלון 5.0	1120	תב	906	-119	-9.6	-1022
קנמטין אילך 1.	7500	שב				
קנמטין אילך 5.	3570		70			+50
ת.א.ת. 1.0	1410		175	+10	+0.7	+1372
ת.א.ת. 5.0	786		2030			+1970
ת.א.ת. אפ 1	21100			+500	+2.4	+20
תדאה	887		2696			-509

מוצרי בניה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
א.ב. תעשיות 1.	227		49800			-1001
א.ב. אפ	821		5530	+1	+0.1	+5055
א.ב. אגח	140.5	בז	12727	-1.5	-1.1	-53417
אקרשטיין 1.0	640		9367	-5	-0.8	-11810
אקרשטיין 5.0	450		11092			+841
אקרשטיין אפ'	625		1895	-20	-3.1	-4847
אקרשטיין אגח	140		22815			-15700
אדום בלוס	190		123062	+7.5	+4.1	+157687
בולוס אפ	120.5		78425			+5804
בר־סן 1.0	1380		752			-477
בר־סן 5.0	800		930	+1	+0.1	+586
מרומתכמט 1.0	8740		17.2	-90	-1	-5.9
מרומתכמט 5.0	3800		50	+164	+4.5	+198
מ.ל.ב. 1.0	1080		1667	+20	+1.9	+1113
מ.ל.ב. 5.0	730		1163	-5	-0.4	-1348
מרכז השק בנושא	756		503	+1	+0.1	+329
מוזאיקה לשמן 1	21745	לנ				
מוזאיקה לשמן 5	14280	שב				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אגן 5.0	1978		1351			-115
אליקום ב	2320		575			-245
גל תעשיות 1.0	880		203	+27	+3.2	+474
גל תעשיות 5.0	619		502			
דשנים 0.1	3649		155	-90	-2.4	-476
דשנים 0.5	1789		400			-51
חיפה כמי' 10.0	1049		14944			+15381
ליפסקי 1.0	2660		57			-57
מקסימה 1.0	8000		25	-250	-3	-23
מקסימה 5.0	5700		7	+130	+2.3	+65
סנו 1.0	27800		5			
סנו 5.0	21980		39	+250	+1.2	+149
פיקלנס	590	תב	11855	+35	+6.5	+23418
פיקלנס אפ'	210		9545	+9	+4.5	+5596
קרם כימיקל 1.0	5398		200	-2		-254
קרם אפ	3140		543	+10	+0.5	+483
קרם אגח	113		24900	-2	-1.7	-48507
תיא 5.0	4760		236			
פרוטרום 10.0	42500	תב	150	-4700	-10	-190
תורד א 5.0	9999		69			

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
כתר	—		הפסקת	מסחר		—
דפרון 1.0	9080		35	-10	-0.1	-35
דפרון 5.0	6000		54	+162	+2.8	+17
תמנ 1.0	9500		428			+469
יאה 1.0	1998		1556	+68	+3.5	+912
לבידי אשקלון 1	685		2093			-113
מלט ב 0.5	56445		38	-1300	-2.3	-54
סקאנדיה 1.0	8200		94	-60	-1.8	-93
רים 0.1	650		9442			+4790
רים 0.4	350		9319	+6	+1.7	+5822
תעל ב 0.2	20626		267			+156

תעשיות שונות

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אברין 1.0	390	תב	6791	-24	-5.8	-5446
אברין 5.0	197		6690	-1	-0.5	-14316
חרושת יוד'	3030		260	+50	+1.7	+309

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
הגמלק 1.0	1580	תב	804	+108	+7.3	+1804
הגמלק 5.0	1210		792	+20	+1.7	+1553

שף נאמנות
בלמה החברה כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
כור מב ש	9940		800	-100	-1	-529.7
תעשיות אפ	205		95143			-13491
תעשיות אגח	115		283180	+0.5	+0.4	+101371

חברות השקעה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אמיקו ש	8210		60	+50	+0.6	+58
אספקנה 0.1	70		25782			+4841
אלבר ש	1669		2702			+626
אפיק 1.0	349	לנ				-100
אפיק 5.0	235	לנ				
גאולת 1.0	1210	תב	428	+60	+5.2	+1141
גאולת אפ	890		69			-69
גאולת אגח	104		19480			-9640
דנבאר 1.0	742		340			-134
דנבאר 5.0	523		751	-2	-0.4	-751
חברה לישראל 5.0	4860		1899			+30
חלפמן 0.1	121000		5	+500	+0.4	+2.5
חלפמן 1.0 ש	23500		47			-37
אמכא א 0.5	27500		109	+626	+2.3	+109
פועלים השק ש	1055		15204			+7189
דיסקונט השק אפ	1685		18477			-3283
דיסקונט השק אגח	117		144454	+0.5	+0.4	+23726
מזרחי השק ש	33880		92			+30
מגר השקע 1240	13000	שב				
דירון 1.0	2409		323			
דירון 5.0	1580		890	+20	+1.3	+745
יעצא ש	12150		330	+150	+1.3	+259
ירדן א 0.1	1771		159			+59
כלל 50.0	1520		1596			-946
מנור 0.1	500		600	+9	+1.8	+501
מנור א 0.5	407		1368	-7	-1.7	-1368
מנור אפ	220		2100			+2100
אגח 1	122.5	שב				
פז השק ש	3449		1174	+24	+0.7	+614
פמה א 0.1	9900		239			+189
פמה 0.5	7700		639			
פריון ב 2.5	15150		347			-200
קידן 1.0	102		20659	+1.5	+1.5	+15511
קידן 5.0	76		13820			-4560
קידן אפ	54.5		37984	+0.5	+0.9	+3486
קידן אגח	99.5		51260			+22740

נסחורות במט"ח

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
מית ם	—		הפסקת	מסחר		—

רשימה מקבילה

מסחר שירותים מלונאות מחשבים

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
הראל 1.0	1531	בז		-81	-5	-335
יסקל	410		3540			
קונמרסיום 0.1	—		הפסקת	מסחר		—
קונמרסיום 0.5	—		הפסקת	מסחר		—
קופל 1.0	644	תב	535	-72	-10.1	-735
תבל	358		3150	+8	+2.3	+853
גבי הדר	200		42881	-1	-0.5	-5081
גבי הדר אפ 1	138		17260	-8	-5.5	-26377
דשה מיסון 1.0	8400	תב	620	+600	+7.7	+288
כלל מחשבים 1.0	8500	תב	20	+491	+6.1	+17
משוב מחשבים 1.0	387	בז	449	-4	-1	-176
משוב אפ'	310	בז	100	-9	-2.8	-650
רשפי	903		1773	+3	+0.5	+1307

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אבנוים 1.0	1787		330.5	+68	+4	+254.5
בן־יקר גת 1.0	5383		524			-378
רדוקר 1.0	—		הפסקת	מסחר		—
רדוקר 5.0	—		הפסקת	מסחר		—
עוד 5.0	1800		498			-243
רסקו מבב'	2970	בז	85	-30	-1	-8
רסקו רג	2429		335			-176
שכוד 5.0	1918		607	+47	+2.5	+1033
שכוד אפ	903	תב	2337	+185	+13.2	+5176

תעשיה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
מיט גליקר	658	לנ				-292
אוקסמן 5.0	1615	לנ				
סמבנ מרום 1.0	109		3911			+8074
אלקל	220		2120			-723
אלקל אפ 2	87		17822	-5.5	-6	-28036
וקסטר 1.0	2470		78	-56	-2.2	-78
נקה כימיקל 1.0	7168		100	-5	-0.1	-80
ת.ג.ל. 1.0	2510		184	+33	+1.5	+549
ת.ג.ל. 5.0	2257	תב	100	+120	+5.6	+705
גולן	710		7095			-5042
פז חן	498		1400			-657
מאגרי טכנולוגיה	171		12522			+8878

השקעה

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
אמישר בכ'	1359	תב	705	-151	-10	-881.5
ישום החזקות	223		14717	-4	-1.8	-19806
ישום אגח־אפ	130		39491	+4	+3.2	+104232
לנדיקו 0.1	3108	בז		-164	-5	-1194
לנדיקו 0.5	939	תב	600	-104	-10	-1057
עץ השק ב 0.1	3330		136	-20	-0.6	-11
עץ השק ג 0.5	1700		458	-37	-2.1	-118

חיפושי נפט

שם המניה	השער		המחזור	שינוי בנק'	שינוי %	עודף
דלק נפט 1	4104		489	-216	-5	-566
דלק נפט 5	2472		366	-30	-1.2	-281
דלק חוף אפ 2	1850		1800			-2077
פז חיפוש נפט	28500		90			-41
יואבל 5.0	606	תב	13765	+40	+7.1	+47596
מ.נ.ג. 1.0	6100	בז	147	-100	-1.6	-98
מ.נ.ג. 5.0	5365	בז	888	-55	-1	-101
סראיל ב 0.3	7400		45			-41
נפטא ש	2984940		4	+86940	+3	+3

משתנים

שם נייר ערך	ערך נקוב	שער קובע	שער	שינוי יומי %	מס' עסקאות
בנק בינלאומי 85	3910.0	9117.00	9117.00	.50	12
חבנה ש	82551.0	312.00	312.00	-.64	14
כלל סחר	65155.0	495.00	495.00	1.44	25
שטסל ב 10.0	2013.0	11910.00	11969.00	1.75	15
דלק ג ש	17274.0	3864.00	3864.00	.99	22
אמריקה 1.0	355.0	49172.00	49172.00	1.25	18
אזרים 1.0	23235.0	1405.00	1405.00	2.26	38
נכסים ובנין	5446.0	4156.00	4145.00	-1.75	10
הכשרת הישוב ש	329.0	79097.00	79097.00	1.50	19
כלל מזון	25015.0	852.00	852.00	.95	14
עלית	1133.0	19985.00	19985.00	.25	12
פלגת ג 4	17439.0	1165.00	1162.00	1.22	17
קופסאות פח 1.0	3745.0	4817.00	4817.00		11
אלון 5.0	51.0	347675.00	349420.00		3
מבע ש	2842.0	14666.00	14919.00	3.25	31
ים המלח	5182.0	3175.00	3173.00	.25	3
פורמבלים 10.0	480260.0	945.00	945.00	.96	22
מפעלי ניר 10.0	118.0	421988.00	421988.00	.75	25
מרכזית ב 0.1	2245.0	13513.00	13742.00	3.08	12
כלל תעש' 1.0	311662.0	265.00	265.00	2.71	48
אידיבי פתוח 2.0	2755.0	11254.00	11254.00	1.75	11
אלון ש	7054.0	1372.00	1372.00	1.03	7
חברה לישראל 1.0	4226.0	5013.00	5013.00	-.50	11
דיסקונט השק ש	20786.0	3843.00	3843.00	1.74	58
כלל 10.0	571450.0	1544.00	1544.00		35

שערי מטבע בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 7.9.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

$ ארצות הברית	ל־1 לי"ש שטרלינג	1.6575/1.6585
מרקים גרמניים	ל־1 $ ארה"ב	1.7951/1.7961
פלורינים הולנדיים	"	2.0185/2.0195
פרנקים שווייצריים	"	1.4857/1.4867
פרנקים בלגיים	"	37.25/37.28
פרנקים צרפתיים	"	6.0000/6.0030
לירטות איטלקיות	"	1297.50/1289.50
ינים יפניים	"	141.45/141.55
$ ארצות הברית	לי"ש אירית	1.2775/1.2780

שער הזהב $ 463.35 ארה"ב לאונקיה לונדון מקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

$/לי"ש	פר"ש/$	מ"ג/$
1.6539/1.6551	1.4811/1.4824	1.7899/1.7914
1.6464/1.6477	1.4716/1.4730	1.7797/1.7809
1.6379/1.6394	1.4576/1.4591	1.7641/1.7655

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

כלכלה ועסקים

מסתורי הריבית העלומה

ביום חמישי שעבר נדפסה במדור "שיחת היום" של "הארץ" זעקת השבר של יואל צימרמן מיבנאל. "בשנת המאה לחקלאות בישראל הגענו למסקנה המצערת שלא ניתן, במציאות שיצרה התוכנית הכלכלית, להמשיך ולקיים חקלאות בישראל" אמר מר צימרמן, חקלאי בדרכו של חקלאי. אחת הסיבות לכך היא נטל הריבית. צימרמן לא ברר במלים כאשר דיבר על הריבית ועל הבנקים. "אל קפונה לא היה גובה דמי חסות כה גבוהים כפי שגובים הבנקים בשיעורי הריבית שלהם".

יומן כלכלי

אברהם טל

אין חולק על כך ששערי הריבית במשק בשנים האחרונות היו "רצחניים", כפי שנהוג לכנותם. היתה זו תוצאה מכוונת של מדיניות מוניטרית, שאדריכלה היה ויקטור מדינה, עובד מדינה מסור וחרוץ מדי, ששמו ראוי להיזכר באחים על אלפי תיקים של חברות בפירוק, אגודות שיתופיות בפשיטת רגל וסתם אזרחים שכרעו־נפלו שדודים במחץ הריבית.

ברור שגם המגזר החקלאי ספג את חלקו במכת מדינה בשנים 1985 ו־1986, ויש על כך עדויות למכביר. ובין השאר עדותה של ועדת רביד, שחקרה את בעיות המימון של המושבים באופן יסודי. על יסוד ממצאיה של ועדת רביד קבע הדו"ח השנתי 1986 של בנק ישראל במלים ברורות (עמ' 128): "ההסתבכות (של המשקים החקלאיים) בשנתיים האחרונות התעצמה במידה רבה, עם האמרתה של ריבית החובה הריאלית: בתקופה שבין יולי 1985 ליוני 1986 שילמו ארגוני הקניות על חובותיהם (הצמודים למדד) 39 אחוזים ריאליים בממוצע, ושנה קודם לכן הגיעו תשלומי הריבית ל־54 אחוזים בממוצע. את נכונותם של ה ב נ ק י ם (ההדגשה שלי, א"ט) להלוות בתנאים כאלה ניתן להסביר, כאמור, בהנחה, כי קיימת מחויבות גבוהה של המוסדות המיישבים והממשלה לתמוך ביישובים חקלאיים". וזו הנחה המתממשת כידוע בעיקרה בימים אלה.

לא היינו חוזרים לעניין זה לולא היה מונח

ד"ר אשר הלפרין: ריבית סבירה?

לפנינו מכתב למערכת "הארץ" של הד"ר אשר הלפרין, המנכ"ל המסור של איגוד הבנקים, שפורסם בחודש שעבר בתגובה על מאמר מערכת בעיתון זה. במכתבו מכחיש ד"ר הלפרין מכל וכל את הטענות על כך שהבנקים נתנו הלוואות בריבית נשך, וכי עשו זאת תוך ידיעה ברורה שהלווים לא יוכלו לעמוד בהחזר. ליתר ביטחון מביא הד"ר הלפרין נתונים על שיעורי הריבית שגבו שלושת הבנקים הגדולים מן המגזר המושבי.

לטענתו, ניתנו באחד הבנקים 96.5% מההלוואות ב"ריבית מסובסדת"; בשני ניתנו 84% מההלוואות ב"ריבית נוחה" ובשלישי ניתנו 78% מהאשראי בריבית "סבירה ביותר". הריבית הריאלית המשוקללת בכל אחד מהבנקים האלה היתה נמוכה מ־10%.

אמנם המושבים וארגוניהם נזקקו גם לשוק האפור, אבל אין ספק שהמקור הסופי העיקרי של רוב המימון היה בנקאי. במצב זה נשאלת השאלה: איפה הכסף? החקלאים זועקים (ועדת רביד מאשרת) שהם שילמו עשרות אחוזים ריאליים לבנקים; הבנקים — ולפחות שלושת הגדולים — טוענים שקיבלו בסך הכל פחות מעשרה אחוזים ריאליים. לאן נעלמו מאות המיליונים שהם ההפרש בין מה שהחקלאים טוענים כי שילמו לבין מה שהבנקים טוענים כי קיבלו? אין מנוס, כנראה, מלהקים צו"ם כדי לבלוש אחרי הריבית שנעלמה באופן מסתורי בדרך מיואל צימרמן אל עמיתיו של הד"ר אשר הלפרין.

כי"ל מבקשת להנפיק את הנדסת התפלה עד נובמבר

מאת יונתן שרמן

ראשי "כימיקלים לישראל" מבקשים להוציא את החברה־הבת "הנדסת התפלה" לבורסה עד סוף נובמבר. לפיכך תעשה כי"ל מאמץ לסיים את הכנת התשקיף ולקבל בהקדם את האישורים של ועדת השרים למכירת חברות ממשלתיות. הסיבה להאצת התהליך היא שניתן להנפיק את "הנדסת התפלה" על סמך הדוחות הכספיים של שנת 86/7', עד סוף נובמבר. "הנדסת התפלה" סיימה את שנת הכספים הקודמת ברווח נאה של כ־800 אלף דולר ותוך גידול במחזור המכירות.

בכי"ל סבורים כי כדאי לנצל הזדמנות זו לגיוס כספים. כיום נמצאות בבורסה מספר חברות־בנות של כי"ל ובכללן מפעלי ים המלח, "דשנים וחומרים כימיים" ו"כלל ציוד". יש תוכניות לגייס כספים בחו"ל בהנפקת של קבוצת הברום ושל כי"ל עצמה.

מחוסן מפיטורין ★ לבו לציידים ★ שיבוח פקידי מודיעין ★ לבריה"מ דרך טורקיה ★ לעסקים דרך הקיבה ★ טעות חיזוי ותיקונה

חסינות לאלי הורביץ

"כור" לא תוכל לפטר את אלי הורביץ מתפקיד מנכ"ל "טבע", כך נקבע בהסכם בין "כור" לבין קבוצת המייסדים של "טבע" שנחתם באחרונה עם ביצוע ההנפקה של "טבע" בארה"ב.

ההסכם קובע את חלוקת המינויים הבכירים בין שתי הקבוצות. הוסכם כי "כור" תציע את מינוייהם של המנכ"ל ויו"ר ועדת הכספים ואילו המשפחות המייסדות של "טבע" יציעו את מינוייהם של יו"ר הדירקטוריון ויו"ר הוועד הפועל, כאשר לכל צד מספר דומה של דירקטורים בדירקטוריון.

הצדדים הסכימו גם שאלי הורביץ ימשיך לכהן כמנכ"ל החברה כל עוד לא בחר להתפטר וכל עוד הוא יכול להמשיך בתפקידו. (יונתן שרמן)

תיכון: מעניש את הציידים

ח"כ דן תיכון (ליכוד) תובע משר החקלאות אריק נחמקין להוזיל את אגרת הציד שגובה רשות שמורות הטבע מציידים, לאחר שהרשות העלתה השנה את אגרת הציד בכ־93 אחוזים. אשתקד הסתכמה האגרה ב־120 ש"ח ואילו מראשית ספטמבר 87', מגיעה האגרה ל־220 ש"ח. ח"כ תיכון אומר כי העלאת האגרה בשיעור גבוה כל־כך היא עינוי לציידים ויש להפחיתה. (צבי זרחיה)

אנשים ועסקים

ציפורי: להעלות רמתם של פקידי מודיעין

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מרדכי ציפורי מבקש להעלות את רמתם של פקידי המודיעין הניצבים בפתחי המוסד. ציפורי סבור שאחדים מפקידי המודיעין אינם מתאימים לתפקידם וכי יש לאייש במשרות אלה אנשים שיוכלו למלא תפקידים נוספים מלבד מתן תשובות על מיקום חדרי הפקידים. לדעתו, על פקידי המודיעין לקלוט דואר ופניות מהציבור, להשיב על מידע בנושאי הביטוח הלאומי ולסייע במילוי טפסים. הכוונה היא לשפר בדרך זו את השירות לקהל ולקצר את זמן ההמתנה של הפונים. (צבי זרחיה)

לבריה"מ דרך טורקיה

מנהלי חברה מהגדולות בטורקיה מבקרים בימים אלה בישראל ועוסקים בחיפוש מוצרים שעשויים להתאים לברית־המועצות. הטורקים קנו ברוסיה גז טבעי בשלושה מיליוני דולר, ועל־פי המקובל בסחר עם ברית־המועצות, את התמורה יש לשלם בסחר חליפין. לטורקים אין די מוצרים שעשויים לעניין את הרוסים, וישראל משמשת אחת הספקיות האפשריות למוצרים אלה. (אריה לביא)

ארוחה עסקית כמקדמת מכירות

השאלה כיצד ניתן לקדם את הצלחתה של פעולת גיוס הון בניירות ערך, גורמת לכאבי ראש לא מעטים למנהלי פירמות עסקיות. השבוע מתברר כי לא נס ליחה של אחת השיטות הבדוקות להצלחה: ארוחה עסקית באחד מבתי המלון היוקרתיים. גדעון הפראי, מנהל חברת נגב קרמיקה, מבקש לקיים בשבוע הבא אירוע מסוג זה במלון דן בת"א. (יהודה שרוני)

עמנואל שרון מודה בטעותו

מנכ"ל משרד האוצר ד"ר עמנואל שרון הופיע בסוף השבוע שעבר בפני פורום הנספחים הזרים הפועל ליד איגוד לשכות המסחר. בראיון סיפר שרון, כי כשכיהן בתפקידו הקודם במינהל הכנסות המדינה התנגד לביצועה של רפורמה במסים. "לא האמנתי לטענות שהפחתת שיעור המס לא תפגע בהכנסות. למרות התנגדותי, הופחתו המסים והתברר כי טעיתי. ההכנסות לא ירדו". בעקבות הטעות התעוררה סקרנותו של שרון והוא פיתח מודל מתמטי שהוכיח מדוע הפחתה במסים אינה צריכה לפגוע בהכנסות. המודל עמד במבחן ובעקבות הרפורמה במסים שהונהגה בראשית השנה לא ירדו, אכן, הכנסות המדינה.

(אריה לביא)

ברון הולך — תפקידו נשאר

הממונה על הכנסות המדינה במשרד האוצר, ישראל ברון (59), יסיים בחודש נובמבר הקרוב את תפקידו, עם סיום החוזה שלו עם האוצר ולאחר שלוש שנים בתפקיד. ברון הכחיש את הידיעות שפורסמו באחרונה כאילו יש כוונה לבטל את תפקיד הממונה על ההכנסות. לדבריו, התפקיד נשאר בעינו ועתה מחפשים מומחה למסים שיחליף אותו בתפקיד. ברון עצמו יעבור לייעוץ פרטי בענייני מס. (דן מגיד)

גידול במספר החברות לייעוץ בני"ע

באחרונה גדל מאוד מספרן של החברות העוסקות במתן ייעוץ להשקעות בניירות ערך, הפועלות מחוץ למערכת הבנקאית. השבוע נמסר על הקמת חברה חדשה בשם "מיסף". החברה מנוהלת על־ידי אריה אברמוביץ, עובד בכיר לשעבר במחלקת ניירות ערך של בנק דיסקונט, ואיתן גלעד. החברה תעסוק בניהול תיקי השקעות, הנפקות, וייעוץ פיננסי וכלכלי בשוק ההון. (יהודה שרוני)

נוסע בעסקי יהלומים

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר יורם בליזובסקי יצא בתחילת השבוע לפגישות עם ראשי סינדיקט היהלומים העולמי לדיונים על קשרי הסינדיקט עם התעשייה הישראלית. בפגישות שבהן תשתתף גם המפקחת על היהלומים מטעם המשרד, יבקש בליזובסקי להגדיל את האספקה הישירה של יהלומי גלם מהסינדיקט למלטשים הישראליים וידון בסוגיות הקשורות למחקר ופיתוח התעשייה הישראלית. (דן מגיד)

שמיר נבחר לראשות אגף האלקטרוניקה

משה שמיר, נשיא "רושי ישראל", נבחר לראשות אגף תעשיות האלקטרוניקה בהתמודדות בינו ובין זלמן שלה, יו"ר מועצת המנהלים של "אלישרא". שלו כיהן בראשות אגף המתכת, האלקטרוניקה והחשמל בשתי הקדנציות האחרונות, והוא הציג את מועמדותו לאחר שהאגף שבראשו עמד פוצל לשניים.

התמודדות בין שני המועמדים הפתיעה רבים בהתאחדות התעשיינים, שכן בדרך־כלל נבחר מועמד מוסכם מראש, ואין בחירות אישיות בין מועמדים שונים.

עד לפני מספר שבועות המועמד המוסכם היה נתי שרוני, מנכ"ל "אל אופ", אך זה הסיר את מועמדותו לאחר שמספר חברי התאחדות הביעו את התנגדותם לבחירתו, עקב שליטת חברת העובדים במפעל "אל אופ" — דבר ההופך את המפעל לחברה הסתדרותית, להבדיל מחברה תעשייתית פרטית. (יונתן שרמן)

בית המשפט / צבי הראל

היהלומן רמי לוי: הוליכו אותי שולל

היהלומים לא נשלחו לדובאי — אלא לת"א

היהלומן רמי לוי, החבר בבורסת היהלומים ברמת־גן, פנה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה להוציא צו האוסר למכור או לעשות כל עיסקה ביהלומים בשווי של כ־80 אלף דולר שמסר לאיש העסקים משה רגב. בית־המשפט נעתר לבקשתו והוציא צו מניעה זמני האוסר גם על עורך־הדין גבריאל שיפר לעשות עיסקה כלשהי ביהלומים אלה.

לטענת לוי, מסר רגב את היהלומים לעורך־הדין שיפר כנגד הסכם הלוואה שנערך בין רגב לשיפר ביוני שנה זו. בנימוקי בקשתו טען רמי לוי, באמצעות פרקליטו אפרים פאר, כי בתחילת יוני 87' פנה אליו רגב וזה עניין אותו בעיסקה ליצוא יהלומים לדובאי. רגב הציג בפניו מכתב אשראי דוקומנטרי בסך רבע מיליון דולר. לאחר בדיקה שעשה לוי בבנק הבינלאומי הראשון ובסניף בנק דיסקונט בבורסת היהלומים, התברר לו שהכל כשורה ולא היתה לו סיבה לחשוד ברגב.

בדיעבד, טוען לוי, התברר לו כי רגב הוליך אותו שולל. בעקבות לחץ שהפעיל על רגב להחזרת היהלומים, טוען לוי, הודיע לו רגב כי היהלומים לא נשלחו כלל לחו"ל אלא נמסרו כבטוחה לעורך־הדין שנתן לו את ההלוואה הכספית.

הפרקליטות תומכת בעיכוב ההליכים נגד הפרופ' מרדכי סוקולובסקי

פרקליטות מחוז תל־אביב הודיעה בסוף השבוע האחרון לבית־המשפט המחוזי כי היא תומכת בבקשתו של פרופ' מרדכי סוקולובסקי (51) מרמת אביב בבקשתו לעכב את ההליכים המשפטיים נגדו.

נגד סוקולובסקי מאוניברסיטת תל־אביב הוגש לפני כשנתיים וחצי כתב אישום שבו האשם בסדרה ארוכה של עבירות, בהן גניבה בידי עובד ציבור, גניבה בידי מורשה וקבלת דבר במירמה. כתב האישום עוסק במימוש קרן ההשתלמות של הנאשם. הואיל ונקבעו מועדים לשמיעת שלב ההוכחות במשפטו של הנאשם בעוד שבועות אחדים, ביקש השופט אליהו מצא מהפרקליטות לדאוג לכך שתועבר הודעה ליועץ המשפטי לממשלה, אשר יחליט בימים הקרובים בבקשתו של הנאשם.

אבן וסיד תובעת את לוי ובניו

חברת תעשיות אבן וסיד בע"מ הגישה לפני ימים מספר תביעה בסדר דין מקוצר על סך 183 אלף ש"ח נגד חברת לוי דוד ובניו מפתח־תקווה. התובעת טוענת, בין השאר, כי הנתבעת חייבת לה סכום זה בגין בטון שסופק לה.

"פקסימיליה"

גמא תקשורת (א. פולק) בע"מ

רמת־גן: טל: 03-7512666 חיפה: טל: 04-729965 ירושלים: טל: 02-248666

סוף שבוע עם הארץ

עיתון לאנשים חושבים

עו"ד רו"ח
נציגך בחברות (R)
שרותי המפעיל –
חברת מידע ירושלים
פלאפון (ברשם החברות)
050–23155
פקסימיליה 02–811552
(ON-LINE)

ביטול הלביא — פגיעה מזערית ב"ראדא"

חברת "ראדא" פירסמה את תוצאות הרבעון המסתיים ביוני ולפיהן השיגה רווח של 160 אלף דולר על מחזור מכירות של 2.5 מיליוני דולר.

החברה ציינה, כי ההכנסות מפרויקט הלביא היו ברבעון זה רק 20 אחוזים מכלל ההכנסות. לדעת "ראדא", ביטול הלביא לא יביא לפגיעה קשה בעסקיה השנה, מכיוון שהיא מאמינה שתשתלב בפרויקטים חלופיים.

כור גייס בחו"ל 55 מיליון דולר בעלות נמוכה יחסית

ייתכן שיפחית היקף גיוס ההון המתוכנן בארץ

מאת יהודה שרוני

קונצרן כור השיג בשבוע שעבר בחו"ל מקורות מימון זולים במיוחד, שיביאו להקטנת עלויות המימון שלו. המדובר באשראי שגויס בארה"ב בסך 55 מיליון דולר, לטווח ארוך ולטווח קצר. לצורך גיוס ההון שהה בארה"ב שבח אופיר, ראש אגף הכספים בקונצרן, והוא שב משם בשבוע שעבר.

25 מיליון דולר גויסו באישור בנק ישראל בניירות מסחריים, לפדיון עד 360 יום. 30 מיליון דולר נוספים גויסו באמצעות הבנק ליצוא של ארה"ב. הלוואות אלה ניתנו לחמש שנים, וישמשו למימון יבוא סחורות משם. העלות הכוללת של הלוואות אלה נאמדת בריבית של ליבור+0.5% (קרי כ־7.5 אחוזים לשנה).

קונצרן כור נמצא בימים אלה בעיצומן של הכנות לגיוס הון באיגרות חוב צמודות מדד, בהיקף 33 מיליון שקל. איגרות החוב יישאו ריבית של 7 אחוזים, ויונפקו בשער ניכיון של 90 נק'. בהנהלת קונצרן כור שוקלים את הפחתת ההיקף של גיוס ההון באג"ח אלה נוכח מקורות האשראי הזולים יחסית שהושגו בחו"ל. השבוע נמסר כי הקונצרן יגייס בהנפקת מניות בבורסה בת"א 20 מיליון דולר, באמצעות חברת השקעות חדשה שתוקם לצורך זה.

רווח ברוטו 1.1 מ' ללאומי ושות' בינואר־יולי — ויגרצין מתפטר היום

מאת יהודה שרוני

בנק ההשקעות לאומי ושות' סיים את שבעת החודשים הראשונים של 1987 ברווח של 1.1 מיליון שקל לעומת רווח של 400 אלף שקל במחצית הקודמת של השנה, כך יימסר בישיבת דירקטוריון החברה שתתקיים היום. בישיבה ימסור יוסף ויגרצין הודעה על פרישתו מניהול החברה.

ללאומי ושות' שלוש חברות־בנות העוסקות בהשקעות, בייעוץ בניירות ערך ובניהול פיננסי. מניתוח התוצאות העסקיות עולה, כי עיקר הרווח נבע מפעולות חיתום וניהול הנפקות שהרווח ברוטו מהן הסתכם ב־999 אלף שקל, ובניכוי הוצאות ב־650 אלף שקל. הרווח מדמי ניהול ועסקות פיננסיות היה אפסי, ואלמלא הפריחה בשוק ההון ייתכן שהבנק היה מסיים את התקופה האמורה בהפסד.

לאומי ושות' מתכוון לערוך בתקופה הקרובה שינויים מבניים, שבמרכזם ביזור המערכת והעברת עיקר הסמכויות לחברות־הבנות. נראה כי לא ימונה מנכ"ל לבנק והפיקוח עליו ייעשה בידי אהרון פוגל, לשעבר הממונה על התקציבים באוצר, שישמש יו"ר דירקטוריון החברה.

"כור סחר" מנסה להגביר מכירות הקפה שברשותה

מאת יונתן שרמן

"כור סחר פינים" מנסה בימים האחרונים להגביר את מכירות הקפה שהצטבר במחסניה.

החברה משווקת קפה, שיובא על־ידי שמואל ברמן. הוא ייבא בזמנו כ־100 טונות קפה ובמסגרת ההסכם שהיה בינו ובין "כור סחר", עברה מרבית הכמות לידי האחרונה. קפה זה נארז ומשווק באמצעות רשת השיווק של "מטע".

גורמים כלכליים ציינו, כי "כור" מנסה בעת האחרונה להגביר את מכירות הקפה, תחת המותג "יהלום", מכיוון שהוא הולך ומתיישן.

בעריכת אברהם טל

רגע אחרי כולם

זהו. החום הגדול עבר. הים הנשקף מכל חלון שוב כחול ורגוע, החוף שקט ונקי. לך - מחכה נופש מפנק ומושלם בנפטון אילת.

למתארחים בנפטון אילת בחודשים ספטמבר-אוקטובר מחכה מבצע מיוחד: בואו ל-4 לילות - 5 ימים, הגעה ביום א' - עזיבה ביום ה', וקבלו 4 מתנות:

★ שיט באיכסה "זורבה" כולל ארוחות צהריים.
★ ארוחות ערב במסעדת "החווה".
★ כניסה אחת חופשית למועדון הבריאות.
★ ביקור חינם במצפה התת-ימי.

והכל - במחיר מפתיע - רק 250 ש"ח
(לאדם בחדר כפול על בסיס לינה וארוחות בוקר)

להזמנות: מלון נפטון 059-79333
מ.נ.י. שירות הזמנות 200829, 03-291711

המבצע בתוקף מ-1.9.87 עד 29.10.87 לא כולל חגים.

5 ימים - 4 לילות
250 ש"ח

עכשיו הזמן לנפטון אילת

שערי מטבע חוץ

7.9.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5851	1.6049	1.55	1.63	1.5821	1.6019	1.55	1.62	1.5831	1.6030	1.5930	−0.0018
1 לישט"ש	2.56	2.68	2.6241	2.6569	2.57	2.70	2.6194	2.6521	2.58	2.70	2.6256	2.6586	2.6387	−0.0027
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8836	0.8946	0.87	0.91	0.8813	0.8923	0.86	0.91	0.8814	0.8925	0.8880	−
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2642	0.2675	0.25	0.27	0.2640	0.2672	0.25	0.27	0.2638	0.2671	0.2655	0.0002
1 גולדן הולנדי	0.77	0.80	0.7853	0.7951	0.77	0.81	0.7840	0.7938	0.77	0.81	0.7843	0.7941	0.7887	−
1 פרנק שווייצרי	1.04	1.09	1.0678	1.0811	1.05	1.10	1.0645	1.0778	1.04	1.10	1.0648	1.0782	1.0716	−0.0004
1 כתר שוודי	0.24	0.26	0.2504	0.2535	0.25	0.26	0.2498	0.2529	0.24	0.26	0.2502	0.2534	0.2516	−0.0003
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.2404	0.2434	0.24	0.25	0.2403	0.2433	0.23	0.25	0.2400	0.2430	0.2416	−0.0003
1 כתר דני	0.22	0.23	0.2289	0.2318	0.22	0.24	0.2290	0.2318	0.22	0.24	0.2286	0.2315	0.2302	−0.0002
1 מרק פיני	0.36	0.37	0.3638	0.3683	0.35	0.37	0.3630	0.3676	0.35	0.38	0.3631	0.3677	0.3656	−0.0001
1 דולר קנדי	1.18	1.24	1.2086	1.2237	1.18	1.24	1.2061	1.2212	1.18	1.24	1.2048	1.2199	1.2146	0.0024
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.1492	1.1636	1.11	1.19	1.1473	1.1616	1.11	1.19	1.1488	1.1633	1.1552	0.0056
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7815	0.7912	0.47	0.79	0.7794	0.7892	0.50	0.69	0.7820	0.7918	0.7848	−0.0044
10 פרנק בלגיים	−	−	0.4254	0.4307	−	−	0.4238	0.4291	−	−	0.4249	0.4303	0.4273	−0.0004
10 שילינג אוסטריים	1.23	1.28	1.2555	1.2712	1.23	1.29	1.2531	1.2688	1.23	1.29	1.2554	1.2712	1.2617	0.0002
1000 לירות איטלקיות	1.19	1.26	1.2217	1.2369	1.20	1.27	1.2197	1.2349	1.20	1.28	1.2201	1.2354	1.2265	0.0014
100 ייני יפאניים	1.09	1.14	1.1194	1.1334	1.10	1.15	1.1150	1.1289	1.10	1.15	1.1192	1.1332	1.1242	−0.0017

All of these securities having been sold, this announcement appears as a matter of record only.

TEVA טבע

Teva Pharmaceutical Industries Limited

3,210,000 American Depositary Shares
Representing
38,520,000 Ordinary Shares

Shearson Lehman Brothers Inc.

Drexel Burnham Lambert Incorporated

Bear, Stearns & Co. Inc.

Dillon, Read & Co. Inc. — The First Boston Corporation — Donaldson, Lufkin & Jenrette Securities Corporation
Goldman, Sachs & Co. — Hambrecht & Quist Incorporated
E. F. Hutton & Company Inc. — Kidder, Peabody & Co. Incorporated
Lazard Frères & Co. — Montgomery Securities — PaineWebber Incorporated
Prudential-Bache Capital Funding — Robertson, Colman & Stephens
L. F. Rothschild & Co. Incorporated — Salomon Brothers Inc — Smith Barney, Harris Upham & Co. Incorporated
Wertheim Schroder & Co. Incorporated — Dean Witter Capital Markets
Advest, Inc. — William Blair & Company — Blunt Ellis & Loewi Incorporated
J. C. Bradford & Co. — Dain Bosworth Incorporated — A. G. Edwards & Sons, Inc.
Ladenburg, Thalmann & Co. Inc. — McDonald & Company Securities, Inc.
McLeod Young Weir Incorporated — Moseley Securities Corporation — Neuberger & Berman
Nomura Securities International, Inc. — Oppenheimer & Co., Inc.
Piper, Jaffray & Hopwood Incorporated — Prescott, Ball & Turben, Inc.
The Robinson-Humphrey Company, Inc. — Thomson McKinnon Securities Inc.
Tucker, Anthony & R. L. Day, Inc. — Wheat, First Securities, Inc.

September, 1987

כלכלה עולמית

מטבעות / יונתן שרמן

הדולר — מתחת ל"קו האדום"

הדולר המשיך בשבוע שעבר להיחלש, וביום רביעי ירד אל מתחת לקו האדום שנקבע בוועידת פאריס בפברואר השנה — 1.8 מארק לדולר, ו־140 יאן לדולר.
בוועידה סוכם כי אם יירד הדולר מתחת למחסום הזה, יתערבו הבנקים המרכזיים.
בשבוע שעבר, שלא כבשבועות הקודמים, לא נטו הבנקים המרכזיים להתערב במסחר, ואפילו הבנק המרכזי של יפאן, שהוא הפעיל ביותר ברכישת דולרים, כמעט לא התערב התערבות פעילה במסחר.
אף על פי כן, שב הדולר והתחזק בימי סוף השבוע, ליותר מ־140 יאן, ככל הנראה עקב ציפיות השוק להתערבות מסיבית של הבנקים המרכזיים בשבוע הבא.
בשווקים הפיננסיים סבורים כי לא יהיה אפשר לבלום עוד זמן רב את היחלשות הדולר. כעת סבורים כי מאזן הסחר של ארה"ב לא ישתפר השנה, ובתנאים אלה אין מקום לדבר על התחזקות הדולר או אפילו על יציבותו. וראיה לכך: עליית ריבית הפריים בארה"ב עקב העלאת הריבית של הפדראל רזרב, לא הביאה לידי התחזקות הדולר, כפי שצפו.
גם הידיעות על התייצבות באבטלה בארה"ב לא הביאו לידי שינוי של ממש בשער הדולר, ובכל השבוע שעבר נחלש הדולר בחצי אחוז עד אחוז לעומת כל המטבעות העיקריים.

התחזקות ביחס לדולר (בשבוע שעבר ב־%)

ליש"ט	+1.22
דולר קנדי	+0.31
פלורין הולנדי	+0.83
פרנק בלגי	+0.89
מרק גרמני	+0.82
פזטה ספרדית	+1.25
לירטה איטלקית	+0.62
פרנק צרפתי	+0.50
יאן יפני	+0.70
פרנק שווייצרי	+0.34

ריבית / יונתן שרמן

0.5% עלייה בפריים בארה"ב

הפדראל רזרב החליט בסוף השבוע שעבר להעלות את שער הריבית הבסיסית על הלוואות, בחצי אחוז, ל־6%, כדי להתמודד עם הלחצים להאצת האינפלציה בארה"ב.
זו פעם ראשונה שהפדראל רזרב העלה את הריבית מאז אפריל 84'. מיד לאחר הודעתו, הודיעו הבנקים המסחריים העיקריים, כי יעלו את ריבית הפריים שלהם בחצי אחוז, ל־8.75%.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	8.75
טרז'רי בילס (שטרי האוצר) לחודש	— %
לשלושה חודשים	6.43%
לששה חודשים	6.70%
לשנה	7.49%

שערי ריבית בריטניה

לייבור (דולר) —	
3 חודשים (הלוואות)	7.31%
(הפקדות)	7.19%
6 חודשים (הלוואות)	7.69%
(הפקדות)	7.56%

וול סטריט / אבנר מרגלית

גלי מכירה

שוק המניות המשיך להיחלש השבוע, ומדד הדאו ג'ונס איבד כ־80 נקודות, לאחר ירידה של 70 נקודות בשבוע הקודם. הזעזועים בשוקי המטבע והריבית, מיתורגמים במהירות לגלי מכירה בשוק המניות, והאווירה פסימית. ביום ג', יום הירידות החריפות ביותר, התעוררו שמועות שהנשיא ריגן לקה בהתקף לב. שמועות מסוג זה מעידות על אווירת המסחר — השוק פשוט רוצה לרדת, ומחפש סיבה לכך.
ביום ו' מודיע הבנק המרכזי על העלאת ריבית הניכיון (דיסקאונט רייט) בחצי אחוז, צעד שנועד להרגיע את השווקים ולסייע בייצוב הדולר. חלק מהמשקיעים ראו בצעד זה מעט מדי ומאוחר מדי, והמשיכו למכור. יום ב' היה יום חופשה, בסוף השבוע העדיפו רבים להקטין [illegible] האחזקותיהם במניות, ולשוב [illegible] את המצב ביום ג'. ירידת המחירים הקיפה את כל ענפי המניות, אך במיוחד נפגעו הענפים הרגישים לעליה בריבית — בנקים, חברות ביטוח וחברות השירותים הציבוריים, שהן צרכניות אשראי גדולות.
גם בתנודות מחירים חזקות של כלל השוק ממשיכות מניות מסוימות בתנועה משלהן הקשורה במצבן המיוחד. מניות חברת המכרות ניומונט מיינינג, למשל, עלו ביותר מ־10 אחוזים ביום אחד, כאשר נודע שחברה זו היא מטרת ההשתלטות הבאה של ט.בון פיקנס, ששינה בשלב זה את תכניותיו להשתלט על באינג.
גם בקבוצת המניות הישראליות שלטה השבוע מגמת הירידה. בלטו ירידה של 18 אחוז באמפל ו־11 אחוז באלקטרוניקה לישראל ואינט. סיסטמס.

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	2604.11	−35.24
מדד תחבורה	1033.72	−28.32
מדד שרותים	202.47	−2.54
מחזור שבועי בע.נ.	851,000,000	
זהב	462.70	+9.8
כסף	7.63	+0.28

מניות הדאו־ג'ונס

אלייד סיגנל	43½	−1⅞
אלומיניום אמ.	55¾	+¾
אמ. אקספרס	35⅞	−⅝
אמ. טי־טי	32¾	−⅜
בתלהם סטיל	17⅛	−¾
באינג	50¼	−1⅞
שברון	55½	−2½
קוקה קולה	50¼	−½
דו פונט	116½	−7⅛
א. קודאק	95½	−3½
אקסון	97	−1
ג'נרל אלקטריק	59½	−3
ג'נרל מוטורס	87⅛	−2⅞
גודייר	67½	−4
אי.בי.אם.	160¾	−5¾
אינ' פייפר	49⅝	−4¼
מקדונלדס	55	−2⅝
מרק	212¾	+10¾
מינסוטה מ.	[illegible]	−3¾
נוויסטר	7⅞	−⅛
פיליפ מוריס	115⅛	−2⅞
פרימריקה	44	−5
פרוקטור ג.	95¾	−4¼
סירס	52¼	−3⅝
טקסקו	40⅝	−2
יו.אס.סטיל	35	−2¼
יוניון קרבייד	27¾	−1⅝
יונייטד טכ.	54⅜	−2⅞
ווסטינגהאוס	68⅝	−¾
וולוורס	52	−3⅛

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר בעזו ברק חברת אוסקר גרוס ובנו.

מניות ישראליות בארה"ב

נייר חדרה	25	+1½
אליאנס	1½	−⅛
אלק. לישראל	3¾	−½
אלרון	6	−¼
אלסינט	1¾	−⅛
עץ לבוד	9⅝	−⅝
אינטליגנס סיס.	4	−½
אינטרפארם	2¾	−¼
ת. לייזר	12⅞	—
[illegible]	9[illegible]	−1
סייטקס	3½	+⅛
תארוכים	1⅝	−⅛
עושפ טכ.	4	—
ראורא	2¼	−⅜
מ.ת.ב.	2½	—
ארית	5½	−⅛
כרמל	8¼	−⅛
אמפל	5½	−1¼
בנק לאומי	—	
אלביט	8	+⅛
פיברוניקס	5	−⅛
אי. די. בי	—	
סבע־פארם	9⅞	+¾

תנודות המסחר שנרשמו השבוע

יום ב'	סגירה	2662.95	+23.60
יום ג'	סגירה	2610.97	−51.98
יום ד'	סגירה	2602.04	−8.93
יום ה'	סגירה	2599.49	−2.55
יום ו'	סגירה	2561.38	−38.11

סחורות / יונתן שרמן

ירדו מחירי מתכות בסיסיות

ירידות מחירים נרשמו בשבוע שעבר במסחר בכל המתכות הבסיסיות, בעיקר עקב ירידת ביקוש התעשייה בארה"ב לאלומיניום ולנחושת, והתחזקות הליש"ט.
ירידה חדה היתה גם במחיר הקקאו, לשיעור הנמוך ביותר אחרי 11 שבועות, עקב שמועות כי ארגון הקקאו הבינלאומי אינו מסוגל לייצב את המחיר.
מחירי הדגנים, ובהם גרעיני הסויה, מצויים כעת במגמת ירידה בארה"ב, בעיקר בגלל תחזית כי השנה יהיה היבול מבורך. ירידה זו נמשכת זה כמה שבועות, אף כי לא ברציפות, ונראה שהמגמה הנוספת תיקבע החודש, על פי כמויות הגשמים במערב התיכון בארה"ב.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1987 גבוה	1987 נמוך
אלומיניום (ליש"ט לטונה)	1650	−120	1780	656
נחושת (ליש"ט לטונה)	1045.50	−6.5	1137.75	870.25
בדיל (ליש"ט לטונה,חופשי)	4125	−95	4230	3960
עופרת (ליש"ט לטונה)	413	−4.5	445	288.75
אבץ (ליש"ט לטונה)	457.5	−30	567	448.5
זהב (דולר לאונקיה)	465.25	+11.50	475	390.25
פלטיניום (דולר לאונקיה)	604.25	+6.25	646.50	476.75
כסף (פני לאונקיה)	464	−0.85	653.60	344.40
קקאו (ליש"ט לטונה,עתידי)	1251.5	−48	1439.5	1219.5
סוכר גולמי (דולר לטונה)	148.4	+0.8	204	139.5
קפה (ליש"ט לטונה,עתידי)	1341.5	−6	1655.5	1224
גומי (פני לק"ג)	69.50	−1.25	71	60
גרעיני סויה (סנט לבושל)	519	+8.6	569	510.4
כותנה (סנט לליברה)	84.60	−2.95	87.70	62.65

בורסת מילאנו שוקעת

לאחר כשנתיים של עליות שערים מסחררות, ושיאי רווחים, חל מפנה בבורסה, המרכזת 94% מעסקי ניירות הערך של איטליה: מראשית השנה ירדו השערים ב־17%, והמגמה — הירידה תימשך

מאת תולדה ליברנומה
פירנצה

בבורסת מילאנו, שבה מתרכזים 94% מעסקי ניירות הערך באיטליה, ירדו השערים מראשית השנה בכ־17%, והנטייה הכללית היא לרדת עוד.
הירידות הללו באות אחרי כשנתיים של עלייה כמעט בלתי פוסקת, ולפעמים מסחררת, ושיא של רווחים בחמשת החודשים הראשונים של 1986.
כעת ירדו הכנסות המשקיעים. חום ההשקעות בקרנות מתמעט בהדרגה. בקרנות רבות הפדיונות גדולים מן ה"יציאות".
ב־86 — 1982 גדל מחזור הנומינלי של המניות בבורסה ב־400% בממוצע, ובניכוי שיעורי האינפלציה — 300%, הישג שכמוהו היה רק בבורסות מעטות בעולם.
ואילו השנה — מילאנו היא הבורסה החשובה היחידה השרויה בירידה כמעט קבועה.
מומחי הבורסה מסבירים זאת בעליות התלולות בשנים הקודמות, שדחפו את המניות לשערים שאין להם ולעוצמתם הכלכלית של המפעלים, ולא כלום.
ההנפקות הרבות שנועדו לממן בזול את ההרחבות המפעלים הגדולים, ייבשו את המקורות בבורסה. האחרונה שעשתה זאת במספרים גדולים היתה אשתקד חברת פיאט, שרכשה את חלקה של לוב (כ־13%) הזקוקה לגיוס הון בבורסה.
יש תולים את המצב בבורסה בעסקות ספקולטיביות. באחרונה, למשל, יש ידיעות כי אחד מאילי הבורסה, ראול גארדיני, שהוזל את רדבו במפעלי מזון, מנסה להשתלט על ענק הכימיקלים האיטלקי "מונטאדיסון", ש־40% ממנו כבר בידיו, ולכן הוא מעוניין להוריד את שער מניותיו.
משקיעים זרים נוטשים זה חדשים את הבורסה האיטלקית, אך אין ספק שהזרם גובר כעת.
תחילה היו סיבות טכניות: בורסת מילאנו לא עמדה בקצב הגידול המסחר, ותקנותיה היו מיושנות. עוד בימי שיא הרווחים העדיפו כמה ברוקרים גדולים מלונדון לעזוב את מילאנו.
לאחר מכן הפיצו תחזיות פחות אופטימיות בדבר עתידה של כלכלת איטליה. האינפלציה האצה באחרונה ל־4.5% בסוף אוגוסט, ולא רק בגלל התייקרות הנפט. הגרעון התקציבי גדל, ועל הממשלה מופעל לחץ כבר לפחות את הלירטה. לפי שעה הממשלה מתנגדת. גם התיירות, שהיא הענף החשוב באיטליה בהכנסות מט"ח ובתעסוקה, לא השיבה הטובה את הרווחים הגדולים שצפו. ויש החוששים שרק במאמץ יגיע הענף לרווח נטו שהושג אשתקד. התיירים אמנם נוהרים לאיטליה במיליונים, אבל שוהים בה פחות, ובסך הכל אינם מוציאים די כסף.
ההכנסות מהתיירים האמריקאים העשירים מאכזבות, ואלמלא 600 אלף יפאנים שהייה של יפאנים היה המצב גרוע בהרבה. הגרמנים עודם הלקוח החשוב ביותר של התיירות באיטליה (45%), אך אלה הם לקוחות הסופרים את מעותיהם.
גם מדיניות הבנק המרכזי להגביל את האשראי, כדי להיאבק באינפלציה, פוגעת בבורסה.
ובנוסף על כל אלה: החשש הלא מעודד ממשלת הקואליציה שנכנסה לכהונתה בראשית אוגוסט, לאחר המשבר שחל בראשית מארס. אף שחלף רק זמן קצר מאז קמה הממשלה, ובתוך זה פגרה בפרלמנט, כבר נוצרו חיכוכים בין שריה, למשל — בשאלת המדיניות האיטלקית במפרץ הפרסי, ומשלוח שולות המוקשים לשם. גם מדיניות יצוא הנשק עומדת על הפרק.
מאווירה זו אין הבורסה יוצאת נשכרת.
כאשר נידאה מצב הדברים טוב יותר, ביטלה איטליה בפברואר שעבר, על פי תקנות השוק, חלק מההגבלות על השקעות איטלקיות בבורסות זרות, שהיו קיימות עד אז כדי למנוע יצוא הון. ההקלות הללו מעודדות משקיעים להעביר הון שהשקיעו בשנתיים שחלפו במילאנו לבורסות מחוץ לאיטליה.
כל קרנות ההשקעות נוטות למעט ברכישות, ולאחר שחודשים תרמו לעליות שערים מהירות בבורסה, עכשיו הן תורמות לאווירה של חששות.
יש ידיעות על קשיי מימון של משרדי ייעוץ והשקעות ושל ברוקרים. האיטלקי המצוי, שקפץ על רווחים מהירים, זהיר עכשיו מאד. הוא נוטה לחזור ל"אהבתו הישנה": השקעות בניירות־ערך ממשלתיים (שההכנסות מהם עלו באחרונה מפני שהממשלה זקוקה למימון גרעונותיה), וכן לפקדונות בנקאיים ודסומים.
ואולם יש המדברים על מפנה, במחצית השניה של ספטמבר. לפי טענה זו האינפלציה אינה חמורה, השערים בבורסה אטרקטיביים, ועסקי החברות הגדולות דווקא אינם משתקפים במחירי מניותיהן.
בעלי דעה זו גורסים: הנח לאיטלקי לפתוח את עסקיו אחרי החופשה, ולממשלה — להיכנס להילוך גבוה של ניהול ענייני המדינה, ובמילאנו — שוב תזרח השמש.

הבורסה במילאנו: התגובה המתייחמה

ג'י אֶם — ענק בצרות

מאז 1981 הוציאה "ג'נראל מוטורס", יצרנית הרכב הגדולה בעולם 40 מיליארד ד' על מפעלים חדשים ומתוחכמים; מאז עלו הוצאות הייצור, והמכירות והרווח ירדו ירידה תלולה

שירות Newsweek
מיוחד ל"הארץ"

הקיץ עקרו פועלים מתוסכלים במפעל להרכבת מכוניות של ג'נרל מוטורס בלאנסינג את העתיד והזו־ידו את העבר. הם הוציאו ציוד אוטומטי ששווין מיליוני דולרים, והחליפו אותו בציוד בסיסי.
אלה לא היו לודיטים של ימינו בפעולה (הפועלים שוברי המכונות באנגליה בתחילת המאה ה־19): שיפורים מתמידים הפכו את הטכנולוגיה כמעט לחסרת תועלת. מנהלי המפעל עמדו וצפו במתרחש בלא אומר: הם היו מתוסכלים לא פחות מהפועלים, החליטו להוציא את הטכנולוגיה המתקדמת לחופשה.
לאחר שהוציאה מאז 1981 40 מיליארד דולר על מפעלים חדשים, מלאים עד אפס מקום בטכנולוגיה המתקדמת והנוצצת ביותר, שרויה יצרנית המכוניות הגדולה ביותר בעולם בצרות. מאז החלה הילולת ההשקעות לא ירדו הוצאות הייצור של ג'נרל מוטורס, אלא עלו.
כעת היא יצרנית המכוניות שהוצאות הייצור שלה הן הגבוהות ביותר בארה"ב. ב־6 השנים שחלפו ראה רוג'ר סמית, יו"ר החברה והמנכ"ל שלה, כיצד חלקה של החברה בשוק, וגם רווחיה, יורדים ירידה תלולה.
החברה אמנם מוכרת פי שניים מכוניות מיריבתה הגדולה, פורד, אך רווחיה קטנים ממחצית הסכום שפורד מרוויחה. וכעת, סמית עורך מכירה מחולת גדולה כדי להיפטר ממיליון מכוניות שלא נמכרו, ומציע לקונים מימון של 1.9%. בתקופה של שגשוג כללי בענפי הייצור, "זה נראה כאילו רק אצלם קיים מיתון", אומר דייוויד הילי, מומחה בחברת דראקסל ברנהאם לאמברט.
"מיתון" בג'נרל־מוטורס הוא אולי המרשם שהחברה זקוקה לו כדי להתעורר. "כאשר יש לך מכל דבר יותר ממה שיש למישהו מהמתחרים שלך — יותר כשרונות, יותר כסף, יותר בתי חרושת, תקציב המחקר והפיתוח הגדול בעולם — אתה חייב להיות הראשון והטוב ביותר", אומר רוס פארוט, היו"ר לשעבר של החברה־הבת של ג'י־אם, "אלקטרוניק דאטה סיסטמס", שסמית הדיחו במאבק כוחות קשה בשנה שעברה.
פארוט, ומבקרים אחרים של ג'י־אם, [illegible] פועלים פי אוירה גוברת של משבר עשויה למקד את תשומת לב החברה במה שהיא צריכה להתמקד בו מלכתחילה: בקיצוץ הוצאות, ובדאגה שכל הטכנולוגיה החדשה הנוצצת תתפקד כיאות. אם לא תעשה זאת החברה, כושר התחרות שלה עלול להמשיך להידרדר, בעיקר לנוכח המשך המתקפה מצד חברות מכוניות זרות.
אף כי ג'נרל מוטורס מהדקת את החגורה זה חודשים, החל בשבוע שעבר מבצע חדש של קיצוץ הוצאות: חולקת "שברולט — פונטיאק — קנדה" של החברה סגרה את המפעל שלה בנורווד שבאוהיו, הראשון ב־11 מפעלים שייסגרו עד 1990, ויחוסלו 30 אלף מקומות עבודה.
דייוויד קול, מנהל המשרד לחקר תעשיית מכוניות באוניברסיטת מישיגן, מאמין שהחברה "זקוקה להצטמצם ב־50%, פחות או יותר, ב־8 — 10 השנים הבאות, כדי להיות תחרותית".
האם מוכנה ג'נרל מוטורס להיות כה קשוחה? סימן לכך יינתן במשא ומתן על חתימת הסכמי העבודה המתנהל כעת עם האיגוד המקצועי "יונייטד אוטו וורקרס".
ואולם קיצוץ בכוח אדם ובמפעלים אינו מבטיח את תחיית החברה. "הבעייה של ג'י־אם היא שעדיין אינה יודעת כיצד לטפל ביעילות במשאביה העצומים", אומר יו"ר "יונייטד אוטו וורקרס", אוואן ביבר. "הם אפילו לא ניסו לנהל כמה מהמבצעים שלהם ביעילות, כיוון שמעולם לא נאלצו לעשות זאת".
בכל שלב אחר בתולדות החברה היו פוטרים דברים אלו כרטוריקה אופיינית של איגוד מקצועי, אך לא כעת. איש, ובכלל זה רוג'ר סמית, אינו מאמין שהחברה תפעלה כה היטב את כל הטכנולוגיה החדשה היקרה שלה. "גילינו שאוטומציה אינה יכולה להיות מטרה הזוכה הכל", הוא מודה. "הכישורים של האנשים הם עדיין הגורם החשוב אותנו".
סמית למד את הלקח בדרך הקשה. התקרית בלאנסינג הצביעה על "מרי של פועלים מן השורה" בחוגי החברה, אומר ג'ון קראפסיק, חוקר באמ־איי־טי שלמד את פעולות החברה. הוא סבור שג'נרל מוטורס לא יוזהה די מרץ לחינוך העובדים קודם שהתקינה מערכות ייצור חדשות. "חשבנו", אומר סמית, "שאם נסתער כולנו על הגבעה, יבואו כל החיילים אחרינו. אבל אחרי שעשינו את מחצית הדרך, הסתובבנו וראינו שכמה מהם עדיין למטה, ושוקלים אם להישאר שם או להצטרף אלינו".
סמית עדיין מאמין בלהט כבעבר שהאסטרטגיה שלו תהפוך את הידרדרות החברה על פיה. הוא סבור כי מפריזים בהיקף הבעיות הטכניות בבתי החרושת, וכי בעיות אלו קרובות לפתרונן. אכן יש כמה סיבות לאופטימיות בג'י־אם. במפעלים רבים מנסים כעת יחד, המנהלים והאיגוד המקצועי, להגדיל את הייצור. האידיאל הוא המפעל המשותף של ג'י־אם וטויוטה, "ניו יונייטד מוטור מניופקצ'רינג", השוכן בפראמונט שבקליפורניה. שם, במפעל ישן בעל טכנולוגיה מתקדמת מועטה, גדל פריון העבודה גידול משמעותי, במידה רבה בזכות צמצום בתקנות העבודה ומערכת מצאי קפדנית. סמית אומר כי עקרון דומה יופעל במפעל "סטורן", של ג'י־אם, בעל טכנולוגיה אולטרה־גבוהה, הנמצא כעת בשלבי בנייה.
הבעייה המיידית יותר של ג'נרל מוטורס היא מכירת יבול המכוניות הנוכחי. למטרה זו, שום דבר אינו חשוב יותר מסידרת הדגמים החדשים היוצאים כעת להופעת הבכורה שלהם.
למרבה רווחתו של סמית, הראשונים שבהם — דגמי "קורסיקה" ו"בראטה" של שברולט — נמכרים היטב. אף כי הם מזכירים בצורתם את דגמי "טאורוס" ו"סייבל" של פורד, בכל זאת יש בהם פריצת דרך לג'י־אם.
מתכנן לשעבר בחברה אומר כי בעבר נהגו מנהלים שחצנים ללגלג על צורה כזו של מכונית. "הם נהגו לחייך ולומר: בחור, כאשר אתה תצליח כמונו, תוכל לומר לנו שעשינו משהו לא נכון", אומר ג'רי הירדשברג, כעת מנהל מרכז העיצוב הבינלאומי של "ניסאן".
ימים אלה הם, ככל הנראה, נחלת העבר. הסתו תתחיל החברה להחליף את כל המכוניות הבינוניות שלה, הדומות זו לזו.
הדגם החדש הראשון יהיה "ביואיק רגאל", שהוא קל יותר ונוצץ יותר מקודמיו. הדגמים החדשים עלולים להקל במקצת על הלחץ הרב שבו נתון כעת רוג'ר סמית, כלומר אם יימכרו.
אם לא יימכרו, יש מומחים הסבורים כי תגדל אי־הנחת של וול־סטריט מג'י־אם.
תעשיית המכוניות הופכת לתחרותית יותר ויותר. בסביבות 1990 — שנת פרישתו הצפויה של סמית — יתחילו חברות יפאניות לייצר 1.7 מיליון מכוניות בארצות הברית. המפעלים שלהן יהיו חדשים לחלוטין, ופטורים מתקנות העבודה המגבילות את פריון העבודה.
סמית חייב לבלום את ירידת חלקה של ג'י־אם בשוק, ולעשות זאת במהרה. כבר עכשיו "יש שמועות רבות בוול־סטריט כי סמית בדרכו החוצה", אומר בנקאי השקעות גדול. לפי שעה, הסיכוי הזה אינו סביר. אך העובדה שבכלל מדברים עליה, מצביעה על מידת מורת הרוח הקיימת כלפי ג'י־אם.
כמעט כל מומחה בחברה עדיין מאמין שבידי ג'נרל מוטורס הזמן והמשאבים לתקן את עצמה. אך החזיונות של רוג'ר סמית כיצד תיראה החברה במאה ה־21 לא עלו יפה. כעת הוא שואף רק להגיע למאה שלנו.

אופ"ק עברה את המיכסה ב־3 מיליון חביות ליום

ארצות אופ"ק מייצרות כעת כ־3 מיליון חביות יותר מהמיכסה שהוסכם עליה הארגון בתחילת השנה — כך הודיע בשבוע שעבר הארגון למחקר במזרח התיכון. החורגות מן המיכסה הן מדינות המפרץ הפרסי, ובהן גם ערב הסעודית, ואילו מדינות אפריקה והדרום אמריקה שומרות על מכסותיהן.
באופ"ק טוענים כי אין החריגות גדולות מ־1.2 מיליון חביות ליום, ובקרוב ייעשה נסיון לבלום גם אותן.
על פי ההסכם שהושג בפברואר, סך התפוקה של ארצות אופ"ק אמור להיות 16.6 מיליון חביות ביום, אך בפועל נראה שתפוקתן מתקרבת ל־20 מיליון.

צרפת מקצצת במיסים על מכוניות גדולות

ממשלת צרפת הודיעה על עוד שלב בתוכניתה לקצץ במיסים. הפעם החלט להפחית את המע"מ על מכוניות בעלות נפח מנוע גדול, מ־33% ל־28%.
ההחלטה נובעת מרצונה של ממשלת צרפת להשוות את שיעורי המיסים עם השיעורים הנהוגים במדינות האחרות בשוק המשותף, וכן ממדיניותה להקטין את עומס המיסים על חברות ויחידים.
קיצוצי המס שעליהם הודיעה ממשלת צרפת השנה מסתכמים בהפחתת הכנסות של 11 מיליארד דולר לעומת השנה שעברה.

12.4 מיליון מובטלים במדינות השוק המשותף

שיעור האבטלה ב־9 מדינות השוק המשותף, (בלי יוון, ספרד ופורטוגל), גדל ביולי בשתי עשיריות האחוז, ל־10.8% מכוח העבודה שלהן.
מספר המובטלים במדינות הללו הסתכם ביולי ב־12.4 מיליון, לעומת 12.2 מיליון בחודש הקודם. סבורים כי הגידול באבטלה נובע מגורם עונתי: מסיימי בתי־ספר עדיין לא נקלטו במעגל העבודה.

"דה בירס" מייקרת יהלומי הגלם ב־10%

חברת "דה בירס" הודיעה כי היא מתכוננת לייקר בחודש הבא את היהלומים הגולמיים שהיא מוכרת, ב־10 אחוזים.
ההתייקרות נובעת מהביקוש הער ליהלומים בשוקי העולם, ובעיקר מהיבוא הגדל והולך של יהלומים ליפאן. היפאנים מרבים להשקיע כעת ביהלומים משום שהוזלו ביאנים, עקב היחלשות הדולר, המטבע שבו הם נסחרים. יבוא היהלומים ליפאן גדל מראשית השנה ב־34% ביאנים, וב־60% בדולרים.
"דה בירס" מכרה במחצית הראשונה של השנה יהלומים ביותר מ־1.5 מיליארד דולר, לעומת 1.2 מיליארד בתקופה המקבילה ב־86'.

נכשלה תביעת עובדי חברת התעופה "לייקר"

ניסיון אחרון של עובדי חברת התעופה של פרדי לייקר לתבוע את חברת "בריטיש איירווייס" נכשל בסוף השבוע שעבר בבית־המשפט הפדרלי לערעורים במחוז קולמביה בארה"ב.
עובדי החברה טענו כי פעולות קרטליות ומנוגדות לחוק של "בריטיש איירווייס" ושל חברות תעופה טרנס־אטלנטיות אחרות, הן שהביאו לידי התמוטטות חברת "לייקר", שהתמחתה בטיסות שכר זולות בין לונדון לארה"ב. העובדים טענו עוד, כי נגרם להם נזק כספי מהתמוטטות החברה, ועל חברות התעופה הסוררות לפצות אותם על כך.
תביעה זו נדחתה, ובית המשפט קבע כי 48 מיליון הדולרים ששילמו חברות התעופה הסוררות למפרק החברה, בהסדר מחוץ לבית המשפט, ב־1985, ו־8 מיליון הדולרים ששילמו ללייקר עצמו, כיסו גם את הנזק לעובדים.

קנדה מוותרת על חובות של מדינות באפריקה

ממשלת קנדה הודיעה כי היא מוותרת על חובות ב־150 מיליון דולר מ־7 ארצות דוברות צרפתית באפריקה.
הודעה זו נמסרה בכינוס השנתי של הארצות הדוברות צרפתית, שהיה באוטווה בשבוע שעבר.
הארצות הנכללות בהסדר זה הן סנגל, זאיר, מדגסקר, קמרון, קונגו, חוף השנהב וגבון.
קנדה הודיעה עוד כי תנקוט צעד דומה כלפי ארצות אפריקאיות הדוברות אנגלית, הודעה רשמית תימסר על כך בוועידת הקומונוולת' הבריטי בעוד 6 שבועות.

שיפור בכלכלת אקוואדור

באקוואדור צופים שיפור של ממש בכלכלה במחצית השניה של 87', עם בלימת האינפלציה והגידול ב־2 מיליארד דולר הצפוי השנה בתקבולים מיצוא הנפט.
האינפלציה באקוואדור מסתכמת כעת ב־17 אחוז לשנה, ותקבולי הנפט שלה שבו וגדלו עקב עליית מחירי הנפט ולאחר שממשלת אקוואדור התגברה על ירידת התפוקה בגלל רעידת האדמה אשתקד.

יצרני הרכב בקוריאה לא יעמדו בתחזית ל־1987

יצרני הרכב בדרום־קוריאה לא יעמדו בתחזיותם מראשית השנה לייצר השנה מיליון מכוניות, לעומת 600 אלף בשנה שעברה, וזאת בגלל השביתות הממושכות.
בקוריאה יש כעת 3 יצרני רכב, ושלושתם מדווחים על ירידה בתפוקה עקב השביתות ב־40 — 50 אחוז בערך.

האינפלציה בברזיל — 250% מתחילת השנה

האינפלציה בברזיל ממשיכה להאיץ, ובאוגוסט הגיעה ל־6.3 אחוזים. מתחילת השנה עלו המחירים בברזיל ב־250 אחוז.
ממשלת ברזיל מקווה כי האינפלציה תתייצב כעת סביב 6 אחוזים בחודש עד סוף השנה. אך מומחים צופים שהאינפלציה החודשית תהיה 10 — 12 אחוז, על אף ההגבלות הקשוחות על השכר.

ערך את המדור: משה ריינפלד

פיחות
זאת כבר לא הבעיה שלך

מעתה גם בישראל
עתידית
מערכת בנק המזרחי לעסקות עתידיות - שקל/דולר יציג.

לכל מי ששינוי בשער החליפין עשוי להשפיע על עסקיו מציע בנק המזרחי את עתידית — מכשיר פיננסי לעיסקות עתידיות בשער היציג של הדולר.
מעתה מקבל הבנק הזמנות לקניה ומכירה של השער היציג לסוף חודש דצמבר 87' ("תכנית דצמבר") ולסוף חודש מרץ 88' ("תכנית מרץ").

שערי ביצוע העסקות ייקבעו מדי שבוע, החל מ־15/9/87, על סמך הוראות הקניה והמכירה של הלקוחות באותו שבוע ויתפרסמו בעיתונות.
לכן אם אתה יבואן או יצואן, קבלן או רוכש דירה, בעל נכסים או התחייבויות צמודי מט"ח — תכנית זו מיועדת לך.
הכנס לסניף בנק המזרחי ותקבל פרטים על "עתידית".

בנק המזרחי

صكنا من الاجل

חדשות כלכלה

השר קצב: אם מתכנני הלביא ירדו מהארץ עלולים סודותיו לדלוף לחוץ לארץ

(ע). בין הישגי פרויקט הלביא פרטים רבים שטרם פורסמו ושאותם ניתנים לייחום ביום בטוס אחר, ויש לעשות הכל כדי שביזע סודי זה לא ידלוף ויגיע לחו"ל אם המתכננים לא ייקלטו במקומות עבודה אחרים בארץ – אמר שר העבודה והרווחה משה קצב, בעת סיור שערך בקריית גת.

לדברי השר, אין כל היגיון ותיכנון כלכלי כלשהו בפיטורים ביידיים של אותם האלפים שהועסקו בפרוייקט הלביא, עד אשר לא יהיו פרטים מלאים על החלופות והתעסוקה הבטחונית המתוכננים על ידי משרד הביטחון וצה"ל. יתכן שאנשים יקבלו פיצויי פיטורין וכעבור כחודשיים־שלושה נצטרך להעסיקם לפי חוזים מיוחדים. הדבר כרוך בהוצאות כספיות.

מר קצב הביע דעתו, שיש לעשות בהקדם ככל האפשר מיפוי המועסקים, כדי לאתר את אותם האלפים לעוד שלא יהיה מנוס מלפטרם, ולגביהם לחפש תעסוקה חליפה. מדובר בכ־600 מהנדסים, כ־500 הנדסאים וטכנאים ועוד כ־600 עובדי ייצור והיתר עובדי מינהלה.

מר קצב ביקר בקריית גת לרגל ציון 100 שנות תעשייה בארץ ישראל, ובשעות אחר הצהרים חנך מפעל להרכבת נעלים "פאוור" באזור התעשייה.

שכר יום עבודה נוכה מעובדי הרשויות כתרומה לקרן הצמיחה

העובדים לא נתבקשו אישית להסכים לתרומה ★ ראש הקרן: "עובד שיתבע יקבל חזרה את הכספים"

מאת יהודה שרוני

חלק מעובדי הרשויות המקומיות שקיבלו השבוע את משכורות אוגוסט, הופתעו לגלות כי ממשכורתם נוכו תרומות לקרן "תנופה לצמיחה", ללא היתר מצדם. הניכוי היה בשווה ערך של יום עבודה. כתבנו שהקרן הפועלת מטעם ההסתדרות הגיעה להבנה עם הרשויות המקומיות וההסתדרות והפקידים כי לעובדי מוסדות אלה יישלחו הודעות על הניכוי, ועובד שלא יהיה מעוניין שיורידו ממשכורתו, יודיע על כך.

גורמים משפטיים הגדירו את הניכוי כשערורייה. לדבריהם, כל תרומה המבוצעת ממשכורתו של עובד, חייבת להתבצע בהסכמתו המפורשת, ולא יעלה על הדעת לבצע את הניכוי בכל דרך אחרת. גורמים אלה הסבירו כי חלק מהעובדים שאינם טורחים לעיין בפרטיו השונים של תלוש המשכורת, כלל אינם יודעים כי ניכוי כזה אכן מתבצע.

צבי צפרירי, האחראי על פעולות הקרן מטעם ההסתדרות מסר בתגובה כי עובד שהותרם בניגוד לרצונו, יוכל לפנות בתוך 30 יום לקרן, ולקבל בחזרה את תרומתו. לדבריו, ניכוי התרומה נעשה בתיאום עם הארגון היציג של העובדים.

צפרירי הוסיף ואמר כי הקרן צברה עד כה 16 מיליון שקלים, שנועדו לסייע למפעלים במצוקה, בהעברת הלוואות ללא ריבית. לדבריו, כי עד כה הועבר סיוע ל־36 למפעלים מסוג זה שמושבם בעיירות פיתוח כבית שאן וקצרין, והוא סייע ליצירת 1100 מקומות עבודה חדשים.

שופרה ריווחיות "אלקטרה"

מאת יונתן שרמן

"אלקטרה" ממשיכה להתאושש מהפסדיה בשנת 85' ותוכנית ההבראה המיושמת בחברה החלה להתבטא בשיפור משמעותי ברווחי החברה במחצית הראשונה של השנה. בתקופה זו גדלו רווחי החברה ב־78 אחוזים והגיעו ל־600 אלף דולר בהשוואה לרווח של 340 אלף דולר בתקופה המקבילה בשנת 86'.

מכירות החברה גדלו ב־19 אחוזים והגיעו ל־41 מיליון דולר בקירוב בתקופה האמורה בהשוואה למכירות של 35 מיליון דולר לפני שנה.

ב"אלקטרה" מציינים גם, כי החברה הצליחה להגדיל את יצואה ב־26 אחוזים לרמה של 5.2 מיליון דולר במחצית הראשונה של השנה.

"אלקטרה" נמנית על קבוצת "כלל תעשיות" והיא מייצרת לבד ממוצרי בית גם מערכות מיזוג אויר מרכזיות, מעליות ומערכות אלקטרו מכניות.

הסדר חדש: אפשר לבצע עסקות עתידיות בשער דולר קבוע מראש

פרופ' אמיר ברנע: ההסדר שמנהיג בנק המזרחי הוא פריצת דרך בפעילות בשוק ההון

מאת יהודה שרוני

בנק המזרחי מציע למשקיעים מכשיר פיננסי חדש – "עתידית" – לביצוע עסקות עתידיות בשקל כנגד דולר. הסדר זה נועד לכסות על סיכונים הנובעים משינויים אפשריים בשער הדולר היציג במשק הישראלי, והוא יתרום להקטנת אי הוודאות השוררת במשק. מי שירכוש או ימכור באמצעות ההסדר, יוכל להבטיח לעצמו שער חליפין מוחלט של שקל לדולר, לתאריך נקוב.

ההסדר החדש מיועד לכל מי שיש לו התחייבות עתידית לתשלום במטבע חוץ, או לאלה המצפים לתקבול דולרי. בין השאר המדובר ביבואנים שהזמינו סחורה, סוכני תיירות, ורוכשי דירות או מכוניות שהתחייבויותיהם צמודות לדולר. העסקה מתבצעת בצורת חוזה בין רוכשי עתידיות, לבין מוכרי עתידיות.

מי שירצה לעשות עסקה על פי שער חליפין מסויים בין דולר לשקל, ימסור בכל יום ג' עד השעה 12:30, את הפקודה, ולנקוב בשער. הבנק ידרג את ההצעות שקיבל, ויחשב את עקומות הביקוש וההיצע הכללית. קביעת שער העיסקה, תיעשה באמצעות ועדה ציבורית המורכבת מהפרופ' אמיר ברנע, ד"ר מעוז ברק, ד"ר דן גלאי, ויצחק רוטמן, נשיא לשכת רואי החשבון.

הלקוח המשתתף בעיסקה עתידית יידרש להמציא לבנק בטוחות נאותות, ועבור הכניסה לתכנית, ישלם עמלה בשיעור של 0.5 אחוזים. פרופ' אמיר ברנע, חבר דירקטוריון הבורסה ואחד המומחים לנושאי שוק ההון, אמר כי מדובר בפריצת דרך בפעילות בשוק ההון. הוא לא שלל אפשרות כי התכנית החדשה תביא בטווח הארוך לצמצום הפערים השוררים במשק בין הריבית הדולרית לריבית השקלית.

בהשתתפות נציגים משבע מדינות נפתח אתמול במלון מוריה בירושלים הקונגרס הבין־לאומי ליוזמי עבודה ולאיגודים מקצועיים שאורגן על ידי מועצת פועלי ירושלים. בתמונה: מנהל הקונגרס, נפתלי שטרום ומזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר (צילום: י.פ.פ.א.)

עובדים מעיריית ת"א כלאו את נציגיהם וסחטו החלטה על מאבק

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

כמה מאות כבאים ונהגי תברואה כלאו אתמול את ראשי ארגון העובדים בעיריית תל אביב במחאה על "כניעתם" בפני הנהלת העירייה. הכבאים ונהגי התברואה תובעים מאבק נוקשה לקבל תוספת שכר ושיפור תנאי העבודה, וראשי ארגון העובדים נטים לא להיעתר לכך.

ראשי הארגון היו כלואים משך שעות אחדות כשהעובדים מטיחים בהם איומים. בסופו של דבר החליטו ראשי ארגון העובדים להיכנע לתביעת הנהגים והכבאים והחליטו כי ביום שישי הקרוב יחל המאבק בהנהלת העירייה. לאחר מכן שוחררו ראשי הארגון משביים.

יו"ר ארגון העובדים אריה ניצן סירב אמש להתייחס לנושא.

האגודה לידידות ולשכת המסחר ישראל־יפן
イスラエル日本親善商工協會
THE ISRAEL–JAPAN FRIENDSHIP SOCIETY AND CHAMBER OF COMMERCE

הזמנה
ליום עיון בנושא
פריצה ופיתוח שווקים ביפן
שיתקיים ביום ג', 15 בספטמבר 1987
בשעות 8:30 – 15.00
במלון שרתון תל־אביב

פרטים והרשמה: 03־218499
03־637706

בחסות
אוריין שרותי מכס (1985) בע"מ
אוריין משלחי מטען (1985) בע"מ
ORIAN אוריין
נציגי
Mitsui Air & Sea Service Co.Ltd.

אלביט־מחשבים רכשה את חברת מדיאדיסק למערכות הדרכה

מאת ירח טל, סופר "הארץ" בחיפה

"אלביט" מחשבים רכשה באחרונה את "מדיאדיסק", העוסקת בפיתוח מערכות הדרכה ממוחשבות המשלבות לומדה וסימולציה. "מדיאדיסק" הוקמה לפני שנתיים על ידי דן ארזי.

בעקבות השקעתה בחברה, תהיה "אלביט" בעלת 90% ממניות "מדיאדיסק". קבוצת המשקיעים שהקימה את החברה תשמור בידיה את 10% הנותרים. בחברה 18 עובדים וכהם מומחים בתחומי החינוך, תקשורת, פסיכולוגיה, מחשבים וגרפיקה.

"מדיאדיסק" פיתחה מערכות הדרכה "איי.וי.די.פלוס", שהראשונה שבהן יוצרה עבור לקוחות חברת "טאייטקס" ברחבי העולם. המערכת מבוססת על שילוב של תמונה, טקסט, קול, תוכנת מחשב ואנימציה. פרויקט גדול נוסף שפותח ב"מדיאדיסק", במימון "ג'וינט ישראל", נמצא על סף סיום שלבו הראשון. הפרוייקט מבוצע בשיתוף עם סגל בית הספר לחינוך באוניברסיטת ת"א ורשת "אורט", והוא מיועד לנוער מנותק הנמצא מחוץ למסגרת לימוד ועבודה. בפרוייקט זה משמש המחשב כלי טיפולי־חינוכי מרכזי.

החברה שרכשה "אלביט" החלה באחרונה גם בפיתוח פרוייקטים חדשים נוספים בתחומי ההדרכה והסימולציה המיועדים לצבאות שונים בעולם ולחברות תעשייתיות בינלאומיות.

קבוצת אייזנברג רכשה את יריב כדי לחזור לעסקי מספוא ודשנים

מצפה למחזור שנתי של 100 מיליון דולר ביריב

מאת אברם צדר

רכישת הנכסים והזכויות והמוניטין של חברת יריב להספקה חקלאית על ידי החברה לספנות והספקה, הנמצאת בשליטת קבוצת אייזנברג, נועדה לאפשר את חזרת החברה לספנות והספקה לשוק התשומות החקלאיות, הנשלט בידי המשביר המרכזי. כך אמר אתמול ל"הארץ" מנכ"ל החברה לספנות, דן ביבה.

החברה לספנות והספקה, הנמצאת על קבוצת החברה לישראל, שבשליטת שאול אייזנברג, רכשה מכונס הנכסים את נכסי יריב ב־1.73 מיליון דולר. נכסים אלה כוללים מכבשת ליבוא מספוא וכן הסכמי שיווק של תומרי הדברה, דשנים ותשומות חקלאיות אחרות. קבוצת אייזנברג מנסה מזה שנים לחזור לשוק התשומות והתוצרת החקלאית. בשעתו ניהלה משא ומתן לרכישת השליטה בחברת הילרון לייצוא חקלאי וניסתה לרכוש — ללא הצלחה יתירה — גם חברות אחרות.

לדברי ביבה, המכהן גם כיו"ר מועצת המנהלים של יפאורה וכיו"ר החברה הישראלית לקירור ואספקה — הקימה אתמול ספנות ואספקה חברה חדשה ושמה החברה הישראלית להספקה חקלאית בע"מ, וזו תקבל לידיה את כל עסקי חברת יריב. היא תמשיך להעסיק את כל עובדי יריב, שמספרם כמאה, ואף תקלוט עובדים חדשים. על פי התחזיות שעובדו בחברה לספנות והספקה, תוך שנה יגיע המחזור השנתי של החברה החדשה לכ־100 מיליון דולר לפחות.

ראשי החברה לישראל והחברה לספנות הספקה מתלבטים את מי למנות כמנכ"ל חברת האספקה החדשה. בעל הסיכוי הטוב לקבל את התפקיד הוא אריה טפלר, שהיה בשעתו מנכ"ל חברת תנובה. ראשי הנהלת החברה לספנות והספקה סרבו לאשר או להכחיש את העניין.

יוסף ילון עבר מפיא לתפקיד בכיר בבל"ל

מאת יהודה שרוני

יוסף ילון, מנהל "לאומי פיא" קבוצת קרנות הנאמנות של בנק לאומי, התמנה לסגן ראש החטיבה לשירותים פיננסים ולהשקעות של הבנק. ילון כיהן בתפקידו בפיא במשך שלוש שנים, לאחר ששנתיים כיהן בתפקיד סמנכ"ל החברה.

בראש החטיבה לשירותים פיננסיים בבנק עומד שלמה גרופמן. תפקיד סגן ראש החטיבה לא היה קיים עד כה.

יוסף ילון

מועצת המנהלים של "לאומי פיא" החליטה בישיבתה מאתמול למנות את צבי הופמן לתפקיד מנכ"ל החברה במקומו של יוסף ילון. הופמן מילא תפקידים שונים בתחום ניירות הערך בבנק, ובשנתיים האחרונות השלים את לימודיו האקדמאיים.

נגמר הכסף בקרן הסיוע לענפי האלקטרוניקה והמתכת

40 חברות קיבלו סיוע

מאת דן מגיר

קרן שהוקמה ביוני, בהיקף 30 מליון דולר, לסיוע למפעלי אלקטרוניקה ומתכת שנקלעו למצוקה עקב ירידה בהזמנות מערכת הבטחון וירידת ריווחיות הייצוא לנוכח הדולר, הקצתה באחרונה את שארית כספה.

ראש מינהל תיכנון כלכלה ומימון במשרד התעשייה המסחר, דוד ברדה, מסר כי בקרן הסתייעו 40 מפעלי אלקטרוניקה ומתכת שניקלעו למצוקה. 15% מהכספי שניתנו מהקרן היה במענק והשאר בהלוואה ל־4 שנים בריבית יורו+2%. כל המפעלים שנהנו מהסיוע הצליחו בעזרתו ובעזרת תוכנית הבראה שגיבשו להתמודד עם קשייהם.

נאסר על ארקיע להעסיק טייסים וטכנאים זרים

מאת יונתן שרמן

שירות התעסוקה הורה באחרונה לחברת "ארקיע" להמנע מהמשך העסקתם של טייסים וטכנאים זרים להפעלת מטוסיה ובעקבות התראה זו, הפסיקה החברה את העסקת צוות לאחד המטוסים שהכירה ושמנה כ־4 טייסים ו־10 טכנאים.

בשירות התעסוקה ציינו, כי כל העסקה של עובד זר חייבת באישור של השירות, ובמקרה זה לא היתה כל הצדקה לשכירת טייסים זרים. שכן יש מאות טייסים ישראלים מובטלים, ש"ארקיע" יכולה להעסיקם, ואין איפוא סיבה למתן אישורים להעסקת עובדים זרים.

חברת "ארקיע" סרבה להגיב על העניין.

בחסות המשטרה פונה ציוד ממפעל רום כרמל

מאת נורית בהנא

כוחות משטרה כבדים בסיוע משמר הגבול חיפו אתמול על משאיות חברת אורדן, שהגיעו למפעל רום כרמל כדי לפרק ציוד וחומרי גלם. עובדי המפעל שנסגר חודש אתמול ושוב באזור המפעל, לאחר שניסו למנוע את הוצאת הציוד.

מנכ"ל מפעל "רום כרמל" דן אנטין, אמר כי הוא מקווה שההנהלה הצליחה לשכנע את העובדים כי נחוצה החלטתה לסגור את המפעל. במשא ומתן המתנהל כעת על גובה הפיצויים קיים פער אדיר, לדבריו, בין ההנהלה והעובדים.

אתמול נפגש ועד עובדי רום כרמל עם מנכ"ל כלל אהרון דברת, ונציגי הוועד נפגשו גם עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

ארגון ארצי של שירותי כח אדם בישראל (בישוד)
אסיפת היסוד של העמותה
תיערך
ביום ה', ט"ז אלול תשמ"ז 10.9.87 בשעה 18.30
במלון "דן" בתל־אביב

סדר היום:
א. אישור וחתימה על תקנון העמותה.
ב. אישור תקנון האתיקה.
ג. בחירות ועד מנהל, ועדת אתיקה וגוף מבקר
ד. מינוי רואה חשבון.
ה. שונות.

ברכות:
מר אלדד בוקשפן – נשיא לשכת ארגוני העצמאים – לה.ב
מר צבי עמית – מנכ"ל איגוד לשכות המסחר בישראל.

הוועדה המארגנת

הערה: משרד כח אדם שעדיין לא השלימו הרשמתם לעמותה מתבקשים לעשות כן במשרדים הזמניים שלה – "גנך", גאולה 47 תל־אביב 63304 טל' 03־650467

Vent פאר תוצרת איטליה
מבצע!
20% הנחה
elicent
מאווררים זו כוניים, שואבים לבית, לתעשיה, למקלטים ולמסעדות הגדלים "4 עד "48
"המאוורר" לאוורר טוב יותר
יעוץ חינם טל: 393335, 03־301524

רק 2% ריבית על הלוואה שיקלית? זה רווח יומי!

בנק לאומי מציע ללקוחות מסחריים הלוואות בשקלים לא צמודים בריבית קבועה, נמוכה ביותר.

לקוחות מסחריים

עד 6 חודשים	2% ריבית חודשית
עד שנה	2.25% ריבית חודשית

כמו כן, בנק לאומי מציע לך הלוואות צמודות למדד ל־5 שנים בריבית חודשית צמודה של 0.8% בלבד.

הבנק רשאי להפסיק או לשנות את התנאים בכל עת.

לפרטים פנה לאחד מסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

ערך את העמוד: אוריאל ריינגולד

הארץ

יום ג' י"ד באלול תשמ"ז
8 בספטמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב הבצלאל 2 טל' 224245־02, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־04, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב.
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדר, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתוכנן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel: 5121212

מצפונו של צה"ל נקי

האמנם צה"ל התערב בוויכוח פוליטי, בניגוד לעקרונות המנחים מאז ומתמיד את כללי התנהגותו, כיאה לכוחות המזוינים במדינה דמוקרטית? את ההאשמה הזאת הטיח נגדו ראש הממשלה, בישיבת מרכז תנועת החרות, בהקשר לדיון על פרוייקט הלביא.

"בוויכוח הזה קרה משהו חריג. היתה השתתפות של גוף, שאף פעם אינו משתתף בוויכוחים ציבוריים. זו חריגה בלתי־נסבלת ומשונה. אני מקווה שזה יהיה משגה חד־פעמי ולא יחזור יותר" — דברי יצחק שמיר.

לו צדק ראש הממשלה בטענותיו־תוכחותיו, צריך היה לשבחו כמדינאי המודע לחובת השמירה על כפיפות הצבא למרותו של הדרג המדיני. אולם שום שבח אינו מגיע לראש תנועת החרות, אלא להיפך: הוא ראוי לגינוי על שהאשים את הצבא במעשה שלא עשה.

ברור כי הוויכוח על השאלה אם על ישראל להמשיך בקידומו של פרוייקט הלביא או להפסיק את העיסוק בו, הפך בסופו של דבר לוויכוח פוליטי; ולא יכול היה להיות אחרת, כי ממשלה במשטר דמוקרטי־פרלמנטרי אינה מורכבת ממומחים, אלא מנציגי מפלגות. ברם, נציגים אלה, באיצטלה הממלכתית של שרים, נתבעו להחליט בסוגיה שאין להכריע בה, אלא על־סמך בדיקת נתונים טכניים וכלכליים; והקריירה הציבורית שלהם אינה מעניקה לרוב השרים את הידע המקצועי שהיה דרוש לקבלת החלטתם.

מהיכן יכלו חברי הממשלה להשיג את הידע המקצועי הזה? לבד ממקורות האקדמיה (הטכניון בחיפה) והתעשייה האווירית (שהיתה בבחינת אינטרסנט באי־הפסקת הפרוייקט), אפשר היה להשיג את המידע רק ממקורות של חיל האוויר; אשר לתועלת הביטחונית של הפרוייקט — טבעי היה לשאול לדעתה של צמרת צה"ל. לכן היה זה טבעי כי הפוליטיקאים ביקשו את חוות־דעתו של הרמטכ"ל ושל אנשי הרובד הפיקודי העליון של הצבא.

והנה התברר כי צמרת צה"ל שללה את זכות קיומו של הלביא. היא אף גילתה דעתה כי מבחינת הכשרתו של הצבא לקרב העתיד, מוטב לשחרר את אוצר המדינה מהמעמסה של מימון המשך הפרוייקט. בעוד שהרמטכ"ל הקודם נזהר מלהביע דעה נחרצת נגד הלביא, קבעו הרמטכ"ל הנוכחי, וגם מפקד חיל האוויר הנכנס, דעה שלילית להחלטין.

חובתם של המפקדים האלה היתה שלא להסתיר את דעתם זו, והיה עליהם לפעול כיועצים מקצועיים של הדרג המדיני. הם היו מועלים בתפקידם לו הסתירו את דעתם המקצועית, שלפיה חיל האוויר יוכל למלא את שליחותו כיאות ללא מטוס מתוצרת התעשייה האווירית, וכי המשאבים הכספיים שהאוצר יוכל להעמיד לרשותו של צה"ל — מוטב שיוקדשו לפיתוחם של אמצעי־לחימה אחרים.

ראש הממשלה ביקש לרכך את דברי הביקורת — הבלתי־מוצדקים — שלו, בכך שהבטיח כי גם עתה הוא רוחש "מלוא האמון וההערכה לצה"ל". מילים אלו, אין בהן כדי לתקן את המעוות שבדברי הגינוי לעבירה שלא נעברה.

ראשי צה"ל יכולים להיות סמוכים ובטוחים שבמסירת הידע הטכני והערכתם הביטחונית לפוליטיקאים מכל המפלגות הם מילאו את חובתם. שום טענה כאילו "התערבו בוויכוח פוליטי" אינה צריכה להעיק עליהם. מצפונם נקי, ולוואי שייעצו גם בהזדמנויות נוספות לדרג המדיני לפי מיטב הבנתם המקצועית, כפי שעשו זאת עתה בעניין מטוס הלביא.

גועל נפש לאומי

מאת יואל מרקוס

למה שמתרחש במדינה סביב הכרעת הממשלה על הלביא אין הגדרה קולעת יותר מאשר גועל נפש. מה שקרה לפני ההחלטה על הלביא, אופן ההחלטה ומה שקורה אחריה אינו אלא ביזיון אחד גדול.

השקרים

הלביא התחיל בשקר, תפח בשקר ועתה הוא גם גומר בשקר. הן משום שהאחראים בכל הרמות יוצרים רושם שיש "חלופות", הן משום טענתם כי מספר המפוטרים יהיה קטן להפליא. אין אמת לא בזה ולא בזה. כל הסיפור על החלופות הוא עדיין בגדר שתי ציפורים על עץ: יחלוף זמן רב (אם בכלל) עד שאפשר יהיה להפוך חלק מהן — בתנאי שלא מחפשים עבודות דחוק בכוכבוניות שייעשו בעבור 100 מיליון הדולאר שהממשלה הקציבה כדמי יסודי מצפון — לתהליך חלקי מאוד וקטן מאוד יחסית לפרויקט של קורקע.

לא צה"ל, שהיה בעד הלביא עד דן שומרון, ולא משרד הביטחון, שהיה נגד הלביא רק כשהתגודר שחסר לו כסף, הכינו תוכניות מגירה שיספקו כיסוי לטיעוני החלופות שלהם. ואם יש כאלה, כדאי לזכור שהתעשייה הצבאית כולה עומדת עתה על ברכי תרנגולת, ולא בקלות ישמטו ראשיה ועובדיה את פרנסת החלופות לטובת התעשייה האווירית.

אין אמת גם בנתונים המנסים על המספר הצפוי של המפוטרים. בפרויקט הועסקו כ־5,000 איש, בנוסף לעובדים בשורה של מפעלים קטנים וגדולים שהתרוממו ואף קמו כדי לייצר פריטים ללביא. כדאי איפוא להאמין למנהלי התעשייה האווירית המדברים על אלפי מפוטרים — אלא אם כן החליטה הממשלה להכיל את האבטלה הסמויה במפעל (שהרי יש שמרויים בפני עצמה) ולכפות על הנהלתו, מטעמים פוליטיים, שלא לפטר בהתאם למתבקש. הדברים הללו נכתבים לא כדי להכאיב, אלא משום שמדינת ישראל, בתהליך ירידתה מגבול המגלומניה לקרקע המציאות, חייבת גם לדבר אמת אל עצמה ולהיות מסוגלת להתמודד עמה.

הצביעות

ההחלטה עצמה לא היתה שעתה היפה של הפוליטיקה הישראלית. אימוץ הלביא כפרויקט ממלכתי מצד חרות היה מלכתחילה בין ביזיון לשערורייה. לא רק בגלל ש"סופחה" חברה ממשלתית להיות — לאן נגיע אם רק תאמץ את כל־מיקלים לישראל, ומפלגת העבודה את בתי היקיקה? — אלא משום שאי־אפשר להכריז על "לאומיותו" של פרויקט שיועד להיות ממומן על־ידי משלם המסים האמריקאי. איזו גאווה לאומית יש כאן? איזו גאוה יש בפרויקט שממשלה נאלצת לקרקע ברגע שוואשינגטון לא רצתה בו? אפשר לחשוב שאילו תוצאת ההצבעה הפוכה, לא היה הלביא נופל "במקום מהקומה הראשונה, מהקומה הרביעית", כהגדרת אחד ברק.

מכאן ש"הבאנקים" מצד אחד ו"העומדים על דעתם" מצד שני, מלבד תפקידים ציניים ומחושבים בהחלטה שבלאו הכי לא היתה בידיהם, ובלבד שייצאו יפה בעיני הציבור. אם שושנה ארבלי חשבה שצריך להמשיך, היא לא היתה צריכה "להתאנס" ולהוביל את רמעות תנין — היא יכלה להתפטר. למשל. אם שמעון פרס רצה מאוד בלביא, למה לא הראה לממשלה את הדרך במקום להישבר אחרי שיחה בארבע עיניים עם שר הביטחון? תיאור ההחלטה על־ידי מקורביו כ"הישג פוליטי" היה מגוחך. על מי הם עבדו? לסגור פרוייקט בן שבע שנים, לפטר אלפי פועלים, לגרום נזק איום ונורא ל"מיתוס הטכנולוגי" של המדינה (שתואר על־ידי פרס עצמו כשהיה בעד הלביא) אינם הישג פוליטי. זהו לכל היותר פיכחון פוליטי, אך שזאי שאין בו כבוד גדול. דורשי טובתו של פרס עושים לו עוול גדול כשמשווים את מהלכו לחלקו בתוכנית ההבראה הכלכלית, שהיה באמת הישגו הבלעדי.

באותה מידה מגוחכות הלחישות על "סוביתו" של יצחק שמיר, שהבין כי אין מנוס מקרקוע הפרויקט, אך בהיותו שבוי בהחלטת ועידת מפלגתו, "תיחמן" את כולם באופן כזה שגם יקרקע הלביא וגם יפיל הכל על שותפתו הראשית לממשלה. לא תחכום היה כאן, אלא פשוט האפסיוטיות הרגילה שלו וחוסר המנהיגות.

למעט שני שרים, בעצם שלושה, שנהגו ביושר פנימי מראשית הדרך ועד סופה, שיחקו רוב השרים בדרגה זו או אחרת של חוסר יושר וצביעות. לא כך צריכה היתה ממשלה כה גדולה לסגור פרויקט לאומי, שלא היה כל כך לאומי.

ההסתה למרד

מה שקרה לאחר מכן היה כמעט בלתי־נתפש. תיאורו של אריאל שרון את ההצבעה בממשלה, כ"החלטה צינית של כמה שרים", מקומם בסילופו. זו החלטת ממשלה המחייבת את כל השרים, גם את שרון, כשם שמלחמת לבנון היתה באחריות ממשלת בגין כולה. הייפלא הדבר שחברי הוועד בתעשייה האווירית אמרו לאחר מכן ש"לא קומץ שרים יחליט מה טוב או לא טוב למדינה"? אלא מי יחליט: דיקטטור? ועד עובדי התעשייה האווירית? קרתו הדין?

ואיפה נשמע כדבר הזה שראש ממשלה יכריז בטלוויזיה שהחלטת הממשלה היא "פגיעה קשה בבר־דינה"? יתקוף במרכז מפלגתו את צה"ל וייעץ לעובדים "להסביר עמדתם לציבור"? מה זה ראש הממשלה יוצא נגד ממשלתו כשם שמנהלי התעשייה האווירית שכחו כנראה שהם פקידים בחברה ממשלתית הכפופים לממשלה, ולא הנהלה שיש לה מדינה. כך שכחו ראש הממשלה וחבריו למפלגה שהם מחויבים להחלטות הממשלה ועליהם לעמוד כאיש אחד מאחוריה. אם שמיר סבור שההחלטה פוגעת בבר־דינה ושצה"ל אינו בסדר, אל יסית את העובדים; אם זה כה חמור, שיתפטר ויפרק את הממשלה. אך גם להסית, להפרות פיה של הממשלה, גם להרתק בין על המפלגה השותפה, גם להפיץ שהוא היה בעצם נגד אך הצביע בעד — זה מתכון לשלטון הרחוב.

יש לה חוצפה לתנועת החרות, שבכל אשר נגעה מאז קיומה היא נכשלה: קופת חולים לאומית בלי קליינטים, הסתדרות עובדים לאומית בלי עובדים, תנועת התיישבות שהקימה, מראשיתה ועד סופה, תרימי ישובים כושלים, תנועת נוער שפשטה את הרגל, קרן תל־חי שגולה כספם של אנשים קטנים, כלכלה נבנה שמוטטה כמעט את המדינה ומלחמה הרפתקנית שחיסלה ממיטב הנוער. חרות צריכה להסיר כובעה ולהשיל נעליה בפני תנועת העבודה, שבנתה והקימה את המדינה הזאת, ועתה, במחיר נוראי של הכפשה, מצילה אותה מידיהם.

"לביא": גומר בשקר

המרי

ההפגנות המתוזמנות, איומי היר־יה, והסיסמאות להפלת הממשלה — מכל אלה נודף ריח של מרי. אלפים רבים מעובדי מערכת הביטחון פוטרו בשנתיים האחרונות, כשם שהארץ מלאה עובדים שאיבדו את מקור פרנסתם, וקולם לא נשמע. הם אולי יותר מסכנים מעובדי התעשייה האווירית המפונקים. מדינה לא יכולה להיות כל כך יקרה לעובדים החדשים שימשך פרויקט בעלות של מיליארדים ובמחיר פגיעה בביטחון, ובלבד שתהיה להם עבודה. אם הם רוצים לעצב לנו מדינה שממשלתה מחליטה על־פי...

כוח המחיטה הפוליטי של ציבור עובדים גדול ויכולתו לסגור כבישים ולשבש את החיים — מוטב באמת שיודו מבנה. התעשייה האווירית גדלה למפרים הדורשים את פירוקה, כפי שפנחס לבון עשה בשעתו לסולל בונה. אנו זקוקים למפעלים ולא למבצרים פוליטיים שהגיעו לעמדות תכתיב.

• • •

מה שקורה מזה כמה שבועות הפסיק להיות מאבק על פרויקט תעשייתי שהממנן האמריקאי הביא לסגירתו. אלא מאבק נואש על דמותה ופרצופה של המדינה. לאן אנו צועדים?

בסוגריים / מתי גולן

חשבון קטן

נפל דבר בישראל. הפעם אין העיתונאים קושרים זרי תהילה לשיר חדש של אריק איינשטיין, "עיתונאי קטן". לא כולנו כאלה, הם טוענים נגד מלות השיר. לא הוגן להכליל ולכרוך יחד את העיתונאים הקטנים עם עי־תונאים אחרים.

באמת, נורא. אנחנו העי־תונאים איננו יודעים מה זה לעשות הכללות. אנחנו העי־תונאים אף פעם איננו משת־משים בלשון כוללנית. מגיע לאריק איינשטיין שנחרף ונגדף אותו על שהוא עושה מה שאנ־חנו אף פעם איננו עושים.

נכון שיש עיתונאים גדולים, ישרים, אמיצים. נכון שיש עי־תונאים שלולא הם היו פני המדינה רעים הרבה יותר. נכון שיש עיתונאים שהצצות בכלל, ולחדרי מיטות בפרט, הן לדידם עיסוק בזוי שדבר אין לו עם עי־תונות.

אבל נכון לא פחות, שישנם העיתונאים הקטנים של אריק איינשטיין שמספרם גדל והולך הודות לקיומם של עיתונים הבנויים על העיתונות הקטנה הזאת, עיתונאים שלעולם אינם מחפשים את האמת אלא את הפיקנטריה. עיתונאים שאינם עוסקים בעניין אלא ברפש של העניין. עיתונאים שלגביהם אדם הוא אשם כל עוד לא הוכיח את חפותו. עיתונאים שאריק איינש־טיין עשה אתם חסד כאשר שאל בשירו כיצד הם ישנים לאחר ששפכו דם. שכן למעשה הם מתקשים להירדם אם לא הקיזו את דמו של מישהו.

עם העיתונאים והעיתונים האלה עלינו לערוך חשבון ולא עם אריק איינשטיין.

איינשטיין: שיר גדול

עיתונאי קטן

הם כותבים בעיתונים
מה שהם רוצים,
מסרסים מלכלכים
בלי שום רחמים,
נכנסים אל המיטות
מציצים מהחורים
ואין מה לעשות
אין פה רחמים,
מלבינים את הפנים
פוגעים במשפחה.

אם היום היה תורי
אז מחר יהיה תורך,
המלך הוא עירום,
כולנו ילדים
שרואים לו את הטוסיק
שותקים ולא קמים.

פזמון: אז איך אתה ישן בלילה
עיתונאי קטן שלי?
איך אתה נרדם?
על מה אתה חולם בלילה
אחרי שפיכת הדם?
איך אתה נרדם
בקראוס, איך אתה נרדם?

הם הורגים את המלים
משחקים בנשמה,
לאן אני שואל
הלכה האהבה?
שברו לו את הלב
שברו את הילדה
או בטח שתהיה פה מלחמה.

שמיר נגד צה"ל

אילו שתק צה"ל בעניין הלביא, היה מתעלם מאחריותו הביטחונית

מאת זאב שיף

ראש הממשלה הצליח לגרור את צה"ל לוויכוח מפלגתי ולהבאיש את ריחו בכך שאמר למעשה, כי עמדותיו המקצועיות בקשר ללביא לא נקבעו על סמך שיקולים ביטחוניים. לפני שבועיים ערך שמיר ביקור במטה הכללי ונפגש לכמה שעות עם אלופי המטכ"ל. להפתעת הכל, כמעט שלא הוזכר באותה ישיבה על הלביא. שמיר אמר באורח כללי ובדרך אגבית, כי על צה"ל להיזהר כמו מאש מהתערבות בנושאים שיש בהם מחלוקת פוליטית.

המחלוקת בעניין הלביא לא היתה בעיני צה"ל אלא מחלוקת בנושא ביטחוני מובהק, וכך הוא התייחס אליו מלכתחילה ועד היום. שמיר לא העלה את טענתו בקבינט בישיבה סגורה, וגם לא בישיבה המורחבת של הממשלה. אילו הטריד אותו הדבר מבחינה ממלכתית, יכול היה לזמן אליו את שר הביטחון ולומר לו מה שעל לבו.

תחת זאת, בחר שמיר את מרכז מפלגת חרות, במקום התכנסותו בשומרון, להתקפה מפלגתית זו. הוא עשה זאת כמה ימים לאחר שאלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, הותקף בצורה מבישה חסרת תקדים על־ידי מתנחלים בעת ביקורו בקריית־ארבע. על כך לא שמענו מלה מפי ראש הממשלה. רבים מהמתנחלים ואנשי חרות קיצוניים ימצאו ודאי כי עובר קו ישר בין מה שאירע עם האלוף מצנע בחברון לדבריו של שמיר באריאל על צה"ל.

התוספת של ראש הממשלה כי בכל זאת יש לו אמון בצה"ל, תיבלע ברעש ההאשמה הכוללנית על צה"ל. נראה כי התסכול על כישלון ההחלטה בדבר הלביא הוא שהניע את שמיר לצאת נגד אנשי המקצוע שבצה"ל.

היתר כללי

אם יש טענה נגד צה"ל בקשר לוויכוח על הלביא, יש להפנותה לשר הביטחון יצחק רבין. שר הביט־חון נתן היתר לאנשי מערכת הביט־חון להביע דעתם באורח חופשי. קודם לכן לא התירו למפקדי צה"ל לומר מה שהם חושבים על הנושא בלא לקבל היתר מראש. כאשר האלוף אמיר דרורי אמר לי כי אם יקרקע הלביא צה"ל יקרקע, הביעו הממונים עליו תרעומת.

רבין היה סבור כי בוויכוח כה חיוני אין הוא רשאי לסתום פיות, אך ההיתר הכללי שניתן גרר לזירה את ועדי העובדים, את נציגי התעשיות הביטחוניות וגם את צה"ל. היו נציגים מצה"ל שאפילו הלכו לנציגי התעשייה האווירית כדי לשכנע אותם כי חלופות צה"ל יבטיחו עבודה רבה יותר.

התוצאה היתה אנרכיה־בהיתר, אך לא היתה זו התערבות בוויכוח פו־ליטי. הוויכוח הציבורי הלגיטימי בקשר ללביא נהפך לוויכוח מפלגתי רק בשלב מאוחר יותר, כאשר הלי־כוד הפך את הלביא למטוס פוליטי.

יצחק שמיר — אנרכיה בהיתר

הטעות היתה שאת צה"ל לא ייצגו כלפי הציבור, כנהוג במקרים אלה, הרמטכ"ל ואולי עוד אלוף או שניים שהיו צריכים לקבל לשם כך היתר מיוחד. אך מכאן ועד הערתו של ראש הממשלה שצה"ל צריך היה לשתוק, רחוקה מאוד הדרך. את עמדתו של צה"ל בנושא כה נכבד חייב היה לשמוע. כך כאשר הצבא תמך עדיין בפרויקט הלביא וכך כאשר התנגד לו...

עמדת המטה הכללי היתה כי יש פרוייקטים אחרים, שהשפעתם על שדה הקרב תהיה גדולה משל הלביא. עמדת המטה הכללי כאיש אחד היתה, כי המשך פרויקט הלביא יגרום לכך שחלק הארי של הסיוע הצבאי האמריקאי יועבר במשך הזמן לייצורו של המטוס, וכי נשקפת סכנה שצה"ל יירד באיכותו.

ויכוח לגיטימי

לשתוק ולהעלים דבר זה כאשר הלביא הצריך משאבים אדירים כל־כך, משמעו להתחמק מאחריות. האם זה מה שאנו מצפים מצה"ל וממפק־דיו? אילו שתק צה"ל, היה מקום להאשים אותו, וכבר עתה יש הטוע־נים כי היה עליו להתעורר מוקדם יותר ולטעון נגד הלביא מה שהוא טוען כיום. זהו ויכוח ביטחוני לגי־טימי מבחינתו של צה"ל. כשם של־גיטימי ויכוח על ספינת הטילים "סער 5". עיוותו את הוויכוח מי שהפכוהו בצורה מלאכותית לוויכוח מפלגתי. מבחינה זו, אין הוויכוח על הלביא דומה לוויכוח הפוליטי־ביט־חוני על חשיבותם של יהודה ושומרון לביטחון ישראל, שבו אכן נשבר הקונסנזוס הלאומי.

ראוי לשים לב כי התקפה של שמיר על צה"ל אינה מקרה יחיד במינו ביחסיו של הימין עם צה"ל. כאשר... רק טבעי שהוא מוצא מתנגדים בקרב אנשי המקצוע, אם במערכת הביטחונית או במערכת הכלכלית. מאז עלה הליכוד לשלטון התגבש אצלו קו מנחה בעניין זה.

אינני מנסה לטעון כי יש להתייחס לכל מה שחושבים בצה"ל כאל תורה מסיני, אך אצל הליכוד בשל־טון נוצרה נוסחה מסוכנת: או שמהללים את מוצא פיו של הרמטכ"ל ומעשיו כאשר הדבר תואם את התפיסה הפוליטית של המפלגה, או שמתעמתים עם הצבא ומתעלמים כליל מעמדתו ואף תוק־פים אותו. הדוגמאות לכך רבות.

ערב בואו של סאדאת לישראל דחה בגין את הערכת צה"ל כי הנשיא המצרי יבקש את כל השט־חים ובוודאי שידרוש את כל סיני בחזרה; המודיעין נדרש לגנוז את הערכתו. לאחר מכן כאשר צה"ל הציע הסדר אחר בסיני, שב נדחתה ההצעה על הסף. בגין דחה את עמדת שירותי הביטחון כי מוטב שלא להתיר התנחלות בתוך העיר חברון, בלב הרובע הערבי. כל ההסתייגויות של המודיעין הצבאי ממלחמה גדולה בלבנון נדחו גם הן. לאחר מכן כאשר צה"ל דירבן לנסיגה מלבנון, התעלמו מעמדתו. ולבסוף — הלביא. כאן הדחייה לא היתה רק באשר לייצורו של מטוס, אלא התעלמות מוחלטת מתוכניתו של צה"ל לגבי בניין כוחותיו.

זה המכנה המשותף שהתבטא השבוע בדבריו של שמיר על צה"ל, אף מאחורי הקלעים ידוע כי היו גם מקרים מצד אישים בליכוד שביקשו להשפיע על מינויים של מפקדים ...נראו להם מבחינה מפלגתית.

הם ואנחנו: ערבים בישראל (ט')

ג'ת — הכפר המאושר

המצב השפיר של הכפר בתחומים שונים נתן משך שנים תוצאות צפויות בבחירות. מה התקלקל באריתמטיקה הפוליטית של ג'ת?

מאת דן כסלו

ג'ת, כפר ערבי השוכן כארבעה קילומטרים דרומית מבקה אל־גרביה, לאורך הכביש המקשר את באר טוביה, דרך טולכרם, עם כביש ואדי ערה, יכול להיחשב לכפר מאושר בהשוואה לכל כפר ערבי אחר. ולא רק בגלל מראהו החיצוני: הכפר כולו — בינוני בגודלו בין הכפרים הערבים (כ־5,300 נפשות בכ־1,100 בתי אב) — בנוי על מורדות הר, וילות ממש, ברמת בנייה גבוהה, בסביבה טבעית שופעת ירק. גם מבחינה חברתית־כלכלית הוא כפר ערבי חריג.

למרות היותו כפר מוסלמי, יש בג'ת מסורת חינוכית ארוכת ימים. עוד בתקופת המנדט היו בכפר ארבעה בתי־ספר, כולם פרטיים. גם היום פועלים בג'ת ארבעה בתי־ספר, ממלכתיים: שני יסודיים, חטיבת ביניים ותיכון עיוני־מקצועי. כ־1,700 תלמידים — 98 אחוז מכלל גילאי בית־ספר — לומדים בהם, עד כיתה י"ב. אין כמעט אנאלפבתים בכפר, כולל זקנים. כ־260 סטודנטים מבני ג'ת לומדים באוניברסיטאות, מהם כ־80 בחו"ל (כ־50 בגרמניה המערבית).

אחת התוצאות של המסורת החינוכית היא תכנון המשפחה, המתבטא ממש עבור כפר ערבי מוסלמי. הריבוי הטבעי החל לרדת מאז 1967 והוא עומד היום בג'ת על שני אחוזים בשנה — מהנמוכים ביותר בעולם הערבי כולו. התוצאה הברורה עוד יותר: מספר גדול של משכילים בכפר. כ־120 מבני הכפר הם בוגרי אוניברסיטאות, מהם 15 רופאים, רובם מתמחים בחו"ל ושלושה עובדים במרפאה המקומית. בג'ת מתגוררים 400 מורים ומורות, העובדים בבתי ספר מהנגב ועד לגליל.

גם מבחינת קרקע נמצא ג'ת במצב טוב יחסית. אמנם אחרי קום המדינה נותרו לכפר 6,000 דונם מתוך 22 אלף שהיו לו קודם, אך במרוצת השנים קיבלו תושביו עוד כ־3,500 דונם כפיצוי על הקרקע שנלקחה מהם. התוצאה: כ־30 אחוז מהמפרנסים בג'ת עוסקים עדיין בחקלאות. אגב, לדברי אחמד אבו־עסבה, ראש המועצה המקומית, בחקלאות כמו גם בבנייה המקומית, עובדים לא מעט ערבים מהשטחים.

עוד יוצא מן הכלל חיובי: לעומת כפרים אחרים, בג'ת אין בעיית דיור חריפה. בדצמבר אשתקד אושרה לג'ת תוכנית מתאר שהסדירה את רוב המקרים של בנייה בלתי־חוקית. 28 דירות דיור שנשארו מחוץ להסדר הזה נכללו בדו"ח מרקוביץ ב"תחום האפור", הניתן להסדר בתוכניות מפורטות. ג'ת הוא גם בין החלוצים בבנייה לזוגות צעירים בבתי־קומות. בשלב א' נבנו 47 דירות, בסטנדרט מקובל על הציבור: 85 עד 100 מ"ר לדירה. אך מתוכן נרכשו רק 10 דירות בידי תושבי הכפר.

* * *

כפי שניתן לצפות, המצב הכלכלי והחברתי נתן גם תוצאות במישור הפוליטי. משך שנים רבות נחשב ג'ת מבין "הנאמנים" ו"החיוביים" ביותר שבין הכפרים. מאז ומתמיד שלט במועצה מקומית המערך. גם ראש המועצה הנוכחי, אחמד אבו עסבה, היה בעבר איש המערך; מאז הפילוג הוא מזוהה כאיש מפ"ם. אך כמבחן העיקרי משמשות תוצאות הבחירות לכנסת. בבחירות לכנסת העשירית, למשל, הצביעו בג'ת 42 אחוז למערך לעומת 26 אחוז לרק"ח. לשם השוואה: באותן הב־חירות הצביעו באום־אל־פחם 27 אחוז למערך ו־58 אחוז לרק"ח.

אלא שבאריתמטיקה הפוליטית הזאת התחיל משהו להתקלקל. בב־חירות האחרונות נחל המערך בג'ת תבוסה ממש, ואחוז מצביעיו ירד יותר מבחצי — ל־19 אחוז בלבד. המעניין הוא שגם רק"ח ירדה שם בצורה משמעותית ביותר — לשבעה אחוזים. את רוב הקולות, 58 אחוז מן המצביעים, קבלה הרשימה המ־תקדמת. זהו השיעור הגבוה ביותר שקיבלה הרשימה המתקדמת בקרב כל הכפרים הערבים בארץ.

מדוע דווקא בג'ת? ד"ר יוסף גינת, ששימש כיועץ השר עזר וייצמן כאשר עסק בענייניהם של ערביי ישראל, טוען שההצבעה בג'ת לא היתה פוליטית ממש, אלא ביטאה מחאה לגבי אישיותו של מועמד שהעמיד המערך מקרב הערבים. מפ"ם, ובעקבותיה המערך, התעקשה לכלול לקדנציה שנייה ברשימה את מוחמד חוד, מתושבי ג'ת, למרות שהערבים בפירוש לא רצו אותו. במיוחד התנגדו לו בני כפרו, טוען ד"ר גינת. לאחמד אבו־עסבה יש הסבר אחר. הוא רואה בהצבעת בני כפרו "אופנה חולפת" של תמיכת המשכי־לים ברשימה המתקדמת. הוא מאמר שאחוז המשכילים גבוה יח־סית בג'ת. גם שיעור הקולות שני־תנו ל"מתקדמת" גבוה מאשר ב־כפרים אחרים.

יתכן שיש אמת בכל אחד משני ההסברים, אך אין זו האמת כולה. המשכילים במגזר הערבי נמשכו בבחירות האחרונות לרשימה המתקדמת לא רק בגלל "האופנה". בשיחות רבות שניהלתי חזרה אותה הטענה: השאיפה העיקרית של הערבים בישראל כיום היא שוויון. המשכילים הצעירים ראו במפלגה החדשה את נושאת הדגל לשוויון. הם גם המרגישים את תוצאות האי־שוויון בצורה הבוטה ביותר, כפגיעה אישית (ראה כתבה קודמת). גם בג'ת מצא רוב מוחלט של 120 בוגרי האוניברסיטאות מפלט בהוראה — ומספר המורים הולך ומתמלא.

קיים עוד תחום שבו אי־השוויון בולט לעין. תושבי ג'ת משלמים מסים מוניציפליים העולים בהרבה על אלה שבישובים יהודיים רבים. שיעור הגבייה, לדברי ראש המועצה, קרוב למאה אחוז. אך תמורת המסים שלהם מקבלים תושבי הכפר הרבה פחות מתושבי ישוב יהודי. למשל — בהשקעות בתשתית. אין בג'ת רשת ביוב. המצב עדיין אינו חמור כמו באום־אל־פחם, אך גם כאן מתחיל כבר הביוב לזרום ברחובות. רשת המים נבנתה בכפר ב־1960. 27 השנים, בתוספת איכות ירודה של הרשת, עשו את שלהן: יש צורך דחוף לחדש את רובה. העלות נאמדת בכשני מיליון דולר, ההק־צבה השנתית, כולל חלקה של המועצה, היא 100 אלף דולר. בקצב הזה יידרשו להחלפת הרשת עוד 20 שנה.

מבט אחר / הדה בושס

מולדת על תנאי

עכשיו תורם של עובדי התעשייה האווירית. אין הם הראשונים וגם אינם האחרונים. הם מתייצבים ליד שגרירות ארה"ב בישראל ומכריזים על רצונם לרדת מישראל ולחפש את מזלם בעמק הסיליקון. ולא רק הם. האיום בירידה נעשה אצלנו למטבע המדינה, לאופנה נפוצה. כל מי שיש לו — בצדק או שלא בצדק — טענות ומענות כלשהן, מי שחש מקופח או מופלה לרעה; מי שזכה בפרס או חושב שהפרס מגיע לו; מי שאינו שופך נפש על בני משפחתו, אינו מאיים בנשק על אחרים ואינו קופץ מגבול שלום — כל אחד מהם וכולם יחד הפכו את האיום בירידה למוסדה ישראלית אופיינית. זו נעשתה קריאת התיגר של ישראלים על החברה שבה הם חיים, על מולדתם. פעם היו מתביישים ביר־דה. היו עוזבים את הארץ בהסתר בעט בושה. עכשיו עושים זאת בגלוי, בראש חוצות — במין התרסה.

אינני רוצה להידרש לביטוי של יצחק רבין שכבר התמקם במילון, ועד היום הוא מעלה את חמתם של יורדים רבים. הוא מדביק בין השאר בגלל הבוטות האותנטיות שלו. אילו היורדים רואים עצמם כ־קורבנות צודקים, כמו שהירידה היא להם צורת מחאה על עוולות שנעשו להם. אבל במחילה מן המאיימים למיניהם — ובכללם עובדי ה־תעשייה האווירית — אל יפחידו אותנו ואל יאיימו עלינו. ובוודאי אין טעם לאיים על המדינה — שהיא בעיקרה מושג מופשט. מוטב ש־יעשו את חשבון־הנפש שלהם, בטרם יהיה מאוחר מדי. אולי יגלו שלמ־עשה הם מאיימים על עצמם ומענישים את עצמם. שכן כל סירי הבשר בעמק הסיליקון, בבוסטון או בכל מקום אחר, אין בהם לפצות על בית ומולדת ועל תחושת השייכות.

הירידה כאידיאולוגיה

הירידה היא תופעה מיוחדת לישראל. אמנם בכל מדינה בעלת משטר חופשי וחברה פתוחה, יש הגירה. אנשים מהגרים על־פי רוב בשל נסיבות כלכליות וחברתיות. אבל עדיין לא שמעתי על מדינה שהעזיבה נהפכה בה לאידיאולוגיה. היא משמשת צורת ענישה צי־בורית. מה גם שבאומות העולם אין איש מורגל לחשוב שהמדינה חייבת למלא את דרישותיו על־פי התנאים המוצגים לה. שאם לא כן, מקל הנ־דודים יהפוך למקל הזבלים ויאיים עליה בעזבם. כאילו היתה זו מולדת על־תנאי שאזרחיה אזרחים על־תנאי.

הירידה כאידיאולוגיה מעידה על תהליכים ומגמות בחברה הישר־אלית. היא מלמדת על תחושת ארעיות ויצר נדודים, על תלישות וניכור. אולי גם על חינוך לקוי בחסר. הרי היורדים מוחקים במודע — ואף באכזריות — הן את ההיסטוריה האישית שלהם והן את ההיסטוריה הלאומית שלהם. הם מוחקים את העבר ובורחים מן השורשים. כיצד מסוגלים אנשים חסרי־זהות וחסרי היסטוריה להסתכל על עצמם במראה, ולא לחוש שנשקפת אליהם דמות פאתטית, מעוררת רחמים, חסרת כבוד? כיצד הם מסוגלים לחנך את ילדיהם אלא אם כן הערך היחיד שהם מקנים להם הוא ערכו של הדולר.

תחושת השתייכות

הרי דווקא בישראל כה חזקה תחושת ההשתייכות. אצלנו הכל מכירים זה את זה, למדו באותו בית־ספר, שירתו באותה יחידה בצה"ל, התרועעו עם אותם החברה או נמנו על ממסד זה או אחר. כיצד קרה איפוא שעברנו מן הקצה של ההש־תייכות אל הקצה האחר, הקיצוני, של חוסר־שייכות, תלישות, ניכור, אי־איכפתיות? האם סיבת התהליך הכאוב היא במסגרות חברתיות רופ־פות ומתרופפות, וכפי שטוענים רבים — בחינוך גרוע?

דווקא בקיבוצים אפשר להבחין ביתר שאת בתהליך ההתנתקות. הרי הקיבוץ הוא חברה סגורה המתגוננת, המכנסת עצמה על אידיאולוגיה, ותחושת ההשתייכות חזקה בה ומו־טושת. אפילו בימים אלה, כשמד־ברים על אינטגרציה בחינוך בין עיירת הפיתוח שדרות לקיבוצי הסביבה, אנו רואים בטלוויזיה את מזכירת אחד הקיבוצים, המתמרמרת בתקיפות לבית־ספר משותף באיזור וטוענת שזה אינו בא בחשבון מפני שבקיבוץ מחנכים להמשכיות, ויש מסר המועבר לדורות הבאים. אותה חברה אף אינה מבחינה באבסורד שבדבריה. אלא אם כן, ההמשכיות מועברת לחבורות הקיבוצניקים ב־לוס־אנג'לס או בכל מקום אחר בחו"ל, המסר נשאר שם למשמרת.

התנועה הקיבוצית היא עדות נכוחה לכישלונו של החינוך. שיעור היורדים מבני הקיבוצים הוא אחד הגבוהים ביותר. כיום הנטייה היא להכות שם על חטא, לדבר על הזנחת החינוך לערכי היהדות. יעקב חזן אמר לאחרונה בראיון בטלוויזיה, שלצד האמונה בבריה־המועצות כ־מולדת שנייה — זה אחד משני הדברים שהוא מתחרט עליהם. וחזן אינו מבטא כנראה דעת יחיד.

לעומת הנטייה הגוברת לחזור לערכי היהדות, עומדים שרידי הכנענים ורבים אחרים הרואים עצמם ישראלים שורשיים, המדברים על השתייכות לבית, למקום ולארץ שבה נולדו, והנוף הגדול — ללא כל אידיאולוגיה ציונית האחרת. מסתבר כך — תחושה עמוקה ויסודית של השתייכות. שתי הגישות מייצגות את הבלבול הרב השורר כאן. עדיין לא הגענו אפילו להגדרת מיהו יהודי, ועל אחת כמה וכמה — מיהו ישראלי־יהודי או יהודי־ישראלי.

אבל יש עובדה המדברת בפני עצמה וקוראת למחשבה: העולים היהודים המגיעים כיום לישראל הם יהודים דתיים; והיורדים רובם ככולם ישראלים חילוניים.

אף־על־פי שאין לי פתרונות ואני מתלבטת בין תחושות הנוגדות — בירידה אני רואה מעין בגידה, הבאה במסווה של התבאשמה ואי־דאולוגיה. זו בגידה בהורים ובסבים שלנו, שרבים מהם הקריבו את חייהם למען מדינת ישראל, עוד לפני הקמתה. זו בגידה בכל אלה שנפלו למען ישראל. זו בגידה במורשת ובערכים שהנחילו לנו.

ובינתיים, לאנשי התעשייה הא־ווירית המאיימים בירידה, לא נותר אלא לומר: אם אינכם רוצים להיות כאן, עשו ככל העולה על רוחכם. רק אל תאיימו ואל תענישו אותנו. והמחשבה שנייה: אולי תגלו שאתם מענישים בעצם רק את עצמכם. אבל אז כבר עלול להיות מאוחר מדי.

صكنا من الاهل

מילים ומו"לים / מיכאל הנדלזלץ

היו זכויות?

עוד מאבק על בעלות זכויות יוצרים עשוי להגיע לבית המשפט

הפרת זכויות יוצרים היא עבירה פלילית. לכן הוצאות ספרים נזהרות מלהגיע לבית־משפט, ואם הן נגררות לשם שלא מרצונן, הן מעדיפות לפתור את העניין מחוץ לכתליו. לאחרונה הגיעה לבית־המשפט הוצאת כ. מזרחי. סוכנים ספרותיים המייצגים את יורשי הסופרים פרל באק, ג'ון סטיינבק וסומרסט מוהם, הגישו קובלנה פלילית באמצעות עו"ד ד"ר שלמה כהן וטענו שההוצאה הוציאה לאור את ספרי הסופרים האלה בלי שתקבל את הזכויות לכך. השופטת ורדה אלשיך הוציאה בעקבות המבוקשים צו חיפוש ותפיסה, שהוביל לתפיסת הספרים במחסנים ובחנויות של ההוצאה.

על פי הקובלנה שהוגשה לבית המשפט, טוענים נציגי בעלי הזכויות של כתבי סומרסט מוהם שלהוצאת מזרחי מעולם לא היו הזכויות להוציא את קובץ הסיפורים תחת הכותרת "אהקינג", שיצא לאחרונה בכריכה חדשה ומהודרת. היה להוצאת מזרחי חוזה על הוצאה של "קיבת עוץ" בכריכה רכה. הספר יצא לאור בראשית שנות השישים. בשנה שעברה הודיעו בעלי הזכויות להוצאה שכיוון שהספר הוא "אאוט אוף פרינט", הרי שפג תוקפו של החוזה והזכויות שבות לבעליהן. התכתבות בין ההוצאה לבין בעלי הזכויות על כוונתם להוציא עתה מהדורה מהודרת של הספר לא שינתה את דעת בעלי הזכויות. בעלי הזכויות של "האדמה הטובה", "בנים" ו"ביתן הנסים" הודיעו למזרחי במרס 1987 שגם אם היו להוצאה זכויות לפרסם את הספרים בעבר, הרי שתוקפו של חוזה כזה פג, כיוון שההוצאה לא עמדה בהתחייבויותיה באשר לדיווח ותשלום תמלוגים. אם הנושא יגיע לכלל דיון משפטי, הרי יהיה זה ב־15 בספטמבר.

ישראל חתומה על אמנה בין־לאומית לכיבוד זכויות יוצרים, והוצאות מאורגנות ומסודרות צריכות לבקש זכויות ולדאוג שלא יפוג תוקפן. רכישת זכויות עולה כסף, והחוזה העקרוני כולל תנאים ברורים לגבי תקופת הזמן מאז חתימת החוזה ועד להוצאת הספר, וכן הסדרים לדיווח ולתשלומי התמלוגים נלווים. אי עמידה בסעיפי החוזה יכול להוביל לטענה שהיתה כאן הפרת זכויות.

לא שסופרים יהודיים שם בעולם יכולים להתפרנס מ"יחודיים" ממכירת זכויות ספריהם בישראל, שהוא שוק קטן למדי, אבל סדר צריך להיות. קשה להניח, עם זאת, שבעלי זכויות בחו"ל היו מתעוררים מעצמם כדי להתחיל הליך משפטי בעניין ניצול זכויות ללא רשות בישראל. סביר הרבה יותר להניח שבית הוצאה ישראלי אחר רצה להוציא את הספרים הללו לאור, וטרח להשיג את הזכויות מבעליהן החוקיים. אז התברר לו שהוצאת מזרחי עדיין מוציאה את הספרים האלה, ולכן נוצרה יוזמה לתביעה זו.

בשנים האחרונות תביעות וסכסוכים כאלה אינם עניין של יום יום. בארץ פועלות סוכנויות ספרותיות המייצגות מו"לים וסוכנים זרים והן דואגות לזכויות לקוחותיהן, וכתוקפה האחרונה שבה מו"לים בארץ קונים ומדפיסים הכל. וזוהי עבודה רבת־היקף של מאבק ומעקב על זכויות. התאגדות המו"לים לא טיפלה בבעיה, אבל אני מניח שאם תידרש לכך, תצהיר על חשיבות הקפדה על הנושא, גם אם לא יהיו בידיה אמצעים לכפות את הדבר על חבריה. מו"לים הם אנשים מבוגרים, וההתאגדות איננה יכולה או מתכוונת לחנך אותם. תמיד, בכל תחום, יש מבאר אנשים שינסו להפיק מירב התועלת מבלי לשלם את מינימום הכחוד, האלה הם היוצאים מן הכלל המעידים במבחן את הכלל, ולפעמים מוציאים לאור שם רע לכלל העוסקים בתחום.

בשנה האחרונה היו כמה ויכוחים על זכויות: הוצאת שוקן הוציאה את "תחת חורש החלב" של דילן תומס בתרגומה החדש של שולמית הר־אבן, ואילו ספריית פועלים המשיכה לשווק את תרגומו של אריה אהרוני, "מילקווד", שיצא בזמנו בהוצאת אל"ף, אף שתוקפו מתן הזכויות פקע. ההוצאות הסתדרו ביניהן ללא בית־משפט. "לדורי" הוציא לאור את "לידיה ל." של רד־מיין באורי על סמך חוזה עם הסופר בעבר, ואילו הוצאת "מעריב" הודיעה על כוונתה להוציא את הספר, בעקבות חוזה שנחתם עם הוצאת "גאלימאר". הזכויות על ספרי באריעברו כיד ליד אצל יורשיו ולכן מתנהל ויכוח על הבעלות עליהן. גם כאן לא היה משפט, והספר של "מעריב" עוד לא ראה אור.

המלאכים באים כולל הכל

הוצאת "כתר" ציינה הופעת שני ספרים ● שמעון פרס היה שם

חלק מחוגי יחסי הציבור סביב צאתם של ספרים חדשים היא המסיבה לרגל צאתו של הספר. יש שהיא נערכת במקום אקזוטי, התואם ולו במשהו את אפיו של הספר (אירוע לרגל צאת ספרו של האדריכל דויד קרויאנקר על הבניה בירושלים, בהוצאת "כתר" נערך בכנסיית הנוטרדאם). יש שהוא נערך בחנות ספרים (חנויות "המאה העשרים" ולפעמים "פרוזה" בתל אביב הם מקומות מתאימים לדברים כאלה). יש שהוא נערך בבית ההוצאה עצמו בנוכחות מקורבים ועיתונאים (הוצאות "עם עובד" ו"הקיבוץ המאוחד" נוהגות כך) ויש שבביתו של המו"ל (מסיבה גדולה בביתו של אהוד זמורה לרגל צאת סדרת "עמודים" המקורית של בית ההוצאה). מקום התרחשות המסיבה משקף גם את מקוריות המחשבה של אנשי יחסי הציבור שלה.

האירוע לרגל צאת ספריהם של יצחק בן נר ("מלאכים באים") אברהם הפנר ("כולל הכל") נערכה ב"חוף המערבי". מקום תל אביבי קיצי, אליו בא כל הקהל התל אביבי הקשור לרקע התקשורתי קולנועי של בן נר, והקולנועי של הפנר.

אנשי "כתר" הירושלמים הטריחו עצמם וירדו לשפלה. היו נוכחים גם אורחים, עורכים ואנשי יחסי ציבור של הוצאות אחרות. אשת יחסי הציבור של "כתר" בחופשת לידה רחל מראני, וכן אשת יחסי הציבור המחליפה אותה אורלי תרן, שעברה ל"כתר" מ"זמורה־ביתן".

וגם שמעון פרס היה שם. זוכר לו, הוא הגיע לכמה דקות, לחץ את הידים (עורכת "דבר" חנה זמר שהיתה שרת הטקס באירוע הזה — בן נר הוא מעובדי "דבר", ואף עובר שאינו אומר לא לכל מה שמבקשים ממנו, כמי שסיפרה זמר — הזעיקה את הסופרים בקריאות רמות ללחיצת היד הממשלתית). הוא לא נאם.

וחנה זמר נשאה דברים במקומו והכריזה שקראה את ספרו של בן נר. כיוון שספרו של הפנר זה עתה הופיע, והוא עב כרס (שכן הוא אכן כולל הכל) איש לא העמיד פנים שהוא קרא אותו. אחרי זמר נשא דברים מנכ"ל כתר יעקב פכטר, ובין לבין אנשים אכלו ושתו כטוב ליבם עליהם. אומרים שאחרי ששתו היה למסיבה הזאת המשך גם במקומות אחרים בתל אביב. אבל מי שעוסק בספרים צריך היה הדי ללכת הביתה ולקרוא.

חבריו של בן נר מ"דבר אחר" ערכו לכבודו גיליון מיוחד של העיתון, שהוא כביכול מין פוסטר רומן, שכותרתו "לאן נעלם יצחק בקוקס (בר)???". הם השקיעו כדי זמן וכל מאמצי ההומור שלהם כדי להפתיע את בן נר ואת הפנר כאחד, דירון לונדון קרא קטעים נבחרים לשמחת הנוכחים.

כיוון שחומר לא הולך לאיבוד, יש להניח שחלק ממנו בעיבוד מסוים יופיע בגיליון הקרוב של "דבר אחר". אולי כבר מחר. לפיכך אין הנאה גדולה מאשר להקדים אותם, ולצטט מתוך הגיליון החד פעמי של "דבר אחר" את "דעת הביקורת על הביקורת". זוהי ביקורתו של א.ב. שמעון, כהאי לישנא "אנדרי מאלרו היה אומר שאדם נמדד בשניים — בבת השחוק שעל שפתותיו ובנר המצפוני אשר יאיר את דרכו. יצחק בן נר הוא השילוב הנפלא בין השחוק והנר. אברהם הפנר הוא שילוב נפלא עוד יותר של אברהם הף והנר. אני צופה בחזון ובבטחה לטכנולוגיית שנות ה 2000 שתביא אותנו סוף סוף לעידן המטוס ללא טייס והספר ללא סופר."

שותפות עוינת

ספר חדש על יחסי ישראל־ירדן יוצא לאור בהוצאה עצמית

במשך שנים רבות קיים — כך טוענים — בין ישראל לירדן שלום דה פקטו. נציגים משתי המדינות נפגשים ומתאמים ביניהם עמדות, כשהם מגששים לקראת הסכם עתידי כלשהו, ומשתדלים לשמור על הקיים. השמועות על פגישות בדרג הבכיר ביותר בין נציגי שתי המדינות (כלאמר ראשי ממשלת ישראל והמלך הירדני) נסקרו כבר בעיתונות פעמים רבות, כולל סיפורים פיקנטיים על ביקוריו של חוסיין בתחפושת בתל אביב.

העיתונאי הישראלי יוסי מלמן, בעזרת חברו האמריקאי דניאל רביב הוליכו שהגיע הזמן לספר את הסיפור כולו, כולל פרטים על הבית בו נפגשו הישראלים עם הירדנים בלונדון, וסיפורו של בעל הבית, רופא אנגלי, ששימש עורך תקשורת בין ישראל וירדן, כנראה בידיעתם של שלטונות הביטחון הבריטיים. מלמן עשה את העבודה מכאן, ורביב מארה"ב, חרף ידין, הנטל כך זהו ספר של מה שרואים מכאן, בתקווה שהוא משקף היטב גם את מה שלא רואים משם.

מלמן אומר שהירדנים יודעים עלינו הרבה יותר ממה שאנו יודעים עליהם. הספר אמור לתקן ולו במעט את העיוות הזה. לדעתו אין ספרות ישראלית בנושא (הוא מזכיר את "דו קיום ללא שלום" של פרופ' קליינמן שיצא לאחרונה, ואת "אופציה ירדנית" של דן שיפטן.) הספר אמור לספר גם על הפגישות החשאיות, על הפרוטוקולים הסודיים וגם על האינטראקציות האישיות בין המנהיגים, בכפוף למגבלות הצנזורה. אבל המטרה האמיתית שלו היא לעורר תהיות אם יש בכלל אופציה ירדנית. אולי מה שיש בעצם הוא רק אופציה פלשתינית, ואילו שני צדי הוויכוח בישראל מתכחשים לכך, האחד על ידי אימוץ האופציה הירדנית, והשני על ידי דחייתה המוחלטת.

ספר כזה צריך היה לעניין מו"לים, כי יש בו די מרכיבים מבירים: גם פוליטי, גם חושף, גם עיכבי. אבל הוא יוצא בהוצאה עצמית "מיתם", ששמה מורכב משמות ילדיו של מלמן. להוציא ספר בהוצאה עצמית הוא כיום תהליך יחסית קל ולא יקר. מלמן בוקק לו מפני שרצה לשמור בידיו את הזכויות, ואילו בתי הוצאה שעמם בא במגע דרשו ממנו את קבלת הזכויות כתנאי להוצאת הספר לאור. מלמן רוצה את הזכויות אצלו כי יש לו תקוות למכור את הספר בחו"ל. ספרו על אבו ניזאל יצא בארה"ב בהוצאת "ארמהרבוקס" השייכת למורן, ונמכר כפייפר־בק ל"אייבון".

בשנה האחרונה יצאו כמה ספרים מעניינים בהוצאות עצמיות, שבדרך כלל מקבלות גם לצורך העניין שמות מעניינים. "לב של כלב" של בולגאקוב תורגם על ידי דנה גור ויצא בהוצאת "כפתור". המחזה המפורסם של יצחק לאור "אפרים חוזר לצבא" יצא לאור בהוצאה עצמית ששמה "טימון". הסיים עודד מירום מוציא ספרי ילדים שרמתם מעולה בהוצאה עצמית. ותקי מרפי יוצא בעברית בהוצאת "בית עימור", שהוא למעשה בית דפוס ולא הוצאה לאור. חלק מן המו"לים החד־פעמיים האלה נוהגים כך פשוט מפני שאינם מעוניינים בשותפות עם מו"ל, שיכולה להיות לפעמים גם עוינת.

המכשלה העיקרית בפני המוציאים לאור את עצמם אינה הבאת הספר לדפוס והוצאתו בצורה יפה ולא יקרה. הבעיה היא להפיץ את הספר. מפיצים ורשתות חנויות לא אוהבים לעבוד עם ספר שיצא בהוצאה עצמית. זו לא עסקה כדאית בשבילם. וספרים שיצאו בהוצאה עצמית מוכיחים בדרך כלל שלא די להוציא את הספר לאור. צריך גם להחזיק אותו באור, כדי שקוראים יוכלו לראותו.

דומה ש"שותפות עוינת" של מלמן התגבר על בעית ההפצה. כמה פרקים מתוכו ידפסו ב"ידיעות אחרונות" בגיליון ראש השנה, וההדפסה הראשונה נרכשה על ידי "ספרי ידיעות אחרונות", עם אופציה לרכישת הזכויות של ההדפסות הבאות.

תעתועי לוחות השנה

לא כל איור על לוח השנה הוא מה שהוא נראה

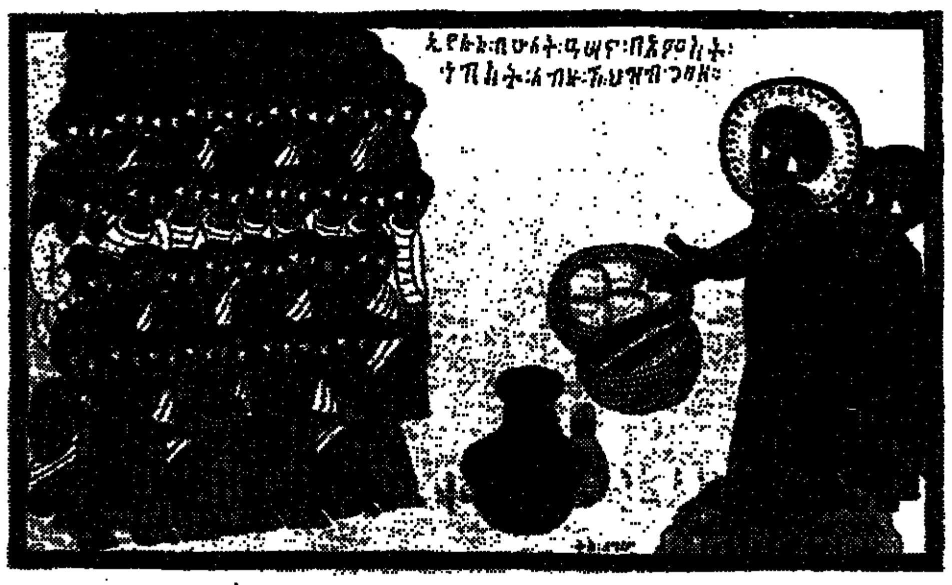

במדור הקודם סופר כאן על לוח שנה חדש של הוצאת "פלפוט", שהוא מקורי, יפה ומיוחד במינו: לוח ציורי תנ"ך אתיופיים. נאמר כאן גם שעם כל יופיו, מעטים הפרטים על מקורם של הציורים.

אני יכול, כמובן, להמשיך ולהאמין שמדובר בציורים בעלי רקע יהודי, ומה שאני רואה בדפים השונים הוא תמונות מהתנ"ך. אבל בה לעשות התמונה שכותרתה היא "אכילת המן", נראית לי כמו תמונתו של ישו (שימו לב להילה שעל ראשו) עם הלחם והדגים (הכיתוב בסלים שבתמונה). לא שזה לא מכתבי הקודש, אבל נדמה לי שלא בדיוק מהברית הישנה. אבל כשאין פרטים, מעניין לי לדעת אם אלה ציורים אתיופיים יהודיים או קופטים.

להוצאת "פלפוט" (שכהתמחותה בתעשיית הגלויות יש לה, כמובן, לקראת ראש השנה "לייך" חזק כאור של "שנות טובות") יש עוד לוחות רבים. מזה כמה שנים מוציאה "פלפוט" לוח המעוצב על ידי יעקב אגם. השנה זהו לוח קיר, והעברת הדף בו נעשית מלמעלה למטה. כל מי שיתלה את הלוח אצלו, יהיה חשוף בכל פעם לשתי יצירות של אגם, כשלכל חודש יצירה אחת. בסך הכל 15 הדפסות של יצירות צבעוניות של אגם בלוח אחד, כשהרקע הוא זהב או כסף, והלוח מתחיל בא' תשרי תשמ"ח ומסתיים בכ"ט תשרי תשמ"ט.

החידוש בלוח אגם השנה הוא שבאחת היצירות ניתן לראות אפילו את דיוקן פני אגם עצמו, כשהוא מחולק ל־11 פסי אורך על ידי 10 פסים צבעוניים. אני משוכנע שיש בזה סמליות כלשהי, אבל לא עמדתי על טיבה.

הוצאת "פלפוט" רכשה השנה זכויות הוצאה לאור לוח שעל דפיו מודפסות יצירותיו של ויקטור ואסרלי, שיש כפרים הטוענים שתרומתו לאמנות החזותית קדמה לזו של אגם ואולי אף עלתה עליה. 12 דפים, המתחילים ב־24 בספטמבר 1987 ומסתיימים ב־30 בספטמבר 1988, כשהקלנדר הוא לועזי. הפרטים על האמן מובאים באנגלית, צרפתית וגרמנית, אך לא בעברית, וסימן הוא שהלוח מיועד ליצוא, וכולל גם הוא את זמני הדלקת הנרות בארץ ובערים שונות בארה"ב.

מוזיאון ישראל הוציא לאור השנה לוח שנה שהוא למעשה יומן, ובו 54 יצירות שנבחרו מתוך אוסף יצירותיו של מאוריץ קורנליס אשר, שנתרמו למוזיאון על ידי אוליף וצ'ולס קרמר. יש הקדמה קצרה של אוצרת הרישומים וההדפסים במוזיאון ישראל, מאירה פרי־להמן, ובן דף תולדות חייו של אשר. ביומן מודפסות 54 יצירות כנגד 54 שבועות בשנה, החל מה־20 בספטמבר 1987, כ"ז באלול תשמ"ז, שהוא יום א', וכלה בשבת, 17 בספטמבר 1988, שהוא ו' תשרי תשמ"ט. לכל יום יש מלבן קטן שאפשר לשרבט בו איזכורים, אבל לא לנהל ממש יומן פגישות.

של מי את מיכל?

השופט קבע שאפשר לפצל בין בעלות על הרשיון לבעלות על זכויות לצורך הוצאת ספר

"אני קובע שהזכויות לספר 'אני אוהב אותך מיכל' הן של הסופרת גלילה רון פדר, ואילו להוצאה לאור 'מילוא' הרשיון להוציא את הספר לאור. אני מניח שאף אחד מהצדדים לא מרוצה, וזה טוב" — כך סיכם השופט שאול אלותי בבית־המשפט המחוזי שלב זה של ההתדיינות בין הסופרת לבין ההוצאה.

גלילה רון־פדר התחילה להוציא ספרים בהוצאת "מילוא" בשנת 1972, זמן רב לפני שהיתה לכותבת רבי־מכר לילדים ונוער. 24 הספרים הראשונים שיצאו לאור בהוצאה זו נכללו בחוזה שנחתם אחרי הוצאתם, במרס 1981. על 16 ספרים נוספים שיצאו מאז התנהל מו"מ בין הסופרת לבין ההוצאה, במקביל לתהליכי הוצאה לאור של "אני אוהב אותך מיכל", שהחלו באוקטובר 1986. רון־פדר ביקשה צו שיבצע בהוצאת "מילוא" להוציא את הספר לאור, לאחר שמסרה למו"ל את כתב־היד בלי שהעבירה לו את הזכויות, לטענתה. הושג הסכם דיוני, שעל־פיו ייצא בינתיים הספר לאור (כנגד הפקדת ערבות בנקאית על־ידי בית ההוצאה) והשופט אלותי התבקש לקבוע למי שייכות זכויות היוצרים של הספר, ואם ניתן להוצאה לאור רשיון להוציאו. דיון בבעלות על הזכויות על 16 הספרים האחרים שלגביהם אין חוזה (אך יצאו לאור) העתר להליך רגיל, ויחלוף עוד זמן עד שיגיע תורו בבית־המשפט.

חוק זכויות היוצרים מחייב שהעברת הזכויות תיעשה בכתב ובחתימה של בעל הזכויות. במקרה של הספר הזה ברור היה מדברי שני הצדדים, שלא היתה חתימה ולא היה מסמך כתוב, שהם דרישה מהותית לפי השופט אלותי. לגבי טענתו של המו"ל, שבהיעדר מסמך היתה כאן "העברה שביושר" — שאיננה מתבססת על החוק, אלא על הפסיקה האנגלית שהתאזרחה אצלנו — סבור אלותי שבכל מקרה יש לבחון את הנסיבות וללמוד מתוכן על כוונות הצדדים.

אלותי קיבל כמהימנים את דברי המו"ל לגבי הנסיבות של מסירת כתב־היד על־ידי הסופרת. לאור העובדה שהמו"ל הוציא 40 מספריה של הסופרת, וקבע שהיה כאן מתן רשיון, "שאינו טעון שום פורמליות ואפשר לתת אותו בעל פה או מכללא, אינו מעביר שום זכות ושום טובת הנאה, הוא אינו אלא מצדיק פעולה מסוימת שלולא רשיון זה היו רואים אותה כהפרת זכויות היוצרים, ונותן לבעל הרשיון הגנה מספקת כנגד תביעת הפרה. רשיון זה, אם ניתן בעד תמורה בעלת ערך, הריהו בלתי חוזר".

למעשה, כפי שנכתב כבר במדור בקשר למשפט זה, מה שההוצאה זקוקה לו כדי להוציא ספר לאור הוא רשיון מטעם הסופר. בחוזה הקיים בין רון־פדר להוצאת "מילוא" לגבי 24 הספרים הראשונים ניתנת להוצאה רשות, ובעקבות כך "זכויות היוצרים, הכוללות בין היתר... את הזכות הבלעדית להוציא לאור ולהדפיס את הספר, בארץ ומחוצה לה, במקור או בתרגום, לשווק מדיה, להסריטו ולהמחיזו וכיו"ב". בחוזה הקיים מתחלקות ההוצאה והסופרת שווה בשווה בהכנסות שיושגו מהעברת זכויות זו. לכן בתי הוצאה מעוניינים בזכויות ובדרך כלל אינם מסתפקים ברשות. ההסכם לגבי 16 הספרים הנוספים לא נחתם בין הסופרת וההוצאה בגלל ויכוח על גובה התמלוגים. הויכוח על הספר הזה התחיל כשרון־פדר חזרה מארה"ב בתקוה למכור את הזכויות לספריה שם, ועל כן רצתה לקבלן בחזרה מהוצאת "מילוא".

יש הרבה בתי הוצאה וסופרים רבים. השוני בין סופרים רב מהשוני שבין הוצאות ספרים. אם הוצאה רוצה בספר מסוים, יהיה עליה להיענות לתנאיו, בהתאם להערכתה את ערכו האמנותי והכלכלי. הסופר, אם הוא בטוח בעצמו, יוכל לזכות בתנאים המועדפים עליו בהוצאה אחרת. כשגם המוניטין, יכולת העריכה והשיווק של ההוצאה הם גורם במו"מ. זה עניין להיצע וביקוש ורצון טוב בין הצדדים, ובלעדיו אלה גם חוזה חתום לא יפתור כל בעיה.

השופט אלותי קבע במפורש בפסק־דינו, ש"התמורה הנובעת לרשיון זה אינה עניין לדיון זה ועל כן לא אקבע כל ממצא ולא אגיע למסקנה בעניין זה". עד עתה שילמה הוצאת "מילוא" לרון־פדר כשכר סופרים, 15 אחוז ממחיר כל עותק שנמכר ונהגה כך גם לגבי ספרים שבעניינם לא היה חוזה חתום. עתה, משמדובר ברשיון, ולא בזכויות, ואין חוזה מחייב, ראוי לשאול אם התמורה בעד מתן רשיון בלבד צריכה להיות זהה לתמורה בעד זכויות.

בשר טוב הגיע רחוק!

כף

פלקון

מעדני בשר כשר

הבשר הנכון במקום הנכון

י.ג.א.ל ירושלים אויל אקספלוריישן בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שלא מן המנין

ניתנת בזה הודעה כי ביום 29 בספטמבר 1987 בשעה 10.00 בבוקר תתקיים במשרדי חברת צמיחה ברח' יעבץ 33 ת"א

אסיפה כללית שלא מן המנין של החברה

על מנת לדון ואם יראה הדבר לחברים לקבל את ההחלטות דלהלן כהחלטות מיוחדות:

1. לשנות את שם החברה בעברית לשם החדש. במקום "י.ג.א.ל ירושלים אויל אקספלוריישן בע"מ" יבוא "י.ג.א.ל ירושלים אויל אקספלוריישן בע"מ".
2. להגדיל את ההון הרשום של החברה בסכום כולל של 30,000,000 ש"ח על ידי יצירת 6,000,000,000 מניות רגילות בנות 0.005 ש"ח כל אחת, אשר תהיינה שוות בכל הבחינות למניות מסוג הקיימות בהון החברה.
3. לתקן את תקנות ההתאגדות של החברה כדלקמן:
3.1 בתקנה 15.1 תימחק המלה "צבעיניים"
3.2 בתקנה 15.2 תימחק המתחילה במלים "ואם יוחל" תימחק.

חבר יכול להשתתף ולהצביע באסיפה בעצמו או למנות שלוח להצביע במקומו. כתב מינוי של שלוח להצבעה ויפוי כח יש להפקיד במשרדה הרשום של החברה ברח' התעשיה 107 ת"א, לפחות 48 שעות לפני מועד האסיפה או אם נדחתה האסיפה, לפני האסיפה הנדחית. בהעדר הפקדה כזו לא יהיה למינוי תוקף.

בשם מועצת המנהלים
א. שלום, מנכ"ל

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
קרן החינוך לישראל

מכרז בניה 81/664/87

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן ־הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבנית מרפאה ע"ש סלומון שנטרפלר בקרית החינוך במעלות.
הבנין המתוכנן הוא: על שטח של כ־ 200 מ"ר.
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל מיום ג' 8.9.87 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 717 בין השעות 9.00־12.00 תמורת תשלום של 200 שקל חדש אשר לא יוחזרו.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום א' 20.9.87. הפגישה בשעה 10.00 לפנה"צ בקרית חינוך במעלות.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 30.9.87 שעה 13.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט – 1969 לפי סיווג מקצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מצות כהן הלפרין
המצות המיוחדות בע"מ
(בכינוס נכסים)

הזמנה נוספת לקבלת הצעות.

בהמשך להזמנה לקבלת הצעות לרכישת הציוד והמכונות של החברה דלעיל, שפורסמה ביום 19.8.87, מתבקשות הצעות חלופיות לרכישת מפעל החברה הנמצא באזור התעשיה בעטרות, ירושלים, כעסק חי.
ניתן לבקר במפעל החברה ולקבל מידע ופרטים נוספים לאחר תיאום עם כונס הנכסים הח"מ
הצעות בכתב יש להגיש לח"מ עד יום 16.9.87 בשעה 12.00 בצהרים.
לכונס הנכסים זכות לנהל מו"מ בנפרד עם כל אחד מהמציעים או עם כלם ביחד; אין כונס הנכסים מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
המכירה כפופה לאישור בית המשפט המחוזי בירושלים.

יואל שבתי, עו"ד
כונס נכסים ומנהל
רחוב שלומציון המלכה 11
ירושלים, טל' 227321

מלונות דן מימון והנפקות 1985 בע"מ

הודעה

בענין סדרת אגרות חוב 1989 – 1996 רשומות על שם (סדרה 1) בסכום נקוב כולל של –.7,500,000 ש"ח נושאות ריבית בשיעור משתנה שיקבע מראש בעד כל תקופה של 6 חודשים.

נתנת בזה הודעה, כי הנאמנים לבעלי אגרות החוב (החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ וחברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ) קבעו כי שיעור הריבית שישאו אגרות החוב האמורות בגין תקופת הריבית המתחילה ביום 1.9.87 ומסתיימת ביום 29.2.88 יהיה 6.5% לשנה.

תשלום הריבית יבוצע ביום 1 במרס 1988

מזכיר החברה

שר העבודה והרווחה

הודעה בדבר כוונה למתן צו הרחבה לפי חוק הסכמים קבוצים, התשי"ז — 1957

בתוקף סמכותי לפי סעיף 26 לחוק הסכמים קבוצים, התשי"ז — 1957 (1), אני מודיע על כוונתי לתת צווים לפי סעיף 25 לחוק, המרחיבים את תחולת ההסכמים הקבוצים הכלליים הבאים:

1. הסכם קבוצי כללי (7051/86) שבין המרכז הארצי של ארגוני הקבלנים והבונים בישראל, לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, הסתדרות פועלי הבנין, מיום י"ב בתשרי התשמ"ז (15 באוקטובר 1986).
2. הסכם קבוצי כללי (7040/87) שבין לשכת התאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, האגף לאיגוד מקצועי, מיום י"ז באב התשמ"ז (12 באוגוסט 1987), בדבר עדכון דמי נסיעה.

משה קצב
שר העבודה והרווחה

ח' באלול התשמ"ז
30 באוגוסט 1987

(1) ס"ח התשי"ז עמ' 63

האוניברסיטה העברית בירושלים

מרכז מרטין בובר

היחידה ללימודי חוץ

מודיעים על פתיחת שנת הלימודים תשמ"ח

לימודי שפות

קורסים לערבית מדוברת וספרותית – למתחילים ולמתקדמים. החל ביום ה', 5 בנובמבר, עד יום ב', 11 בינואר 1988. 20 מפגשים מדי יום ב' רוה' בשבוע, סה"כ 40 שעות לימוד.

קורסים לאנגלית – למתחילים, למתקדמים ולמשתלמים בשתי מגמות:
א. אנגלית עם דגש על כשר ההבעה.
ב. מגמה לשיפור הבנת הנקרא בטקסטים אקדמיים.
כיתות לימוד קטנות – כולל מעבדה לשונית.
הקורסים יפתחו בראשית נובמבר בהר־הצופים ו/או בגבעת רם. 40 מפגשים, פעמים בשבוע – סה"כ 80 לימוד.

קורסים לספרדית – למתחילים ולמשתלמים.
הקורסים יפתחו בראשית נובמבר בגבעת־רם או בהר הצופים. 20 מפגשים פעמים בשבוע סה"כ – כ־40 שעות.
הנרשמים ישובצו לכיתות על סמך מבחני מיון, שייערכו על ידי הסגל האקדמי שלנו.
הקורסים מוכרים לצורך גמול השתלמות למורים.

לימודי מחשב אישי

* הכרת המחשב האישי ומערכת ההפעלה
* עיבוד תמלילים וורדסטר, איינשטיין ולוטוס 3, 2, 1
* בסיס נתונים (D. BASE 3)
* שפת בייסיק
* הכרת תוכניות יישומיות במחשב – כולל קבלת תוכנות
* בקרוב קורס לעיבוד נתונים סטטיסטיים

לימודי המחשב יתקיימו בקמפוס הר־הצופים

לאנשי כוחות הביטחון ולגימלאים 10% הנחה משכר הלימוד.

בדבר פרטים והרשמה נא להתקשר למרכז מרטין בובר, הר־הצופים
טל' 02–882443־4

מועצה אזורית עמק הירדן

מודיעה בזאת לציבור, על שינויי במספרי הטלפון. השינוי יתבצע ביום רביעי 9.9.87

להלן חלק מרשימת המספרים החדשים:
קידומת – 06

★ מרכזיה	757811
★ ראש המועצה	757600־1
★ סגן ראש המועצה	757602
★ מזכיר המועצה	757603
★ הנהלת חשבונות	757604
★ מחלקת חינוך	757608
★ מחלקת תחבורה	757620־1
★ האולפן למוסיקה	757628
★ מחלקת הספורט	757630
★ המחלקה הטכנית	757636־7
★ רכז בטחון	757640
★ המיכללה האזורית	757650־1־2

את מספרי הטלפון הישירים של שאר המחלקות, ניתן לקבל מהמרכזיה.

תודתנו נתונה לחברת בזק סניף טבריה ולחברת טלרד על שיתוף הפעולה

בברכת שנה טובה

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

היחידה ללימודי המשך ולימודי חוץ

הופיע

קטלוג היחידה
לשנת הלימודים תשמ"ח 1987/88

ובו פרטים בדבר לימודי תעודה והשתלמויות בכל ענפי הטכנולוגיה והמינהל, אשר יתקיימו בשעות הערב בחיפה, בתל־אביב, בירושלים, בבאר־שבע, באשדוד ובפתח־תקוה.
ניתן לקבל את הקטלוג באמצעות הדואר, או אישית, במשרדנו.

נא לפנות:
בחיפה: הטכניון, בנין צ'רצ'יל, קרית הטכניון, חיפה טל' 294464, 04־225150.
בתל־אביב: הטכניון, רחוב ליסין 14, ת"א, טל' 03־262134.
בירושלים: מכללת מטה יהודה, עין כרם, טל' 02־416515.
בפתח־תקוה: ההרשמה בעירית פתח־תקוה, מינהל התרבות, רח' העליה השניה 8, טל' 03־913121.
בבאר־שבע ובאשדוד: הרישום מתבצע במשרדי היחידה בתל־אביב.

די אי סי הנפקות אג"ח בע"מ
חברת בת בבעלות מלאה של חברת השקעות דיסקונט בע"מ

הודעה על תוצאות הנפקה במכרז
של – 18,000,000 ש"ח ע.נ. סטוק אג"ח 1992־1998 (סדרה 1)
שהוצעו על פי תשקיף מיום 30 באוגוסט 1987

בגין 17,730,000 ש"ח ע.נ. אג"ח שהוצעו לציבור הרחב נתקבלו 708 הזמנות ל־60,783,870 ש"ח ע.נ. אג"ח – חתימת יתר של פי 3.43 – בתמורה כספית כוללת של כ־56 מליון ש"ח.
המכרז התקיים על שיעור הריבית שתשאנה אגרות החוב. שיעור הריבית שנקבע במכרז הוא 4.65% לשנה. לפי שיעור ריבית זה, ובהתחשב במחיר ההנפקה של אגרות החוב (92% מהערך הנקוב), שיעור תשואתן לפדיון הינו כ־8% לשנה.
בשיעורי ריבית הנמוכים משיעור הריבית שנקבע במכרז הוגשו על ידי הציבור הרחב 130 הזמנות לרכישת 16,677,310 ש"ח ע.נ. אג"ח. כל ההזמנות האלה נענו במלואן.
בשיעור הריבית שנקבע במכרז הוגשו על ידי הציבור הרחב 6 הזמנות וזאת בגין 1,052,690 ש"ח ע.נ. אג"ח שטרם הוקצו. לאור חתימת היתר ליתרת האג"ח הנ"ל נענו הזמנות אלה בשיעור של 44% מעוגל כלפי מטה ליחידה הקרובה של שקל חדש שלם ע.נ. אג"ח.
כל המזמינים של אג"ח בשיעור ריבית העולה על שיעור הריבית שנקבע במכרז, שנתקבלו מהציבור הרחב, לא נענו.

התברה מודה לציבור על הענותו להנפקה.

קולות חדשים באש"ף

מאת אורי ניר

עורך הביטאון האידיאולוגי של אש"ף טוען בביטאונו שהארגון אינו צריך להתנהג כתנועת שלום אלא לחדש את המאבק המזויין בישראל, בהנהגת תושבי השטחים. לדבריו, "דרכי השלום" החלישו את אש"ף

פרסום פומבי של חשבון נפש נוקב, שעורך איש אש"ף עם ההתנהגות הפוליטית של הארגון לשחרור פלסטין, הוא אירוע נדיר למדי. פרסום שכזה בעורר עניין מיוחד כשהוא מופיע דווקא בכתב העת האידיאולוגי של אש"ף, "שאון פלסטיניה", ונכתב בידי עורך הבי־טאון, צברי ג'רייס, ראש המרכז למחקרים של אש"ף בקפריסין. עניין רב עוד יותר מעוררת העובדה שמאמר כזה, ארוך, מפורט וביקורתי מאוד, התפרסם בהמשכים בעיתון המזרח־ירושלמי "אל־פג'ר", המשקף את הקו של הזרם המרכזי באש"ף של עראפאת ("פתח"). לא כל מה שכתב ג'רייס פורסם ב"אל־פג'ר", אך גם החלק שפורסם מתוך מאמרו עורר מידה לא מועטה של רוגז מצד דוקטרינארים תומכי אש"ף בשט־חים, וגרר כמה מאמרי פולמוס בעי־תוני מזרח־ירושלים.

דבריו של ג'רייס משקפים קו־מחשבה רווח למדי בקרב הציבור הפלסטיני, גם בשטחים. משכילים רבים בשטחים רואים באש"ף את דגלם ומשענם הלאומי היחיד, אך נוקטים מידה רבה של ביקורת ביחסם למדיניות הצרך ה"פנים" שלו וביחסו לתושבי השטחים, ובכל הנוגע ליחסים שבין הפלגים השונים בארגון. האולם הביקורת מוצנעת היטב כמעט תמיד. פה ושם אפשר לשמוע בשיחות עם משכילים בשט־חים דברים דומים לאלה של ג'רייס, אך רק בשיחות פרטיות. עקרון ה"כביסה המלוכלכת" נשמר בקפ־ידה בשטחים — הוא משמש אחד מעמודי התווך של ה"צומוד", ה־עמידה האיתנה נגד הכיבוש.

צברי ג'רייס משגר את חצי הביקורת שלו לכל הכיוונים. הוא תוקף את הממסד הפלסטיני כמעט מכל היבט אפשרי, ומתעשה נדירה למדי. אנשי אש"ף יציגו זאת אלי כביטוי לחופש הביטוי ול"דמוקרטי־זציה" בשורות הארגון, אך נראה כי יותר מכל, מאמרו של ג'רייס הוא את לבקיעים עמוקים בדוקטרינה המסורתית של הזרם המרכזי ב־ארגון.

הגישה הפסימית משתקפת היטב כבר בפתיחת מאמרו של ג'רייס: "מי שסובל ממחלה בצעירותו, הסבל מן המחלה גובר בעת בגרותו, בעוד תיו פתרונות, התועלת הצפויה ממנו קטנה. זה מצבם של ארגוני ההתנג־דות הפלסטינית, המרכיבים את הארגון לשחרור פלסטין. זה הארגון המתקרא 'הנציג הלגיטימי היחיד' של העם הפלסטיני".

עיקר קצפו של ג'רייס יוצא על הניסיונות העקרים, כדבריו, של די־אלוג ל"אחדות לאומית" בין פלגיו השונים של אש"ף. את המושב האחרון של המועצה הלאומית הפלסטינית, שבו הושגה האחדות בין ה"פתח" לבין ארגוני הסירוב, מגדיר ג'רייס "בטיבה", "פטפוט חסר תועלת", ועוד תארי גנאי רבים. "נראה כאילו העם הפלסטיני הת־רחק מהגשמת מטרה כלשהי שהציב לעצמו, יותר מכפי שהיה בזמן כלשהו בעבר... אנו הולכים לקראת התדרדרות, אשר עלולה להוביל לאסון". לדברי ג'רייס, תנועת ההתנגדות הפלסטינית נראית היום, יותר מאשר בכל זמן אחר, כ"תולדה של המציאות הערבית, שבה היא צמחה, והיא מופיעה כמשטר נוסף מבין המשטרים הערביים, או כאחד ממשטרי העולם השלישי, ההולכים בדרכים שסופן אינו ידוע. ההבדל היחיד והחשוב שבין ההתנגדות לבין אותם משטרים הוא שלאלה ה־אחרונים יש לפחות אדמה שהם יכו־לים לעמוד עליה — דבר שאין לארגוני ההתנגדות — וכתוצאה מכך לא נראה שיצליחו לשמור על קיומם לאורך זמן במצב הנוכחי".

'פלוי רשות' — שוליים

ג'רייס סבור איפוא כי "האחדות הלאומית" של פלג ערפאת באש"ף עם ארגוני החזית אינו אלא אשליה, מאחוריה מסתתרת שאיפה של הארגונים הרדיקליים להשתלט על אש"ף ולהובילו לציפורניו של המשטר הסורי, במחיר סגירת שערי קהיר ורבת־עמון בפני אש"ף.

לא רק את מגמות "האחדות הלאומית" באש"ף תוקף ג'רייס, גם את תזיות ההנהגה לכינון ועידה בין־לאומית הוא מבקר. לדבריו, כל עוד מאזן הכוחות הישראלי־ערבי נוטה לטובת "האוייב הציוני־אמריקאי", הוא שולט בזה שלבי המשחק. לכן, ועידה כזו לא תכונס כלל, ואם בכלל־זאת תתקיים, היא "תהפוך לסאטירה של השגים ה־באות".

גם ה"מאבק המזויין" של אש"ף אינו יוצא מכלל ביקורתו של צברי ג'רייס. "למרות הדיבורים המגשכים סביב המאבק המזויין בקרב כל הקבוצות בהתנגדות (הפלסטינית), הנושא לא טופל בצורה נכונה ולא הניב את התועלת המצופה". ל־טענתו, הארגונים עוסקים ב"פוליטיקה" יתר על המידה, ואינם מפתחים את הפעילות הצבאית שלהם בדרכים מתוחכמות. "אפילו אם הם רוצים לשוב לפעילות צבאית, הם מוצאים שכמעט שכחו כיצד לעשות זאת, בשעה שגם בת־חום הפוליטי לא היטיבו לפעול. מצבם דומה, איפוא, למצבו של העורב שרצה לחקות את הליכתה של היונה ולא הצליח בכך. אך כאשר גילה זאת, ורצה לשוב להליכתו המקורית, מצא שגם אותה שכח". ג'רייס טוען כי באחרונה מדבר אש"ף על שלום יותר על המידה, ואינו עוסק בפעילות צבאית במידה מספקת. "עד שנראה כאילו אש"ף הפך הבר באחת מתנועות השלום בעולם, אשר אין להן ענין אלא לדבר בשבח השלום ולקרוא להגשמתו".

פרק מעניין ביותר בביקורתו של ג'רייס הוא זה העוסק בתפישתה של הנהגת אש"ף את המציאות הפו־ליטית הישראלית. "האויב הציוני לועג ל'מתינותנו' ול'גמישותנו' של ההנהגה הפלסטינית, שבהן הוא רואה — ובצדק — עטיפה שקופה המנסה על חולשתם וחולשת ת־נועתם הלאומית. דבר זה אינו מפחיד אותו, ולא יגרום לו לעשות ויתורים כלשהם. אין ספק כי ההתנגדות הישראלית לדרישות הפלסטינאים היא רצינית, מוצקה ועמוקה ביותר... עמדה זו, בהתאם למינוח הפוליטי הפלסטיני, היא בבחינת אסטרטגיה ולא טקטיקה". ג'רייס מסביר כי העמדה ה"אנטי־פלסטינית" היא נחלתם של שני הגושים הגדולים בפוליטיקה הישראלית, הליכוד ומפלגת ה־עבודה, והיא נתמכת על ידי קונסנזוס רחב בציבור הישראלי. "הממסד הישראלי אינו איחוד עממי מסכן, שניתן לכוון אותו ולהרכיב אותו מחדש, כפי שנדמה לכמה אנשים פה ושם... מאידך, נכון הוא שבישראל יש קולות הקוראים מדי פעם להנהג בחכמה וביישוב דעת, כמו [מתי] פלד, [יוסי] שריד ו[אבא] אבן, וכן [עזר] וייצמן ואחרים. אך כל אלה אינם אלא כוחות שוליים שאין להם השפעה. מה שהם מציעים אינו מקובל לחלוטין על הפלסטינאים, ואם היה מתקבל, לא היה בידם הכוח להוציא זאת אל הפועל".

מסורות ל"מדינה שבדרך"

מסקנתו של הכותב אינה שיש להגמיש את עמדותיו של אש"ף במישור הפוליטי, אלא דווקא להקשיח ולהעמיק את המאבק המזויין בישראל: "הפעילות של הפלסטינים, במאבקם המתמשך עם ישראל, לא הביאה עד כה — כפי שהדבר נראה היטב — לכל שינוי ראוי לציון בעמדתה של ישראל כלפיהם... לכן, אם הפעילות הפלס־טינית רוצה להשיג יעד כלשהו מיעדיה, עליה ליזום את החלפת האמצעים שנקטו בעבר באמצעים אחרים, מחודשים ויעילים יותר". בתחום הפעילות הצבאית מציע ג'רייס לנהל "מאבק מזוין רצוף, מתמיד וכולל, ואפילו על אש קטנה, אשר יביא לתוצאות ברורות, ויותר למטרות מוגדרות. המאבק ינוהל בשטחים הכבושים, ויעמיד את הגולה [הפלסטינית] לשירותו, ולא להיפך. נראה כי מאבק מעין זה הוא הדרך האידיאלית והיחידה לטפל באויב הציוני בעתיד הנראה לעין... כוחם של הפלסטינאים מספיק כדי להילחם בכיבוש, ואם לא להפילו לארץ, לפחות לשבור אותו מידיו, או לשבור שתי אצבעות בידו השמ־אלית ואצבע אחת בידו הימנית — וגם זה לא נעשה עד כה".

מה צריך, איפוא, לעשות כדי לשפר את מצבו הכללי של הארגון לשחרור פלסטין? ג'רייס ממליץ להקים כמה רשויות חדשות במ־סגרת אש"ף, שיטפלו בליקויים הבולטים שלה: "רשות לדיאלוג" (שתמסד את המגעים הרבים המתנה־לים סביב ה"אחדות הלאומית"), "מועצת שירות אזרחית" (שתהווה מעין "מבקר המדינה־שבדרך" על פעילות המוסדות הפלסטיניים), "מועצת מלחמה" פלסטינית (שת־תווה תוכנית כוללת ופרטנית למאבק מזוין בישראל), "סוכנות פלסטינית" (שתעסוק בשירותי ס־עד, תעסוקה, חינוך ותרבות לקהי־לות פלסטיניות), וכן קריאה ל־הקמת מפלגות פלסטיניות, כמו בכל חברה מודרנית.

נראה כי גם ג'רייס עצמו אינו מאמין שהצעות הפתרון שלו הן יותר מאשר "כוסות רוח", וכי גם אם ייושמו, ספק רב אם יעצרו בעד התגשמותן של נבואות הזעם שלו. די לעיין בפסקת הסיום במאמרו של צברי ג'רייס: "התברר בעליל כי 'הנציג הלגיטימי היחיד' במתכונתו הנוכחית אינו מסוגל לטפל בבעיה הפלסטינית על מגוון היבטיה, ואינו מסוגל להשיג יותר מכפי שהשיג עד כה; וזה לא מספיק. צריך לעשות למען שינוי, והמבקרה שתיווצר סתירה בין האינטרסים של 'הנציג הלגיטימי' על היבטיו הצרים, לבין האינטרסים הלאומיים הכלליים, הבדווה בין השניים נראית ברורה לגמרי".

ושוב, לתזכורת, מדובר במאמר שהתפרסם בביטאון האידיאולוגי ה־רשמי של אש"ף.

שוטרים וגנבים / ראובן שפירא

מציאות קשה בכלא ב"ש

לפני כשבועיים נכתב במדור זה על הבעיות הקשות שיש לנציב שירות בתי הסוהר למצוא מפקד לכלא באר שבע הגדול והבעייתי, וכי קצינים בכירים בשירות שהוצע להם לקבל את הפיקוד על הכלא סירבו מחשש להכניס "ראש בריא במיטה חולה". בימים אלה נראה כי לנציב דוד מיימון אין ברירה אלא לפנות למפקד כלא באר שבע מישהו מבחוץ, ככל הידוע, המועמד העיקרי הוא קצין בדרגת סגן אלוף העומד להשתחרר מצה"ל.

בשירות בתי הסוהר כבר יש רבים שנרים בימים אלה למר גורלו של קצין צה"ל העומד לקבל את הפיקוד על כלא באר שבע. הכלא הזה ידוע זה שנים באלימות ובחוסר סדר ומשמעת השוררים בו. אירועים אלימים מתרחשים בכלא לעתים קרובות. בין השאר מתפוצצים מטעני תבלה מאולתרים, אסירים נדקרים, סוהרים מותקפים ויש תסיסה ומתח רב בין אסירים לסוהרים, הבאים לביטוי בתקריות אלימות על סף מרד באגפים שלמים.

רק ביום חמישי האחרון התפרעו בכלא באר שבע במשך כמה שעות עשרות אסירים שסירבו להסכים לכליאת אחד האסירים בצינוק. הסוהרים נאלצו להפעיל כוח וגאז מדמיע לצורך השלטת סדר. בשי־רות בתי הסוהר יש החוששים כי מפקד שיבוא מבחוץ, ללא ניסיון בניהול כלא, ויוטל לקלוט הרחשות של כלא באר שבע, ייכשל בתפקידו כבר לאחר זמן קצר.

בחודשים האחרונים ניסה הנציב מיימון ליצור את התחושה ש־"העניינים הסתדרו" בכלא באר שבע ושהסדר הושב בו על כנו. דיווחים אופטימיים ברוח זו גם הועברו לשר המשטרה חיים בר־לב. אלא שגור־מים מהימנים בשירות בתי הסוהר המצויים היטב במתרחש בכלא זה, מדגישים שהמצב לא שופר בחו־דשים האחרונים ואף החמיר. הת־סיסה בקרב האסירים רבה ויש מצב "מלחמה" של ממש בינם לבין הסוהרים — על סף התפוצצות.

כל תקרית קטנה גורמת להתלק־חויות ולהפרות סדר. החשש אצל גורמים בשירות בתי הסוהר הוא שבכלא עוד יהיו תקריות דמים.

קצה הקרחון נגלה בשבועות האח־רונים בכמה מקרי תקיפה, חלקם בצורה מתוכננת ובדם קר, של סוהרים בידי אסירים. הרושם ה־מתקבל הוא, שהנהלת הכלא איבדה זה כבר שליטה על ניהולו בדרך רגילה והכל מתנהל באלימות. בשנים האחרונות התחלפו מפקדי הכלא בתדירות גדולה. אחדים מהם שירתו רק חודשים ספורים בתפ־קידם. המנהל הנוכחי אשר כהן, שאינו נחשב על "החמישייה הפו־תחת" של מפקדי בתי הסוהר, הובא לכלא באר שבע מראש לתקופה קצרה. זה זמן שהוא רוצה לסיים את תפקידו, אלא שעד לימים האחרונים לא נמצא לו מחליף. (יצוין כי בין המסרבים לקבל את הפיקוד על כלא באר שבע היו אחדים מטובי הקצינים של שירות בתי הסוהר, שעמדו בסירובם אף על פי שהנציב איים עליהם שהם ייאלצו לפרוש מהשירות או שהקריירה שלהם תיפגע עקב כך.)

הסיבה העיקרית לסירוב היא, שהקצינים הבכירים יודעים כי כדי להבריא את הכלא יש לחולל בו חריש עמוק ולבצע שינויים פיסיים, ארגוניים, מינהליים ופרסונליים ב־היקף נרחב, שאינו אפשרי כיום במ־גבלות התקציבים והמדיניות הנקו־טה בשירות בתי הסוהר. הם גם חוששים שלא יקבלו גיבוי ממטה הנציבות למהפכה שיש לערוך בכלא, ובמקרה שיתגלו בעיות שהם יתקשו בפתרונן.

התפתחות מעניינת ומשמעותית בקשר לכלא באר שבע היתה בימים האחרונים. קצין הביטחון החדש של הכלא — קצין מוכשר ומיועד לקי־דום — שמונה לפני כשבועיים בלבד, פרש בתחילת השבוע מ־תפקידו בחמת זעם והודיע למפקדים עליו שאינו מוכן לשרת בכלא הזה אפילו יום אחד נוסף. הקצין שהזדעזע ממה שראה בכלא בימי שירותו המעטים, העביר למפקדים עליו דו"ח מפורט על המצב החמור וההריגות, והבהיר כי אינו מוכן לקחת אחריות על מצב הביטחון בכלא בנסיבות הקיימות.

על־פי טענותיו, המצב בכלא "קטסטרופלי". יש אלימות קשה וה־תנהגות בלתי אנושית וחריגה של סוהרים כלפי אסירים. מפעילים כוח בצורה לא סבירה ומתעללים ב־אסירים. אסירים מוחזקים בתנאים קשים, מושלכים לצינוקות וישנים על הרצפה החשופה בניגוד להנ־חיות. אין טיפול בבעיות של אסירים, יש חריגות מינהליות רבות וקיפוח זכויות של אסירים. התוצאה: התפרצויות אלימות של האסירים, שעליהם מגיבים הסוהרים בכוח רב־יותר ובגאז מדמיע, וכך נגרמת הסלמה. על המדיניות הנוקשה והחריגה מצביעים אחדים מהקצינים הבכירים הוותיקים בכלא, שהנהיגו בו משטר קשוח.

על־פי טענותיו של הקצין העוזב, אין הקצינים הוותיקים, המבצעים חריגות מהחוק ומהנהלים, מוכנים לשינוי במדיניותם. המציאות החמו־רה אינה ידועה על בוריה לנציב. הדיווחים המועברים "למעלה" מה־כלא למטה הנציבות ולנציב הם חלקיים, "משופצים" ולא תמיד אמי־תיים. הנכונים, הנציב ובעלי התפקי־דים הבכירים במטה הנציבות ממע־טים לרדת לשטח ואינם מעורים לכן במתרחש בכלא.

דובר שירות בתי הסוהר שמעון מלכה אומר בתגובה: "נכון שבכלא באר שבע יש בעיות. כולן נמצאות בתהליך טיפול למציאת פתרונות שיבריאו את הכלא. יש לזכור שבע־יות בכלא באר שבע אינן דבר חדש. אירועים חריגים היו ויהיו בכלא, ולא בגלל יד קשה של הסוהרים אלא בשל הרכב אוכלוסיית האס־ירים ובעיות אובייקטיביות אח־רות, כמו חוסר תעסוקה ומבנים. בעניין הטענה של קצין הביטחון שעזב את תפקידו, איני מוצא לנ־כון להתייחס לתפקודו או התנהגותו של קצין בשב"ס. זה מעניינה הפנימי של המערכת, כל עוד אין בכך פגיעה בציבור. בקשר לאסירים בצינוקות: אמנם יש מקרים שבהם אסירים נאלצים לישון בצינוק על רצפה חשופה, בשעות היום בלבד, וזאת לא מחוסר אנושיות אלא מפני שהאסירים עצמם הציתו את המז־רנים בצינוק, דבר שהעמיד בסכנה את חייהם. אם השאלה היא חיי אדם או נוחות, חיי אדם קודמים. מכל מקום, לקראת הלילה מוכנסים מזרנים לתאי הצינוק. לניהול הכלא אכן יש מועמד שהוא קצין צבא. הנציב בא אתו בדברים, אבל עניין גיוסו טרם סוכם".

נחמה פורתא לקצין שקופה

ג'וני טסטר היה עד לפני כשנה קצין מן המניין בדרגת רב־פקד במשטרת ישראל, שעתידו היה לפניו. הקצין נעים־הסבר שימש דובר מחוז המרכז של המשטרה ועשה עבודתו נאמנה.

כמה חודשים לפני שפרש נציב שירות בתי הסוהר הקודם רפי סויסה בנסיבות מתפקידו, הוא הביא כדובר לשירות את ג'וני טסטר. היה זה אחרי שהוחלט להדיח מתפקידו את הדובר הקודם שמעון מלכה. טסטר עזב קריירה בטוחה, התפטר מהמשטרה, והגיע לשירות בתי הסוהר ושימש דובר השירות בת־קופה הקשה ורבת התהפוכות, כאשר התנהלה החקירה של מבקר משרד המשטרה נגד סויסה ובשי־רות בתי הסוהר התנהלו מלחמות קצינים.

טסטר מילא גם בשירות בתי הסוהר את תפקידו כהלכה לשביעות רצון כולם, לבוא הנציב החדש דוד מיימון. אלא שאז באה הוראת בג"ץ והדובר הקודם מלכה הוחזר לתפ־קידו. טסטר נאלץ לפנות את כיסא הדובר ונשאר קרח מכאן ומכאן. נמצא לו תפקיד של עוזר ראש מחלקת המשק של שירות בתי הסוהר.

לפני כשבוע הועלה טסטר מד־רגת רב־כלאי (שמקבילה לדרגתו במשטרה) לדרגת סגן־גונדר (שנ־חשבת דרגה בכירה בשירות בתי הסוהר), היתה בכך הוכחה להשת־לבותו בשירות וגם פיצוי מה לביש המזל שלו ולתעתועי הגורל שפקד אותו שלא באשמתו.

חסרים קציני מבחן

המחסור בקציני מבחן עלול לפגוע קשה בתהליך השלת ה־ענשים המתאימים על עבריינים והטיפול בהם, כך מתריע ארגון העובדים הסוציאליים. כבר כיום חסרים 20 קציני מבחן לאיוש תקנים קיימים. יש מקומות כמו אילת וצפת שאין בהם קצין מבחן בכלל. לדבר יש השלכות לגבי נערים וקטינים, וגם לגבי עבריינים מבוגרים שלא ניתן להגיש בעניינם באופן רצוף ובמועד חוות־דעת לבית־המשפט. המחסור בקציני מב־חן גם עלול להשפיע על המפעלה של ענשי עבודה לתועלת הציבור במקום מאסר, שיכולים להטיל שו־פטים על עבריינים. לקציני המבחן חלק בפיקוח ובהפעלה של ענשים אלה, המיועדים בין השאר להקטין את הצפיפות הגדולה בבתי הסוהר.

בעניין זה מסרה שרה זילברש־טיין, מזכ"ל איגוד העובדים הסוצי־אליים, כי בשנת 1986 טופלו 9378 נערים וקטינים על־ידי קציני מבחן וכן הוגשו חוות־דעת בקשר ל־5993 מבוגרים. 1993 מבוגרים היו בשנה זו בפיקוח קציני מבחן. כיום פועלים בארץ 270 קציני מבחן (חלקם במשרות חלקיות) ומאיישים 250 תקנים. בעיות קציני המבחן יועלו בכינוס הארצי השנתי של איגוד העובדים הסוציאליים, שית־קיים באמצע החודש בירושלים.

מסע בטורקיה (ב')

הלב במזרח — הפנים למערב

מאת ירון טל

טורקיה היא ארץ של ניגודים: מדגישה את חילוניותה בעוד הדתיות מתפשטת; עושה הכל כדי להיחשב "מערבית", כאשר כלכלתה נשענת דווקא על הקשרים עם מדינות ערב; נאבקת לביצור הדמוקרטיה, אך בבתי הסוהר שלה נמקים אסירים פוליטיים

קוניה

בספרי הגיאוגרפיה לומדים יל־דינו כי טורקיה חלקה באסיה, וחלקה באירופה וגשרים מחברים בין מזרח למערב. המבקר כיום בטורקיה בוודאי יחוש כי המדינה היא עירוב של השניים. דומה שהיא טרם החליטה על זהותה, מיטלטלת בין מזרחיות למערביות.

לצד הבזארים העתיקים־המזרחיים, שכמותם מצפה התייר לראות במדינה כטורקיה, פוגש המטייל יותר ויותר בזארים מודר־ניים, שלא היו מביישים את הטוב שבקניונים במערב. אני, לדוגמה, אהבתי הרבה יותר את "הבזאר המצרי", בזאר תבלינים באיסט־נבול, המלא ריחות, שאון והמולה, מאשר את "הבזאר הגדול" בעיר, שאליו מופנים מרבית התיירים, שהוא מערבי מדי לטעמי. הבנייה החדשה עומדת בניגוד משווע לבנייה בסגנון המזרחי־מסורתי. אין המשך "למסורת האדריכלית" ה־מפוארת שקבע האדריכל המהולל הדגול, סינאן.

טורקיה היא ארץ של ניגודים ובכך, אולי, גם חינה. מספרי ההיס־טוריה למדנו, כי אחרי מהפכת אתאתורק טורקיה היתה למדינה חי־לונית לכל דבר, שהמודרניזציה, על־פי הוראה מגבוה, דחקה בה את רגליה של המסורת המזרחית הדר־תית. אולם הרושם המיידי שמקבל התייר המסייר כיום במדינה הוא, שהדתיות שורצת בכל פינה. קבלני בניין המתמחים בבניית מסגדים עושים כיום בטורקיה את העסקים הטובים ביותר. הערים הגדולות זרועות מסגדים, ישנים כחדשים. הכפרים הקטנים והנידחים ביותר מזוהים מרחוק בעזרת המינרטים וכיפות המסגדים. לא מסגד אחד, אלא שניים ויותר, אף בעיירות קטנות. באנקרה הבירה, עירו של אתאתורק, הושלמה זה לא מכבר בנייתו של המסגד הגדול בעולם. אתאתורק בוודאי התהפך בקברו.

רוחות רעות ממזרח

לא רק מסגדים, גם לימודי הדת בבתי־הספר־הממלכתיים, ורבים יותר פונים ללימודי הדת בבתי־ספר "אימאם־חתיב", הגדלה בשיעור "אסלאמיים", גדל מספרן של הנשים רעולות־הפנים וגם הנוכחות במסגדים גדלה והולכת.

המלווה הטורקי של קבוצת המטיילים של "החברה להגנת הטבע" שאליה התלוויתי, ארזן סאיט, מודה כי בשנים האחרונות יש התעוררות אסלאמית בטורקיה, אולם הוא ממהר להוסיף כי המדובר בהת־עוררות דתית שאין לה כל קשר לפוליטיקה. בטורקיה, הוא מסביר, יש עדיין הפרדה מוחלטת של הדת מן המדינה וטורקיה נשארה ותישאר מדינה חילונית.

"משטרו של הנשיא־הקולונל לשעבר קנען אבירן, וראש הממשלה הליברל טורגוט אוזל מוצא עצמו אנוס להתחשב בעליית הרגש המוסלמי בארצם. וזה לא דבר שהם תיכננו או רוצים בו", הסביר לי עי־תונאי טורקי בכיר מן העיתון רב־התפוצה "חורייט", היוצא לאור באיסטנבול. הוא תולה את "הרנסנס האיסלמי" בטורקיה ברוחות רעות, כדבריו, המנשבות ממזרח, מאיראן המהפכנית. עלייתו של חומייני לשל־טון נתנה את אותותיה, כך מסתבר, לא רק במדינות שבהן ריכוז שיעי גדול, אלא אף בטורקיה, שבה רוב סוני. לפתע, התעורר בטורקיה מחדש הוויכוח על דמותה של המדינה ומתנהל מאבק סמוי בין ראשי הדת המוסלמית לבין המנהי־גים החילוניים — בין חסידי אתאתורק לבין נאמני חומייני, כש־הצבא עומד בינתיים מן הצד ועוקב בדריכות אחרי התפתחויות. בראש מעייניו למנוע מצב שהדת תשלוט על המדינה. בכך יבוטלו הישגי המהפכה האחרונה משנת 1980, שהביאה יציבות יחסית למדינה.

מרכז ההתעוררות האיסלמית ב־טורקיה מצוי בעיר קוניה, שבמרכז הרמה האנטולית. המעבר לעיר זו הוא חד גם מהיבט הנופי. אתה "נופל" על העיר הערבית הזו (אם אתה בא מדרום) לאחר שחצית את הרי הטאורוס המיוערים, המשופעים בנופים עוצרי־נשימה. הנוף הבולט המקדם את פניך בדרך המובילה לקוניה משרה אווירה עגמומית כלשהי, מעין תפאורה מתאימה לבאים בשערי העיר, בירת הרמה האנטולית. כבר בדרך אפשר לחוש בהבדל בהרכב האוכלוסייה. ככל שפנים מזרחה או לפנים הארץ, נתקלים יותר ויותר בעוני משווע.

בשורות האיסלם המתחדש

קוניה, בעבר בירת הממלכה הסלג'וקית, שוכנת ברום של 1000 מטר מעל־פני־הים, בקיבוץ־נטוש־האנטולית — אשר התבואה של טור־קיה. זו העיר הרביעית בגודלה בטורקיה, עם כ־1.6 מיליון תו־שבים. היא נחשבת אחת הערים העתיקות בעולם. החיתים הקדמונים התגוררו כאן (בירתם — חתושש, כיום בועזקלה, שוכנת מצפון ל־קוניה). חלק ניכר מקוראי העיתונים בישראל התוודע בראשונה לשם קוניה בשנת 1979, בעקבות דיווח על הפגנת־ענק של קיצונים מוסל־מים נגד קבלת "חוק ירושלים", שנערכה בעיר.

לא בכדי יצאה מקוניה "בשורת האיסלם המתחדש" בטורקיה. העיר שימשה מרכזה של הכת הדרווישית, אותה כת שדבקה בקיצוניות שאין דומה לה באיסלם ובקוראן ומנהגיה מסתוריים ומיסטיים, ובה נמצא המרכז הדתי שבו קבורים ראשי הכת ומבשריה, בעיקר מייסד מבלנה ג'לאל אדין רומי (1207־73). בכניסה למסגד המבלנה המפואר, שהשלטונות הפכו אותו למוזיאון — שרטוט גרפי שעקומותיו מלמדות על תנועת המבקרים במקום, בעיקר עולים לרגל מכל קצות טורקיה ומחוצה לה. ממאות בודדות של מבקרים בתקופת שלטונו של אתאתורק הגיע מספר המאמינים שביקרו במסגד בכל אחת משלוש השנים האחרונות, ליותר מ־60 אלף איש.

עם זאת, אין חשש לישראלים לבקר במקום, למדריכים אלי ושלום יעקלביץ מ"החברה להגנת הטבע" אין זה ביקורם הראשון במ־קום. מומלץ למבקרים לרכוש קלטת עם מוסיקה דרווישית, ש־בעזרתה נכנס המאמין הדרווישי לאקסטזה שהיא חלק מהפולחן הדתי של הכת.

ככל שמעמיקים במזרח טורקיה, ההשפעה הדתית מורגשת יותר. שמועה שנפוצה בטורקיה מספרת על ילדים אלופים, ממשפחות עניות במזרח המדינה, הנשלחים לאיראן ומוחזרים בהתבגרותם לטורקיה כ־כוהני דת קיצונים להפצתה של מהפכת חומייני. התורנים באיראן מוצאים קרקע נוחה לפעולה במזרח המדינה, בעיקר בקרב הכורדים והארמנים, שלבם כבד על הממשל הטורקי.

יחס דו־ערכי

יחס השלטונות לאיראן הוא דו־ערכי. מצד אחד, הם חוששים מההשפעה הדוסנית; מצד שני, לטורקיה אינטרס כלכלי מובהק לשמור על קשרים טובים עם איראן. בהיות טורקיה דרך המעבר ה־עיקרית לאספקת סחורות, ויש אומרים גם נשק, לאיראן. שמועות רווחו על כך שחלק מיצוא הנשק הישראלי לאיראן התבצע דרך טור־קיה. ככלל, לטורקיה שמבקשת להשתייך למערב ועושה הכל כדי להיראות כזאת — אינטרסים כל־כליים במדינות ערב דווקא. מעט היצוא שיש למדינה זו מופנה בעיקר לשווקים במדינות ערב. עבודות בנייה גדולות, מבצעות חברות טורקיות בעיקר בלוב, בנסי־כויות הנפט במפרץ, ועוד. טורקיה מנסה להשתלב גם באמצעי ההגנה שנוקטות נסיכויות המפרץ הפרסי, וסעודיה בראשן. נוסף על חילופי מידע ביחס לתנועותיהם של באמצ־עי חומייני, מובנה טורקיה כיום לנקוט אמצעים מעשיים יותר, להשתלב במדיניות בלימה שהתוותה סעודיה בשיתוף עם כווית ושאר הנסיכויות באזור.

לישראל יש, כמובן, עניין רב לעקוב אחר ההתפתחויות הללו בזירה הטורקית. בעבר, כל אימת שהתהדקו יחסי טורקיה עם מדינות ערב העוינות את ישראל, כמו למשל עיראק, במסגרת "ברית בגדאד", הלכו והצטננו יחסיה של טורקיה עם ישראל. אולם ישראל הצליחה לשמור על מעמד איתן בטורקיה. אפילו כאשר פרץ משבר קפריסין וישראל נלחצה אל הקיר, לא נפגע מעמדה והיא הוסיפה להיות מיוצגת באנקרה על־ידי ציר מוסמך שנשא בתואר אישי של "שגריר".

בסוף שנות השבעים הורידה טור־קיה את מעמד הנציג הדיפלומטי הישראלי לדרגת מזכיר שני ובמק־ביל הורידה רמת הנציגות הטורקית בישראל. לא מכבר שוב הועלתה רמת הנציגות, אבל טרם הועלתה לשגרירים.

בעניין הישראלי מולכת טורקיה "בין הטיפות", טען עיתונאי בכיר מה"חורייט". לישראל ולטורקיה אינטרסים משותפים ובראשם ל־חסום את הרוחות הירוקים למזרח התיכון, וכל עוד שאינטרס זה יהיה קיים — אין חשש לקשרים בין שתי המדינות. העובדה שלטורקיה סכסוך ממושך עם סוריה על הבעלות על חבל אלכסנדרטה, מוסיפה להדק הקשר עם ישראל.

ספרים ומחברות / נילי מנדלר

מורה שיגעון

במשפחה אומרים כל הזמן לאהוד בירוהרה (28), "עזוב את החלום הזה על הוראה. כמה כבר מרוויח מורה?". כשהוא יוצא עם בחורה והיא שומעת מה הוא רוצה להיות, התגובה בדרך כלל, היא 'אבל אתה יודע, לא מרווי־חים הרבה בהוראה. חוץ מזה, יהיה לך כוח להתמודד עם התלמידים?'. אבל הוא נוהג להשיב לבני המשפחה ולב־חורות: "כל אחד השגעונות שלו".

אהוד בירוהרה, למד מדע המדינה וסיים בשנה שעברה, לימודי הוראה במחלקה ל־הכשרת מורים באוניברסיטת בר־אילן. הוא יכול להיות מורה בתיכון, לסוציולוגיה, אזרחות או כלכלה. אבל החלום של שנים, להיות מורה, נשחק והלך מול עשרות ניסיונות שערך בבתי ספר, בחצי השנה האחרונה. הוא לא התקבל לעבודה לשנת הלי־מודים תשמ"ח. רוב המנהלים סיימו את הראיון אתו במהירות, ברגע ששמעו שאין לו ניסיון.

"הצעתי לכל מנהל שדיברתי אתו, שיאפשר לי להעביר שיעור אחד, כדי שיוכל לראות איך אני עומד מול הכיתה וכמובן לא נענתי. טילטלתי את עצמי במשך ארבעה חודשים מבית ספר לבית ספר, כדי לשר־יין לעצמי מקום. פניתי לאגף החינוך בעיריית תל אביב, אבל לא ענו לי. פניתי למפקחה על האזורות במשרד החינוך. פניתי אפילו לבתי ספר ביניים ומטה. לא קפצתי ישר לקומה ה־עשירית וגם פה לא הצלחתי.

"אני שולט היטב בחומר ומוכן להתמודד עם כל מורה ותיק. אני בטוח בעצמי בנקודה זו. מה שכואב לי בעניין הזה, הוא שיש לי הרגשה שמשהו ישנה פה טעות. שמשרד החינוך לא מנסה לרענן את המערכת במורים צעירים. ישנה הדעה השמרנית, שהמורה הוותיק הוא המורה הטוב. אני חושב שלמורה צעיר יש יתרונות יותר מ־חסרונות. יש לו יותר אמביציה להוכיח את עצמו.

"אני אוהב את המקצוע, להתעסק עם בני נוער, ללמד, להעביר חומר לכיתה, בפרט בתח־ום שאני אוהב ושולט בו. המקצוע הזה שחוק ולמורה ותיק אין את ההרשנות הזאת והרצון לשנות. במשרד החינוך, רק מדברים על מחסור במורים, ועל רצון להביא מורים חדשים למערכת. אבל לי נראה שאלה דברים בעלמא, ללא כיסוי. נראה לי שהמנהלים אוהבים ללכת על בטוח. כנראה איכפת להם יותר שהתלמיד יידע את החומר, מאשר שיכנסו שינויים וחי־דושים לאופן ההוראה".

סירוב המנהלים לפניותיו, נראה לו כל כך תמוה, עד שהחל לחשוב שאולי לעובדה שהוא תימני במוצאו, יש משקל בד־חייתו. "בתיכון באיזור מבוסס בגבעתיים, למשל, שרוב ה־תלמידים בו אשכנזים (ראיתי אותם כשעברתי במסדרון), הר־גשתי שזו אחת הסיבות העיקר־יות לכך שנדחיתי. כך היה בעוד כמה בתי ספר. רוב המנהלים, כמעט כולם, היו אשכנזים. למשל ב"אורט", על שם ספיבק, בשכונת ג'סי כהן בחולון, בית ספר לתלמידים חלשים, שם ממש הרגשתי שכמעט הת־קבלתי. אבל הם פשוט רצו מישהו שבנוסף להוראה ישמש בתפקיד רכז חברתי. מאחר ואין לי ניסיון בתחום הזה, לא התקבלתי.

"אני רחוק מאוד מהנושא הזה של עדות. אני תמיד נמצא עם מיגוון אנשים מהבחינה האתנית. אני חבר מרכז בתנועת החרות. מוזמן לארוחות חגיגיות עם דוד לוי ועם בנימין נתניהו. גם יצאתי עם בחורות אשכנזיות משיכון בבלי. לא רציתי לחשוב שהסיבה העדתית היא שגרמה לאי הקבלה שלי לעבודה. אבל אם באמת זו הסיבה, אז אני כועס עוד יותר.

"אני מוכן שיאספו את כל המורים למדעי החברה בארץ ושיעמידו את כולם במבחן ידע ובמבחן פדגוגי. אני בטוח שיש לי מקום בליגה הלאומית הזו של המורים. כשאני רואה את הנוער הסכיזואי, מהסוג שמת־גודד ליד קולנוע חן, אני מרגיש שבגלל דור של היסקוסקים, צאבים ומעשני סמים. אני חושב שמורה צעיר שמכיר את המנט־אליות של הדור הצעיר ואת השגעונות שלו, יכול לתרום לשיפור ולתיקון המצב".

התעללות מינית בפנימיה חרדית

לידיו של ח"כ דדי צוקר (רצ), המטפל במצוקתם של ילדים ובני־נוער השוהים בפנימיות, הגיע זה מכבר, מכתב של בוגר מתיבתא בקרית־צאנז בירוש־לים. המכתב כולל עדות על התעללות מינית באחרים מ־התלמידים מצד מדריך שעבד במוסד. להלן, קטעים מהמכתב:

"... באמצע שנת הלימודים, בערך בסביבות חנוכה, הביאו מדריך חדש לכתה הזו. הוא סיפר שהוא למד בישיבה בחיפה ויש לו נסיון הדרכה של עשר שנים (זה רק מראה כמה תמימים היינו שלא הבנו שבחור צעיר כזה לא יכול להיות לו נסיון הדרכה של עשר שנים). אני בכל אופן, האמנתי. לא עבר זמן רב ופתאום הוא מתחיל ל־"הסתלבט" עלי ליד מדריכים אחרים, חבריו, או ליד ילדים גדולים שהתחברו אליו וזה התבטא בבדיחות עלי וגם לפעמים, כן, על ראייתי הלקויה.

"כמובן שנפגעתי עמוקות ד' הייתי בוכה בלילות, ים של דמעות ולבו מעיני. בתוכם: אותו מדריך בא לביתי, כאילו בכדי לראות אם בבית אני לא סר מדרך הטוב... אחרי הביקור בבית, הציע לי המדריך, לצאת אתו לחורשה הסמוכה לביתנו.

"אני בליבי צהלתי בפני שאר הילדים שראו אותי מסתובב עם ר'ב' עם מגבעת וחליפה. יצאנו לחורשה וישבתי על הספסל והוא נגע לי במקומות אינטי־מיים בגוף, כולל איבר המין. רק אני, ברוב תמימותי, ש־קראתי לו "המדריך" והחשבתי אותו בליבי "למקובל אלוהי", שאליהו הנביא מתגלה אליו. אחר כך הוא אמר לי: כאן לא נוח, בוא נשב על הגרנות.

"ואני זוכר שברגע זה הת־חלתי לחשוב: רב גדול יישב על גרנות? אבל כמובן שלא העזתי לבטא את מחשבותי, כי תמיד פחדתי שהוא יזרוק אותי מהפני־מיה ואמי תרביץ לי מכות רצח וגם תחשוב, הנה גם אני עוזב את הישיבה ורוצה להתפקר. כי אמי לא מבינה בדיוק, מה זה ישיבה ומה זה מתיבתא. גם כן מרוב תמימות, העיקר שהבן לומד מחוץ לבית וכל שכן לומד בירושלים" כמו שאומרים בחברה האמת. זה כבר נחשב ל"דוב" או לילד שצריך לתת לו יחס של כבוד וכו' (אפילו שאני בסך הכל הייתי בן 10 שלא ידע כלום). ואז ישבנו כל אחד על גרנות והיה לו יותר קל לבצע את זממו. ואני כמובן לא העליתי על דעתי שהוא עושה לי דבר כזה. רק היום בשיחזור הדברים, אני מבין גם את מעשיו וגם את חומרת העניין.

"לאחר חופשת חנוכה, חזרתי לפנימיה כרגיל ושוב ההתנכ־לויות כרגיל נמשכו. אני זוכר באחד הלילות הוא קרא לי ב־11 בלילה (כמובן שזו שעה באחר מאוחרת, כי כיבוי אורות היה ב־9.30), אל סוף המסדרון. היו שם שולחן וכסאות ועם פיז'מת קיץ עלי (לא היתה לי פיז'מת חורף), הוא השאיר אותי כך סתם מרוב תענוג עד ל־1 בלילה. בבוקר עז ירד בחוץ ברד (...). לבחורת עלה לי החום ל־39.5. ובדיוק אז, בא אחי שלמד בירושלים, לבקרני ואני זוכר איך שפני אותו מדריך היו מפוחדות והוא הסתכל עלי ועל אחי לסירוגין, לראות האם אני אגלה את סוד מזולתי.

"באחד הימים, אני ועוד שני ילדים מכיתה ו', יושבים על צוק ברחבת הפנימיה ואותו אחד מכיתה ו', מספר איך שהמדריך שלנו מבחזק ילדים בלילות. והוא עצמו היה קורבן לכך. עד שהוא עצמו צעק עליו... הוא גם סיפר שאחיו שבצבא בא באחד הלילות ו"גמר החשבון" עם המדריך ולכן המדריך לא נטפל אליו יותר... לקראת סוף השנה, הוא כינס את כתות הזה, חניכיו הודיעם שמרוב חרדתו לביטול תורה, הוא הולך ללמוד בישיבה בחיפה. דבר אחר היה, שקר גמור, כי אני יודע מחבר שהוא גם אחר כך הלך לפנימיה אחרת להדריך וכי יודע אם גם לא לעשות את מעשה. עד אשר סודו יתגלה גם שם והמבין שאני מייחס את עזיבתו לגילוי סודו אצלנו...".

בדבריו בכנסת בעניין זכויות ילדים במוסדות פנימייתיים, אמר ח"כ צוקר, בין השאר: "אני מאוד מבקש שהכנסת תמצא אפשרות לדון בנושא הזה. אין להם מגן. אין להם סניגור. ואני מקווה שהכנסת לפחות, תצא יוזמה כדי להגן על אותם 13 אלף תלמידים בפנימיות, שאין להם כל גב. לא פוליטי ולא ציבורי, כי הרי הם לא מצ־ביעים".

החברה הישראלית לבטוח־משנה בע"מ

הודעה על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח — 1968 ניתנת בזה הודעה על פרסום תשקיף בדבר הנפקה של

סדרה של שטרי הון רשומים על שם 1993 (סדרה א) בסכום נקוב כולל של עד 3,840,000 ש"ח נושאי ריבית בשיעור של 5% לשנה צמודי קרן וריבית למדד המחירים לצרכן (על בסיס מדד יסודי שיהיה מדד המחירים לצרכן שפורסם בגין חודש יולי 1987). כל 13.00 שקל חדש ע.נ. של שטרי ההון מקנים זכות למחזיק בהם לרכוש בכל עת מתאריך 1 בנובמבר 1987 ועד לתאריך 28 בדצמבר 1993 ועד בכלל מניה רגילה (כפוף להתאמות כמפורט בתשקיף) בת 5 ש"ח תמורת תשלום במזומן של 13.00 ש"ח למניה (260%) הצמוד למדד המחירים לצרכן כאמור לעיל. שטרי הון שהזכות לרכישת מניות הגלומה בהם נוצלה יפדו בפדיון מוקדם כמפורט בתשקיף.

שטרי ההון הינם בלתי מובטחים (פרט לשעבוד סמלי בלבד) ונדחים לאחר כל ההתחייבויות האחרות של החברה (ראה בפרק "שטר נאמנות" בתשקיף).

ושל

סדרה של עד 160,000 כתבי אופציה (סדרה 2) רשומים על שם הניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מיום 1 בנובמבר 1987 וכלה ביום 30 בספטמבר 1989. כל כתב אופציה מקנה זכות לרכישת מניה רגילה אחת רשומה על שם בת 1 ש"ח ע.נ. של החברה תמורת תשלום במזומן של מחיר מימוש (לא צמוד) בסך 1.50 ש"ח לכתב אופציה (150%).

ניירות הערך האמורים מוצעים כדלקמן:

הצעה לציבור

3,840,000 שטרי הון (סדרה א) ביחד עם 120,000 כתבי אופציה (סדרה 2) מוצעים בזה לציבור ב־120,000 יחידות כאשר כל יחידה כוללת 32 שטרי הון וכתב אופציה אחד.

היחידות האמורות מוצעות לציבור בשלב א' בדרך של מכרז. המחיר המינימלי ליחידה 32 ש"ח. מרכיבי המחיר המינימלי ליחידה: שטרי ההון (סדרה א) במחיר מינימלי השווה לערכם הנקוב (100%) וכתבי האופציה ללא תמורה.

מחיר ההנפקה שיקבע במכרז עשוי להיות גבוה מהמחיר המינימלי. יחידות שלא תונפקנה בשלב א' בדרך של מכרז תוצענה לציבור בשלב ב' בהצעה רגילה (ראה עמ' א־5 לתשקיף).

הצעה לעובדי החברות הבנות

40,000 כתבי אופציה (סדרה 2) מוצעים לעובדים של החברות הבנות של החברה במחיר של 1 ש"ח לכל כתב אופציה (100% מערכן הנקוב של מניות המימוש).

נתוני הרווח (ההפסד) של החברה בש"ח מותאמים למדד חודש דצמבר 1986 היו בארבע השנים האחרונות כדלקמן:

בשנה שנסתיימה ב־31 בדצמבר

	1986	1985	1984	1983
הרווח (ההפסד)	*461,504	(2,132,908)	(818,346)	(876,787)

יתרת ההפסד המצטברת של החברה (עד 31 בדצמבר 1986) הינה 16,897,076 ש"ח.
* בדבר הסיבות למעבר מהפסד לרווח ראה עמ' ג־10 לתשקיף.

בדבר סטיות מתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח – ראה ביאור 16 לדוחות הכספיים ובחוות דעת רואי החשבון. בדבר רכישת מניות החברה המנהלת של החברה מחברת אנ.אר.ג'י. והתקשרות בהסכם יעוץ עמה – ראה בתשקיף בעמ' ג־4.

עתודות לתביעות תלויות וההפרשות הקשורות בהן, המהוות חלק מהותי מהדוחות הכספיים ותוצאות העסקיות, מבוססות בחלקן על הערכות ההנהלה (ראה עמ' ד־4 — ד־5).

המניות הרגילות בנות 1 ש"ח שבהון החברה עדיפות בזכויות ההצבעה בקלפי ובמינוי מנהלים וחברי הועד הפועל ביחס למניות הרגילות בנות 5 ש"ח בכך שלכל מניה קול אחד בלי להתחשב בערכה הנקוב.

הרישום בבורסה של ניירות הערך המוצעים מותנה בפיזור מינימלי בציבור (כמוגדר בתשקיף) שלהם. אם לא יושג פיזור מינימלי בציבור של היחידות בהנפקה לציבור תתבטלנה ההנפקה לציבור ולעובדים. אם יושג פיזור מינימלי אך לא יושג פיזור נאות של ניירות הערך (כמוגדר בתשקיף) עשויה הבורסה לדחות את פתיחת המסחר או לנהוג באופן אחר כמפורט בתשקיף (ראה עמ' א־9 בתשקיף).

עותק מהתשקיף והעתק מן ההיתר לפרסומו נמסרו לרשם החברות. ניתן להשיג עותקים מן התשקיף ולהגיש הזמנות לניירות הערך המוצעים על פי התשקיף אצל בנק כללי לישראל בע"מ ("הבנק המרכז"), מחלקת ניירות ערך, שדרות רוטשילד 38, תל אביב או באמצעות סניפיו או אצל בנקים וחברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

רשימת החתימות ליחידות המוצעות לציבור בדרך של מכרז תיפתח ביום ד' 9.9.87 בשעה 8.30 ותיסגר באותו יום בשעה 1.00 בצהריים.

החברה תשלם בהנפקה זו עמלות חיתום הפצה ניהול וריכוז וכן תשא בהוצאות (משוערות) בשיעורים המהווים ביחד 12.8% מתמורת ההנפקה כשתמורת ההנפקה לציבור מחושבת לצורך זה לפי המחיר המינימלי.

הנאמנים: **החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ**

מנהלי קונסורציום החתמים:

בנק כללי לישראל בע"מ **שירותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי. בע"מ**

תאריך התשקיף: 31 באוגוסט 1987

صكنا من الاحل

הארץ

קבלת מודעות:
רח' הנגב 4, ת"א
טל: 03-371261
המחיר למלה
ביום שישי וערבי חג
10 ש"ח כולל מע"מ

הלוח הארצי
הארץ חדשות

חדשות | העיר | כלהעיר | צומת השרון | כאן הדרום | הלוח הבטוח

הלוח הארצי — כלהעיר ירושלים

דירות למכירה

דירות כללי

* הודעה לציבור המפרסמים דירות בעיתון. מענה בבוחר פרסום דירותך בעיתון תקבל גם חוזה תנו"ר חינם. בהקשת הפרסום, כפוף לתנאי הסכם ללא דמי תיווך. "שמאי" 4"5 02-223342

וילות ובתים

● בגבעת זאב, וילה במצוקה על בניה 600 מ"ר, שלביות, נוף, אבנים, היקף מרוה. 220,000 "אנגלו סכסון" 02-221161 ומלר"ג.

פנטהאוזים

דירות למכירה

* מוכר דירה קום לב: מעונין לא ליכולם דמי תיווך ולקבל חוזה תנו"ר חינם? פרסם בתוך "שמאי" 4"5 02-223342

קבלנים מציעים

4 חדרים ויותר

● בגילה, 4 1/2 ק"ק + מרפסת, נוף מדהים, 85,000. 765789

● בקטמון הישנה, 5 (1 קטן) ק"ב, במבנה מרוהט "באגוס", נבי מים" 657283

● בגונה 4.5 מרתפים כפולים 381049 דולר 150,000

קוטג'ים

3—3.5 חדרים

● מעלה-אדומים, ברחוב מוליס, 3 חדרים, ק"ב, טלפון 551822 02

● לסבירה/השכרה 3 בארמון הנציב, כיוונים 02-669987 06-471810 בערב.

● 3 + פ"א משכללת, במעלה ארונות, מטבח קומפלט, מרווחת 02-354268

● בקריית-שמואל, 3, ק"ב + מרפסת, 73,800, תיווך "דימה" 02-418325

● בית הכרם 3 1/2 + נוף נבוהה 85,000 "קדיב דידור" 02-661144 מלר"ג.

2—2.5 חדרים

● בתל"פ 2 1/2 ק"ב, יפה + אזור, נוף, מיידית. 02-416214

● 2 + חדר ארונות + חצר + מחסן בגלעדית 053-52379 053-539570

דירות מרוהטות

● ברחביה, לתיירים, 3, מטבחה לתקופות קצרות. 248620 524988

● בקריית-משה, 3 חדרים מרוהט, טלפון, מיידי. 818896 בערב.

1—1.5 חדרים

דירות בדמ"פ

ביקוש דירות

דירות בשכר חודשי

מכוניות

מכוניות כללי

* "הצרכשמן" 244415, קבלת מודעות בטלפון ל"לוח הארצי" בימים ראשונים

* מכוניות מכוניות ומגורים בכל הדגמים, בתשלומים עד 60 חודש. (0087) 811073

אודי

● אאודי 100, ס"ס, 1986, במצב מצוין, 02-821278 בערב.

אוטוביאנקי

אופל

אלפא

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

לנצ'יה

מנודדים

טלבוט

* טלבוט סולרה 1300, 1982 + אפשרות החלפה 242202, 232203 (0231)

טרקטורים

מסחריות

סובארו

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

פולקסווגן

פורד

פיאט

פיג'ו

רנו

אופנועים

ביקוש רכב

* מעוניין לקנות כל סוגי המכוניות תשלום במזומן 232203, 242202 (0236)

משאיות

הצעות עבודה

● לכוננים/ות תיכון דרוש/ה מורה למתמטיקה. טלפון 222291

● לבי"ס תיכון דרושים: מנהל/ת, מזכיר/ה, לפונדנט/ית. טלפון 722874

המשך ירושלים

* סטודנט תמלילים אנגלית עם נסיון 244081 (0199)
* כתבנית אנגלית עם נסיון 244081 (0200)
* חשב/כספים עם נסיון של שנתיים ומעלה לעבודה קבועה 244081 (0201)
* רוקח/מוסמך עם נסיון 5 ימים, 9 שעות לעבודה קבועה 240438 (0202)

הלוואות

* הלוואות עד 5,000 ש"ח ללא ערב עד 25,000 ש"ח בתנאים נוחים. החזר עד 5 שנים 522822 (0630)

הלוואות לשכירים
הלוואה מיידית ונוחה
עד 2000 ש"ח ללא ערבים
טל' 03-950179
ימים א'-ה'
בין השעות 17.00 – 22.00
יום ו'
בין השעות 12.00 – 17.00

משרדים

מציעים למכירה

מוצרי חשמל

* טלפון אלחוטי 5 ק"מ, קומפקט דיסק 345766 (0733)

מזגנים

* אלקטרה 80, כמעט חדש 430279 (0091)

מערכות סטריאו

* למכירה מערכת סטריאו 231333 (0381)

מקררים

צילום

וידיאו

* יולנדי מבטח הקורס לוידאו וטלויזיה, התיקה והאומנה 528201 (0059)

כספות

* כספת בירושלים לכספת גדולה 5157 (0692)

סירות

* למכירה סירה 1983, 167, 847381, 718289 + סלון + ציוד (0581)

סאונות

פסנתרים

קייט ונופש

ריפוי והרזיה

רהיטים

* לגלגל נשיאה וחדר שינה 343851 (0371)

בריאות

כלי נגינה

* למכירה כנור שבירה 02-817418
* אורגן דיגיטלי 02-720422

שיחותים

שיזכים

הכרזות

שרות מודעות טלפוני של הארץ לבעלי כרטיסי אשראי ויזה ישראכרט ודיינרס

03-611001

הכוח הארצי העיר צומת השרון תל אביב גוש דן והשרון

דירות למכירה

* בעיר, 4 משופצת + סלון דירה קומפלט קד (בלי) 03-476660 03-472106 19450113א
* בתל-אביב על חוף הים ליד שרתון דירת גדולה חדשה מרוהטת במאור לתקופות קצרות 03-9227679 03-248278 15421720ז
* ברמלה 3 חדרים, מסובה אמריקאית, ארונות קיר, סורגים, כלולה 03-583848 155007202
* 5 ברמלה מטבח + ארונות קיר (בלי) 08-225881 155233202
* ברמת אביב 3 חדרים 03-9227289 192751173
* ברמת גן 3 חדרים, 03-766842 230,000

טוביה לשם
רח' קהילת סלוניקי 7 ת"א
03-481387

דירות נופש

וילות ובתים

קבלנים מציעים

3—3.5 חדרים

4 חדרים ויותר

בתי כפר ומשקים

פנטהאוז דירות גג

תל אביב

תווך בית פלוס
טל: 03-286522

בהזדמנות גדירה!! ברחוב בילו 3 לחזית ק"ב + כיוונים
ברמת־גן 4 ק"ב או ק"ג + גג באוזר יפהפה ושקט.
להשכרה 4 באמנהף גדולה ויפה באזור שקט ק"א ע.ע
להשכרה מבנה תעשייתי 600 מ"ר 2 קומות + מעלית.
להשכרה אפשרי למאן בדיזנגוף פינת ירמיהו בפרישמן ובמדרחוב.

קידמה
שרות חדש: שיטה מתוכננת למכירת דירה חינם
הכתב לנו בטלפון את כל פרטי דירתך: (מחיר, מ"ר, בנין, קומה, מעלית...) הפרטים ימוחשבו חינם, ויופצו בין המחשבים. יעוץ משפטי וארכיטקטי חינם למוכרים העוברים דירה!!
לפרטים טל: 03-5449772, 03-785782, 03-741404

תיגבור

ביקוש עבודה

עסקים

מוכרים/ות

סיעוד

רפואת שיניים

עוזרות ומטפלות

תנויות

מחסנים

מגרשים

מבני תעשייה

תלם

חבר

ל"מנפאואר" התכנית 5. ירושלים, דרושים:
למחלקה המכנית
* מסגרים מבנים בוגרי ב"ס מקצועי במגמת מכניקה או רקע צבאי מתאים או הכשרה מקבילה מיידי. תנאים טובים למתאימים 02-233436
למחלקה המשרדית
למחלקה המלונאות

כנו אל מנפאואר בהקדם – זה משתלם

صكنا من الاحل

הלוח הארצי הארץ חדשות

לא מכרת
לא שילמת
רק לוח העיר
קבלת מודעות
20.00-8.00 מ־
03-371261

המשך ת"א גוש דן והשרון

● ליד הבימה 3 מרווחות קק לשיפוץ. 03-226231 ...

● בנווה ברבור 3 ק"א ע"ע + דוד"ש לא בשבת 397619 ...

● ביפו 3 חדרים מסודרת יפה + דוד"ש 03-582526 ...

[illegible]

2—2.5 חדרים

[illegible]

3—3.5 חדרים

[illegible]

4 חדרים ויותר

[illegible]

1—1.5 חדרים

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

דירות בדמ"פ

[illegible]

נתניה

[illegible]

דירות בשכ"ח

[illegible]

ראשל"צ

[illegible]

איזור השרון

[illegible]

חולון ובת"ים

[illegible]

גוש דן

[illegible]

רעננה 52
כפר־סבא
052-32343
85

בהזדמנות דירת 5 חדרים בכפר־סבא בבנין של 9 דיירים אזור מעולה $95,000

בכפר סבא להשכרה שתי דירות 4 ח' + טלפון, מקום טוב, מיידי.

בכפר־סבא 3 ח' לזוגות צעירים באזור טוב, מסודרת ומושקעת.

בכפר־סבא 4 ח' + מרפסת גג באזור מעולה, בתחילת בניה $85,000

בכפר־סבא מנסהאוז 5 ח' ק' שמינית אזור מעולה, כניסה מיידית $150,000

קידמה
שירות חדש!
שיטה מהפכנית לחיפוש דירה!!
הכתב לנו בטלפון את האזור, התקציב ופרטי הדירה שאתה מחפש עוד באותו היום ישלח לביתך דרך מחשב הכולל פרטים מלאים של כ־100־50 דירות. ייעוץ משפטי וארכיטקטי חינם, לעוברי הדירה!!
להזמנות 03-741404
03-785782

קונים זהב
ויהלומים גדולים
יהודה הלוי 143 ת"א
טל 03-235924
ZAMLER

תיווך הבנה
רש"י 7 רמת־גן
7517074, 7523521

2 - אבא הלל ר"ג עורפית לאסף ק"ב 46 000 מיידית. לא בשבת.

3 - מפוארים בר"ג רש"י - מעליות פינוי גמיש תוספות 77 000 לא בשבת.

4 - מפוארים ר"ג רש"י - מעלית כ־125 מ"ר 120,000 לא בשבת.

מנסהאוז 5 מפוארים רמת־אילן כ־250 מ"ר 240 000 לא בשבת.

9 דונם חקלאי בפ"ת ליד מגרש הפועל (סאמן) לא בשבת.

3 - מפוארים מול עיריית בני־ברק כחושים + הנמן תוספות 67 000

לוח העיר
"לא מכרת
לא שלמת"
קבלת מודעות
לבעלי
כרטיסי אשראי
290697
293648

מרצפות שנהב
מרצפות שיש
עצוי קירות
מדרגות
מרצפים בשיש טבעי!
טל. 03-9221663

● למגורים 2 + 3 + סלון 8,000 ברוך קטן ורושאל 03-450196
203019837

● 3 קרא + מרפסת בחור
161358087א

חדרים מרוהטים

[illegible]

שותף/שותפה

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

מכוניות

[illegible]

אאודי

● אאודי 100 סוגר. 1800 מודל 1984 + מזגן ראשונה בעבודה
151817132

[illegible]

אופל

[illegible]

אוסטין

[illegible]

אוטוביאנקי

[illegible]

אלפא רומאו

● 33 סוד 1.2 במצב מעולה 34,000
160303134

[illegible]

אינוצנטי

● מולה 82 ראשונה, מצב מצוין, 66,000 03-731485
152138132

[illegible]

אמריקאיות

[illegible]

ג'יפים

[illegible]

דייהטסו

[illegible]

דלתה

[illegible]

וולוו

[illegible]

ב.מ.וו.

● 520 אי. 1983, מחודשת, במצב מעולה, 95,000 קמ כחשה, 03-286181
165343137 03-717705

לוידיעת המפרסמים בלוח העיר

מודעה באחריות

כל מודעה מתפרסמת ללא תוספת מחיר אפילו חודש. אם אחרי חודש עדיין לא מכרת יוחזר לך כספך בחזרה. המבצע חל לגבי פרסום בלוח העיר בלבד ולגבי נכס אזור ת"א, גוש דן והשרון. במקום החזר כספי ניתן לפרסם את המודעה חודש נוסף. בקשות לביטול מודעה, החזר כספי או הארכה לחודש נוסף במקום החזר כספי, יתקבלו במשרדי הלוח בימים א'-ד' בין השעות 08.00-15.00 עד שבועיים מתום 4 שבועות פרסום.

לוח העיר רח' הנגב 4 ת"א טל: 03-371261

ג'נ.ס.או.

[illegible]

סאאב

[illegible]

סובארו

[illegible]

וקסהול

● 1974 מצויינת 2,800 ש"ח 231670-03 בסביבות 8.00 בבוקר
15074127א

טלבוט

● טלבוט 1100, 80, יד ראשונה, במצב נדיר 03-9232715
16595913א

[illegible]

לנציה

[illegible]

מיני מיינור

[illegible]

מרצדס

[illegible]

סוזוקי

[illegible]

סוסיתא

[illegible]

פרסום ביג

לא מכרת לא שילמת!

קבלת מודעות ללוח הארצי באמצעות כרטיסי אשראי או באבן גבירול 66 ת"א (ליד קולנוע גת) טל 03-219149, 03-218713

נשמח להישמע

דרושה

פקידה אינטליגנטית

לקבלת מודעות

העבודה במשמרות 8.00-14.00 או 14.00-20.00

טל 03-370640 לפנות למיכל או עינת

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה, מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה.

העיתונים נמצאים לעיוון על-פי החוק.

לבית מלון יוקרתי במרכז הארץ

דרוש

RESIDENT GENERAL MANAGER (משרה 2025)

— בעל הסמכה.
— נסיון מוכח בניהול בענף המלונאות.
— נסיון מוכח וקשרים בשיווק ומכירות.
— שליטה מלאה בעברית ואנגלית, ידע בשפות אחרות — יתרון.

המועמדים ישלחו פרוט קורות חיים ונסיון בכתב יד, אל ת.ד. 11024 ת"א 61110 ויציינו מספר משרה.

- פניות מובטחות המודעה לשני המינים -

תחנת ייעוץ לנושאי כח-אדם בע"מ

למפעל בהקמה באזור התעשייה יבנה

דרוש

חשמלאי תעשייה מוסמך

מגורים באזור — חובה

טל: 03-5563057

דרושים

1. פקיד/ת יבוא
רצוי נסיון

2. פקיד/ת יצוא
נסיון הכרחי

טל' 03-430333

מתפנה מנהל שיווק ומכירות

נסיון רחב ומגוון בארץ ובחו"ל

אירגון וניהול מערכי שיווק ומכירות

בעל תואר MBA בשיווק וניהול

פתוח להצעות ואתגרים

לפרטים נא לפנות לת.ד. 269 גבעתיים מיקוד 53102

מדריכים/מדריכות

לחוגי טבע "סיירות וידיעת הארץ"

חוגי טבע לתלמידי ב'-ד', חוגי סיירות ז'-י"א

רקע בנושאי טבע וידיעת הארץ. נסיון בהדרכת נוער (רצוי) ידע בנווט בשטח (רצוי)

העבודה בחוג היא חלקית ומתאימה גם לסטודנטים

רמת השרון כפר סבא רעננה:

הוד השרון הרצליה 052-25111, 052-910664

החברה להגנת הטבע

לפרויקט פרסומי **באמת** גדול!!!

דרושים/ות

2 סוכנים/ות בלבד!

אצלנו **באמת** תרויח/י הרבה כסף

03-265710

לעיתון צומת השרון

דרושה

מדפיסה מעולה

לעבודה במשמרות

נא לפנות לטלפון 052-911110 לרותי

לעיתון הארץ דרושה

פקידה

לעבודה לפי שעות במשך היום

נא לפנות למחלקת המודעות רחוב שוקן 21 (ליד קרית המלאכה) תל-אביב בין השעות 08.00-11.00

עתונות מקומית בע"מ

מקבוצת "הארץ"

העיר · כל העיר · ירושלים · מקומון · צפון · חיפה

בוא לקחת חלק בהצלחה

לחברת תקשורת

העוסקת בפרסום בעתונות

דרושים

נציגי מכירות בפרסום

לעבודה מיידית באזורים

תל אביב והמרכז

חיפה והצפון

ירושלים

שפלה

שרון

הכישורים הנדרשים:

יכולת ברמה גבוהה

ביצירת תקשורת בין אישית

הופעה נאה ומטופחת

ידע בסיסי באנגלית

רכב יתרון

המועמדים יעברו השתלמויות בפרסום ויהנו ממשכורת בסיסית ועמלות

לפרטים נוספים:

נא להתקשר ביום א' טל: 03-267111

בין השעות 9.00-16.00 לבקש את סימה

קבלת מודעות

ללוח העיר

מ-8.00 - 20.00

פרסום פון

אשראי מיוחד !!!

03-738707, 03-735588/9

صكنا من الاحمل

הלוח הארצי | הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

• כרמל דוכס 12 דצמבר 1974 1800 ש"ח 03-5510907 ב163124173

• מציאה!! סוכר סוסיטה 77 מנוע פורד + שיפץ 03-872586 א15021620

• כרמל דוכס 1974 שנה טסט מכני מצויין 03-701018 ב151618203

• בהזדמנות רום 79 + רדיו מכני מעולה 03-346219 155714201

• רום כרמל 80 מצב מכני מצויין + טסט 03-7512319 ב173524243

• כרמל רום 1981 מצב מכני טוב 03-5564651 בערב 160251273

• סוסיטה סטיישן 72 במצב טוב טסט לשנה 1500 ש"ח 03-705954 א16010727

• כרמל 73 אחרי אוברול טלפון 03-5365242 163112273

• רום 81 משומרת טסט לשנה 03-7518085 ד162258277

• בהזדמנות רום 1981 מצב מצויין טסט לשנה 03-9244414 03-828460 180119271

• רום כרמל 1977 יפיפיה ושמורה אחרי אוברול 052-84385 193324271

• כרמל 77 מנוע פורד טסט מחירון בערב 03-5564651 194006271 052-32101

• רום כרמל סטיישן 79 שמורה לא בשבת 03-835045 א20205031

• רום כרמל 1981 במצב מצויין טסט 10 חודשים 052-38070 151943032

• כרמל דוכס 69 600 ש"ח 348224 358008 154301032

• רום כרמל 77 טסט לשנה במצב מצויין 03-7516485 א153708031

• רום 1981 משומרת יפיפיה טסט 10 חודשים 457623 173445031

• באוטוליר רום כרמל משומרים כולל אחריות 1979-1981 827660 193403031

• רום-כרמל 1980 צבע חדש, מכני מצויין + טסט 10 חודשים 853413 200311031

• רום כרמל 1891 טסט לשנה מעולה 03-5510187 200807031

• בהזדמנות סוסיטה דו-שימושית 1974, מצויינת 1000 03-5462294 153936072

סיאט

• רונדה ג'י.אל. 1983 ראשונה קינג, כחושה 03-497459 55,000 155753133

• סיאט 83 1600 + מזגן + רדיו, אחוזה 03-233570 03-231424 155821133

• פורה ג'י.אל 85 + טסט, מחירון, בעבודה 03-347910 03-345046 164754133

• פורה 1984 ראשונה + טסט לשנה 052-556255 קינג 30,000 165547133

• רונדה ג'י אל אקס 1984 ראשונה 03-910410 + אזעקה 27,000 202713131

סימקה קרייזלר

• סימקה 1300 מנוע 73, 1300 חוצי אוטומט 052-31577 + שמורה + אוברול 202409281

פולקסואגן

• חיפושית 1966 מצויינת 3,200 ש"ח 03-444649 03-402830 בערב 152851132

סיטרואן

• ג'י.אס.אי, פאלאס, 83, יד ראשונה, לרגל נסיעה 03-7520564 160406133

פורד

• למכירה קורטינה 1300 1982 (מהמשרד) במצב שלמ יפיפיה + טסט + רדיו 78,000 קינג 13,750 ש"ח 03-768011/2 152331131

פיאט

• פיאט ריטמו 1982 שנה 1300 + טסט 127 + מחירון

רנו

• רנו 18 1983 + מזגן + רדיוטייפ 37,500 מצויינת 03-414144 03-240623 154741133

מסחריות

• דוהוף, מרצדס, 207 די, 84, תא כפול, ארגז + חלונות, 50,000 כחושה 154201133 053

מנדרים

מסחריות

מרקטורים

קרוואנים

אופנועים

משאיות

חלפי רכב

• למכירה 70 גירים משומשים, מכל הסוגים בהזדמנות 03-823891 151730203

• "גלגל חלפים" חלפים משומשים לכל סוגי הרכב קניית רכב לפירוק 03-377654 155303031

מודעה באחריות

לא מכרת לא שילמת

רק בלוח העיר

379-379

★ ובנוסף לכך 2 סופי שבוע זוגיים יוגרלו בין המפרסמים כל שבוע בטל' זה

קבלת מודעות

לוח העיר

לא מכרת לא שילמת

03-380644

לבעלי כרטיסי אשראי

הצעות עבודה

לקליטה בקיבוץ מתארגנת קבוצת רווקים/ות בעלי השכלה ומקצוע בגילאי 20-32 מצרפים סטודנטים שנה אחרונה

03-435450

03-262521

מיום ראשון

זקוק דחוף למודעה?

מודעפון

לשירותך 24 שעות ביממה

03-38 38 38

לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

המשך ת"א גוש דן והשרון

[illegible]

> נברים, נשים
> ובחורות יפות
> לפרסומת
> בטלויזיה ובקולנוע
> 03-203922

[illegible]

> **קריירה**
> **שרותי כח אדם**
>
> ● מחלקה טכנית
>
> ● אלקטרונאים בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי, בעלי נסיון צבאי.
>
> ● מלחימים/ות להלחמת מעגלים בודפסים יוצאי/ות צבא.
>
> ● מלחימות/מחוטות נסיון ב-WIRE-UP וקריאת שרטוט.
>
> ● כרסמים אוניברסליים (קונבנציונלי) מנוסים, פרופיל צבאי גבוה.
>
> ● חרש קונבנציונלי מנוסה, פרופיל צבאי גבוה.
>
> ● רתכי שריון מנוסים, פרופיל צבאי גבוה, עד גיל 40.
>
> ● מכונאים לקוי ייצור אוטומטיים, בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי בהנבת מכונות, מכשירנות, מכנ"קה. נסיון 3 שנים, גיל 25-35 לעבודת משמרות.
>
> ● מכונאי אחזקה בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי, לעבודת משמרות בפתח-תקוה.
>
> ● בנאי רכב/דיזל מנוסים.
>
> ● פחחי-רתכים מנוסים.
>
> ● לטורים מכונים לבניית מכונות. בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי. נסיון 5 שנים בבניית מכונות, ידע בסיסי בעבוד שבבי, אוטומציה ופנאומטיקה, גיל 25-35.
>
> ● מסגר מכני לאחזקה במפעל תעשייתי.
>
> ● חשמלאי מוסמך מנוסה, לעבודת משמרות בינה.
>
> ● ע / חשמלאים מתחילים.
>
> ● מלגזן מנוסה + רשיון נהיגה, לעבודת משמרות בפתח-תקוה.
>
> ● מפעילי מכונות תעשייה זרות בוגרי 10-12 שנות לימוד מקצועי, נסיון תעשייתי, גיל 25-35.
>
> ● מפעיל מכונה להזרקת פלסטיק, בוגר בי"ס מקצועי 4 שנתי במגמת מכונות, בקרה, מכשירנות. נסיון קודם, לבוגרי קורס הזרקת פלסטיק — עדיפות. גיל 25-35.
>
> ● עובדי/ות ייצור בוגרי 9-12 שנות לימוד, פרופיל צבאי 72+ לעבודת משמרות, גיל 25-35.
>
> מחלקה משרדית
>
> ● פקידה כתבנית, בוגרת 12 שנות לימוד.
>
> ● מזכירה א/ע, אנגלית ברמה טובה מאד, נסיון ביבוא יצוא — יתרון, בפתח-תקוה.
>
> ● קלדנית מנוסה, ידע טוב באנגלית, רצון להשתלב בתחומים חדשים, מאזור פתח-תקוה.
>
> ● הקלדנית עברית / עברית-אנגלית הכרת תוכנת א-ב יתרון.
>
> ● קלדנית לעבודה בשעות אחה"צ.
>
> ● פקידה טכנית למוסך בבני ברק.
>
> משרות קבועות, תנאים מצויינים.
> הסעות וארוחות.
> תל-אביב דיזנגוף 156. טל. 03-240291/2.
> חיפה הרצל 22. טל. 04-672549.
> נתניה שמואל הנציב 17. טל. 053-338901.
>
> **הכח שלנו הוא כח אדם, קריירה.**

מורות וגננות

נערים

עובדי סעד

נהגים

עוזרות ומטפלות

> **עיצורו!!**
> אם אתה איש מכירות טוב אתה שווה הרבה, אולי יותר ממה שאתה חושב. אם אתה גם נושר והולך, הזדמנויות אמיתיות. התקשר לסלקו
> 03-5463941

חרטים/מסגרים

אחיות

גזירה ותפירה

חשמל/אלקטרוניקה

מזכירות

> **עיצריו!**
> אם את מזכירה באמת טובה ההזדמנות שלך להגיע למשרה רצינית הולמת את כישוריך אל תחמיצי אותה. התקשרי לסלקו
> 03-5463941

ספרים/יות

סכנאים/ הרדסאים

עובדי מתכת

סוכנים/ות

יהלומים

מוכרים/ות

דפוס

שרטטים ונרפיקאים

רפואת שיניים

מחסנאים

הנהלת חשבונות

> **חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א-1981**
> לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אפיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה.
> העבריינים צפויים לעונש, על-פי החוק.

הצע ביקוש

לוח **גלובס** למקבלי החלטות
מופיע אחת לשבוע ב**גלובס הארץ**

למכירה משרדים באזור הבורסה ברמת-גן

1. בבניין 3שרדים עצמאי 1400 מ"ר. תכנון פנימי לפי דרישת הלקוח. חנייה בשפע.
2. קומת משרדים 550 מ"ר טלפונים, חניה.

רציניים בלבד-יפנו ל"להב נכסים"
טל: 403895/8

להחכרה

בחוף הכנרת המערבי באיזור המושבה מגדל כ־20 דונם המיועדים לנופש ותיירות, כולל תכניות פתוח וחוף רחצה פעיל. ההחכרה לתקופה ארוכה (15 - 20) שנה.
טלפונים: 06־322022
(ארד) 06־322822
בין השעות: 9:30 - 12:00
.16:30 - 18:30

למכירה

מדפסת איכות BROTHER HR-35 בת שנה במצב מצוין (עם רהוט נושא ומשתיק קול) 03־204931

למכירה

ציוד חדש בענף המתכת הנמצא במחסנינו למעלה משנתיים. הציוד כולל:
מקדחות רצועה עד 50 מ"מ.
מקדחות גיר שוודיות
מקדחות גיר איטלקיות.
משורים מכניים אוטומטיים ניבלרים עד 6 מ"מ.
משורי דיסק מהירים.
מחרטות גרציאנו עם העתקה ובלעדיה.
מחרטה גדולה פי.בי.אר. 3000 מ"מ בין העוקצים.
המכירה תהא בהנחה של 50% ממחיר המחירון. התשלום בתוספת מע"מ במזומן.
ההובלה על חשבון הקונה.
המכירה תחל ביום א' 6.9.87 ותמשך עד יום ו' 18.9.87 באולם התצוגה הישן של חברת אלבה, דרך פ"ת 17 ת"א (כיום דירנית בע"מ).
טלפון 052־545223

למכירה ביבוא

Compound" ניילון 6/6
03־295357

מבוקש

מוסד כספי

אם מחפשים עבור קבוצת משקיעים מחו"ל מוסד כספי לא פעיל
לפנות בערב ליוסף: 03 ־707465

הכוון בע"מ
שרותים כלכליים ליוצאי צה"ל משטרה וכוחות הבטחון

השקעות והלוואות

1. ניתן לתאם קבלת הלוואות למימון לעסקים בכל סכום
2. על אפיקי השקעה מעניינים תוכל לשמוע אצלנו

היעוץ חינם ליוצאי צה"ל, משטרה וכוחות הבטחון
טלפונים:
374527
3837692
372629

ARIS אריס RENT-A-CAR

אריס השכרת רכב מבצע לחודש ספטמבר 194 $ לשבוע

כולל קילומטרז' חופשי. רכבים חדשים להשכרה כולל מיזוג אוויר* בכל הרכבים. רדיו טייפ, סטריאו עם קסטות מהלהיטים האחרונים. שירות תיקונים מיידי 24 שעות. אפשרות החזרה בשדה התעופה בן־גוריון, ירושלים, ובכל חלקי הארץ.
סניף ראשי: בן יהודה 97 ת"א:
טלפונים: 5440104, 235608
סניף פתח־תקוה: מוהליבר 25 פתח־תקוה.
טלפון: 908170
* רק בעונה

חברה קבלנית לעבודות חשמל

מחפשת משקיע רציני או גוף ממון למטרת התפתחות וכניסה לפרוייקטים גדולים.
טלפון: 03־371941

גרושה נאה מאוד

אנטלגנטית ומעניינת (גובה 1.70) מעוניינת להכיר חבר שהוא: גבוה ונאה, פנוי, מסודר ובעל חוש הומור מגיל 45 ומעלה. פונים מתאימים ורציניים בציון טלפון יענו.
לכתוב לת.ד. פרטית 31634
ת"א

הצעת עסק

שני אקדמאים צעירים ומוכשרים בעלי נסיון בניהול ושיווק מעוניינים בהצעות עסקיות (אפשרות השקעה).
ת.ד. 17561 ת"א.
מיקוד: 61171.

להשכרה משרדים

בבית־הדר בת"א. 350 מ"ר + 550 מ"ר. טלפונים, מיזוג אוויר במקום. פנוי מיידי.
לפנות לטלפון – 204655

מ.א מימון ואשראי בע"מ

מ.א. מימון אשראי בע"מ

* הלוואות למיפעלים בערבויות גמישות
* ניכיון שיקים מיסחריים לחברות – מסחר ועסקים
* מימון ליבואנים/ערבויות ליצואנים

טלפונים:
ת"א – 03־659540
659564
חיפה – 04־531241־2־3־4־5

למכירה בדמי מפתח

3 חדרי משרד + אולם תצוגה 50 מ"ר + חניה נוחה ובשפע. טעינה + פריקה. כולל מרכזיה 2 קווי חוץ + הריהוט והציוד המשרדי + מזגנים.
לפנות בשעות הבוקר משעה 7:00־10:00
טלפון: 04־332285.

היצע וביקוש 03-254227 לאה

[illegible]

> **דחפון**
> שרות מודעות טלפוני של הארץ
> לבעלי כרטיס אשראי
> 03-611001

صكنا من الاهل

הלוח הארצי

הארץ חדשות

המשך ת"א גוש דן והשרון

● ברעננה למטפל בית 5 ימים 9.00-13.00. 052-447698 19360327א

● מטפלת לילד בן שנה ברמת-אביב. המלצות חשוב. 03-429287 15491303א

פועלים/ות

פקידים/ות

מקדמי מכירות

שליחים/ות

שמירה ואבטחה

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

עסקים

מכירות ושירותים

מציעים למכירה

הלוואות

תקלאות

מבני תעשיה

מגרשים

חנויות

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

משרדים

טלוויזיה ווידאו

ריפוי והרזיה

ציוד והאזנה

ניתון

בריאות

בריאות ויופי

טיולים

ניקוי ופוליש

חימוי והדברה

נופש וקיט

שיפוצים

שירותים

אחזקות דבוקות

קופות רושמות

מוצרי חשמל

מערכת סטריאו

צילום

מיסים

תכשיטים וכלי כסף

מלגזות ושינוע

ציוד אלקטרוניקה

מקרר

שיעור

רהיטים

לוח העיר
פרסם ב-לוח פון
טוס ללונדון
ע"י אינטרנציונל
777 292

כפ"ס: התחיה 14/1 טל. 916724, 052-442379
נתניה: שטמפפר 7 טל. 053-616633
פ"ת: מונטיפיורי 41 טל. 03-904913
ת"א: נחמני 9 טל. 03-291940
רחובות: הרצל 176 בחצר קומה ב' טל. 08-454117, 08-587361
מועדון אשראי ארצי
הלוואות לשכירים
הלוואות לרכישת רכב

מאגרי אנוש בע"מ
שרותי כח אדם

סניף אשקלון
בנין הדר רח' הרצל 20
טלפון: 051-26539

דרושים

* ★ **עובדי דפוס מקצועיים** עד 1800 ש"ח
* ★ **מסגר מכונות** בעל מקצוע מעולה. ידע בקריאת שרטוט טכני. נסיון הכרחי.
* ★ **אנשי אחזקה** בעלי ידע בהידראוליקה, חשמל ריתוך. עד 1700 ש"ח.
* ★ **מחסנאי טכני** עם נסיון בניהול מחסן טכני. אפשרי מפ"ט בצה"ל.
* ★ **מכונאי תעשיה** עם נסיון.
* ★ **חרט, כרסם, מסגר**
* ★ **חשמלאים** בעלי נסיון.
* ★ **בוגרי ביה"ס מקצועי** המעוניינים ללמוד מקצוע נדרש דפוס ולהשתכר יפה.
* ★ **חדרניות, מלצריות** למלון - שכר הולם.
* ★ **מזכירה** הידעת הדפסה עברית-אנגלית 1100 ש"ח.
* ★ **בוגר תיכון** יוצא צבא בעל רשיון טרקטור ויכולת לדבר עם לקוחות, לקבל הזמנות. לימוד מערכת המעלה ליצירת תערובות של בטון.

תנאים טובים למתאימים!
פתוח כל יום רצוף מ-08.00-18.00
ביום שישי מ-08.00-13.00
טלפון: 051-26539

עץ לבוד בע"מ
ETZ-LAVUD LTD

למפעלנו בפתח-תקוה דרושות

בוגרת תיכון
לאחר שירות צבאי אשר תוכשר לעבודה על מסוף מחשב

הכישורים:
★ שליטה באנגלית
★ נסיון בעבודה על מחשבים – יתרון
★ המשרה מלאה – 6 ימים בשבוע

פקידת יבוא/יצוא

הכישורים:
★ שליטה בשפות אנגלית ועברית על בוריין. כולל הדפסה מושלמת בשתי השפות.
★ נסיון בנוהלי יבוא ויצוא ובהפעלת טלקס – יתרון.
★ משרה מלאה – 6 ימים בשבוע.

המועמדות המתאימות מתבקשות להתקשר לאגף משאבי אנוש: 03-914931
או לפנות בכתב בציון השכלה ונסיון
לת.ד. 38 פ"ת 49100

אלדן eldan
RENT-A-CAR השכרת רכב

דרושים

1. מכונאי רכב – לת"א
* לצעירים – בוגרי בתי ספר מקצועיים.
* בעלי נסיון בשרות הצבאי.

2. נהגים – לאזור ת"א ולוד
* אחרי שרות צבאי.
* רשיון נהיגה שנתיים לפחות.
* בלוד – עבודה במשמרות.

3. דיילות/ים – לת"א
* אחרי שרות צבאי.
* בעלי רשיון נהיגה.
* שליטה באנגלית וצרפתית.

4. מנהלי חשבונות לת"א
* סוג 2-3.
* נסיון – יתרון.
* למשרה מלאה.

5. פקידה/מזכירה לת"א
* אחרי שרות צבאי.
* למשרה מלאה.
* נסיון עבודה על מחשב – יתרון.

נא לפנות לאורלי בין השעות 08:00-12:00 רח' הירקון 112 ת"א

לתכשיטי לירון
דרושים/ות
סוכנים/רכזות מכירה
בכל חלקי הארץ בעלי/ות נסיון והופעה נאה
טל: 03-286746

דרושה
כתבנית
למעבד תמלילים העבודה בשישי ובשבת אחה"צ
תנאים מצויינים 03-377141 03-353582

מכון דור
* מיון
* אבחון
* פסיכולוגי

מחפש/ת עבודה?
האם מצאת?
תן לנו לעזור לך.
ללא תשלום, להגיע לעבודה המתאימה לך

שלח/י קורות חיים לרח' יהודה הלוי 108 ת"א מיקוד 65276 לידי שושי. ואנו נפנה אותך ללא תשלום למקומות עבודה בתחומים שונים

מה התחום המקצועי המתאים לך?
אבחנה להתאמה מקצועית הכוונה תעסוקתית ע"י
* מבחנים פסיכוטכניים ומבחני אישיות.
* ראיון עם פסיכולוג.
* שירות יעוץ והכוון מקצועי ותעסוקתי.
עלות כוללת 170 ש"ח
פנה למכון דור בטל' 295445 או 290510

לפנות מכון דור יהודה הלוי 108 ת"א
טל: 03-290510, 03-295445

לקופ"ח מאוחדת – לסניפינו בר"ג, ת"א וראשל"צ
דרושים

רוקחים/ות
או עוזרי רוקחים/ות

אנו מציעים: ★ תנאי שכר טובים
★ עבודה קבועה

אם את/ה מעוניין/ת הנך מתבקש/ת לפנות למח' כ"א רח' ארלוזורוב 100 ת"א
טל' 03-233251/2 סודיות מובטחת

למשרד רואי חשבון בת"א
דרושה
מעבדת תמלילים
עברית ו/או אנגלית
על "לניר"
לשעות 13:00 - 18:00 אחה"צ
המעוניינות תפננה לטל: 03-653901

דרושים
באזור המרכז

1. איש מכירות מעולה
בנושא שרותי הובלה בינלאומיים, נסיון קודם, אינו הכרחי, תנאים מצויינים למתאים.

2. בחור/ה עם ראש
לעבודה אדמינסטרטיבית במשרד דינאמי. ידע באנגלית חובה.

3. ביצועיסט
בחור אחרי צבא עם רשיון לטוסטוס לטפל במתרון בעיות שוטפות (קניות, רכבים וכו')
נא לפנות בכתב לת.ד. 2384 נווה מונסון מיקוד 60956 סודיות מובטחת

מרכז ההדרכה לספריות ציבוריות
דרושים **מורים – ספרנים**

1. רכז ספריות בתי הספר היסודיים
בעל נסיון בחינוך, רצוי מורה מוסמך, בעל הכשרה מקצועית בספרנות (תעודת ספרן מוסמך, ספרן מורשה, או אסרי שלב ב'). נסיון בעבודה בספריה ביה"ס יסודי.
2. רכז ספריות בתי הספר העל יסודיים
בעל רקע בחינוך ובעל הכשרה מקצועית בספרנות (תעודת ספרן מוסמך, ספרן מורשה, או אסרי שלב ב'). נסיון בעבודה בספריית בית ספר על יסודי.
מקום העבודה בירושלים, שני התפקידים כרוכים בנסיעות.
יש לשלוח את הפניות, בצירוף התעודות, למרכז ההדרכה לספריות ציבוריות, רח' התבצלת 5, ת.ד. 242 ירושלים 91002 עד יום שישי 30.9.1987. פרטים נוספים בטלפון: 02-238551/586

דרושה
קלדנית מנוסה
נסיון במעבד תמלילים
שעות עבודה גמישות
להתקשר לטל: 03-723841

גוטקס קרית מלאכי
לרגל הרחבת המפעל
דרושות

* ★ **תופרות מקצועיות** למשרה חלקית או מלאה שעות עבודה גמישות.
* ★ **תופרות בלתי מקצועיות** הכשרה תינתן במקום.

★ השכר בהתאם לכישורים.
★ תנאים סוציאליים מלאים כולל ארוחות צהריים + הסעה + פנסיה מקיפה.

המעוניינות יפנו לגוטקס קרית מלאכי
טל: 08-581866, 08-587302

המוסד לביטוח לאומי

דרוש עורך-דין לעבודה במשרד הראשי בירושלים

הכישורים הנדרשים: רשיון ישראלי לעריכת דין; נסיון של שנה בעבודה מעשית (חוץ מזמן ההתמחות).
תיאור התפקיד: ניסוח ועריכת חוקים, תקנות וצווים בענייני הביטוח הלאומי; מתן ייעוץ שוטף לאגפים במוסד לביטוח לאומי בצדדים המשפטיים של עבודתם; הופעות בבתי-הדין לעבודה ובבתי-משפט.
הדרגה תיקבע לפי כישורי המועמד.
את הבקשות יש למסור, בצירוף תעודות, למוסד לביטוח לאומי, מחלקת כוח-אדם, שד' וייצמן 13 ירושלים 91909, בטופס בקשה למשרה פנויה (מדף 2115) עד 15 בספטמבר 1987.

סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ
FIAT
מנהל/ת חשבונות
סוג 2-3
למשרה מלאה
בעלי נסיון קודם בהנהלת חשבונות יפנו לטלפון 03-330971 למר אלכס קליין

לתעשייה הצבאית
באזור המרכז
דרושים/ות

01/62 עובדי ייצור בלתי מקצועיים לעבודה במשמרות:
דרישות המשרה:
1) 10 שנות לימוד לפחות
2) לאחר שירות צבאי
3) בריאות תקינה (פרופיל 72 ומעלה)

01/62 עובדות ייצור:
דרישות המשרה:
1) 10 שנות לימוד לפחות
2) בריאות תקינה
מועמדים העונים לדרישות המשרה מתבקשים לפנות ליחידת התעסוקה של התעשייה הצבאית, רחוב הארבעה 16 תל-אביב

נא להביא תעודת זהות, פנקס מילואים ותעודת שבוי ו/או תעודת פטור.
על כל עובד/ת יהיה להצטייד במועד מאוחר יותר בטופס שליחה של שירות התעסוקה במקום מגוריו.
(הסעות למפעל וחזרה מבנימינה בצפון עד אשדוד בדרום).

התעשיה הצבאית

דרושים
עובדים להפעלת ציוד תעשיה במשמרות

למשרד הקירות בתל-אביב
דרוש/ה
עורך/ת דין
עם נסיון בתחום תביעות ביטוח לקביעת פגישה
03-233313
03-239141

לחברת תרופות בינלאומית מתרחבת
דרוש
תעמלן רפואי
לאיזור המרכז

הכישורים הנדרשים:
★ השכלה פארא רפואית
★ ידיעת השפה האנגלית
★ נסיון בתעמולה רפואית
נא לפנות בכתב יד לפארמבסט ת.ד. 14175 ת"א מיקוד 61141 טל' 03-611765, 03-5611765

★ כצט תעשיות כימיות בע"מ

למפעלינו בקרית מלאכי
דרושים

לעבודה במעבדה האנליטית:
★ כימאי או מהנדס כימיה לבעלי תואר שני ו/או לבעלי רקע בתעשיה הפרמצבטית - יתרון
★ הנדסאי או טכנאי כימיה

מחסנאי
הכישורים הדרושים:
★ בעל רקע ונסיון בארגון ותפעול מחסן חמרי גלם ותוצרת גמורה
★ בעל השכלה תיכונית או מקבילה
ידיעה טובה בשפה האנגלית לכל המשרות המוצעות - הכרחית
נא לפנות בכתב-יד בצרוף קורות חיים ונסיון-קודם לת.ד. 385 קרית מלאכי, תוך ציון המשרה המבוקשת
יתקבלו מועמדים תושבי אזור רחובות עד אשקלון
- סודיות מובטחת -

חברה ישראלית לקופסאות פח בע"מ

דרושים
למפעלינו בפתח-תקוה ובכפר-סבא
מכונאי תעשיה
בוגרי בי"ס מקצועי 4 שנתי במגמת מכונות או מכונאי רכב. עדיפות לבעלי נסיון בתעשיה או בצר ?
5 ימי עבודה בשבוע שכר ותנאים טובים
? מקצועית במסלולי קידום מיוחדים ? לבעלי ? במפעלינו בכפר-סבא ? הסעות מסודרות מאזור חדרה ועד חולון בת"ים ירושלים ? להתקשר לטלפון 03-9223329 לאורנה א

א.ו.ת.
אספקה ותעסוקת כח אדם בע"מ

למפעלי אלקטרוניקה
דרושים

* **הנדסאי ייצור**
* **מבקרי איכות**
* **מחסנאי / מפ"ט**
* **עובד דפוס**
* **כרסם**

רח' בלפור 19 ת"א טל 203052 3
03-280078

קופ"ח מאוחדת
דרושה
עובדת מעבדה מנוסה
(תושבת בת-ים/חולון)
למשרה חלקית
המעוניינות מתבקשות לפנות למח' כ"א ארלוזורוב 100 ת"א 03-233251/2

להוצאה לאור
דרוש
מחסנאי
1. נסיון בניהול מחסן.
2. ידע בהפעלת מחשב וניהול מלאי ממוחשב.
3. בעל רשיון נהיגה.
4. נכונות לעבודה מאומצת.
5 ימי עבודה בשבוע
העונה לכישורים הנ"ל יתקשר ל: 5 03-7510792

למוסד לימודי ארצי
דרוש
מנהל מכירות איזורי
לאיזור ירושלים
כישורים נדרשים: יכולת עבודה עצמאית - מרץ, יוזמה, כושר שיכנוע והתמדה - מוכנות לעבודה קשה ובעלת אתגר - יכולת ניהול אנשים, כושר אירגון וניהול משא ומתן
יועדפו מועמדים בעלי רקע חינוכי פדגוגי, או בעלי השכלה רלוונטית.
המועמד שייבחר יעבור מסלול הכשרה ויהנה מתנאי שכר טובים – שכר בסיסי, הוצאות ותמריצים.
לפנות בכתב-יד, בצרוף קורות חיים לת.ד. 470 פתח-תקווה מיקוד 49103

המשך הנ"א בגוש דן והשרון

בתי-זוג
הבריות
חוגים
גרעמון לנישואין
סירות
אבדה
שידוכים
ציפוי אמבטיות
חימום והסקה
דיפות גגות
מיסים
שיעור
בדוק
חיות בית
אמנות
לקראת החגים
אסטרולוגיה
מכונות כביסה
תנורי אפיה
מכונות תפירה
מכונות כתיבה
תכשיטים
רוצים לקנות
מזגני אויר
וידאו
מחשב
כלי נגינה

صكنا من الاهل

מכתבים למערכת הארץ

טעם אקלקטי בבימוי

למארגני המופע של עובדי התעשייה האווירית יש טעם אקלקטי בבימוי. מצד אחד — ביקור בכותל, ומאידך גיסא צביאה המונית על עלילות הקונסוליה של ארה"ב לבקשת אחרות. האם הצעד הבא יהיה פנייה למיסיון?

אלחנן שגען
תל אביב

*

שני צעדים רב־רושם מוצעים בזה לעובדי התעשייה האווירית לימי ההפגנות הקרובים:
בשלב הראשון יסמרו חברי הוועד את ילדיהם למיסיון.
בשלב השני יתנצר ראש הוועד הארצי בטקס חגיגי פומבי. ומרדכי ואנונו יוכל להמליץ על כומר מתאים.

ב.עוזר
תל אביב

*

על פי הכתבה "כדאי להיות פועל ייצור בתעשייה האווירית" ("הארץ" 21.8) מתברר שהשכר הממוצע בתעשייה האווירית כפול מזה שבתעשיות דומות.

עובדי התעשייה האווירית, לדבריהם ולדברי רבים אחרים, הם האליטה של הטכנולוגיה בתחומם. ידע טכנולוגי אינו בהכרח חלק בלתי נפרד מאותן התכונות הדרושות לאזרח נאמן למדינה. מתעוררות אם כן כמה שאלות שעליהן יש לתת את הדעת:

מי משלם את הנזק הישיר המלא הנגרם למדינה על ידי השביתות וההפגנות של עובדי התעשייה האווירית? האם יקבלו את שכרם גם בשביתה זו?

האם אתם "אנשי האליטה" טרם שמעו על הסבה מקצועית? תקופתנו היא תקופה של התפתחות טכנולוגית מהירה מאוד. כל בעל מקצוע חייב להביא בחשבון שייתכן ובאחד הימים יהיה חייב להסב את מקצועו. "כפירים" רבים עוד עומדים למכירה. נניח שהיו מייצרים אפילו 300 מטוסי "לביא". מה היה קורה אחר כך? האם היינו ממשיכים לייצר רק על מנת לספק תעסוקה?

ד"ר ש. שגיר
חיפה

זיגזג לאומי

בראשית, שמעון פרס תומך בהתלהבות בפרויקט הלביא. יד ביד עם שמיר הוא פועל לכונן המראת המטוס ולהכשלת דרישתם של רבין וגסים להתניותו.

עוברים ימים מספר ושר החוץ מגיע להכרה שמדינת ישראל אינה יכולה לשאת על כתפיה פרויקט אדיר שכזה. הוא מציע לבטל את הלביא, ובמקומו להתחיל בתכנון לביא לשנת 2000.

חולפים עוד יומיים נוספים ופרס מסביר בוועידת המשפטנים היהודים שייצור מטוס עתידי אינו אפשרי בגלל מחירו. הוא מביא כדוגמה את עלות פיתוח המטוס האמריקאי החדש, מטוס שיעלה כמאה מיליוני דולר לצרכן.

השביל שפרס צועד בו הוא שביל פתלתל הפוגע באמינותו ובדבקותו. כדאי שיחשוב פעמיים בטרם ייצא לציבור עם הבזקות חדשות ולא מבוססות בעניין זה.

צורן בר
כפר אדר

המראה והפנים

הפטור הניתן לתלמידי הישיבות מבילוי חודשם האוורית הכנסיית, כלומר מן השירות בצבא ישראל, צריך להעיק כמשא כבד על מצפונו של כל אדם דתי בארץ הזאת. עו"ד סטייניבך, מנהל המועצה להגנה מטפסית על ערכי היהדות, המוחה במכתב למערכת "הארץ" על פרסום הצהרתו של תא"ל רגן בעניין זה ב"מחנה", ראוי היה שיודע לא מן הדין שהציבה בפנינו את המראה, אלא מפנינו המשתקפים ממנה.

פרופ' עזרא פליישר
ירושלים

אפשר להבין את התגובה

רופא בבית החולים הדסה בירושלים, הד"ר טיבי, פוטר לאחר שהיכה איש ביטחון שהתריס כנגדו כי בשבילו כל ערבי הוא מחבל. ("הארץ" 4.9).

לפני כחודש טיפל בי הד"ר טיבי במסירות הראויה להערכה, כשרותי בבית החולים הדסה הר הצופים. אדיבותו וסבלנותו ראויות לשמש דוגמה לכל רופא.

מצער שהנהלת בית החולים הודרזה לפטר אותו רק בשל תקרית זו. כיהודים למודי השפלות ועלבונות, אנו יכולים לגלות מידה של הבנה לתגובתו של הרופא כלפי איש הביטחון שעלב בו.

שלמה מילמן אריד
ירושלים

קצת היסטוריה

משה בן חורין מזכיר לנו במכתבו על הצעת החוקה ("הארץ" 1.9) כי מגילת האו"ם עומדת על "עיקרון של שיוך וזכויות הגדרה עצמית של עמים" ולכן זה חל גם על "העם הפלשתיני", אשר האו"ם הוליט עוד ב־1947 על כינון מדינתו הריבונית.

כדאי אולי להזכיר נשכחות שבן חורין כראה שכח אותה: היתה זו החלטת או"ם שהחליטה על כינון מדינה יהודית ריבונית. הערבים הם שלא הסכימו שגם ליהודים תהיה מדינה ריבונית בארץ ישראל. הדד ברם הטוטר, ג'מאל אל חוסייני, הכריז: "הגבול התכ"יע". במלחמה שפתחו בה השתתפו כל מדינות ערב הריבוניות. היתה זו מה שאנחנו קוראים "מלחמת העצמאות", וקמה מדינת ישראל.

אולי כדאי להזכיר דבר שידוע רק למומחים מעטים: בשנת 1959 הציע ראש מדינת עירק, קאסם, הכרזת מדינה פלשתינית בגדה המערבית ועזה. הצעה זו נדחתה על ידי כל יתר מדינות ערב וכן על ידי הנציגים הפלשתינאים, וסיבותיהם עמם.

מתקבל הרושם שבן חורין שכח גם איך פרצה "מלחמת הכיבוש" ב־1967, אך יש לקוות שיותר קוראי "הארץ" עדיין זוכרים זאת.

יעקב עורב
באר שבע

עדיין מסורב עלייה

בפתח מאמרו של איסר יוחפוביץ' ("הארץ" 2.9) נפלה טעות: נאמר שם שהוא "היה מסורב עלייה", בו בזמן שהוא עדיין נמצא במוסקווה, והו מאמר "80 שנות גלאסנוסט" הינו ריווח מן השטח שנמסר דרך המרכז למידע בענייני יהדות בריה"מ.

יוספוביץ, עם אשתו וילדיהם, מבקשים לעלות עוד משנת 1979. על אף פניות רבות, שביתת רעב של 40 יום והפגנות במוסקווה הוא נענה בסירוב בעקביות.

ז. גלזמן
סמנכ"ל המרכז למידע בענייני יהדות בריה"מ
ירושלים

"דלק"
חברת הדלק הישראלית בע"מ

הודעה

ניתנת בזה הודעה כי מועצת המנהלים של החברה, בישיבתה מ־31.8.87 החליטה:

להכריז על תשלום דיבידנד ביניים לגבי שנת העסקים 1987 בשיעור 20% ברוטו לכל בעלי המניות הרשומים בספרי החברה ביום 28.9.1987 (יום ה"אקס" – 29.9.1987).

התשלום יבוצע ביום 3.11.1987

ספרי בעלי המניות של החברה יהיו סגורים בימים 30.9.1987 ו־1.10.1987.

מהדיבידנד ינוכה מס במקור בשיעור של 25%, אלא אם כן ימצא לחברתנו בעוד מועד אישור פקיד השומה על ניכוי בשיעור נמוך יותר או פטור מניכוי מס במקור, שאז ינוכה המס בהתאם לאישור פקיד השומה.

יעקב פרידגוט, עו"ד
מזכיר החברה

מרכז למוסיקה ירושלים
jerusalem music centre
02־234347

כתת אמן לנגני קלרנית
וסדנאות להרכבי כלי נשיפה מעץ
CLARINET AND WOODWIND-ENSEMBLES
MASTERCLASS
BY עם
פרופ' מיצ'ל לוריא (ארה"ב)
PROF. MITCHELL LURIE
22 עד 30 באוקטובר 1987
שעות 10.00 — 12.00 ו־14.00 — 16.00

מיטשל לוריא הוא בוגר מכון קרטיס בפילדלפיה. היה קלרניתן ראשי בתזמורת הסימפונית של פיטסבורג ואח"כ גם בתזמורת הסימפונית של שיקגו. הופיע עם רביעיית "בודפסט" ו"גוארנרי" בקונצרטים ברחבי ארה"ב.
פרופ' לוריא מלמד קלרנית והרכבים קאמריים של כלי נשיפה מעץ באוניברסיטת דרום קליפורניה ובאקדמיה למוסיקה של מערב ארה"ב בסנטה ברברה.
THE WELL KNOWN CLARINETIST, PROFESSOR OF CLARINET AND WOODWINDS, UNIVERSITY OF SOUTHERN CALIFORNIA.
תלמידים מתקדמים ונגנים מקצועיים, וכן הרכבים המבקשים להשתתף מתבקשים להרשם במרכז למוסיקה לא יאוחר מ־1.10.87, טלפון 02־234347.
מוסיקאים, תלמידים ושוחרי מוסיקה המעוניינים לצפות בשיעורים – מוזמנים.
כתת־האמן הבאה לכנרים, לנגני ויולה ולהרכבים של מוסיקה קאמרית, 8 — 11 נובמבר 1987, עם פרופ' מקס רוסטל (שוויץ) MAX ROSTAL.
התכניות נתונות לשינויים ללא הודעה מוקדמת.

על תקליטים ומקליטים / נתן דונביץ

זריחות חדשות לסיבליוס

שמעתי אתמול ביצוע חדש של הסימפוניה השניה של סיבליוס, ביצוע אדיר במתחים הדרמאטיים שלו. השניה היתה תמיד סימפוניה שדיברה אל לבי, בביצועים גדולים באמת, וגרמה לי כמעט־תסכול כאשר הביצוע איכזב. קשה לי להסביר את המעורבות הרגשית בסימפוניה השניה. אולי המוסיקה היא כזאת. עובדה, מאזינים לה, בני חבי העולם, הרבה יותר מאשר לכל סימפוניה אחרת של המלחין הפיני, שהלך לעולמו ב־1957. אם אתה נתפס למוסיקה של השניה, היא חייבת, לדעתי, לתפוס אותך בגרונך.

הביצוע החדש הוא של ליאונרד ברנשטיין, המנצח על הפילהרמונית הוינאית, בדיסק/תקליט/קלטת של דויטשה גרמופון מגרמניה. הקלטה דיגיטאלית, 419,772. ברנשטיין הקליט את הסימפוניה בעבר, במסגרת מכלול שבע הסימפוניות של סיבליוס, בסי־בי־אס, עם הפילהרמונית של ניו־יורק. כבר אז היו הביצועים שלו בודשים אמוציות, כדרכו של ברנשטיין. עתה, עשה לסיבליוס את מה שעשה לתשיעית של מאהלר — ביצוע עם עוצמה פנימית אדירה, לא היסטרית, אבל אתה חש את ורדעותיו של ברנשטיין קודעות את האויר, כשהוא מנצח על הפרק האחרון. קרשנדו נשגב, הגבנה הולך, בצעדים בטוחים, לנבר אותך. ברנשטיין מתחי את הדינאמיקה לפסגות שכל אחת גבוהה מ־קודמתה. סלטלה גדולה.

הפרק השני, האנדאנטה, נשמע כמו תפילה. הסימפוניה כולה — באחד מביצועיה הגדולים, בהקלטה משובחת. מה עוד צריך לומר? לא, זה אינו הביצוע הגדול מכולם. לא מכיר ציון כזה בהקשר לשניה של סיבליוס. יש לפחות שלושה־ארבעה ביצועים גדולים מאד, עם מאפיינים שונים. מנצחים גדולים העפילו על קצה ההר, כל אחד במאמץ שלו. בדרכו שלו. אבל, כולם צפו, בפרק הרביעי, בזריחה הגדולה לאחר האפוד, הכבד והקר של סיבליוס בפרק השני.

תמיד אהבתי את ביצועיהם של ג'אורג סל, מוסקיני, מאלקולמסקי, קוסביצקי, צ'ליבידאקה. ההקלטה הראשונה של קאראיאן (עם תזמורת "פילהרמוניה"). אי־או־איי, מול פאו־ריי. ועוד אחד או שניים. ברנשטיין, בניגוד לקאראיאן, הצליח בהקלטה השניה, לא רק לחזור על הישגו, אלא אף להגיע להישג גדול עוד יותר. אין לי ספק, שתמיד ידברו על ההקלטה השניה של ברנשטיין כעל ביצוע מיוחד במינו.

בשנות השישים, לאחר מותו של סיבליוס, היו שני "גלים" בתעשיית התקליטים הקלאסיים: הסימפוניות של סיבליוס והסימפוניות של מאהלר. גדולי המנצחים ולא רק הגדולים, ניצחו הקליטו על מנת ורים שלמים של הסימפוניות, או לפחות על חלקם. חברות התקליטים התחרו ב"מבצעים" להפצת הסימפוניות. אחר כך, דעך גל־סיבליוס. השוק היה רווי. מאהלר, לעומת זאת, מילא את הצרפים. עוד ביצוע, ועוד ביצוע. מנצחים צעירים ביקשו ומבקשים, גם עתה, להוכיח שהם טובים לא פחות מגדולי העבר. אולי אף עולים עליהם. הקלטות סיבליוס מטפטפות, ואילו הקלטות מאהלר זורמות כל העת.

סיבליוס, דבוז'אק

ועדיין אנחנו בעניין סיבליוס. ביצוע חדש, מרתק, של הקונצ'רטו לכינור ותזמורת. ואתו גם ה־קונצ'רטו לכינור של דבוז'אק. שלמה מינץ מנגן עם הפילהרמונית של ברלין, בניצוחו של ג'יימס לווין. תקליט / קלטת/דיסק של דויטשה גרמופון, הקלטה דיגיטאלית, 618 419.

קודם כל, כמה מלים על הליווי. זו אחת משלוש ההקלטות ה־ראשונות של לווין עם הפילהר־מונית של ברלין. לא מקרה. לווין נחשב עתה אחד משלושת המועמ־דים העיקריים לרשת את קאראיאן, הזקן והחולה, בראש הברלינאית. שני האחרים: האיטלקים קלאודיו אבאדו וריקארדו מוטי. יש ללווין שני פלוסים על שני האיטלקים: הוא מנצח מצוין על מוצארט והוא גם מצליח מאוד באופרות של ואגנר. בברלין זה חשוב. לווין מעוניין מאוד במישרה הרמה. לצורך זה, הפחית את חלקו בניהול בית האופרה "מטרופוליטן" בניו־יורק, ביטל כמה התחייבויות אחרות ויצא לנצח ולהקליט עם הברלינאים. דויטשה גרמופון מעוניינת בשותפות של לווין על הברלינאים. שותפות כזאת משמעה יותר מכירות בשוק ה־אמריקאי, הגדול.

והכן, בהקלטה הזאת לווין והבר־לינאים "רקי" מלווים את שלמה מינץ בשתי היצירות. אבל איזה ליווי! כמו לגבי הסימפוניה השניה של סיבליוס, כך גם בעניין ה־קונצ'רטו שלו לכינור, אחד היפים ברפרטואר, יש ביצועים גדולים. לא חסרים. יצחק פרלמן (פעמיים), יאשה חייפץ (פעמיים. ההקלטה הראשונה, עם ביצ'ם, יפה אולי מכל הביצועים הקיימים), דויד אויס־טראך, גדעון קרמר. קיונג הא צ'ונג.

מינץ כבר בצמרת הכנרים בעולם. לא בדרך, לא בעתיד. עכשיו. עם שתי הרגליים. כשאתה שומע את סגנוני שלו ברי לך שהוא וירטואוז גדול. כשאתה מאזין ליצירות מלוהנים אחרים, בבינורה, ברי לך שניחן ברגישות עצומה. אפילו כמנצח מתחיל, אם התזמורת הקאמרית הישראלית, בתל־אביב, הפתיע הפתעה גדולה במה שהפיק מהמנגנר או שוברט. מלת המפתח ב־גינתו: עוצמה. אצל יאשה חפץ, בעיקר בהקלטה עם ביצ'ם (ב"איאר אי־ה הצרפתי) מודגש הקור הצפוני. גם הקודרות, משכנעת קצת יותר. אבל, ההקלטות של חפץ אינן חדישות, אינן דיגיטאליות־במקור.

מי שמבקש הקלטה ספר־חדישה — זאת של מינץ, וההקלטה השניה של פרלמן יספקו אותו מאוד. אם אתה רוצה מציאה של ממש — דיסק של ארסיראיי יספק לך: חפץ מנגן בו שלושה קונצ'רטי — סיבליוס, השני של פרוקופייב, וגלזונוב. הכל בדיסק אחד! וחפץ תמיד היה הגדול מכולם. המהנדסים שיפרו מאוד את איכות ההקלטה, הבריזה בידך.

הקונצ'רטו של דבוז'אק אינו יצירה גדולה, חביבה, נעימה לאוזן. זה הכל. שטרן ופרלמן מנגנים אותה יפה. גם מינץ.

ועוד בעניין מינץ: דיסק אחר שלו. מנדלסון: שתי סונטאות לכינור ופסנתר. בפה מינור אופ' 4, ובפה מז'ור (משנת 1838). דויטשה גרמופון, הקלטה דיגיטאלית, 244 419. שתי יצירות של הבחור מבולוסן, המבוצעות מעט מאוד, ומוקלטות עוד פחות. את הסונטה בפה־מז'ור גילה יהודי מנוחין, אתה ניגן והקליט. חביב. אולי מעניין. לא מלהיב בתוכנו. מינץ מצוין גם ביצירות כאלה.

בקיצור

● פראנק: הסונטה לכינור ופ־סנתר; פרוקופייב: סונטה לכינור אופ' 94 א'. רוג'ירו ריצ'י (כינור) ... (פסנתר). קונצרט פומבי באולם קארנגי, בניו־יורק, אוקטובר 79. דיסק "אטצורה", יבוא מהולנד, 1038.

לא ידוע מדוע הפיקו את הדיסק, לא מבין מדוע הביאו אותו לארץ. ריצ'י היה פעם כנר־וירטואוז, שהצ־טיין בפגניני. הרגישות הנדרשת בנגינת הסונטה הנפלאה, אחת היפות ברפרטואר כולו, של סזאר פראנק, חסרה לו. מארתה ארגריך טובה ממנו בהרבה, מאחר שכך. גם הקליטו אותה קרוב יותר וחזק יותר מאשר את הכנר. חיפוי מעשה ואינו העניין־עצמו. מגיעים לה למארתה פרטנרים טובים יותר, ואיתם היא עושה מוסיקה הרבה יותר משכנעת. איזו "ארפג'ונה" נפלאה עם מייסקי!

● שוברט: מיסה גרמנית. מקהלת הנערים של טלץ, נבנים, בניצוחו של גרהארד שמידט־גאדן. דיסק "אקאנטה", מגרמניה, הקלטה דיגיטאלית, 409 42. הביצוע יהוה של המיסה, מ־1979, זכה במוניטין כשהיה תקליט. עכשיו, בדיסק, נשמע טוב עוד יותר. המקהלה כמו עומדת קרוב יותר אליך. כל קול נשמע בבירור. ביצוע רענן בקולותיו הצעירים. יש ביצוע דומה עם מקהלת הנערים של וינה, ב"פיליפס", אך עוד לא ראה אור בדיסק.

● שוברט: הסונטה לפסנתר בסי־במול מז'ור (האחרונה), האמפרומפטו בלה־במול מז'ור. המומנטים המוסיקאליים אופ' 94 (כל השישה). קליפורד קרזון (פסנתר). דיסק של "דקה" מאנגליה, הקלטה אנאלוגית, הועברה למאסטר די־גיטאלי, 642 417.

כמעט 71 דקות של נגינת שוברט עילאית. כל כך הרבה שוברט יפה בדיסק אחד, בנגינתו של אחד הפרשנים הגדולים ביותר ליצירות שוברט. יש הרואים בביצוע של קרזון לסונטה בסי־במול את היפה מכולם. מדריכים העניקו לו את הציונים הגבוהים ביותר. הסונטה בצירוף האמפרומפטו ושש המומנ־טים המוסיקאליים — תמורה פלוס־פלוס לכספך. ועל ההנאה אפשר לומר: האזן למוסיקה (המלים מי־דורות), שום מאנייריזמים ונטיות לאחר־עיניים. פנינים טבעיות.

● מוצארט: קונצ'רטו לפסנתר מס' 22 ק. 482; בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 3. סביאטוסלאב ריכטר (פסנתר) עם תזמורת "פילהרמוניה" מלונדון, בניצוחו של ריקארדו מוטי. דיסק אי־אם־איי מוזל, בסדרת "ספוטרה", העברה למאסטר דיגיטאלי, 013 769.

כל קונצ'רטו נלקח מתקליט אחר. השילוב החדש של ההקלטות משנת 1978 (בטהובן) ו־1983 (מוצארט) מאפשר לך להאזין לנגינתו הקסומה של הגאון הרוסי ביצירות תיים של שני גאונים. אלו אינן אינטרפרטציות שיתקבלו על דעתו של כל אחד. ריכטר ידוע בשגיונו־תיו ובביצועיו המאה־אישיים. אבל, הפסגותרות ברמה הגבוהה ביותר, בקצה הפירמידה. לפעמים, הוא מוציא מתחת ידיו צלילים ופראזה המכים אותך בהלם. שניהם בדיסק אחד, ועוד במחיר מוזל (25 עד 28 ש"ח). רכישה מרתקת.

● ברהאמס: לידר. ג'סי נורמן (סופרן), דניאל ברנבוים (פסנתר). דיסק של דויטשה גרמופון, מגר־מניה, הקלטה דיגיטאלית, 311 413. מקבץ גדול (כמעט 70 דקות) מתוך שני התקליטים שראו אור לפני שב־תיים. קולה הגדול והרב־הבעה של נורמן נשמע כאן בבירור רב יותר ממה שנשמע בתקליטים. שהוויה של הזמרת השחורה, שלא שמעו את הלידר בתקליטים, יהו כאן הרבה בזה, עם הליווי הרגיש והמבין של ברנבוים.

● ורדי: שירים. מרגרט פריים (סופרן) ג'פרי פארסונס (פסנתר). דיסק של דויטשה גרמופון, מגר־מניה, הקלטה דיגיטאלית, 621 419. ג'וזפה ורדי, כמו מלחיני־אופרה איטלקים אחרים, כתב בצד ה־אופרות קצת שירים לזמרת, עם ליווי פסנתר. לא ברמה של שוברט, שומאן או ברהאמס. גם לפסנתר נועד תפקיד פחות חשוב. מרגרט פריים, הסופרן הזולשית (בת 46), בעלת קול מלא ושמנוני, טכניקה בוטחת. וצבע קול שלא הייתי בוחר בו לתפקידים דרמטיים באופרות של ורדי, אך טוב ויפה לשירי־הסאלון שלו. היא מביאה לכאן את העדינות, הכמעט־שברירית, של שירי מוצארט. כן, לשירי ג'וזפה ורדי, האיטלקי. פארסונס, כתמיד, מלווה ושותף נאמן. מוסיקאי רציני, במעט שמתעיר לו ורדי להתבטא.

תקליטי COMPACT disc DIGITAL AUDIO
אופרה, בלט ובחומר בוידאו
קונים ב־ תקליטור taklitor
רח' אבן גבירול 108, ת"א טל. 03־239883

הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי — טבריה

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה בגוש 13787 חלקה 10 מגרש 451 בטובא בבקשה הנ"ל אין שמירת מרווח חוקי מהדרך.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
סעיד ע. חק
יו"ר הועדה

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 8.9
תיאטרון הבימה:
אילוף הסוררת — 20.30
הסירים — 20.30
תיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי: 20.30
תיאטרון העירוני חיפה:
סוסי שוקולדה —
ואדי סאליב — 16
הקיץ של אביה — גדרות מתנ"ס
הילד מאחורי העיניים — י־ם
בי"ס רנה קסן

הערב ג'ז וזמר
5 מבנה
אין להגיע - מסלול מומלץ: דרך יפו־ת"א לשד' ירושלים ויפונה לרח' יהודה הימית עד לנמל יפו
מה מגישים: צלעות בר־ב־קיו, פשטידות הבית, דג בתנור, גבינות, ירקות ועוד.
שעות פתיחה:
יום א'־ד' משעה 18.00 בר פתוח
משעה 20.00 מסבה
יום ו' משעה 13.00 כולל שעות בין ערביים
מבנה 5 פאב־מסעדה נמל יפו, ת"א־יפו 03־836583

EXPORT 87
יבקרו בה אלפי יצואנים, אנשי שיווק ומימון
אם יש לך מה להציע לייצואן
הבטח עכשיו את מקומך
לפרטים: טל' 233446; 03—239507

הארץ ממליץ

בלוז לחופש הגדול (ת"א, י־רושלים, חיפה) — "החופש הגדול" האחרון לפני גיוסם של בוגרי שמיניות בישראל של 1970. סרט צנוע ויפה של רנן שור.

ימי רדיו (ירושלים, חיפה) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודית בברוקלין של 1940.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זוג זבנים בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות")

ברדפי התינוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ראמוש על שלישיה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפ־שרית. קומדיה דרומית.

שם הוורד (תל אביב) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההיסטוריון אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, הנוסע בדרכו לוועידה חשובה. בביכובו של ג'ון קליז מהמורות "מונטי פייתון".

ז'אן דה פלורט (תל אביב, חיפה) - הראשון בין שני סרטים על פי ספרו של מרסל פאניול "מהגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

מרטיב מיוחדים

בית האמנים (ת"א) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מי־לים, צבעים וקולות, מופע של לורי אנדרסון.

שיחות מלוכלכות (ירושלים) — סאטירה קברית שנונה, שכולה שי־חות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

פרטי בידור

לבירינט (תל אביב) — פרנק עוז ("החנובנות") עיצב אגדה על נערה המוסרת את אחיה התינוק למלך השדונים ואח"כ נאלצת לחפשו במבוך. דיוויד בואי מכבב ושר משיריו.

חנות קטנה ומטורפת (ת"א) — מחזר עני ויתום, בלהגדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המטופש של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים־קומדיה.

רמפון
שרות מודעות
מרכזי שלי דרשכי
לבעלי כרטיס אשראי
03־611001

הערב בערוץ 2 בשעה 19.30 – רביעית אלבן ברג שוברט – "העלמה והמוות"

פנחס פוסטל מציג
3 קונצרטים אחרונים בישראל
רביעיית אלבן ברג
תל־אביב היכל התרבות, יום רביעי, 9.9.87 בשעה 20:30
ירושלים תיאטרון שרובר, יום חמישי 10.9.87 בשעה 20:30
חיפה אודיטוריום. מוצ"ש 12.9.87 בשעה 20:30
כרטיסים להשיג:
תל אביב - הדרן, אבן גבירול 90 טל: 03־248844,248787, קסטל, אבן גבירול 153, טל: 447678, 03־444725
ירושלים־בימות, שמאי 8 טל: 02־234061
חיפה - משרד גרבר טל: 04־384222

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הסתדרות רופאים בבקרים הרופאים: מ־6 בערב עד לשעות ה־7 בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541555
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 805133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00–20.00
בימי ו' — 8.00–15.00
טלפונים: 03־433300
שירן - שירות רפואי עירוני: 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום 669531, 660585, מוקד לילה, שבת וחג 236191. מנוי טל' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן. תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898. מוקד לילה 631011. מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון בל"ט.
שלם – שירות רפואי לבית.
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19. טל' 03־7549111 "שקט" עד מגוי 222 מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר, שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822.
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתנאם טלפוני מלבד מ־כ סוכה 49 טל' 03־284649 שעות בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קפב לבית –
שרות מיניים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
שיין — עזרה ראשונה נפשית: 1500 7549111 איתורית
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־שבע 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ כמוקם "סנגלים":
א' ו־ה 11.00–13.00
ב' ו־ד' 16.00–18.00
טל' 220031
ההל מאט 13 תל־אביב
יד ביד - ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00 – 17.00 ־222732
ירושלים 245358
חיפה ונהריה — 229488
הגליל המערבי – 04־922222
קו אליי – האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 16.00–20.00 א'־ה' 261070
ארם לשירות אדם — חברה מיקודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
שח"ל - שירותי בריאות מתוך נמייק לחולי לב בגוש דן 330848

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח – (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים – (פנימית, נשים, א.א.ג)
שערי־צדק – (ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב הקריה אבן גבירול 19 204650
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 232583
ירושלים רמות אלון מרכז מסחרי רמות 861071
חיפה מכבור מכבור 27 664073
חולון אהרון הפירין 52 889153
בת ים מזור הנביאה דיין 20 583360
רמת גן יהלום קרינצי 63 721968
נתניה פורת פ"ת 76 340967
הקריות קופ"ח הרמן מבסת מורדין
קרית מוצקין 715136
רחובות כללית בני משה 452381
חדרה קופ"ח לאומית רוטשילד 60 322204

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 16.00–19.00
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ד' — 16.00–19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—304304 03—432777 04—549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 חשבון ד'. חשבון פשוט
08.40 ראשית הקריאה
09.00 אנגלית ה'
09.20 חשבון פשוט
10.10 אנגלית ד'
10.30 רתוב סומסום
11.00 צרפתית על־יסודי
11.15 חשבון ה'. מבוא לשברים (כ)
11.30 גאוגראפיה של ארץ־ישראל.
12.00 גאוגראפיה ז'—ס'. המדבר
12.25 ספרות על יסודי
13.00 מוסיקה על יסודי
13.30 מדעי הטבע
14.00 טלטקסט
14.05 הבריחה אל הביצוה. סרט
16.00 פרפר נחמד
16.25 רובוטריקים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שלוש, ארבע, חמש וחצי
17.50 אלף. סדרה קומית
18.15 ילדים בעולם. חוויות
18.25 הגיע זמן לשון. פינת הלשון
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) סרטתעודה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מישהו מטפל בך
20.30 עוד להיט
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.40 מבט שני
22.20 קצה העולם. סדרת דראמה
23.05 קלי קלוז. סדרה קומית
23.30 פסוקו של מקום (הר־גריזים)

ערוץ 2

19.00 באותו עניין
19.30 רביעיית אלבן ברג
20.10 מבטי
21.10 סוף 2

ירדן ערוץ 6

18.00 תכנית בידור בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 סרט תיעודי
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 צרה כפולה (קומי)
21.10 אהדה (בלשי)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סדרה חדשה
23.10 פתוח כל היממה (קומי)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט. "משהו כשורה"
16.30 ילדי החבובות (מצויר)
17.00 הבית המטופף (מצויר)
17.30 שוכני הסלעים (לילדים)
18.00 נסיכה בזולל (דמיוני)
19.00 חדשות
20.00 צוות לעניין (פעולה)
21.00 מקגייור (סוכן חשאי)
22.00 זאב־אוויר (פעולה)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה ניננתה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הסרטיה
13.05 בהאזנה ניננתה
15.00 מוסיקה צעירה
16.00 מאלמי הקונצרטים
17.30 קולות
18.09 מבחר ההקלטות
19.00 מבוא לאופרה
20.05 אינטרלוד. רבי מוסיקאלי
20.30 מאלמי הקונצרטים שלנו
22.30 ג'אז קלאסי
23.00 מחוזרי יצירות

רשת א'

22.05 שניגו יחד וכל אחד לחוד

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק. בריאות ורפואה
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם חדש
20.05 פרקי זהבות בכבושתך
22.05 צבך קלאסי מעבודנו. שירים
00.05 זמן זהות
00.15 להיאות בחלום

רשת ג'

18.06 מקום בצמרת
21.05 אדום עתיק
23.05 פניני ג'אז

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משולש. עימות יומי
21.00 מבט לחדשות
21.30 לילה לא שקט
22.05 על הדבש ועל הכישוף
23.05 עשרים הארבע. היום שהיה
23.55 שירת חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון. מוסיקה
05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל – עברית קלה
08.05 הבה
09.05 סלודיה. שיחות מידע
10.05 סיפיקה. מוזלות ושירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מעדר יום תימני
14.06 בראש צעיר – מאבאיין לילדים
15.30 האנציקלופדיה המצחה
19.30 שירודים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עשים עכין
09.05 כוכב הבוקר
10.05 כל צבעי הרשת־מאון יומי
12.10 אלף־אלף ב"ב

רשת ג'

06.05 בוקרה לאוטר־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פומוביים
09.05 צה כבר תשעה עם אבי אורגר
10.05 הבבים טובים, עם שמוליק אימבר
11.05 שבעים מי יודע. שירי שנות השבעים
12.05 אהבה יומיומית
13.05 רק בימי חול
14.06 לי הלך שיר הצהרה
15.05 חדש, חדש ומיוחד
16.05 הצגה יומית

13.05 בתוי הישוחדשות והמוטגים
14.06 לראות לאו לא־תרבות האמנות
14.30 בת בתוך־הוד הסופר
15.05 רגעי קסם
16.05 תוצרת הארץ־שירים עבריים
16.55 קוראי ספר־קוראים מבליטים
17.05 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

17.05 משפטים — עם ביכל שמואלי

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר. שירים עבריים
06.30 מקומים עין־חדשות
07.07 שבע אמא שבע
08.05 בוקרטוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה־בוקר. עם אלי ישראלי
10.05 שעה עם אהרלי יניב
11.05 גבון לעכשיו
13.05 אחר אחר — להיטים עבריים
14.05 דרדה יומי
15.05 מה אין. עם אח שכל
16.05 תרשע אחר־הצהרים
17.00 שיר טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 דרדו, דרדו
20.05 סאבאבה בסטים
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הגאוה הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — משפחת פלורד 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — הוורה של הדי 5.00, 7.30, 9.45
בית ציוני אמריקה — שבלול 5.00, 7.45, 9.45
בית לסין — ראשים מרבים 11.15
בן יהודה — כלא הילטון 4.30, 7.00, 9.30
גורדון — קנמוד 5.00, 7.45, 9.45
גת — בלוז לחופש הגדול 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — שם הוורד 11.00, 1.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — גבר מאוהבת 11.00, 1.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3 — פושע מכוסל וילדה קטנה 11.00, 1.00, 3.00, 5.00, שיחות אישיים 7.30, 9.45
דקל — האלמנה השחורה 7.15, 9.30
דרייב אין — מחק הולבוא 7.45, 9.45
הוד — ניגנה אמריקאי 3 5.00, 7.30, 9.30
הטחיה הישראלית — חמים חטפים 9.50
חן 1 — הנוכל האוהבת והמאהבת 5.40, 7.55, 9.55
חן 2 — ליגר של אצבל 5.35, 7.35, 9.50
חן 3 — אני והוברה 5.00, 7.40, 9.55
חן 4 — ב"ס לשוטר איור. נר"ב 5.40, 7.40, 9.50
חן 5 — נשק קטלני 11.00, 5.30, 7.40, 9.50
לימור — נוה מבכב אחר 4.00, פוסו רוגן 5.30, 7.50, 9.30, שבטון חשים 12.00 חנות
לב 1 — קפה וסיגריות (סרט קצר) + ברדפי התינוק 2.00, 5.00, 7.50, 10.00
לב 2 — נבדים נבדים 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 3 — ימי הרדיו 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 4 — בקצב השעון 2, 5, 8, 10
מוזיאון ת"א — מותר של מכון 4.30, 7.00, 9.30
בן המוזיאון קולנוע קיץ — לורי אנדרסון — בית האמנים 9.00
סינמה 1 — 007 באור המסוכן 5.00, 7.15, 9.40
סינמה 2 — ילדים והרגים לאלהים 5.00, 7.15, 9.40
ציון — חנות קטנה ומטורפת 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — תשואות 7.15, מים וגנים 9.00
פאר — לא שם זין 5.00, 7.30, 9.30
פריז — לבירינט 12, 2, 4, 7.15, 9.30, בית המשטרים 11.30 — בלילה
צפון המהדרש — ז'אן ופלורט 4.30, 7.00, 9.30
שחף — סוד הצלחה 5.00, 7.15, 9.30
תמוז — בטי בלו 7.15, 9.40
תכלת — הזנות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50
תל־אביב — שוטר ראש 5.00, 7.30, 9.30

רמלה

היכל התרבות — נוח מכוכב אחר 5.00, מלקולם 9.00

כפר סבא

חן — פוסו רוגן 7.30, 9.30
בית גרל — החברים של אלכס 8.00, 10.00
עמל — חנות קטנה ומטורפת 7.30, 9.30

ירושלים

סמדר — ימי הרדיו 7.00, 9.15
אוריון — שומר ראש 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל — לבו של אנג'ל 5.00, 7.30, 9.45
אור 1 — לא שם זין 4.30, 7.15, 9.15
אור 2 — גבר מאוהבת 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — אהבה בחלון ראווה 4.30, 7.15, 9.15, לעולם אל תאמר לא 11.15 בלילה
אור 4 — חוזר אמריקאי 4.30, 7.15, 9.15, מסכה 11.15 בלילה
אור 5 — פוסו רוגן 4.30, 7.15, 9.15, זינו סמורטס 11.15 בלילה
אורנע — קינג קונג מס' 2 4.30, הנוכל האהבה והמאהבת 7.15, 9.15
בית אגרון — חברי הדוקטור אליוט 4.30, מנטוי פייטון — משמעו שנה לגברי 6.45, מקס הופא וכיתת הרעם 8.30, ראסטי ג'יימס 10.15, חנות קטנה ומטורפת 12.00
הבירה — מעד לדגל שיפוצים
כפיר — סוד ההצלחה 4.30, 7.15, 9.30
מיטשל — גבר מאוהב 7.15, 9.30
רון — בלוז לחופש הגדול 4.30, 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — בשיקה ארוכה 7.15, 9.30, שיחות מלוכלכות 7.15, 9.30
עדן — ניגנה אמריקאי 3 4.30, 7.30, 9.30

רמת גן

ארמון — ליבו של אנג'ל 7.30, 9.40
אורדע — ניגנה אמריקאי 3 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הנוכל האוהבת והמאהבת 7.30, 9.45
הדר — סוד ההצלחה 5.00, 7.15, 9.30
לילי — לא שם זין 5.00, 7.30, 9.30
רב גן 1 — בלוז לחופש הגדול 5.00, 7.30
רב גן 2 — דקה להצות 4.30, 7.30, 9.50
רב גן 3 — אני והוברה 5.00, 7.30, 9.40
רב גן 4 — קרוקודיל דנדי 5 7.30, 9.45
שבים — ימי הרדיו 7.30, 9.30

נתניה

סמדר — פוסו רוגן 6.00, 8.00, 10.00
שירין — הנוכל האוהבת והמאהבת 6.00, 8.00, 10.00
הדר — קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30

חדרה

חדרה — שיחות מלוכלכות 7.15, 9.15
חוף — לא שם זין 7.00, 9.15

טבריה

יד שבוריה — הנוכל האוהבת והמאהבת 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — והשבון קרוזו 4.45, מלון לבעיים 7.00, דקה להצות 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — משפחת פלורד 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — סוד ההצלחה 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — עמי זמי 5.00, שם הוורד 7.00, 9.30

עפולה

היכל התרבות — פוסו רוגן 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — גבר מאוהבת 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — הנוכל האוהבת והמאהבת 7.00, 9.15
אטמה־מאכזין — החוזר אמריקאי 4.30, 7.00, 9.15
חן — הזנות מעבר לפינה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 — ניגנה אמריקאי 3 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — גבר מאוהב 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — ילדים והרגים לאלהים 4.15, 6.45, 9.15
קרן אור המוזרים — לא שם זין 4.30, 7.15, 9.15
פאר — האלמנה השחורה 4.30, 7.00, 9.15
רון — סוד ההצלחה 4.30, 7.00, 9.00
שבים — ז'אן ופלורט 7.00, 9.00
רב בת 1 — אני והוברה 4.30, 7.00, 9.15
רב בת 2 — בלוז לחופש הגדול 4.30, 7.00, 9.15
אורות — מקום פראי 7.15, 9.15
בית העם — לא שם זין 9.30
היכל — פוסו רוגן 9.15
סמדר — סיפור מהורים 7.15, 9.30
ביצן — ימי הרדיו 7.00, 9.15
סינמטק — במזל אריה 7.00, חנה המחוזית 9.30

הרצליה

מלון דניאל — שם הוורד 7.00, 9.30
הדר — לא שם זין 7.15, 9.30
היכל — אי.טי. הבר מכוכב אחר 5.00, כלא הילטון 7.15, 9.30
תפארת — סיבליות הן כשלות 7.30, 9.30
רן אבנרית — 007 באור המסוכן 7.15, 9.45

חולון

מתנס קרית שרת — נוח מכוכב אחר 4.00, הבוקר שאחרי 7.15, 9.30
מגדל — בלוז לחופש הגדול 7.15, 9.30
ארמון — זמן יתגה 4.30, לשבטים לא שם זין 7.30, 9.30
מפר — ניגנה אמריקאי 3 5.00, 7.30, 9.30
רינה — שוטר ראש 5.00, 7.30, 9.30

בת־ים

אודים — ב"ס לשוטרי איור 5.00, 7.30, 9.30
עצמאות — ניגנה אמריקאי מס' 3 5.00, 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — לא שם זין 7.30, 9.30
הדר — שם הוורד 7.15, 9.30
חן — כחס כאני 5.00, חנות קטנה ומטורפת 7.15, 9.15

עכו

אודיטוריום — פוסו רוגן 7.30, 9.30

בית־שאן

מתנ"ס — פוסו רוגן 9.15

קרית אתא

מרכז קהילתי — ילדים והרגים לאלהים 7.00, 9.15